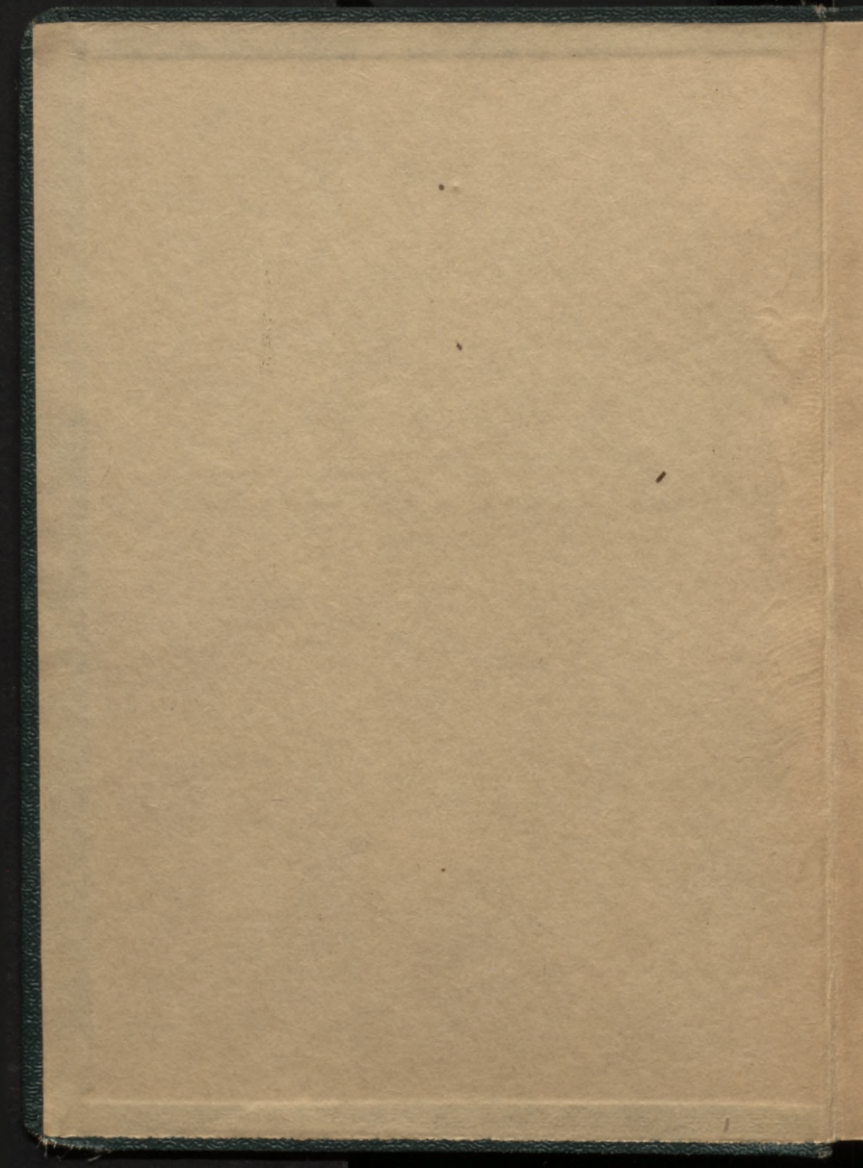
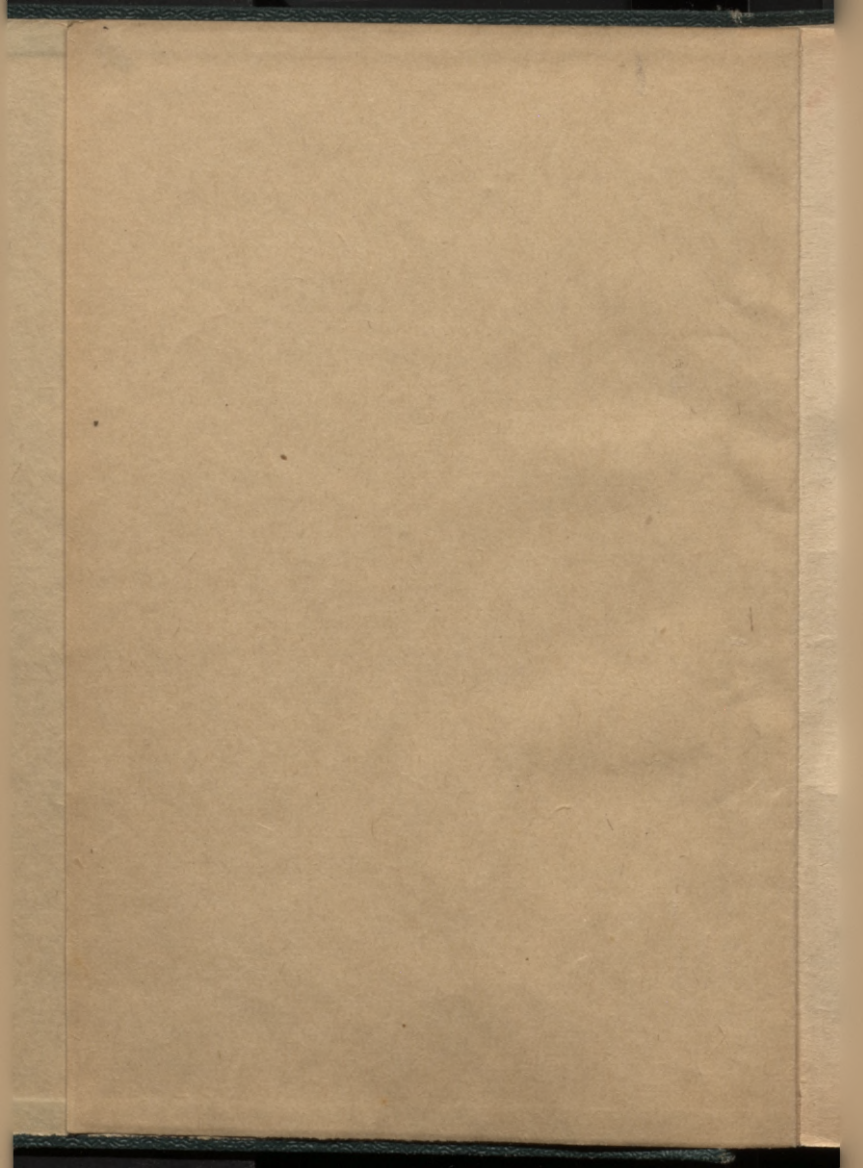

L $\frac{34}{499}$

Sodu likums

L $\frac{34^y}{499}$

15. dubl.
L

Sodu likums

ar pārgrozījumiem un papildinājumiem
līdz 1940. g. 17. jūnijam.

Tieslietu ģenerāldirekcijas
kodificēts 1942. gada izdevums.

RIGĀ.

B-1
L-1

Latv. PSR Valsts bibliotēka

~~62 — 8.486~~

0306062453

Valsts tipogr. Rīgā, Herm. Göring'a ielā 6. 1145 42 5

Sodu likums.

PIRMĀ NODAĻA.

Noziedzīgi nodarījumi un sodi vispār.

Pirmais nodalījums.

Vispārēji noteikumi.

1. Par noziedzīgu atzīstams nodarījums, kuŗš tā izdarīšanas laikā noliegts likumā ar soda piedraudējumu. 1933. g. 24. apr. (134) 1. p.

2. Par noziedzīgiem nodarījumiem uzliekamie sodi ir šādi:

- 1) spaidu darbi;
- 2) pārmācības nams;
- 3) cietums;
- 4) arests;
- 5) naudas sods. *Turp., 2. p.*

3. Noziedzīgus nodarījumus, par kuŗiem likumā kā augstākais sods noteikti spaidu darbi, sauc par smagiem noziegumiem.

Noziedzīgus nodarījumus, par kuŗiem likumā kā augstākais sods noteikts pārmācības nams vai cietums, sauc par noziegumiem.

Noziedzīgus nodarījumus, par kuŗiem likumā kā augstākais sods noteikts arests vai naudas sods, sauc par pārkāpumiem. *Turp., 3. p.*

Otrais nodalījums.

Sodu likuma piemērošanas robežas.

4. Šis Sodu likums piemērojams noziedzīgiem nodarījumiem, kuŗus izdarījuši Latvijas robežās kā Latvijas pilsoņi, tā arī ārzemnieki, ciktāl tādu nodarījumu sodāmība nav pārdežeta sevišķos likumos. 1933. g. 24. apr. (134) 4. p.

5. Šis Sodu likums nav piemērojams noziedzīgiem nodarījumiem, ko izdarījuši ārzemnieki, kuriem Latvijā ir ārvalstniecības tiesības. 1933. g. 24. apr. (134) 5. p.

6. Šis Sodu likums piemērojams noziedzīgiem nodarījumiem, ko izdarījuši ārvalstīs Latvijas pilsoņi, kuriem šajās valstīs ir ārvalstniecības tiesības. Turp., 6. p.

7. Šis Sodu likums piemērojams, ievērojot 8.—10. panta noteikumus, noziedzīgiem nodarījumiem, kurus ārpus Latvijas robežām izdarījuši Latvijas pilsoņi:

- 1) ja izdarītais nodarījums ir smags noziegums vai noziegums vai arī Latvijas valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības dienesta pārkāpums;
- 2) ja ārpus Latvijas robežām izdarītais nodarījums ir tāds pārkāpums, kuŗa sodāmība paredzēta Latvijas noslēgtā konvencijā.

Šis Sodu likums piemērojams, ievērojot 8. un 9. panta noteikumus, arī noziedzīgiem nodarījumiem, ko izdarījuši ārzemnieki ārpus Latvijas robežām:

- 1) ja izdarītais nodarījums ir smags noziegums, Latvijas valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības dienesta noziegums, vai arī tāds noziegums, kuŗš vērstas pret Latvijas pilsoņu tiesībām vai Latvijas valsts mantu vai ienākumiem;
- 2) ja ārpus Latvijas robežām izdarīta noziedzīga nodarījuma sodāmība paredzēta Latvijas noslēgtā konvencijā. Turp., 7. p. — Sal. 1935. g. 5. nov. (192).

8. Kas izdarījis noziedzīgu nodarījumu ārpus Latvijas robežām 7. pantā norādītos gadījumos, neatbild pēc šā Sodu likuma:

- 1) ja nodarījums nav noliegts tā izdarīšanas vietas likumā;
- 2) ja apsūdzētais attaisnots vai atsvabināts no soda ar likumīgā spēkā stājušos ārvalsts tiesas spriedumu;
- 3) ja notiesātais izcietis sodu pēc ārvalsts tiesas sprieduma vai ārvalstī amnestēts vai apzēlots;

- 4) ja izdarītais noziedzīgais nodarījums, kuŗš vērsts pret ārvalsti, pieder pie tādiem, par kuŗiem izdošana nav pielaižama.

Tam, kas izdarījis noziedzīgu nodarījumu ārpus Latvijas robežām un ir atbildīgs pēc šā Sodu likuma saskaņā ar 7. pantu, sods mīkstināms pēc 52. panta noteikumiem, ja izdarīšanas vietas likumā paredzēts vieglāks sods nekā šajā Sodu likumā. 1933. g. 24. apr. (134) 8. p.

9. Iepriekšējā (8.) panta pirmās daļas 1. un 2. punkta, kā arī tā paša panta otrās daļas noteikumi nav piemērojami 69.—72. pantā paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem, bet ja vainīgais ir Latvijas pilsonis, tad nav piemērojami arī 87.—91¹. un 94.—98. (1. pk.) pantā paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem. *Turp., 9. p.; 1939. g. 29. sept. (162) 1.*

10. Latvijas pilsonim, kas ārpus Latvijas robežām izcietis spaidu darbus vai līdzīgu sodu par noziedzīgu nodarījumu, par kuŗu šajā Sodu likumā vai sevišķos likumos noteikti spaidu darbi, atgriežoties Latvijā ar tiesas spriedumu atņemamas tiesības saskaņā ar 27. panta noteikumiem. 1933. g. 24. apr. (134) 10. p.

11. Ārzemnieks, kas ārpus Latvijas robežām izdarījis smagu noziegumu vai noziegumu, ja pret viņu par šo noziedzīgu nodarījumu Latvijā nav uzsākta kriminālvajāšana likumā noteiktā kārtībā, ir izdodams saskaņā ar konvenciju, kāda noslēgta ar valsti, kuŗa prasa izdošanu, vai arī uz savstarpības pamata.

Arī Latvijas pilsoņu izdošana ārvalstij pielaižama, ja tas konvencijā paredzēts. *Turp., 11. p.*

12. Sods piespriežams pēc tā likuma, kuŗš bijis spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Ja likumu, kuŗš bijis spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā, grozītu pirms vainīgā notiesāšanas, tad vainīgam piemērojams labvēlīgākais likums.

Ja likumu, kuŗš bijis spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā, atceltu pirms vainīgā tiesāšanas, atzīstot nodarījumu par nesodāmu, sods nav piespriežams.

Ja tomēr likums bijis izdots pagaidu apstākļu dēļ un noliedzis ar soda piedraudējumu tādu nodarījumu, kuŗš līdz tā izdošanai nav bijis sodāms, bet minētiem apstākļiem izbeidzoties šis likums atcelts, tad atceltais likums tomēr piemērojams, bet sods mīkstināms uz vispārīgiem pamatiem.

Noilguma laiks, kas dzēs noziedzīgā nodarījuma sodāmību, aprēķināms pēc likuma, kuŗš bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā (65. p. 1. un 2. pk.), vai tajā laikā, kad taisīts spriedums par to (65. p. 3. pk.). Ja noilguma piemērošanas laikā būtu spēkā jauns likums, kuŗš noteic īsāku noilguma laiku, tad pēdējais aprēķināms pēc jaunā likuma. 1933. g. 24. apr. (134) 12. p.

Trešais nodalījums.

Sodi.

13. Spaidu darbi piespriežami uz visu mūžu vai uz laiku no četriem līdz piecpadsmit gadiem.

Sevišķi svarīgos gadījumos tiesa var nolemt turēt notiesātos važās uz laiku no trim mēnešiem līdz trim gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 13. p. — *Sal.* 1936. g. 16. jūn. (103) 300. p. 6. pk.

14. Pārmācības nams piespriežams uz laiku no viena līdz četriem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 14. p.

15. Cietums piespriežams uz laiku no divām nedēļām līdz vienam gadam. *Turp.*, 15. p.

16. Ar spaidu darbiem, pārmācības namu un cietumu notiesātie ieslodzījumā nošķirojami pēc sodu veidiem un pēc noziedzīgā nodarījuma rakstura.

Ar spaidu darbiem, pārmācības namu un cietumu notiesātie, pa to laiku, kamēr atrodas kopieslodzījumā, atšķirami cits no cita pa nakti un no darba brīvajā laikā, ja ir vajadzīgie ierīkojumi. *Turp.*, 16. p.

17. Arests piespriežams uz laiku no vienas dienas līdz sešiem mēnešiem.

Notiesātie turami arestam ierīkotās telpās kopieslodzījumā, bet uz viņu lūgumu, ja ir brīvas kameras, vienieslodzījumā. *Turp.*, 17. p.

18. Personām, kas notiesātas ar brīvības atņemšanu par huliganismu (281. p.) vai par noziedzīgiem nodarījumiem, kuŗi izdarīti izrādot nepamatotu ļaunprātību (59. p.), jānodarbojas ar vietējās ieslodzījuma vietas priekšniecības norādītiem darbiem, bez ierobežojošiem nosacījumiem attiecībā uz darba raksturu un vietu. 1933. g. 24. apr. (134) 18. p.

19. Ieslodzījuma laiks noteicams: ar spaidu darbiem notiesātiem — gadiem un pusgadiem, ar pārmācības namu notiesātiem — gadiem un mēnešiem, ar cietumu notiesātiem — gadiem, mēnešiem un nedēļām, bet aresta laiks — mēnešiem, nedēļām un dienām.

Turēšana važās noteicama gadiem un mēnešiem.

Likumā paredzētais papildu sodu laiks, kuŗā atņemta tiesība nodarboties pēc soda izciešanas ar likumā noteiktiem tirdzniecības vai rūpniecības veidiem, vai ar citu likumā norādītu darbību, vai izlietot 27. pantā minētās tiesības — noteicams gadiem un mēnešiem.

Soda laika ilgumu aprēķinot, dienā skaitāmas divdesmit četras stundas, nedēļā septiņas dienas. Mēnesis un gads aprēķināmi kalendāriski, bet sodus saskaitot un dalot, mēnesi skaitāmas trīsdesmit dienas. Turp., 19. p.

20. Ar spaidu darbiem, pārmācības namu un cietumu notiesātos var nosacīti atsvabināt no soda tālākas izciešanas, ja viņu uzvešanās bijusi nevainojama un ir sagaidāms, ka pēc atsvabināšanas no ieslodzījuma viņi uzvedīsies nevainojami: uz visu mūžu notiesātos — ja viņi izcietuši divpadsmit gadus, bet uz noteiktu laiku notiesātos — ja viņi izcietuši pusi no viņiem piespriestā soda un pie tam, izpildot spriedumu, pavadījuši pārmācības namā ne mazāk par vienu gadu, bet cietumā — ne mazāk par sešiem mēnešiem, neieskaitot šajā laikā iepriekšējā apcietinājumā pavadīto laiku. Turp., 20. p. — Sal. 1936. g. 16. jūn. (103) 300. p. 6. pk.

21. Ja apsūdzētam piespriež cietuma, aresta vai naudas sodu, vai ievietošanu labošanas vai audzināšanas-labošanas iestādē un tiesai ir pamatoti iemesli sagaidīt, ka notiesātais, arī sodu neizpildot, turpmāk uzvedīsies nevainojami, viņai ir

tiesība notiesātam nosacīti atlikt soda izpildīšanu. 1933. g. 24. apr. (134) 21. p.

22. Iepriekšējais (21.) pants nav piemērojams:

- 1) *atcelts* [1936. g. 1. sept. (137) III];
- 2) lietās, kurās tiesa piemērojusi 58. panta otro daļu vai 59. pantu, un lietās par huliganismu (281. p.);
- 3) naudas sodiem, kas uzlikti par fiska noteikumu pārkāpumiem;
- 4) ar cietumu notiesātiem, ja viņi jau agrāk sodīti ar cietumu vai smagāku sodu un ja līdz jauna nozieguma izdarīšanai nav pagājuši pieci gadi no cietuma soda izciešanas dienas, bet desmit gadi no smagāka soda izciešanas dienas. *Turp., 22. p.*

23. Tiesas nosacīti piespriestā soda izpildīšana, kā arī attiecīgos likumos paredzētā sodam sekojošā tiesību atņemšana atliekama ar cietumu notiesātiem — uz pieciem gadiem, ar pārējiem sodiem notiesātiem — uz trim gadiem. Šo termiņu laikā tiesa var nodot notiesāto sevišķā uzraudzībā, kā arī uzlikt viņam sevišķus pienākumus.

Spriedumā norādāmi apstākļi, kuŗu dēļ tiesa atzinusi par lietderīgu soda izpildīšanu nosacīti atlikt, kā arī iemesli, kamdēļ notiesātam uzlikti zināmi pienākumi. *Turp., 23. p.*

24. Ja:

- 1) 23. pantā minētos termiņos atklātos, ka notiesātais, kuŗam atlikta soda izpildīšana, pirms vai pēc šā nosacītā sprieduma taisīšanas izdarījis citu smagu noziegumu vai noziegumu, par kuŗu viņš vēl nav notiesāts;
- 2) šajos pašos termiņos nāktu zināms, ka viņš jau agrāk ir bijis notiesāts un līdz nozieguma izdarīšanai, par kuŗu viņam piespriestais sods nosacīti atlikts, nav bijuši pagājuši 22. panta 4. punktā paredzētie termiņi;
- 3) šajos pašos 23. pantā minētos termiņos nāktu zināms, ka viņš nekrietni uzvedas, apdraudēdams personisku vai sabiedrības drošību un kārtību;

4) notiesātais slēpjas no tiesas ieceltas uzraudzības vai neizpilda viņam tiesas uzliktos pienākumus,

tad tiesa taisa lēmumu par sava sprieduma izpildīšanu: a) 1. punktā paredzētā gadījumā — pēc jaunā nosodošā tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, pie kam, ja noziedzīgais nodarījums izdarīts pirms nosacītā sprieduma taisīšanas — sodi apvienojami (58. p.), bet ja tas izdarīts pēc nosacītā sprieduma taisīšanas — sodi savienojami (61. p.), b) pārējos gadījumos — nekavējoties.

Ja notiesātais ar jaunu spēkā stājušos tiesas spriedumu šā panta pirmās daļas 1. punktā paredzētos apstākļos notiesāts par noziegumu, kas izdarīts aiz neuzmanības, vai tikai par pārkāpumu, nosacītā sprieduma izpildīšana atkarājas no tās tiesas ieskata, kuŗa taisījusi jauno spriedumu. 1933. g. 24. apr. (134) 24. p.

25. Kamēr tiesa nav taisījusi lēmumu par nosacītā sprieduma izpildīšanu, nosacīti notiesātais neskaitās par sodītu un viņam nav piemērojama attiecīgos likumos paredzētā tiesību atņemšana, bet par galīgi atlaistu un neesošu piespriestais sods uzskatāms tikai pēc 23. pantā minēto termiņu notecējuma, izņemot tomēr gadījumu, kad šajos termiņos atklātos, ka nosacīti notiesātais pirms vai pēc nosacītā sprieduma taisīšanas izdarījis citu smagu noziegumu vai noziegumu, par kuŗu viņš vēl nav notiesāts. Tādā gadījumā sods uzskatāms par galīgi atlaistu tikai ar jaunās apsūdzības izbeigšanu, vai ar jaunā attaisnojošā sprieduma spēkā stāšanos, vai arī ar pirmā sprieduma neizpildīšanu, kad tas atkarājas no tiesas ieskata. Turp., 25. p.

26. Naudas sods noteicams latos, izņemot gadījumus, kuŗos likumā norādīta sevišķa naudas soda aprēķināšanas kārtība. Mazākais naudas sods, ko tiesa var piespriest, ir viens lats. Ja likumā augstākais naudas soda apmērs nolikts ne mazāks par simts latiem, tad šis sods piespriežams ne mazāks par desmit latiem.

Sevišķos, likumā paredzētos gadījumos tiesa var blakus brīvības atņemšanas sodiem uzlikt naudas sodu.

Naudas soda samaksu tiesa var atlikt vai sadalīt termiņos uz laiku, ne ilgāku par vienu gadu, skaitot no tās dienas, kad spriedums stāties likumīgā spēkā.

Soda nauda, kuŗai likumā nav noteikts sevišķs mērķis, nāk valstij par labu. 1933. g. 24. apr. (134) 26. p.

27. Notiesāšana ar spaidu darbiem un pārmācības namu ir savienota ar ordeņu un citu valdības piešķirtu atzinības zīmju, goda amatu un nosaukumu un kuŗa dienestā iegūtu dienesta pakāpju zaudēšanu, kā arī atlaišanu no valsts, autonomo valsts uzņēmumu un pašvaldības dienesta.

Bez tam notiesātais zaudē tiesības:

- 1) valsts un pašvaldību lietās balsot, vēlēt vai tikt vēlētā;
- 2) ieņemt amatus valsts, autonomo valsts uzņēmumu vai pašvaldības dienestā;
- 3) kalpot armijā un flotē;
- 4) būt par aizbildni vai aizgādni;
- 5) būt par priekšnieku vai pārzini, audzinātāju vai mācības spēku izglītības iestādēs;
- 6) būt par šķīrējtiesnesi, kā arī konkursa valdes vai administrācijas locekli, zvērinātu aizgādni, zvērinātu piesēdētāju, zvērinātu vai privātdokātu vai pilnvarnieku valsts, autonomo valsts uzņēmumu vai pašvaldības iestādēs vedamās lietās;
- 7) būt par liecinieku pie līgumiem vai aktiem, kuŗiem vajadzīgs liecinieku pastiprinājums;
- 8) uz pensiju.

Piespriežot pārmācības namu, tiesa var atsvabināt notiesāto no šā panta pirmā un otrā daļā paredzētām soda sekām, ja atzīst, ka noziedzīgā nodarījuma motīvi nav bijuši sevišķi ļaunprātīgi. (Sk. 30. p.) *Turp.*, 27. p.; 1935. g. 12. mart. (34) II, 27. p. 8. pk.; IV. — *Sal.* 1935. g. 5. nov. (192).

27.¹ Notiesājot par 69.—71., 87.—89. un 91. pantā paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem, tiesa var nolemt, ka notiesātam atņemama visa manta. 1935. g. 12. mart. (34) II, 27.¹ p.

28. Notiesāšanu ar cietumu vispārējās tiesu iestādes var savienot ar 27. pantā paredzētām soda sekām, ja tiesa atzīst to par nepieciešamu tāpēc, ka izdarot noziegumu vainīgais izrādījis sevišķu ļaunprātību, un ja piespriestais sods nav mazāks par sešiem mēnešiem. (Sk. 30. p.) 1933. g. 24. apr. (134) 28. p.

29. Saskaņā ar 27. panta otro daļu un 28. pantu zaudētās tiesības iegūst no jauna: ar spaidu darbiem notiesātie — pēc piecpadsmi gadiem, ar pārmācības namu notiesātie — pēc desmit gadiem un ar cietumu notiesātie — pēc pieciem gadiem no soda izciešanas.

Šā panta pirmā daļā minētos termiņus uz notiesāto lūgumu tiesa var saīsināt, ja pagājis puslaika no šiem termiņiem un notiesāto uzvešanās bijusi nevainojama. (Sk. 30. p.) *Turp.*, 29. p.

30. 27.—29. panta noteikumi par tiesību zaudēšanu un jauniegūšanu piemērojami, ciktāl attiecīgos likumos nav paredzēts citādi. *Turp.*, 30. p.

31. Ar spaidu darbiem vai pārmācības namu notiesāto, ja tādas personas atstāšanu bez sevišķas uzraudzības tiesa atzīst par bīstamu, tiesa, likumā norādītos gadījumos, tieši pēc soda izciešanas var ievietot drošības ieslodzījumā uz laiku no pieciem līdz desmit gadiem.

Šo sabiedrības aizsardzības līdzekli tiesa atceļ, ja pēc pārbaudīšanas atzīst, ka persona, pret kuru tas izpildīts, sabiedrībai nav vairs bīstama.

Ar pārmācības namu vai cietumu notiesāto, kas izdarījis huliganismu (281. p.), vai kas, izdarot noziedzīgo nodarījumu, izrādījis nepamatotu ļaunprātību (59. p.), vai kas izdarījis noziedzīgu nodarījumu aiz liekēdības vai slinkuma, vai amata veidā, vai aiz paraduma piekopjot sodāmu nodarbību, var ar tiesas lēmumu tieši pēc soda izciešanas ievietot darba namā uz laiku no sešiem mēnešiem līdz diviem gadiem, ja likumā nav noteikts cits laiks.

Ar cietumu notiesāto, kas izdarījis noziedzīgu nodarījumu aiz pierastas žūpības vai citu apskurbinošu vielu lietošanas, var uz tiesas lēmumu ievietot tieši pēc soda izciešanas attie-

cīgās iestādēs, līdz kamēr izveseļojas, bet ne ilgāk par vienu gadu. 1933. g. 24. apr. (134) 31. p.; 1936. g. 1. sept. (137) I, 31. p. 3. d.

31.¹ Tie, kas notiesāti ar spaidu darbiem vai pārmācības namu vai ar cietumu, kuŗš saistīts ar tiesību zaudēšanu (28. p.), ja viņus neievieto drošības ieslodzījumā vai darba namā, pēc atsvabināšanas no ieslodzījuma triju gadu laikā padoti policijas uzraudzībai, kuŗas veidu un kārtību nosaka iekšlietu ministrs.

Ja policija pārliecinās, ka uzraudzībā esošais nevainojami uzvedies, viņa uzraudzības laiku var saīsināt. 1935. g. 12. mart. (34) II, 31.¹ p.

32. Ja noziedzīgs nodarījums izdarīts nodarbojoties ar zināmu arodu, rūpniecību vai tirdzniecību, tad vispārējās tiesu iestādes likumā paredzētos gadījumos var aizliegt notiesātam šo nodarbošanos uz laiku līdz trim gadiem, ja likumā nav noteikts cits laiks.

Nodarbošanās aizliegums ir saistošs ar sprieduma stāšanos likumīgā spēkā, bet laiks, uz kādu nodarbošanās aizliegta, skaitāms no soda izciešanas. 1933. g. 24. apr. (134) 32. p.

33. Ja uz likuma pamata spriedums izsludināms, to iespīez uz vainīgā rēķinu Valdības Vēstnesī un vienā no privātiem periodiskiem izdevumiem, pēc tiesas izvēles. *Turp.*, 33. p.

34. Piespīezot ārzemniekam sodu, kas savienots ar tiesību atņemšanu, tiesa var nolemt izraidīt viņu no valsts robežām pēc soda izciešanas. *Turp.*, 34. p.

35. Priekšmeti, kuŗus aizliegts izgatavot, pārdot, izplatīt, turēt pie sevis vai glabāt, kā arī citi likumā sevišķi minēti priekšmeti, jāatņem un, ja likumā nav norādīts sevišķs mērķis to izlietošanai, jāiznīcina vai jānodod valsts īpašumā. Nauda, kuŗu saņem pārdodot ienākušās lietas, nāk valstij par labu, ja likumā nav noteikts cits mērķis.

Tādas pašas sekas var attiecināt arī uz priekšmetiem, kas bijuši domāti vai jau izlietoti noziedzīgā nodarījuma izdarīšanai. *Turp.*, 35. p.

36. Kas atvērts vai ierīkots bez pienācīgas atļaujas, jāslēdz līdz tam laikam, kamēr tādu atļauju saņem.

Kas nepareizi uzbūvēts, atvērts, ierīkots, pārbūvēts, izlabots vai atjaunots, jānoārda, jāslēdz, jāizlabo, jāpārvieta vai jāsaved agrākā stāvoklī tiesas noteiktā laikā, uz vainīgā rēķinu:

- 1) ja vainīgā izdarītais atzīts par kaitīgu sabiedrības drošībai vai tautas veselībai;
- 2) citos likumā sevišķi norādītos gadījumos. 1933. g. 24. apr. (134) 36. p.

37. 35. un 36. panta noteikumus tiesa piemēro arī tad, ja apsūdzēto attaisno vai atsvabina no soda, kā arī ja krimināl-vajāšanu izbeidz vai aptur. Turp., 37. p.

Ceturtais nodalījums.

Nodarījumu pieskaitāmība un to noziedzīgums.

38. Nav pieskaitāms par vainu ar soda piedraudējumu noliegts nodarījums, ja to izdarījusi persona, kuŗa, noziedzīgo nodarījumu izdarīdama, aiz slimīga gara darbības traucējuma, vai nesamaņas stāvoklī būdama, vai aiz garīgas neattīstības, kas cēlusies no miesīga trūkuma vai slimības, nav varējusi saprast sava nodarījuma raksturu un nozīmi vai vadīt savu rīcību.

Ja tādas personas atstāšanu bez sevišķas uzraudzības tiesa atzīst par bīstamu, tad viņa nodod šo personu atbildīgā uzraudzībā vecākiem vai citām personām, kas izteikušas vēlēšanos pieņemt to savā gādībā, vai arī ievieto ārstniecības iestādē. Bet kas izdarījis vai mēģinājis izdarīt slepkavību, ļoti smagu miesas bojājumu, izvarošanu vai dedzināšanu, ja tiesa atzinusi viņu par bīstamu sabiedrībai, jāievieto ārstniecības iestādē.

Sos sabiedrības aizsardzības līdzekļus tiesa atceļ, ja pēc pārbaudīšanas atzīst, ka persona, pret kuŗu tie izlietoti, sabiedrībai nav vairs bīstama. 1933. g. 24. apr. (134) 38. p.

39. Nav pieskaitāms par vainu ar soda piedraudējumu noliegts nodarījums, ko izdarījis mazgadīgais, kuŗam vēl nav divpadsmit gadu.

Tāpat nav pieskaitāms par vainu ar soda piedraudējumu noliegts nodarījums, ko izdarījis divpadsmit līdz astoņpadsmit gadus vecs nepilngadīgais, kuŗš aiz prāta vai tikumiskas neattīstības nav varējis saprast sava nodarījuma raksturu un nozīmi vai vadīt savu rīcību.

Šādus nepilngadīgos tiesa var nodot atbildīgā uzraudzībā vecākiem vai personām, kuŗu gādībā viņi atrodas, vai citām uzticamām personām, kuŗas uz to izteikuŗas savu piekriŗanu, vai arī ievietot audzināŗanas iestādēs.

Audzināŗanas iestādēs nodoti nepilngadīgie atstājami šajās iestādēs ne ilgāk kā līdz pilngadības sasnieŗšanai. Noteikt tuvāk laiku, cik ilgi nepilngadīgiem jāpaliek audzināŗanas iestādē, piekrīt šās iestādes attiecīgam organam. 1933. g. 24. apr. (134) 39. p.

40. Nav pieskaitāms par vainu ar soda piedraudējumu noliegts nodarījums, kuŗu tā izdarītājs nav varējis paredzēt vai novērst. *Turp., 40. p.*

41. Ja ar soda piedraudējumu noliegta nodarījuma izdarītājs nav neko zinājis par apstākli, kas nosaka nodarījuma noziedzīgumu vai palielina atbildību, pats nodarījums vai atbildību palielinoŗais apstāklis nav pieskaitāms par vainu.

Ar soda piedraudējumu noliegtiem nodarījumiem, kas izdarīti aiz neuzmanības, šis noteikums nav piemērojams, ja pati nezināŗana bijusi vainīgā neuzmanības sekas.

Bet ja ar soda piedraudējumu noliegta nodarījuma izdarītājs ne tikai nav zinājis, bet arī nav varējis zināt par nodarītā aizliegumu, tad šāds nodarījums nav viņam par vainu pieskaitāms. *Turp., 41. p.*

42. Nav uzskatāms par noziedzīgu ne nodarījums, kas izdarīts izpildot likumu, ne arī nodarījums, kas izdarīts izpildot dienesta pavēli, kuŗu devusi attiecīga vara savas piekritības robeŗās un saskaņā ar pastāvoŗiem noteikumiem, ja pavēle neuzdod ko acīmredzami noziedzīgu. *Turp., 42. p.*

43. Nav uzskatāma par pilnvarojuma pārkāpumu dienestpersonas ārkārtējos apstākļos izdarīta dienesta darbība, kuŗu izdarīt likums vai uzlikts uzdevums viņai nav devis tiesību,

bet kuŗa bijusi nepieciešama valsts labā, vai kuŗu lietas spiedīgas vajadzības dēļ, lai acīmredzami nekaitētu dienestam, nav bijis iespējams atlikt līdz atļaujas dabūšanai.

Par dienestpersonu uzskatāma katra persona, kuŗa izpilda valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības dienesta pienākumus vai šā dienesta pagaidu uzdevumu.

Dienestpersonām pielīdzināmi Valsts Prezidents, Ministru Prezidents, Ministru kabineta locekļi, kā arī vēlēti pašvaldības organu locekļi. 1933. g. 24. apr. (134) 43. p.; 1934. g. 18. maij. (135). — *Sal.* 1935. g. 5. nov. (192).

44. Nav uzskatāms par noziedzīgu nodarījums, kas izdarīts pie nepieciešamas aizstāvēšanās pret paša vai citas personas personiska vai mantiska labuma nelikumīgu apdraudējumu.

Nepieciešamās aizstāvēšanās robežu pārkāpšana ar aizsargāšanās pārmērību vai ar aizsargāšanos nelaikā sodāma tikai likumā sevišķi norādītos gadījumos. 1933. g. 24. apr. (134) 44. p.

45. Nav uzskatāms par noziedzīgu nodarījums, kas izdarīts, lai glābtu savu vai citas personas dzīvību no briesmām, kuŗas tajā pašā laikā nav bijušas novēršamas ar citu līdzekli.

Nav arī uzskatāms par noziedzīgu nodarījums, kas izdarīts, lai glābtu savu vai citas personas personisku vai mantisku labumu no briesmām, kuŗas tajā pašā laikā nav bijušas novēršamas ar citu līdzekli, ja nodarījuma izdarītājam ir bijis pietiekošs pamats uzskatīt paša izdarāmo kaitējumu par mazsvarīgāku, salīdzinot ar apsargājamo labumu.

Šie noteikumi nav piemērojami tajos gadījumos, kad pati izvairīšanās no briesmām ir noziedzīgs nodarījums. *Turp.*, 45. p.

Piektais nodaļījums.

Vainīguma veidi.

46. Noziedzīgs nodarījums uzskatāms par tīšu jeb nodomātu nevien tad, kad vainīgais gribējis to izdarīt, bet arī tad, kad viņš apzināti pielaidis tās sekas, kuŗas nosaka šā nodarījuma noziedzīgumu.

Noziedzīgs nodarījums uzskatāms par izdarītu aiz neuzmanības nevien tad, kad vainīgais nav to paredzējis, kaut gan būtu varējis vai viņam būtu vajadzējis to paredzēt (nolaidība), bet arī tad, kad viņš, kaut gan paredzējis sekas, kuŗas nosaka šā nodarījuma noziedzīgumu, tomēr vieglprātīgi domājis šādas sekas novērst (pārgalvība).

Smagi noziegumi sodāmi tikai tad, ja tie izdarīti tiši.

Noziegumi sodāmi, ja tie izdarīti tiši, bet ja tie izdarīti aiz neuzmanības — tikai likumā sevišķi norādītos gadījumos.

Pārkāpumi sodāmi nevien tad, ja tie izdarīti tiši, bet arī tad, ja tie izdarīti aiz neuzmanības, izņemot likumā sevišķi norādītus gadījumus. 1933. g. 24. apr. (134) 46. p.

47. Darbība, ar kuŗu sākas tā noziedzīgā nodarījuma izpildīšana, kuŗu vainīgais gribējis izdarīt, bet nav to pabeidzis no viņa gribas neatkarīga apstākļa dēļ, uzskatāma par mēģinājumu.

Mēģinājums izdarīt smagu noziegumu un, likumā sevišķi norādītos gadījumos, arī noziegumu — sodāms, bet par šiem noziedzīgiem nodarījumiem likumā paredzētais sods mīkstināms pēc 52. panta noteikumiem.

Mēģinājums izdarīt pārkāpumu nav sodāms.

Nav sodāms mēģinājums izdarīt noziedzīgu nodarījumu, kas vērsts pret neesošu priekšmetu, vai tādu priekšmetu, kas acīmredzot ir nederīgs tā veida noziedzīga nodarījuma izdarīšanai, kāds bijis izdarītāja nodomā, kā arī mēģinājums izdarīt noziedzīgu nodarījumu ar acīmredzami nederīgu līdzekli, kas izvēlēts aiz galīgas muļķības vai māņticības. Turp., 47. p.

48. Sagatavošanās sodāma likumā sevišķi norādītos gadījumos, ja pie tam tā apturēta no vainīgā gribas neatkarīga apstākļa dēļ. Turp., 48. p.

49. Par noziedzīga nodarījuma dalībniekiem atzīstami tie, kas apzināti kopīgi piedalījušies noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, bet par līdzdalībniekiem — tie, kas:

- 1) tiši uzkuŗdījuši citu izdarīt noziedzīgu nodarījumu vai ņemt tajā dalību (uzkuŗdītāji);

- 2) tīši piegādājuši līdzekļus vai novērsuši kavēkļus, vai arī snieguši palīdzību noziedzīgā nodarījuma izdarīšanai ar padomu, norādījumu vai apsoliĶumu nekavēt tā izdarīšanu vai noslēpt to (pabalstītāji).

Smaga nozieguma vai nozieguma dalībniekiem un uzskūdtājiem uzliekams sods, kāds paredzēts likumā par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, bet pabalstītājiem sods mīkstināms pēc 52. panta noteikumiem.

Pārkāpuma dalībniekiem uzliekams sods, kāds paredzēts likumā par pārkāpuma izdarīšanu, bet līdzdalībnieki sodāmi tikai likumā sevišķi norādītos gadījumos.

Sevišķām personīgām attiecībām un apstākļiem, kas palielina, pamazina vai izslēdz kāda atsevišķa dalībnieka vai līdzdalībnieka sodāmību, nav iespaida uz pārējo dalībnieku vai līdzdalībnieku atbildību.

Sevišķas attiecības un apstākļi, kas noteic nodarījuma noziedzīgumu, neizslēdz tā līdzdalībnieka atbildību, kuŗš personīgi šādās attiecībās un apstākļos neatrodas, bet viņam piešķirjamais sods mīkstināms pēc 52. panta noteikumiem.

Dalībnieks vai līdzdalībnieks, kas laikā spēris visus no viņa atkarīgus soļus, lai novērstu nodomāto noziedzīgo nodarījumu, atsvabināms no soda. 1933. g. 24. apr. (134) 49. p.

50. Kas vienojies piedalīties apvienībā smaga nozieguma vai nozieguma izdarīšanai vai bandā, kuŗa nodibinājusies vairāku smagu noziegumu vai noziegumu izdarīšanai, un nav atteicies no turpmākas dalības, bet nav arī bijis smaga nozieguma vai nozieguma dalībnieks vai līdzdalībnieks, sodāms likumā sevišķi norādītos gadījumos tikai par piedalīšanos apvienībā vai bandā. Turp., 50. p.

51. Par noziedzīgiem nodarījumiem juridiskas personas lietās atbild tās fiziskās personas, kuŗas šos nodarījumus izdarījušas kā šās juridiskās personas pārstāvji, vai viņas uzdevumā, vai viņas dienestā, kā arī viņu līdzdalībnieki. Turp., 51. p.

Latv. PSR Valsts bibliotēka
62-8.486
0306062453

Sestais nodalījums.

Sodu mīkstināšana un sodu pārvēršana.

52. Ja atzīst, ka vainīgais, vainu pamazinošu apstākļu dēļ, pelna saudzību, sods viņam mīkstināms uz sekošiem pamatiem:

- 1) nevar piespriest augstāko soda mēru, kāds likumā noteikts par izdarīto noziedzīgo nodarījumu;
- 2) ja likumā par noziedzīgu nodarījumu noteikta soda zemākā robeža, tiesa var sodu pamazināt līdz šāda soda veida zemākam likumīgam apmēram;
- 3) ja likumā par noziedzīgu nodarījumu soda zemākā robeža nav sevišķi noteikta, tiesa var pamazināt šo sodu līdz tāda soda veida zemākam likumīgam apmēram, vai arī pāriet uz citu sodu sekošā pakāpenībā: no spaidu darbiem uz visu mūžu — uz spaidu darbiem uz noteiktu laiku; no spaidu darbiem uz noteiktu laiku — uz pārmācības namu; no pārmācības nama — uz cietumu; no cietuma — uz arestu; no aresta — uz naudas sodu pēc 57. pantā paredzētā samēra.
1933. g. 24. apr. (134) 52. p.

53. Tiesa, taisot spriedumu, var ieskaitīt brīvības atņemšanas sodā visu vai daļu no iepriekšējā apcietinājumā pavadītā laika. *Turp., 53. p.*

54. Divpadsmit līdz astoņpadsmit gadus veciem nepilngadīgiem, kuņiem viņu izdarītais noziedzīgais nodarījums piešķaitāms par vainu, piemērojami šādi noteikumi:

- 1) aresta un naudas soda vietā viņi norājami, izteicot brīdinošu pamācību, vai nododami audzināšanā šim nolūkam izraudzītās ģimenēs, bet ja nepilngadīgais pārkāpumus izdara amata veidā, vai aiz paraduma, vai arī aiz nepietiekošas vecāku vai to personu uzraudzības, kuņu gādībā viņš atrodas, tad viņš vai nu nododams audzināšanā jau minētās ģimenēs, vai arī ievietojams audzināšanas-labošanas iestādē;

- 2) visu pārējo brīvības atņemšanas sodu vietā, izņemot šā panta otrā un trešā daļā paredzētos gadījumus, viņi vai nu nododami audzināšanā šim nolūkam izraudzītās ģimenēs, vai arī ievietojami audzināšanas-labošanas vai labošanas iestādē.

Septiņpadsmit gadus sasniegušiem tiesa, ja atzīst to par lietderīgu, tomēr var uzlikt naudas, aresta, cietuma un pārmācības nama sodu, pie kam aresta un cietuma soda laiks jāsamazina uz pusi, bet pārmācības nama sods jāatvieto ar ieslodzījumu cietumā uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Četrpadsmit līdz astoņpadsmit gadus veci nepilngadīgie, kuriem viņu izdarītais noziedzīgais nodarījums pieskaitāms par vainu, mūža spaidu darbu vietā sodāmi ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par divpadsmit gadiem, bet noteikta laika spaidu darbu vietā — ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

Nepilngadīgos, kas uz šā panta pirmās daļas pamata nodoti audzināšanai ģimenē, kā arī kas ievietoti audzināšanas-labošanas vai labošanas iestādē, nevar tajā paturēt ilgāki kā līdz pilngadības sasniegšanai. Nepilngadīgo nosacīta atbrīvošana piekrīt par audzināšanā ģimenēs nodotiem — Kriminālpolitiskā departamenta sevišķai komitejai uz bērnu aizgādības komitejas ierosinājumu, bet par audzināšanas-labošanas vai labošanas iestādē nodotiem — šo iestāžu pedagoģu padomēm; tāda atbrīvošana var notikt ne agrāk kā pēc sešu mēnešu pavadīšanas iestādē vai ģimenē.

Ja nepilngadīgam, kas atzīts par nododamu audzināšanā ģimenē, vai par ievietojamu audzināšanas-labošanas vai labošanas iestādē, spriedumu nododot izpildīšanai, jau pagājuši astoņpadsmit gadi, viņš ievietojams ieslodzījuma vietā, saīsinot spriedumā noteiktā ieslodzījuma laiku uz pusi.

Ja nepilngadīgam piemēro soda nosacītu atlikšanu, tad tiesa var nodot viņu atbildīgā uzraudzībā vecākiem vai personām, kuŗu gādībā viņš atrodas, vai šā panta pirmā daļā paredzētās ģimenēs, vai arī ievietot audzināšanas iestādē, saskaņā ar 39. pantu.

Audzināšanas-labošanas iestādes priekšniecība var šās iestādes grūti labojamos nepilngadīgos pārvest uz labošanas iestādi. Grūti labojamos nepilngadīgos, kas uz šā panta pirmās daļas 1. un 2. punkta pamata nodoti audzināšanā ģimenēs, uz bērnu aizgādības komitejas ierosinājumu, ar Kriminālpolitiskā departamenta sevišķas komitejas lēmumu var nodot audzināšanas-labošanas iestādē.

Četrpadsmit līdz astoņpadsmit gadus veci nepilngadīgie, kuriem uz šā panta otrās un trešās daļas pamata piespriests cietums, turami nepilngadīgo ieslodzījuma vietā, bet ja tādu nav, tad atsevišķi no pieaugušiem. 1939. g. 13. jūl. (137) I, 54. p.

55. Astoņpadsmit līdz divdesmit vienu gadu veciem nepilngadīgiem spaidu darbi uz visu mūžu pārvēršami spaidu darbos uz piecpadsmit gadiem, bet spaidu darbi uz noteiktu laiku, pārmācības nams vai cietums samazināmi par vienu trešdaļu. 1933. g. 24. apr. (134) 55. p.

56. Divpadsmit līdz astoņpadsmit gadus veciem nepilngadīgiem nav atņemamas tiesības (27., 27.¹ un 28. p.).

Astoņpadsmit līdz divdesmit vienu gadu veciem nepilngadīgiem tiesību atņemšana piemērojama tikai tajos gadījumos, kad notiesā ar spaidu darbiem. *Turp.*, 56. p.; 1935. g. 12. mart. (34) II, 27.¹ p.; 1936. g. 1. sept. (137) III.

57. Ja soda nauda nav samaksāta mēneša laikā no tās dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā, vai arī noliktā termiņā gadījumos, kad samaksa atlikta vai pielaista nomaksa pa daļām, un ja notiesātam nav līdzekļu, no kuriem soda naudu varētu piedzīt, naudas sods pārvēršams arestā uz laiku, kuŗa ilgumu tiesa noteikusi spriedumā pēc sekoša samēra: naudas sods līdz divdesmit pieciem latiem — arestā līdz vienai nedēļai; no divdesmit pieciem līdz simts latiem — arestā no vienas nedēļas līdz vienam mēnesim; no simts līdz pieci simti latiem — arestā no viena līdz trim mēnešiem; no pieci simti līdz vienam tūkstošim latu — arestā no trim līdz sešiem mēnešiem; pāri par vienu tūkstoši latu — arestā no sešiem mēnešiem līdz vienam gadam.

Ja soda naudu vai daļu no tās samaksā tajā laikā, kad notiesātais izcieš naudas soda vietā uzlikto arestu, arests izbeidzams vai arī tā ilgums saīsināms samērā ar nomaksāto soda naudas daļu. Samazinot aprādītā kārtā soda laiku, arests ieskaitāms pēc tiesas spriedumā noteikta samēra.

Naudas sods, kas uzlikts notiesātam kā blakus sods saskaņā ar 26. panta otro daļu, arestā nav pārvēršams, bet piedzenams neapstrīdamu prasījumu kārtībā, izņemot likumā sevišķi paredzētus gadījumus. 1933. g. 24. apr. (134) 57. p.

Septītais nodaļējums.

Apstākļi, kas palielina atbildību.

58. Kas līdz verdikta, rezolūcijas vai sprieduma pasludināšanai izdarījis divus vai vairāk noziedzīgus nodarījumus, sodāms ar vienu — kopēju sodu. Noteicot šo kopējo sodu, tiesa vai nu aprobežojas ar smagāko no sodiem vai ar vienu no vienādiem sodiem, kas piespriesti par šiem nodarījumiem, vai arī paaugstina viņas piespriesto sodu līdz augstākajam likumā par vienu no šiem nodarījumiem noteiktam soda apmēram, ievērojot tomēr, ka sods nedrīkst pārsniegt visu vainīgajam piespriesto sodu kopsummu, un pieturoties pie 19. panta noteikumiem ar to izņēmumu, ka spaidu darbus var noteikt arī pa trim mēnešiem.

Bet ja šādi divi vai vairāk noziedzīgi nodarījumi ir pilnīgi vienādi vai vienāda veida un vainīgais izdarījis tos amata veidā, vai aiz paraduma piekopjot sodāmu nodarbību, tad tiesa, atzīstot par vajadzīgu paaugstināt piespriesto smagāko sodu, var nospriest:

- 1) ja smagākais sods ir spaidu darbi uz visu mūžu — turēt notiesāto važās uz laiku, ne ilgāku par vienu gadu;
- 2) ja smagākais sods ir brīvības atņemšana uz noteiktu laiku — pagarināt šā soda ilgumu, kuŗš tomēr nedrīkst pārsniegt augstāko likumā par vienu no šiem nodarījumiem noteikto soda apmēru vairāk kā par pusi;

3) ja smagākais sods ir naudas sods — uzlikt vēl arī arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem.

Tiesību atņemšana, kā arī likumā norādītie papildu sodi, kas nav savienoti ar smagāko sodu, bet kuŗus tiesa piespriedusi par citiem pēc kopības iztiesājamiem noziedzīgiem nodarījumiem, pievienojami smagākam sodam. 1933. g. 24. apr. (134) 58. p.

59. Sodu var paaugstināt, turoties 58. panta otrā daļā noteiktās robežās, arī tad, ja vainīgais izdarot noziedzīgo nodarījumu izrādījis nepamatotu ļaunprātību. Turp., 59. p.

60. Uz 58. panta otrās daļas noteikumu pamata tiesa var paaugstināt sodu dienestpersonai, kas izdarījusi vispārēju noziedzīgu nodarījumu vai piedalījusies tajā, vai nu pārkāpjot dienesta padotības attiecības, vai izlietojot nelietīgi savus pienākumus vai pilnvarojumu, vai piedraudot ar spaidiem vai citādu nelietīgu varas izlietošanu, vai arī pārkāpjot savu dienesta pienākumu pret privātpersonām, ja par tādu varas pārkāpšanu, tās nelietīgu izlietošanu vai draudiem likumā nav noteikts sevišķs sods.

Ja dienestpersonu notiesā ar arestu par dienesta noziedzīgu nodarījumu, tiesa var pārvērst arestu atcelšanā no ieņemtā amata vai pievienot arestam tādu atcelšanu.

Ja dienestpersonu par dienesta noziedzīgo nodarījumu notiesā ar cietumu, kas nav savienots ar tiesību atņemšanu (27. un 28. p.), tiesa var atcelt vainīgo no viņa ieņemtā amata. Turp., 60. p.

61. Kas izdarījis noziedzīgu nodarījumu pēc verdikta, rezolūcijas vai sprieduma pasludināšanas vai arī soda izciešanas laikā, ir atbildīgs uz vispārēja pamata, ievērojot tomēr sekošus nosacījumus:

1) tiesa var nospriest turēt vainīgo važās:

- a) savienojot mūža spaidu darbus ar šo pašu sodu, — uz laiku, ne ilgāku par trim gadiem,
- b) savienojot mūža spaidu darbus ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku, — uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem,

- c) savienojot mūža spaidu darbus ar pārmācības namu, — uz laiku, ne ilgāku par vienu gadu,
 - d) savienojot mūža spaidu darbus ar pārējiem brīvības atņemšanas sodiem, — uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem;
- 2) savienojot sodus, kuŗi pastāv brīvības atņemšanā uz noteiktu laiku, sodu ilgumi saskaitāmi, bet, ja vainīgais sodāms ar dažāda veida sodiem, vieglāka veida sods pievienojams smagākam, saīsinot soda laiku pēc 63. panta pirmā daļā norādītā aprēķina, ievērojot tomēr, ka sodu kopīgums nedrīkst pārsniegt 58. p. 2. d. 2. punktā norādīto sodu ilgumu.

Nepilngadīgiem, kas ar tiesas spriedumu uz 54. panta pirmās daļas pamata nodoti audzināšanā ģimenēs vai ievietoti audzināšanas - labošanas vai labošanas iestādē, aresta, cietuma un pārmācības nama sodu par noziedzīgiem nodarījumiem, ko tie izdarījuši pirms nodošanas ģimenēs vai ievietošanas minētās iestādēs, kā arī atrodoties tajās, vai pa bēgšanas vai atvaļinājuma laiku no tām, izpildīšana atliekama līdz viņu atbrīvošanai no minētām iestādēm vai ģimenēm, kad tiesa lemj, vai tie izpildāmi, vai arī to izpildīšana, sakarā ar sodīto labošanu, nosacīti atliekama.

Ja nepilngadīgos, kas ar tiesas spriedumu uz 54. panta pamata nodoti audzināšanā ģimenēs vai ievietoti audzināšanas - labošanas vai labošanas iestādē, notiesā ar nodošanu spaidu darbos, viņus nekavējoties nosūta uz ieslodzījuma vietu šā soda izciešanai. 1933. g. 24. apr. (134) 61. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) III, 61. p. 2., 3. d.

62. Kas izdarījis noziedzīgu nodarījumu pēc soda izciešanas, ir atbildīgs uz vispārēja pamata. Bet ja notiesātais izdarījis ar agrāko pilnīgi vienādu vai vienāda veida noziedzīgu nodarījumu, sodu, kuŗu piespriež par šo nodarījumu, izņemot gadījumus, kuŗos likumā noteikti par noziedzīga nodarījuma atkārtojumu sevišķi sodi, var paaugstināt pēc 58. panta otrās daļas noteikumiem, ja līdz jaunā pilnīgi vienāda vai vienāda veida noziedzīga nodarījuma izdarīšanai pagājis no soda iz-

ciešanas par agrākiem: smagu noziegumu — ne vairāk par pieciem gadiem, noziegumu — ne vairāk par trim gadiem un pārkāpumu — ne vairāk par vienu gadu. 1933. g. 24. apr. (134) 62. p.

63. Sodus apvienojot (58. p.) vai savienojot (61. p.), vienāda veida sodu smagums noteicams pēc to ilguma vai apmēra, bet dažādu veidu — pēc 2. pantā noteiktās pakāpenības, pielīdzinot sešus mēnešus spaidu darbu vienam gadam pārmācības nama, vai diviem gadiem cietuma, vai četriem gadiem aresta.

Naudas sods pielīdzināms arestam 57. pantā norādītās robežās, izņemot naudas sodu, kas piespriests saskaņā ar 26. panta otro daļu blakus soda veidā, kuŗš nav ietilpināms kopējā sodā, bet izpildāms atsevišķi. *Turp.*, 63. p.

64. Ja vainīgais jau izcietis visu sodu vai daļu no tā par vienu no noziedzīgiem nodarījumiem, kuŗi pēc šā nodalījuma noteikumiem sodāmi ar brīvības atņemšanu uz noteiktu laiku vai ar naudas sodu, izciestais sods viņam ieskaitāms pēc apvienošanas vai savienošanas piespriežamā kopējā sodā, ievērojot 63. panta noteikumus. *Turp.*, 64. p.

Astotais nodalījums.

Apstākļi, kas nepielaiž sodāmību.

65. Sods nav piemērojams noilguma dēļ:

- 1) ja no noziedzīga nodarījuma izdarīšanas dienas līdz tai dienai, kad pret izdarītāju noteiktā kārtībā uzsākta kriminālvajāšana, pagājis šāds laiks: attiecībā uz smagiem noziegumiem, par kuŗiem likumā kā augstākais sods noteikti spaidu darbi uz visu mūžu — piecpadsmit gadi; attiecībā uz pārējiem smagiem noziegumiem — desmit gadi; attiecībā uz noziegumiem, par kuŗiem likumā kā augstākais sods noteikts pārmācības nams — astoņi gadi; attiecībā uz pārējiem noziegumiem — trīs gadi; attiecībā uz pārkāpumiem — viens gads, bet dienesta pārkāpumiem — divi gadi;

- 2) ja no smaga nozieguma vai nozieguma izdarīšanas dienas līdz sprieduma taisīšanas dienai pagājis divkārtīgs, bet no pārkāpuma izdarīšanas dienas līdz sprieduma taisīšanas dienai trīskārtīgs laiks, salīdzinot ar šā panta 1. punktā norādīto laiku;
- 3) ja no sprieduma taisīšanas dienas līdz tai dienai, kad viņu nodod izpildīšanai, pagājis šā panta 2. punktā noteiktais laiks, kuŗu šādos gadījumos aprēķina saskaņā ar tiesas spriedumā noteikto sodu. 1933. g. 24. apr. (134) 65. p.

66. Tiesību atņemšanu, ar kuŗu notiesātais sodīts pēc sprieduma, kas stājies likumīgā spēkā, bet nav izpildāms noilguma dēļ, noilgums nedzēš. Tiesību atņemšanas laiks skaitāms no tās dienas, no kuŗas ar noilgumu dzēsts spriedumā noteiktais sods. *Turp., 66. p.*

67. Noziedzīgam nodarījumam, kas sastāv no vairākiem atsevišķiem darbiem, noilguma laiks skaitāms no tās dienas, kad pabeigts pēdējais no šiem darbiem, bet noziedzīgam nodarījumam, kas turpinās nepārtraukti, — no viņa izbeigšanas dienas. *Turp., 67. p.*

68. Ja aiz Kriminālprocesa likuma 32. pantā norādītiem iemesliem kriminālvajāšanu nevar uzsākt vai jau uzsāktās krimināllietas gaita ir apturēta, tad lietas vešanas laiks civīlā tiesā nav ieskaitāms noilguma laikā. 1936. g. 1. sept. (137) 1, 68. p.

OTRĀ NODAĻA.

Dumpis.

69. Kas lietojis varas darbus ar nolūku:

- 1) grozīt Latvijā pastāvošo valsts iekārtu;
- 2) gāzt Valsts Prezidentu vai Ministru kabinetu vai atņemt viņiem ar likumu piešķirtās funkcijas;
- 3) atraut no Latvijas kādu viņas teritorijas daļu, sodāms:

ar spaidu darbiem uz visu mūžu vai uz noteiktu laiku. 1933. g. 24. apr. (134) 69. p.; 1934. g. 18. maij. (135).

70. Kas sagatavojies izdarīt 69. pantā paredzētu smagu noziegumu, sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par desmit gadiem, vai ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 70. p.

71. Kas piedalījies apvienībā, kuŗa sastādījusies 69. pantā paredzēta smaga nozieguma izdarīšanai, sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem, vai ar pārmācības namu. Turp., 71. p.

TREŠĀ NODAĻA.

Noziedzīgi nodarījumi pret Valsts Prezidentu.

72. Kas noslepkavojis Valsts Prezidentu, sodāms:
ar spaidu darbiem uz visu mūžu. 1933. g. 24. apr. (134) 72. p.

73. Kas nodarījis Valsts Prezidentam miesas bojājumu vai atņēmis viņam brīvību, sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku. Turp., 73. p.

74. Kas aizskāris Valsts Prezidenta godu, vai varas darbiem aizticis Prezidenta miesas neaizkaŗamību, vai lietojis pret viņu sodāmus draudus, sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu. Turp., 74. p.

CETURTĀ NODAĻA.

75. un 76. atcelti [1935. g. 12. mart. (34) IV].

PIEKTĀ NODAĻA.

Pašvaldības iestāžu vēlēšanu un tautas nobalsošanas brīvības un pareizības traucēšana.

77. Kas ar sodāmiem draudiem, vardarbību, viltu vai dienesta pilnvarojuma nelietīgu lietošanu kavējis vēlētāju vai balsotāju brīvi izlietot vēlēšanu vai balsošanas tiesības, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ja šādu nodarījumu izdarījušas vairākas personas kopīgi, vai arī valsts vai pašvaldības iestādes dienestpersona, izpildot savus pienākumus vēlēšanu vai tautas nobalsošanas pārraudzībā vai vadīšanā, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Ja vainīgais ir dienestpersona un noziedzīgo nodarījumu viņš izdarījis izpildot dienesta pienākumus, tad tiesa var pievienot cietuma sodam atlaišanu no dienesta. 1933. g. 24. apr. (134) 77. p.

78. Kas ar satiksmes pārtraukšanu vai ar valsts miera traucējumu kavējis vēlētāju vai balsotāju izlietot vēlēšanu vai tautas nobalsošanas tiesības, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. *Turp.*, 78. p.

79. Kas pacienājis vēlētāju vai balsotāju, nodevis viņam dāvanu vai apsolījis atlīdzību, lai piedabūtu vēlēt pacienātāju vai citu personu, vai arī nodot balsi par labu pacienātajam vai citai personai, vai par vai pret uzstādītu priekšlikumu, vai atturēties no vēlēšanām vai tautas nobalsošanas, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ar to pašu sodu sodāms vēlētājs vai balsotājs, kas izteicis savu piekrišanu par pacienāšanu, dāvanu vai atlīdzību nodot balsi par labu citai personai, vai par vai pret uzstādītu priekšlikumu, vai atturēties no vēlēšanām vai tautas nobalsošanas. *Turp.*, 79. p.

80. Kas pašvaldības vēlēšanu laikā izplatījis nepatiesas ziņas par kāda kandidāta personu, vai viņa uzvešanos sabiedriskā dzīvē vai dienestā, vai viņa profesionālu darbību, ar nolūku kaitēt viņa ievēlēšanai, sodāms:

ar cietumu.

Šādā noziedzīgā nodarījumā vainīgais, bez šajā pantā noteiktā soda, atstādināms no vēlēšanām, bet ja viņa ievēlēšana notikusi, izslēdzams no iestādes, kuŗā bijis ievēlēts.

Šajā pantā norādīto ziņu izplatīšana nav sodāma, ja apsūdzētais pierāda, ka viņam bijis pietiekošs pamats uzskatīt izpaužamo apstākli par patiesu. 1933. g. 24. apr. (134) 80. p.; 1934. g. 18. maij. (135).

81. Kas ar sodāmiem draudiem, vardarbību, dienesta pilnvarojuma nelietīgu lietošanu, sapulcei paredzēto telpu bojāšanu vai citādā noziedzīgā veidā traucējis vēlēšanu vai tautas nobalsošanas nolūkā sasaukto sapulci vai vēlēšanu vai tautas nobalsošanas komisijas darbību, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:
ar cietumu.

Ja šādu nodarījumu izdarījušas vairākas bruņotas personas kopīgi, vainīgie sodāmi:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 81. p.

82. Kas tīši noņēmis, saplēsis, aplājis, sagrozījis vai citādi bojājis atļautā vietā atklāti izliktus vēlēšanu vai tautas nobalsošanas uzsaukumus, paziņojumus vai sarakstus, sodāms:
ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem.

Ar to pašu sodu sodāms uzskūditājs. *Turp.*, 82. p.

83. Kas vēlēšanās vai tautas nobalsošanā vēlējis vai no devis balsi, kad viņam uz to nav bijis tiesības, vai kad viņš šīs tiesības jau izlietojis vai zaudējis, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem.

Mēģinājums sodāms. *Turp.*, 83. p.

84. Kas vēlēšanās vai tautas nobalsošanā ļaunprātīgi pielaidis nepareizības, balsis saņemot vai saskaitot, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem. *Turp.*, 84. p.

85. Kas patvaļīgi paņēmis vai bojājis vēlētāju vai balsotāju sarakstus, vai vēlēšanu vai balsošanas zīmes, protokolus, paziņojumus vai aktis, vai arī viltojis tos, vai ļaunprātīgi padarījis tos par nederīgiem, vai izplatījis tādus sarakstus vai zīmes, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Ja minētos vēlētāju vai balsotāju sarakstus, vēlēšanu vai balsošanas zīmes, protokolus, paziņojumus vai aktis patvaļīgi paņēmušas vai bojājušas vairākas bruņotas personas kopīgi, tad vainīgie sodāmi:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 85. p.

86. Piespriežot cietuma sodu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas paredzēti šās (V) nodaļas pantos, tiesa, bez šā cietuma soda, var atņemt vainīgam vēlēšanu un balsošanas tiesības uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem. *Turp., 86. p.*

SESTĀ NODAĻA.

Valsts nodevība.

87. Latvijas pilsonis, kas kara laikā pabalstījis ienaidnieku viņa kara vai citos naidīgos darbos pret Latviju, sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku.

Sevišķi svarīgos gadījumos vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz visu mūžu. 1933. g. 24. apr. (134) 87. p.

88. Latvijas pilsonis, kas:

1) stājies sakaros ar ārvalsts valdību vai tās aģentu ar nolūku panākt karu vai citus naidīgus darbus pret Latviju;

2) pirms kara pieteikšanas apsolījis ārvalsts valdībai, savā vai citu vārdā, palīdzēt viņai kara darbos pret Latviju,

sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku.

Sevišķi svarīgos gadījumos vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz visu mūžu. *Turp., 88. p.*

89. Kas izpaudis vai nodevis citai personai bez pienācīgas atļaujas ziņas, zīmējumus, plānus, dokumentus vai priekšmetus, kuŗi ārējās drošības labā turami slepenībā, sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

Sevišķi svarīgos gadījumos vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku. 1933. g. 24. apr. (134) 89. p.

90. Kas izpaudis vai nodevis citai personai iepriekšējā (89.) pantā minētās ziņas, zīmējumus, plānus, dokumentus vai priekšmetus aiz neuzmanības, sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu. Turp., 90. p.

91. Kas pabalstījis ārvalsts valdību vai aģentu 89. pantā minēto ziņu, zīmējumu, plānu, dokumentu vai priekšmetu ievākšanā, sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem, vai ar pārmācības namu.

Ar to pašu sodāms, kas vienojies ar ārvalsts valdību vai aģentu, lai izdarītu šā panta pirmā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Mēģinājums sodāms. Turp., 91. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) II.

91.¹ Kas bijis aģents pie ārvalsts valdības iestādes vai aģenta, kuŗu uzdevums ir vākt 89. pantā minētās ziņas, zīmējumus, plānus, dokumentus vai priekšmetus, sodāms:

ar pārmācības namu. 1939. g. 29. sept. (162) II.

92. Kas bez pienācīgas atļaujas:

1) vācis vai izgatavojis 89. pantā minētās ziņas, zīmējumus, plānus, dokumentus vai priekšmetus;

2) ietaisījis tālgrafu, tālfonu vai radioiekārtu vai turējis pasta baložus šā panta 1. punktā minēto ziņu vai priekšmetu ievākšanai vai nosūtīšanai,

sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu.

Šā panta 2. punktā minētie ierīkojumi vai baloži atņemami. 1933. g. 24 apr. (134) 92. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) II.

93. Kas bez pienācīgas atļaujas:

- 1) iekļuvis kaŗa aizsardzībai padotā vietā, kaŗa kuģī vai citā kādā kaŗa būvē, kuŗa nolemta valsts aizsardzībai;
- 2) lidojis ar lidojamo aparātu pār rajonu, kur lidot aizliegts, vai tādā aparātā pārvadājis priekšmetus, kuŗu pārvadāšanai vajadzīga kaŗa priekšniecības atļauja,

sodāms:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 93. p.

94. Kas, izpildot līgumu vai valdības uzdevumu attiecībā uz līdzekļu sagādāšanu vai izgatavošanu aizsardzībai, vai pārzinot šo līdzekļu sagādāšanu vai izgatavošanu:

- 1) sagādājis vai izgatavojis tos apzināti lietošanai nederīgus, ja šie līdzekļi uzrādīti pieņemšanai vai to sagādāšana vai izgatavošana pabeigta;
- 2) nokavējis bez svarīgiem iemesliem kaŗa laikā minētā līguma vai uzdevuma izpildīšanu,

sodāms:

ar pārmācības namu.

Ja sagādātie vai izgatavotie līdzekļi aizsardzībai pret ienaidnieku bijuši nodoti vai nu pēc iepriekšējas norunas ar pieņēmēju, vai noslēpjot ar sevišķiem paņēmieniem šo līdzekļu nederību, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku.

Ar to pašu sodu sodāma dienestpersona, kas pielaidusi sagādāt vai izgatavot tādus nederīgus līdzekļus vai pieņēmusi tos apzināti lietošanai nederīgus. *Turp., 94. p.*

95. Kas, izpildot līgumu vai valdības uzdevumu attiecībā uz apgādes priekšmetu piegādāšanu kaŗaspēkam vai viņa hospitāļiem, vai būdams tāda piegādātāja kalpotājs:

- 1) nodevis apzināti veselībai kaitīgus apgādes priekšmetus;
- 2) nodevis kaŗa laikā apzināti lietošanai nederīgus
1. punktā minētos priekšmetus;

- 3) nokavējis bez svarīgiem iemesliem kara laikā šo priekšmetu piegādāšanu,
 sodāms:
 ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms.

Ar to pašu sodu sodāma dienestpersona, kas pielaidusi piegādāt tādus veselībai kaitīgus vai nederīgus apgādes priekšmetus vai tos pieņēmusi apzināti veselībai kaitīgus vai lietošanai nederīgus. 1933. g. 24. apr. (134) 95. p.

96. Latvijas pilnvarotais, kas vērsis savu darbību uz Latvijai apzināti kaitīga līguma noslēgšanu ar ārvalsts valdību, vai vedis ar ārvalsts valdību diplomātiskas sarunas Latvijai apzināti kaitīgā virzienā, sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku.

Ar to pašu sodu sodāma pie pilnvarotā pastāvoša dienestpersona, kas sniegusi viņam apzināti nepatiesas ziņas vai citādi pārkāpusi savus dienesta pienākumus, ar nolūku pamudināt pilnvaroto uz darbību, kas vērsta uz Latvijai apzināti kaitīga līguma noslēgšanu ar ārvalsts valdību vai uz diplomātiskām sarunām ar ārvalsts valdību Latvijai apzināti kaitīgā virzienā, ja tāda darbība vai sarunas notikušas. Turp., 96. p.

97. Kas:

- 1) bojājis, slēpis, patvaļīgi paņēmis vai viltojis dokumentu, kuŗš noderējis, vainīgam to apzinoties, par pierādījumu Latvijas tiesībām attiecībā uz ārvalsti;
- 2) bojājis vai pārvietojis robežzīmi, vai citādi kā sagrozījis valsts robežlīniju ārvalsts interesēs,
 sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku. Turp., 97. p.

98. Kas piedalījies apvienībā, kuŗa sastādījusies, lai izdarītu valsts nodevību, sodāms:

- 1) ja apvienība uzstādījusi par savas darbības mērķi izdarīt nodevīgu nodarījumu, par kuŗu likumā nolikts sods, ne zemāks par spaidu darbiem, — ar pārmācības namu;
- 2) pārējos gadījumos — ar cietumu. Turp., 98. p.

99. Iepriekšējā (98.) pantā paredzētas pretlikumīgas apvienības dalībniekam, kas paziņojis par tādu apvienību, iekam atklāta viņas pastāvēšana, sods mīkstināms pēc 52. panta noteikumiem, vai arī viņš pavisam atsvabināms no soda. 1933. g. 24. apr. (134) 99. p.

100. Iepriekšējo (87.—99.) pantu noteikumi piemērojami arī noziedzīgiem nodarījumiem pret ārvalsti, kad tā ved karu savienībā ar Latviju. *Turp., 100. p.*

101. Latvijas kara darbi pret naidīgiem no ārienes iebrukušiem irregulāriem bruņotiem spēkiem, kuŗus nevar uzskatīt par kaŗojošu valsti, pielīdzināmi kaŗam. *Turp., 101. p.*

102. Ārzemnieks, kas savā uzturēšanās laikā Latvijā izdarījis 87. vai 88. pantā paredzētu noziedzīgu nodarījumu, vai šādā nodarījumā vainīgais kaŗa gūsteknis, ja viņi nav atbildīgi pēc kaŗa likumiem, sodāmi kā Latvijas pilsoņi. *Turp., 102. p.*

SEPTĪTĀ NODAĻA.

Noziedzīgi nodarījumi pret valsts mieru.

103. Kas nav atstājis atklātu koppelci, zinot, ka policijas vara prasījusi, lai tā izklīst, sodāms:
ar arestu.

Ja tādas koppelces izklīdināšanai izsaukts kaŗaspēks, tad tas, kas koppelci nav atstājis pēc kaŗaspēka klātbūtnē izteikta prasījuma izklīst, sodāms:
ar cietumu.

Tādas koppelces dalībnieks, kuŗš uzkuŗdījis nepaklausīt izteiktam prasījumam izklīst, sodāms:

šā panta pirmā daļā norādītā gadījumā — ar cietumu;

šā paša panta otrā daļā norādītā gadījumā — ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem. 1933. g. 24. apr. (134) 103. p.

104. Kas piedalījies atklātā koppelcē, kuŗa, vainīgam to zinot, sapulcējusies ar nolūku nonievāt pastāvošo valsts iekārtu vai Valsts Prezidenta vai Ministru Prezidenta vai Ministru

kabineta locekļa personu, vai izteikt līdzjutību dumpim vai nodevībai, vai personai, kas izdarījusi dumpīgu vai nodevīgu nodarījumu, vai mācībai, kuŗa tiecas ar varas līdzekļiem graut valstī pastāvošo iekārtu, sodāms:

ar cietumu.

Kas sarīkojis vai uzkūdījis sarīkot tādu koppelci, kā arī tās dalībnieks, kuŗš to vadījis, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem.

Ja tādas koppelces izklīdināšanai izsaukts kaŗaspēks, tad tas, kas nav atstājis koppelci pēc kaŗaspēka klātbūtnē izteikta prasījuma izklīst, sodāms:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 104. p.;
1935. g. 12. mart. (34) III.

105. Kas piedalījies atklātā koppelcē, kuŗa, rīkodamās savienotiem dalībnieku spēkiem:

- 1) izdarījusi vardarbību, vai ar sodāmiem draudiem spiedusi izpildīt vai pielaist ko tādu, kas aizskaŗ piespīstā tiesību vai pienākumu, vai arī atteikties no tiesības izlietošanas vai pienākuma izpildīšanas;
- 2) nolaupījusi, bojājusi vai patvaļīgi paņēmusi svešu mantu;
- 3) iebrukusi svešās ēkās vai citās telpās, iezogotā vietā vai lauku mājās;
- 4) izdarījusi 169. vai 171. pantā paredzētu pretošanos vai spaidus, vai šā panta pirmos trijos punktus norādītu nodarījumu mēģinājumu,

sodāms:

ar pārmācības namu.

Kas sarīkojis vai uzkūdījis sarīkot tādu koppelci, kā arī tās dalībnieks, kuŗš to vadījis izdarot šajā pantā paredzētos nodarījumus, vai tas, kas uzkūdījis tos izdarīt vai turpināt, vai kas lietojis to izdarīšanā ieročus, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 105. p.

106. Kas piedalījies koppelcē, kuŗa, rikodamās savienotiem dalībnieku spēkiem:

- 1) pretojusies ar varu kuŗaspēkam, kas izsaukts koppelcē izklīdināšanai, vai uzbrukusi ar varu kuŗa sardzes sargam;
- 2) sagrābusi savā varā, izlaupījusi vai izpostījusi valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības iestādes, noliktavas, ietaises, kuŗa aizsardzības līdzekļus, kā arī publiskai lietošanai paredzētus satiksmes līdzekļus, vai jebkāda veida kredītiestādes;
- 3) atsvabinājusi ar varas darbiem apcietinātos;
- 4) lietojusi varas darbu izdarīšanai spridzināmu vielu, spridzekli vai citu vispār bīstamu līdzekli,

sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

Kas sarīkojis vai uzkūdījis sarīkot tādu koppelci, kā arī tās dalībnieks, kuŗš to vadījis izdarot šajā pantā paredzētos nodarījumus, vai tas, kas uzkūdījis tos izdarīt vai turpināt, vai kas lietojis to izdarīšanā ieročus, spridzināmu vielu, spridzekli vai citu vispār bīstamu līdzekli, sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku. 1933. g. 24. apr. (134) 106. p. — Sal. 1935. g. 5. nov. (192).

107. Kas atklājis savienības vai biedrības darbību, vai darbojies tajās, pārkāpdams likuma noteikumus, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem.

Bet ja vainīgais nodibinājis savienību vai biedrību, vai darbojies tajās, zinādams:

- 1) ka savienība vai biedrība spraudusi sev Sodumu likumā aizliegtus, vai sabiedriskai tikumībai pretīgus, vai arī sabiedrisko mieru vai drošību apdraudošus mērķus;
- 2) ka savienību vai biedrību, kas spraudusi sev politiskus mērķus, pārvalda iestādes vai personas, kuŗu pastāvīgā atrašanās vieta ir ārzemēs;

- 3) ka savienības vai biedrības reģistrēšana noraidīta, vai ka savienība vai biedrība slēgta tiesas ceļā, vai ka viņu darbība noteiktā kārtībā apturēta;
- 4) ka savienība vai biedrība spēļ sevišķus soļus, lai slēptu savu pastāvēšanu, vai sev sprastos mērķus, vai savu pārvaldības kārtību, vai pārvaldībā piedalošās personas,

tad viņš sodāms:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 107. p.

108. Kas piedalījies apvienībā, zinādams, ka tā uzstādījusi par savas darbības mērķi:

- 1) musināt uz nēpaklausību vai pretdarbību likumam, vai saistošam noteikumam, vai attiecīgas varas likumīgam rīkojumam;
- 2) musināt uz naidu starp atsevišķām iedzīvotāju daļām,

sodāms:

ar cietumu. *Turp.*, 108. p.

109. Kas pielaidis sapulcēties 108. pantā paredzētai apvienībai — zinot, ka tā pretlikumīga, — viņam piederošās vai viņa pārvaldībā vai pārziņā stāvošās telpās vai vietā, sodāms kā apvienības dalībnieks. *Turp.*, 109. p.

110. Kas nonievājis pastāvošo valsts iekārtu vai Valsts Prezidenta vai Ministru Prezidenta vai Ministru kabineta locekļa personu, atklāti turēdams vai nolasīdams runu vai sacerējumu, vai izplatīdams vai atklāti izlikdams sacerējumu vai notēlojumu, sodāms:

ar cietumu. *Turp.*, 110. p.; 1935. g. 12. mart. (34) III.

111. Kas atklāti izteicis uzaicinājumu, atklāti turējis vai lasījis runu vai sacerējumu, vai izplatījis vai atklāti izlicis sacerējumu vai notēlojumu, kuŗos musina:

- 1) izdarīt dumpīgu nodarījumu, kaut arī tieši neuzaicinot uz vardarbību, vai arī izdarīt nodevīgu nodarījumu;
- 2) kaŗavīrus pārkāpt kaŗa dienesta pienākumus;

- 3) nepaklausīt vai rīkoties pretim likumam, vai saistošam noteikumam, vai attiecīgas varas likumīgam rīkojumam;
- 4) izdarīt smagu noziegumu, izņemot augšā norādītos;
- 5) uz naidu starp iedzīvotāju atsevišķām daļām,
sodāms:
ar pārmācības namu vai ar cietumu.

Ja:

- 1) vainīgais musinājis rīkoties daudzu personu dzīvībai bīstamā kārtā;
- 2) musinājuma sekas bijušas smaga nozieguma izdarīšana,

tad vainīgais, ja viņam kā izdarītā noziedzīgā nodarījuma līdzdalībniekam nedraud bargāks sods, sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par desmit gadiem.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 111. p.; 1935. g. 12. mart. (34) I, 111. p. 1. d. 1. pk.

112. Kas ne atklāti, bet kaņaspēkā, mācības iestādē vai biedrībā musinājis:

- 1) izdarīt dumpīgu nodarījumu, kaut arī tieši nezaicinot uz vardarbību, vai arī izdarīt nodevīgu nodarījumu;
- 2) kaņavīrus pārkāpt kaņa dienesta pienākumus;
- 3) nepaklausīt vai rīkoties pretim likumam, vai saistošam noteikumam, vai attiecīgas varas likumīgam rīkojumam;
- 4) izdarīt smagu noziegumu, izņemot augšā norādītos;
- 5) uz naidu starp iedzīvotāju atsevišķām daļām,
sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem, vai ar cietumu.

Ja:

- 1) vainīgais musinājis rīkoties daudzu personu dzīvībai bīstamā kārtā;

2) musinājuma sekas bijušas smaga nozieguma izdarīšana,
 tad vainīgais, ja viņam, kā izdarītā noziedzīgā nodarījuma līdzdalībniekam, nedraud bargāks sods, sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 112. p.; 1935. g. 12. mart. (34) l, 112. p. 1. d. 1. pk.

113. Kas atklāti, bet kaŗaspēkā, mācības iestādē vai biedrībā arī neatklāti, draudējis izdarīt dumpīgu vai nodevīgu nodarījumu, sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 113. p.

114. Kas izgatavojis, pavairojis, glabājis vai pārvedis no ārzemēm 110. vai 111. pantā minētu sacerējumu vai notēlojumu ar nolūku tos izplatīt vai atklāti izlikt, zinādams par to saturu, ja tāda sacerējuma vai notēlojuma izplatīšana vai atklāta izlikšana nav notikusi, sodāms:

ar cietumu. Turp., 114. p.

115. Kas cildinājis smagu noziegumu vai noziegumu atklāti turētā vai nolasītā runā vai sacerējumā, vai izplatījis vai atklāti izlicis sacerējumu vai notēlojumu, zinādams, ka tajos atrodas tāds cildinājums, sodāms:

ar arestu. Turp., 115. p.

116. Kas atklāti nogānījis Latvijas valsti, valsts himnu vai izliktu valsts ģerboni vai valsts karogu, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ja šāds nodarījums izdarīts pūlī, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu. Turp., 116. p.

ASTOTĀ NODAĻA.

Noziedzīgi nodarījumi pret ārvalstīm.

117. Kas Latvijā izdarījis mēģinājumu ar varu grozīt valsts iekārtu valstī, kuŗa atrodas mierā attiecībās ar Latviju, vai sagatavojis uz tādiem darbiem, ja par tādu nodarījumu sodāmību pastāv savstarpība vai konvencija, sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 117. p.

118. Kas atklāti nogānījis vārdiem, izplatītā vai izliktā sacerējumā vai notēlojumā ar Latviju miera attiecībās atrodošos valsti, ar nolūku izrādīt necienību šai valstij, ja par tādu nodarījumu sodāmību pastāv savstarpība vai konvencija, sodāms:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 118. p.

119. Kas nogānījis miera attiecībās ar Latviju atrodošās valsts atklāti izliktu valsts ģerboni vai valsts karogu, ar nolūku izrādīt necienību šai valstij, sodāms:

ar arestu.

Ja šāds nodarījums izdarīts pūlī, tad vainīgais sodāms:
ar cietumu. *Turp.*, 119. p.

120. Kas pārkāpis noteiktā kārtībā izsludinātus neitrālītātes noteikumus, sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu. *Turp.*, 120. p.;
1939. g. 29. sept. (162) 1.

DEVĪTĀ NODAĻA.

Noziedzīgi nodarījumi valsts, autonomo valsts uzņēmumu un pašvaldības dienestā.

121. Dienestpersona, kas izdarījusi dienesta darbību:

- 1) kuŗu izdarīt likums vai uzlikts uzdevums viņai nav devis tiesību, vai kaut arī tāda tiesība ir bijusi, bet darbībai nav bijis likumīga pamata;
- 2) bez attiecīgas varas atļaujas, ja likums tādu atļauju prasījis,

par šo pilnvarojuma pārkāpšanu, ja tā izdarīta tīši, vai arī ja tā izdarīta aiz nolaidības un no tās cēlies svarīgs kaitējums pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, sodāma:

ar arestu.

Ja pilnvarojuma pārkāpšana izdarīta tīši un no tās cēlies svarīgs kaitējums pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, vai draudējis tāds kaitējums, vai ja

vainīgais, pārkāpjot pilnvarojumu, lietojis vardarbību, sodāmus draudus, viltu vai izdomātu ierunu, ka izpilda dienesta darbību, vai ja pilnvarojuma pārkāpšana izdarīta aiz mantkārīgām tieksmēm, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu.

Bet ja aiz mantkārīgām tieksmēm izdarītas pilnvarojuma pārkāpšanas dēļ cēlies svarīgs kaitējums pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, vai draudējis tāds kaitējums, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 121. p.

122. Dienestpersona, kuļai pēc likuma vai viņai uzlikta uzdevuma vai dienesta rakstura pienākas novērst vai pārtraukt pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm draudošu kaitējumu un kuļā, pretēji saviem dienesta pienākumiem, nav spērusi soļus vai nav izdarījusi darbību, ar ko tādu kaitējumu varētu novērst vai pārtraukt, par šo dienesta pienākuma neizpildīšanu, ja tā izdarīta tīši, vai ja tā izdarīta aiz nolaidības un no tās cēlies svarīgs kaitējums pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, sodāma:

ar arestu.

Ja šī dienesta pienākumu neizpildīšana izdarīta tīši un no tās cēlies svarīgs kaitējums pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, vai draudējis tāds kaitējums, vai ja šī dienesta pienākumu neizpildīšana izdarīta aiz mantkārīgām tieksmēm, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem, vai ar cietumu.

Bet ja no šās aiz mantkārīgām tieksmēm izdarītās dienesta pienākumu neizpildīšanas cēlies svarīgs kaitējums pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, vai draudējis tāds kaitējums, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu. Turp., 122. p.

123. Ar 122. pantā noteiktiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāma dienestpersona, kas:

- 1) pretēji saviem pienākumiem, nav darījusi zināmu savai priekšniecībai vai iestādei, kuŗas dienestā viņa atrodas, par ienākuša raksta vai ziņu saņemšanu;
- 2) pretēji saviem pienākumiem, nav paziņojusi attiecīgai varai par vainīgam noteikti zināmu nodomātu, uzsāktu vai izdarītu smagu noziegumu vai noziegumu, vai par šo noziedzīgo nodarījumu dalībniekiem un līdzdalībniekiem, vai apdraudētai personai — par nodomātu vai uzsāktu smagu noziegumu vai noziegumu;
- 3) sniegtā ziņojumā noslēpusi svarīgu apstākli smaga nozieguma vai nozieguma novēršanai, pārtraukšanai vai atklāšanai vai šo noziedzīgo nodarījumu dalībnieku un līdzdalībnieku atklāšanai;
- 4) pretēji saviem dienesta pienākumiem, nav spērusi soļus vai nav izdarījusi darbību:
 - a) lai izsludinātu, izziņotu vai ievestu spēkā likumu vai saistošu noteikumu vai padotības kārtībā augstākas iestādes vai priekšniecības priekšrakstu;
 - b) lai vajātu, novērstu vai pārtrauktu smagus noziegumus vai noziegumus, vai lai izpildītu tiesu iestāžu likumīgā spēkā stājušos spriedumus, rīkojumus vai lēmumus;
 - c) lai apcietinātu personu, kuŗa izbēgusi no apcietinājuma vai kuŗa bijusi jāapcietina. 1933. g. 24. apr. (134) 123. p.

124. Dienestpersona, kas aiz savu pienākumu nezināšanas vai aiz nolaidības nelikumīgi atņēmusi personas brīvību:

- 1) aizturot, ieslogot vai pagarinot brīvības atņemšanas laiku;
- 2) piemērojot nepienācīgu smagāku brīvības atņemšanas veidu,

sodāma:

ar arestu. Turp., 124. p.

125. Dienestpersona, kas izdarījusi kratišanu, apskatīšanu vai lietu izņemšanu likumā neatļautā kārtībā, sodāma:
ar arestu.

Ja vainīgais šā panta pirmā daļā paredzēto nodarījumu izdarījis, lietojot vardarbību, sodāmus draudus, viltu vai izdomātu ierunu, ka izpilda dienesta darbību, tad viņš sodāms:
ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 125. p.

126. Dienestpersona, kas izdarījusi kauna jūtas aizskarošu sievietes aplūkošanu bez viņas piekrišanas un bez pienācīga pilnvarojuma vai kaut arī ar aplūkojamās piekrišanu, bet nepatiesi uzdodot, ka izpilda dienesta darbību, sodāma:
ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms. *Turp.*, 126. p.

127. Dienestpersona, kas kaut arī pēc izstāšanās no dienesta izpaudusi apzināti slepenībā turamas ziņas, datus, dokumentus vai valdības rīkojumus, kas viņai kļuvuši zināmi sakarā ar dienestu vai nelietīgi izlietojot savus dienesta pilnvarojumus, sodāma:
ar arestu.

Ja tāda izpaušana draudējusi radīt svarīgu kaitējumu pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, tad vainīgais sodāms:
ar cietumu.

Bet ja vainīgais izpaudis noslēpumu, kuŗš attiecas uz Latvijas ārējo drošību, tad viņš, ja nav jāsoda par nodevību, sodāms:
ar pārmācības namu. *Turp.*, 127. p.

128. Dienestpersona, kas aiz nolaidības vai pastāvošo noteikumu neizpildīšanas pielaidusi patvaļīgi paņemt, bojāt vai nozaudēt zīmējumu, plānu, dokumentu, priekšmetu vai viņu daļu, kuŗi, vainīgam to zinot, Latvijas ārējās drošības labā turami slepenībā, sodāma:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem. *Turp.*, 128. p.

129. Pasta-tēlegrafa, tālrunu vai radio iestādes dienestpersona, kas:

- 1) bojājusi, noslēpusi vai piesavinājusies pasta korespondenci, telegrammu vai sūtījumu, vai aizturējusi to nosūtīšanu vai izsniegšanu;
- 2) sagrozījusi rakstiskas pasta korespondences vai telegrammas saturu;
- 3) izpaudusi vai paziņojusi telegrammas, tālrunu sarunas, slēgtas pasta korespondences vai sūtījuma saturu, kaut arī pēc tam, kad šī persona izstājusies no šo iestāžu dienesta, vai nodevusi šādu telegrammu, korespondenci vai sūtījumu apzināti neatbilstoši personai ar nolūku iepazīstināt viņu ar to saturu;
- 4) attaisījusi pasta korespondenci, telegrammu vai sūtījumu,

ja šis nodarījums izdarīts aiz mantkārīgām tieksmēm un vainīgam par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāma:

šā panta 1. un 2. punktā norādītos gadījumos — ar pārmācības namu;
pārējos gadījumos — ar cietumu.

Mēģinājums sodāms.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāma pasta-tēlegrafa, tālrunu vai radio iestādes dienestpersona, kas pielaidusi citu personu izdarīt šajā pantā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Ja šinī pantā paredzētais nodarījums izdarīts tīši, bet bez mantkārīgām tieksmēm un vainīgam par nodarīto nedraud bargāks sods, viņš sodāms:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 129. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) III, 129. p. 3. d.

130. Dienestpersona, kas pieņēmusi kukuli, kuŗš apzināti dots par viņas dienesta pienākumos ietilpstošu un viņas izdarītu darbību, sodāma:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ja dienestpersona pieņēmusi kukuli, kuŗš apzināti dots, lai pamudinātu viņu izdarīt tādu darbību, tad viņa sodāma:

ar cietumu.

Bet ja dienestpersona pieņēmusi kukuli, kuŗš apzināti dots, lai viņu pamudinātu izdarīt viņas dienesta pienākumu aplokā noziedzīgu nodarījumu vai disciplināru pārkāpumu, vai par tādu viņas jau izdarītu nodarījumu vai pārkāpumu, tad viņa sodāma:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 130. p.

131. Dienestpersona, kas saņēmusi kukuli, kuŗu viņa pieprasījusi, lai izdarītu viņas dienesta pienākumos ietilpstošu darbību, vai par tādu viņas jau izdarītu darbību, sodāma:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Ja dienestpersona saņēmusi kukuli, kuŗu viņa pieprasījusi, lai izdarītu viņas dienesta pienākumu aplokā noziedzīgu nodarījumu vai disciplināru pārkāpumu, vai par tādu viņas jau izdarītu nodarījumu vai pārkāpumu, tad viņa sodāma:

ar pārmācības namu.

Bet ja dienestpersona saņēmusi kukuli, kuŗu viņa izspiedusi ar spaidiem, draudot ar spaidiem vai nelietīgi izlietojot dienesta pilnvarojumu, lai izdarītu vai par jau izdarītu dienesta darbību, tad viņa sodāma:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms.

Kukuļa pieprasīšana vai spaidu lietošana tā dabūšanai uzskatāma par kukuļa saņemšanas mēģinājumu. *Turp., 131. p.*

132. Dienestpersona, kas nolikusi vai ņēmusi sev par labu nelikumīgus ņēmusus, sodāma:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem.

Bet ja vainīgais ievācis tādusņēmumus, izspiežot tos ar spaidiem vai draudot ar spaidiem, tad viņš sodāms:
ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 132. p.

133. Dienestpersona, kas ar spaidiem vai piedraudot ar tādkiem, vai nelietīgi izlietojot dienesta pilnvarojumu, piespiedusi izpildīt, sev vai citai personai par labu, bez atlīdzības vai par nesamērīgi zemu atlīdzību, apzināti nesaistošu darbu vai apzināti nepienākošas klausas, sodāma:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem.

Mēģinājums sodāms. Turp., 133. p.

134. Dienestpersona, kas saņēmusi piesavināšanās nolūkā apzināti nepienākošos ienākumu, kuru viņa pieprasījusi, it kā izpildot likumu vai saistošu noteikumu, vai it kā izpildot publiskas izsoles vai ar valsti slēgta līguma nosacījumus, vai it kā noteiktu maksu par dienesta darbību, sodāma:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. Turp., 134. p.

135. Zvērināto piesēdētāju sarakstā uz noliktu tiesas sesiju ievestais, kā arī zvērināto piesēdētāju komplekta sastāvā esošais, kas pieņēmis viņam piedāvātu vai viņa pieprasītu kukuli, zinādams, ka tas viņam dots lietā, kuŗa var piekrist viņa, kā zvērināta piesēdētāja caurlūkošanai, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem. Turp., 135. p.

136. Dienestpersona, kas:

- 1) piesavinājusies kukuli, kuŗš viņai dots nodošanai vai kuŗu viņa saņēmusi it kā nodošanai citai dienestpersonai;
- 2) pieņēmusi piesavināšanās nolūkā kukuli, izlikdamās par citu dienestpersonu,
sodāma:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem. Turp., 136. p.

137. Notiesājot par 130.—136. pantā paredzētiem nodarījumiem, vainīgam ienākušais kukulis atņemams valstij par labu, bet ja tā vairs nav, tad piedzenama tā vērtība. Ja tiesa atzītu, ka kukulis bijis izspiests, tad tas atdodams tā devējam. Ja kukulis pastāv mantisku tiesību dāvinājumā, tad tāds dāvinājums atzīstams par spēkā neesošu. 1933. g. 24. apr. (134) 137. p.

138. Dienestpersona, kas atkāpusies no pastāvošiem noteikumiem par rēķinvedību un par grāmatu turēšanu un vešanu, kā arī par naudas vai citādas mantas pieņemšanas, glabāšanas, izdošanas vai nosūtīšanas kārtību, ja šie nodarījumi izdarīti tīši vai kaut arī netīši, bet ar tiem ievērojami nolaista vai satricināta dienestpersonai uzticētā dienesta darbības nozare vai cēlies svarīgs kaitējums pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, sodāma:

ar arestu.

Bet ja šie nodarījumi izdarīti aiz mantkārīgām tieksmēm, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem. *Turp., 138. p.*

139. Dienestpersona, kas:

- 1) sastādījusi dokumentu, kurā apzināti nepareizi izteikts ar šo dokumentu apliecināmais apstāklis;
- 2) ievietojusi apzināti nepatiesas ziņas grāmatās, kuŗas noteiktas naudas vai citu priekšmetu ierakstīšanai vai citiem kādiem ierakstiem ar svarīgu nozīmi pārvaldības kārtībai,

sodāma:

ar pārmācības namu.

Ja apzināti nepatiesa saturs ievietots 415. panta otrā daļā, 416. panta otrā daļā vai 417. pantā paredzētos dokumentos, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem. *Turp., 139. p.; 1936. g. 1. sept. (137) II.*

140. Dienestpersona, kas, izpildot dienestu, aiz nolaidības paņņojusi vai apliecinājusī mutiski vai rakstiski nepareizas ziņas, no kuņām cēlies svarīgs kaitējums pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, sodāma:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 140. p.

141. Dienestpersona, kas, izpildot dienestu, paņņojusi vai apliecinājusī mutiski apzināti nepareizas ziņas, ja no tam cēlies svarīgs kaitējums pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, sodāma:

ar cietumu.

Ja dienestpersona izdarījusī šo noziegumu, lai panāktu apzināti nevainīga notiesāšanu vai lai vērstu aizdomas uz apzināti nevainīgu, tad viņa sodāma:

ar pārmācības namu. Turp., 141. p.

142. Dienestpersona, kas:

- 1) apzīmogojusi svarus vai mēru, zinādama, ka tie nepareizi;
- 2) apzīmogojamam izstrādājumam uzspiedusi apzināti nepareizu provi,

sodāma:

ar pārmācības namu. Turp., 142. p.

143. Dienestpersona, kuņai uzlikts pienākums uzspiest ēdamvielām vai citām precēm zīmogu vai citu kādu zīmi, kas apliecina viņu nekaitību veselībai, un kuņa uzspiedusi tādu zīmi apzināti neaplūkotai precei, sodāma:

ar cietumu.

Ja tāda zīme uzspiesta veselībai kaitīgām ēdamvielām vai citai precei, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu. Turp., 143. p.

144. Notārs vai kāda cita dienestpersona, ko likums pilnvarojis taisīt, apliecināt vai apstiprināt aktus un kas taisījusī, apliecinājusī vai apstiprinājusī likumā aizliegtu aktu, sodāmi:

ar cietumu. Turp., 144. p.

145. Dienestpersona, kas izdarījusi savos dienesta pienākumos ietilpstošu darbību, pārkāpjot tādus šai darbībai noteiktus likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus, formas un kārtību, kuŗu neievērošanas dēļ pati darbība nav spēkā, sodāma:

ar cietumu.

Ja šāda nosacījumu, formu un kārtības pārkāpšana izdarīta aiz mantkārīgām tieksmēm, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 145. p.

146. Dienestpersona, kas nav izpildījusi Centrālās vēlēšanu komisijas rīkojumus vai instrukcijas, vai arī vietējo vēlēšanu komisiju rīkojumus, kuŗus šīs komisijas izdevušas saskaņā ar Centrālās vēlēšanu komisijas rīkojumiem vai instrukcijām, sodāma:

ar arestu. Turp., 146. p.

147. Tiesnesis vai cita dienestpersona, ko likums pilnvarojis izspriest civīlas vai administratīvas tieslietas vai lietas par kriminālu vai disciplināru atbildību, vai uzlikt administratīvu sodu, vai šķīrējtiesnesis, kas taisījuši apzināti netaisnu spriedumu vai lēmumu, sodāmi:

ar pārmācības namu.

Ja šis nodarījums izdarīts aiz mantkārīgām tieksmēm vai ja ar šo spriedumu notiesātam apzināti nepareizi piespriests sods, kāds likumā noteikts par smagu noziegumu, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem. Turp., 147. p.

148. Dienestpersona, kas, izdarot dienesta darbību civīlās vai administratīvās tieslietās vai lietās par kriminālu vai disciplināru atbildību vai par administratīvu sodu uzlikšanu, iespaidojusi apsūdzētā atzīšanos vai liecinieka vai lietpratēja liecību, lietojot nelietīgi dienesta pilnvarojumu vai ar taisnu tiesu nesavienojamus līdzekļus, sodāma:

ar cietumu.

Ja dienestpersona izdarījusi šo nodarījumu ar nolūku pānākt apzināti nevainīga notiesāšanu vai vērst aizdomas uz tādu nevainīgo, tad viņa sodāma:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134)
148. p.

149. Zvērināts piesēdētājs, kas piedalījies lietas izspriešanā un izpaudis zvērināto piesēdētāju apspriešanās vai balsošanas noslēpumu šajā lietā, sodāms:

ar cietumu. *Turp.*, 149. p.

150. Zvērināts piesēdētājs, kas bez likumīgiem iemesliem trešo reizi nav ieradies uz tiesas aicinājumu izpildīt zvērināta piesēdētāja pienākumus, sodāms:

ar arestu. *Turp.*, 150. p.

151. Zvērināts piesēdētājs, kas devis apzināti nepatiesas ziņas par apstākli, kurš noder par likumīgu iemeslu atstatīt vai noraidīt viņu no piedalīšanās lietā par zvērināto piesēdētāju, sodāms:

ar cietumu. *Turp.*, 151. p.

152. Kas ieradies uz tiesas aicinājumu izpildīt zvērinātā piesēdētāja pienākumus un bez ievērojama iemesla atteicies izpildīt šos pienākumus, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi,
vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts
latiem. *Turp.*, 152. p.

153. Dienestpersona, kas publiski pārdod svešu mantu, vai uzrauga šādu pārdošanu, un kas pārdevusi vai pielaidusi pārdot šo mantu par nesamērīgi zemu cenu, apzināti pārkāpjot pastāvošos noteikumus par publiskām izsolēm, ja šis nodarījums izdarīts aiz mantkārīgām tieksmēm, sodāma:

ar pārmācības namu. *Turp.*, 153. p.

154. Dienestpersona, kas iestājusies mantas darījumos, kuŗi viņai pēc viņas dienesta veida ar likumu aizliegti, vai kas nodarbojusies ar mantiska rakstura darbu vai privātu uzdevumu, kuŗi viņai pēc viņas dienesta veida ar likumu aizliegti vai nav priekšniecības atļauti, ja tāda atļauja vajadzīga, sodāma:

ar cietumu. *Turp.*, 154. p.

155. Dienestpersona, kam ir pienākums uzraudzīt mantiskus uzņēmumus, vai noslēgt, apstiprināt vai izpildīt darbus un piegādes valsts vajadzībām vai citu mantisku līgumu, vai izdarīt izsoli, vai uzraudzīt minētās darbības, un kas ņemusi viņai ar likumu aizliegtu dalību šajos uzņēmumos vai līgumos vai devusi ķīlu pēc līguma savā vai savas sievas vārdā vai caur citu personu, sodāma:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem.
Vainīgā dotā ķīla atņemama. 1933. g. 24. apr. (134) 155. p.

DESMITĀ NODAĻA.

Nepaklausība un necienības izrādīšana likumīgai varai.

156. Kas nav izpildījis saistošu noteikumu, ja par tā neizpildīšanu likumā nav noteikts sevišķs sods, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par divām nedēļām, vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem.

Ja neizpildītais saistošais noteikums izdots pamatojoties uz likumu par nacionālo apgādi un rekvizīcijām, tad vainīgais sodāms:

kad noziedzīgais nodarījums izdarīts —

1) miera laikā — ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem;

2) kara laikā — ar cietumu.*) 1933. g. 24. apr. (134) 156. p.

157. Kas pārkāpis tāda sevišķa likuma noteikumu, par kuŗa neizpildīšanu gan draud kriminālatbildība, bet nav noteikts sevišķs sods, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ja šis pārkāpums izdarīts ar nolūku pretoties šā panta pirmā daļā minētam likumam, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

*) Skat. Lauksaimniecības nolikuma 1937. g. izd. 857. pantu.

Šā panta otrā daļā paredzētā nodarījumā vainīgo dienestpersonu vai garīdznieku tiesa var atcelt no amata un aizliegt viņiem ieņemt attiecīgu amatu uz laiku no sešiem mēnešiem līdz trim gadiem.*) 1933. g. 24. apr. (134) 157. p.

158. Kas atvēris vai uzturējis mācības iestādi bez pienācīgas atļaujas, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
Turp., 158. p.

159. Vecāki vai citas personas, kas nav rūpējušies, lai viņu apgādībā esošie bērni, kuņiem obligātoriski jāmacās, apmeklētu skolu, sodāmi:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
Turp., 159. p.

160. Kas nav paklausījis likumīgam rīkojumam vai likumīgam prasījumam, ar kuŗu pie viņa griezusies dienestpersona vai persona, no kuŗas dienesta pienākumu izpildīšanas atkarājas dzelzceļa kustības vai cita satiksmes veida drošība, ja par šo nepaklausību likumā nav noteikts sevišķs sods, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem.

Ja:

- 1) tāda nepaklausība izrādīta liela ļaunū saplūduma laikā un vietā un pārtraukusi pareizu ļaunū kustību vai padarījusi to nedrošu;
- 2) tāda nepaklausība bijusi par iemeslu vilciena, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas apturēšanai vai padarījusi viņu kustību nedrošu;
- 3) tāda nepaklausība izrādīta kuŗa sardzes amatpersonai vai tās sargam,

tad vainīgais sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

*) Skat. Lauksaimniecības nolikuma 1937. g. izd. 857. pantu.

Bet ja tādu nepaklausību izrādījušas vairākas personas kopīgi, kurās tomēr nav sastādījušas noziedzīgu koppelci, vai ja tāda nepaklausība izrādīta kuģa kapteinim ārpus ostas braucošā jūras kuģī vai lidmašīnas komandierim vai lidotājam lidošanas laikā, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 160. p.

161. Kam jāizpilda likumā noteiktās Klausas un kas uz attiecīgas varas pieprasījumu nav šīs Klausas bez likumīga iemesla izpildījis, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Bet ja šā panta pirmā daļā paredzētais nodarījums izdarīts pēc mobilizācijas izsludināšanas, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem. Turp., 161. p.

162. Kas tautas skaitīšanā atteicies dot skaitītājam likumā prasītās ziņas vai devis apzināti nepareizas ziņas, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. Turp., 162. p.

163. Kas atteicies dot Valsts statistiskai pārvaldei uz likuma pamata sniedzamas statistiskas ziņas vai devis apzināti nepareizas ziņas, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 163. p.

164. Kas pārkāpis attiecīgas varas apstiprinātu vai pienācīgā kārtībā reģistrētu kredītiestādes, biedrības, savienības vai citas organizācijas statūtu noteikumus mantkarīgā nolūkā, vai radot ar statūtu pārkāpšanu svarīgu kaitējumu pārvaldības kārtībai vai fiska, sabiedriskām vai privātām interesēm, ja par šādu nodarījumu likumā nav noteikts sevišķs sods, sodāms:

ar cietumu. Turp., 164. p.

165. Pašvaldības organa locekļu sapulcē klātesoša nepiedalīga persona, kas nav paklausījusi likumīgam prasījumam, ar kuŗu pie tās griezies šās sapulces vadītājs, sodāma:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem.

Bet ja tādas nepaklausības dēļ pārtraukta sēde, tad vainīgais sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
1933. g. 24. apr. (134) 165. p.

166. Uz likuma pamata sasauktas sapulces loceklis, kas turpinājis debates vai piedalījies sapulces lēmuma taisīšanā pēc tam, kad sapulces vadītājs atņēmis viņam vārdu vai izraidījis viņu no sapulces vai pasludinājis sapulci par slēgtu, vai kas patvaļīgi atklājis jau slēgtas sapulces sēdi, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

Ja debates vai taisītais lēmums pārkāpj minētai sapulcei ar likumu piešķirto tiesību robežas, tad vainīgais, ja pēc debatu vai taisītā lēmuma satura viņam nedraud bargāks sods, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp., 166. p.*

167. Kas tīši nav pielaidis dienestpersonu izpildīt viņai uzliktos pienākumus attiecībā uz uzraudzību par pareizu nodokļu uzlikšanu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp., 167. p.*

168. Kas tīši kavējis dienestpersonu iekļūt telpās vai citā kādā vietā, kur dienestpersonai pēc likuma bijusi tiesība ieiet, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp., 168. p.*

169. Kas ar vardarbību vai ar sodāmiem draudiem pretojies dienestpersonai vai viņai palīdzošanai privātpersonai, ar nolūku rīkoties pretim likuma, saistoša noteikuma vai attiecīgas varas likumīga rīkojuma izsludināšanai vai izvešanai dzīvē vai likumīgas dienesta darbības izpildīšanai, sodāms:
ar cietumu.

Ja tādu pretošanos izrādījušas vairākas personas kopīgi, nesastādīdamas tomēr noziedzīgu koppelci, tad tas no vainīgiem, kuŗš pretojoties lietojis ieroci vai nodarījis miesas bojājumu, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms vainīgais par šajā pantā paredzētu pretošanos personai, no kuŗas dienesta pienākumu izpildīšanas atkarājas dzelzceļa kustības vai cita satiksmes veida drošība. 1933. g. 24. apr. (134) 169. p.

170. Kas bojājis zīmogu vai citu kādu zīmi, kas uz dienestpersonas rīkojumu likumā norādītos gadījumos uzlikti telpai, glabātuvei vai priekšmetam ar nolūku apsargāt tos, vai atvēris ieeju tādās aizzīmogatās telpās vai glabātvē, sodāms:
ar cietumu.

Mēģinājums sodāms.

Zīmoga vai citas zīmes bojāšana vai ieejas atvēršana aizzīmogatās telpās vai glabātvē nav uzskatāma par noziedzīgu, ja šos nodarījumus izdarījis aizzīmogoto telpu, glabātuves vai priekšmeta saimnieks pēc likumīgā kārtībā taisīta un izpildāma lēmuma vai rīkojuma par zīmoga vai zīmes noņemšanu vai pēc tās personas apmierināšanas, kuŗas labā aizzīmogojums izdarīts. Turp., 170. p.

171. Kas ar vardarbību vai ar sodāmiem draudiem piespiedis dienestpersonu neizpildīt savus pienākumus vai izlietot nelietīgi dienesta pilnvarojumu, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar cietumu.

Ja piespiešanu izdarījušas vairākas personas kopīgi, nestādādamas tomēr noziedzīgu koppelci, tad tas no vainīgiem, kuŗš piespiežot lietojis ieroci vai nodarījis miesas bojājumu, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 171. p.

172. Kas ar vardarbību vai ar sodāmiem draudiem mēģinājis piespiest dienestpersonu, lai tā, neizpildot savu pienākumu vai nelietīgi izlietojot dienesta pilnvarojumu, izdarītu smagu noziegumu vai noziegumu, sodāms:

ja viņš spiedis izdarīt smagu noziegumu —
ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem;

ja viņš spiedis izdarīt noziegumu —
ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Ja piespiestais smagu noziegumu vai noziegumu, vai to sodāmu mēģinājumu izdarījis, un piespiedējam, kā noziedzīgā nodarījuma līdzdalībniekam, nedraud bargāks sods, tad viņš sodāms:

ja piespiedis izdarīt smagu noziegumu —
ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem;

ja piespiedis izdarīt noziegumu —
ar pārmācības namu. *Turp., 172. p.*

173. Kas dienestpersonu bez viņas gribas novedis nesamaņas stāvoklī, ar nolūku atņemt viņai iespēju izpildīt savus pienākumus, sodāms:

ar cietumu.

Mēģinājums sodāms. *Turp., 173. p.*

174. Kas ar vardarbību vai ar sodāmiem draudiem piespiedis personu, no kuŗas dienesta pienākumu izpildīšanas atkarājas dzelzceļa kustības vai cita satiksmes veida drošība,

neizpildīt savus pienākumus vai novedis šo personu bez viņas gribas nesamaņas stāvoklī, ar nolūku atņemt viņai iespēju izpildīt savus pienākumus, sodāms:

ar cietumu.

Ja no tam dzelzceļa vilcienam, kuģim vai vispārējā lietošanā esošai paš kustīgai mašīnai radušās katastrofas briesmas, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu.

Bet ja no tam cēlusies dzelzceļa vilciena, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paš kustīgas mašīnas katastrofa, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku.

Ja piespiešana vai novešana nesamaņas stāvoklī izdarīta ar nolūku radīt dzelzceļa vilciena, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paš kustīgas mašīnas katastrofu, tad vainīgais sodāms:

šā panta pirmā daļā norādītā gadījumā —

ar pārmācības namu;

šā panta otrā daļā norādītā gadījumā —

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku;

šā panta trešā daļā norādītā gadījumā —

ar spaidu darbiem uz visu mūžu.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 174. p.

175. Kas ar kukuli mēģinājis piedabūt dienestpersonu vai zvērinātu piesēdētāju, lai tie, neizpildot savu pienākumu vai nelietīgi izlietojot dienesta pilnvarojumu, izdarītu noziedzīgu nodarījumu, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ja noziedzīgu nodarījumu vai tā sodāmu mēģinājumu kuļņēmējs izdarījis, un piekukuļotājam, kā noziedzīgā nodarījuma līdzdalībniekam, nedraud bargāks sods, tad viņš sodāms:

par piekukuļošanu uz pārkāpumu —

ar cietumu;

par piekukuļošanu uz noziegumu —

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem;

par piekukuļošanu uz smagu noziegumu —

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 175. p.

176. Kas ar kukuli vai ar sodāmiem draudiem mēģinājis piedabūt pašvaldības iestādes locekli, lai tas nodotu balsi viņam vai citai personai par labu vai pret citu personu, sodāms: ar arestu. *Turp., 176. p.; 1935. g. 12. mart. (34) IV.*

177. Kas piesavinājies varu, patvaļīgi izdarot tādu darbību, kuru varējusi izdarīt tikai dienestpersona, sodāms: ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecīsimti latiem.

Ja varu piesavinājusies persona, nelietīgi izlietodama sev piesavināto varu, izdarījusi smagu noziegumu vai noziegumu, tad viņa sodāma pēc noteikumiem par kopību.

Bet ja varu piesavinājusies persona izdarījusi nodarījumu, kurš atbilst dienesta smagam noziegumam vai noziegumam, tad viņa jāsoda ar to pašu sodu, ar kādu būtu jāsoda par tādu nodarījumu dienestpersona. 1933. g. 24. apr. (134) 177. p.

178. Kas izpildījis juridiska rakstura mērniecības darbus, kurus patstāvīgi izpildīt viņam nav tiesības, sodāms: ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ja vainīgais šo nodarījumu atkārtojis (62. p.), tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. *Turp., 178. p.*

179. Kas ar acīmredzami nepieklājīgu izturēšanos pa dienesta darba laiku valsts iestādē vai pārvaldības funkcijas izpildošā autonomā valsts vai pašvaldības iestādē izrādījis necienību likumīgai varai, sodāms: ar arestu.

Ja necienība likumīgai varai izrādīta, aizskarot šā panta pirmā daļā minētās iestādes šīm iestādēm iesniegtā rakstā, vai atklāti turētā vai nolasītā runā vai sacerējumā, vai izplatītā

vai atklāti izliktā sacerējumā vai notēlojumā, tad vainīgais sodāms:
ar cietumu.

Ja tāda necienība likumīgai varai izrādīta, aizskarot šā panta pirmā daļā minētās iestādes vai kādu no šo iestāžu locekļiem iestādes dienesta darba laikā, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem.

Bet ja necienība likumīgai varai izrādīta, izdarot vardarbību pret kādu šā panta pirmā daļā minēto iestāžu locekli iestādes dienesta darba laikā, tad vainīgais, ja viņam par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 179. p. —
Sal. 1935. g. 5. nov. (192).

179.¹ Kas izrādījis necienību likumīgai varai, aizskarot kaŗaspēku vai kaŗaspēka daļu, vai policiju ar acīmredzami nepieklājīgu izturēšanos, vai iesniegtā rakstā, vai atklāti turētā vai nolasītā runā vai sacerējumā, vai izplatītā vai atklāti izliktā sacerējumā vai notēlojumā, sodāms:

ar cietumu. 1935. g. 12. mart. (34) II, 179.¹ p.

179.² Kas izrādījis necienību aizsargu organizācijai vai vienībai, aizskarot tās ar acīmredzami nepieklājīgu izturēšanos, vai iesniegtā rakstā, vai atklāti turētā vai nolasītā runā vai sacerējumā, vai izplatītā vai atklāti izliktā sacerējumā vai notēlojumā, sodāms:

ar cietumu. Turp., 179.² p.

180. Kas tīši noplēsis, sabojājis vai izķēmojis uz attiecīgas varas rīkojumu atklāti izliktu sludinājumu, dokumentu, uzrakstu, ģerboni vai citu likumīgas varas zīmi, vai kaŗaspēka daļas vai kaŗa kuģa karogu, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja:

- 1) šis pārkāpums izdarīts ar nolūku izrādīt necienību likumīgai varai;

2) atklāti nogānīts kaŗaspēka daļas vai kaŗa kuŗa ka-
rogs,

tad vainīgais sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mē-
nešiem. 1933. g. 24. apr. (134) 180. p.

VIENPADSMITĀ NODAĻA.

Pretdarbība tiesai.

181. Kas apzināti nepatiesi ziņojis attiecīgai varai, no
kuŗas atkarājas kriminālvajāšanas uzsākšana, par smagu no-
ziegumu vai noziegumu, kāds nav noticis, sodāms:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 181. p.

182. Kas apzināti nepatiesi apsūdzējis attiecīgai varai,
no kuŗas atkarājas kriminālvajāšanas uzsākšana vai saukšana
pie atbildības disciplinārā vai administratīvā kārtībā, noteiktu
personu par noziedzīga nodarījuma vai disciplinārpārkāpuma
izdarīšanu, norādīdams šās apsūdzības pamatus, sodāms:

ar cietumu.

Ja izdarīta apzināti nepatiesa apsūdzība par smagu nozie-
gumu, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp.*, 182. p.

183. Kas izziņā, izmeklēšanā vai pie tiesas kā liecinieks,
lietpratējs vai tulks vai izziņā caur apkārtniekiem apzināti iz-
teicis nepatiesību par apstākļiem, kuŗiem lietā varētu būt
nozīme, sodāms:

ar cietumu.

Ja vainīgais nepatiesu liecību devis:

1) būdams uzpirkts;

2) zem zvēresta,

tad viņš sodāms:

ar pārmācības namu.

Kas mudinājis nodot nepatiesu liecību, ja nepatiesā liecība
nav nodota, sodāms:

ar cietumu.

Nepatiesa liecība, ko devusi apsūdzētā labā tāda personā, kuŗai pēc likuma ir tiesība atteikties no liecināšanas, nav uzskatāma par noziedzīgu, ja nopratinātājs lieciniekam nav iepriekš norādījis uz šo tiesību. 1933. g. 24. apr. (134) 183. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) II, 183. p.

184. Kas:

- 1) taisījis pakaļ vai pārtaisījis rakstisku vai lietisku pierādījumu ar nolūku griezt aizdomas uz noteiktu personu par noziedzīga nodarījuma vai disciplinārpārkāpuma izdarīšanu, ja tāds viltus pierādījums kļuvis par izziņas priekšmetu vai bijis par iemeslu kriminālvajāšanas uzsākšanai vai saukšanai pie atbildības disciplinārā vai administratīvā kārtībā;
- 2) tiesai vai varai, kuŗa pilnvarota izdarīt izziņu, uzsākt kriminālvajāšanu vai saukt pie atbildības disciplinārā vai administratīvā kārtībā, apzināti sniedzis rakstisku vai lietisku viltus pierādījumu ar nolūku griezt aizdomas uz noteiktu personu par noziedzīga nodarījuma vai disciplinārpārkāpuma izdarīšanu,
sodāms:

ar pārmācības namu.

Ja taisīts pakaļ vai pārtaisīts rakstisks vai lietisks pierādījums smaga nozieguma lietā vai ja tādā lietā sniegts viltus pierādījums, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 184. p.

185. Prasītājs vai atbildētājs, kas zem zvēresta izteicis apzināti nepatiesību civillietā par apstākļiem, kuŗiem lietā varētu būt nozīme, sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp., 185. p.*

186. Kas nepatiesi uzdevies tiesas priekšā par prasītāju vai atbildētāju, vai par tiesas uzaicinātu liecinieku vai lietpratēju, sodāms:

ar cietumu. *Turp., 186. p.*

187. Kas pie tiesas tīši uzdevies par citu personu, kuŗa aicināta izpildīt zvērināta piesēdētāja pienākumus, sodāms: ar arestu.

Ja vainīgais cita vietā tiešām izpildījis zvērināta piesēdētāja pienākumu, tad viņš sodāms: ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 187. p.

188. Kas:

- 1) izmeklēšanā vai pie tiesas apzināti nepatiesi liecinājis par apstākli, kuŗš noder par likumīgu iemeslu viņa atstatīšanai vai noraidīšanai no liecināšanas zem zvēresta vai bez zvēresta vai no piedalīšanās lietā par lietpratēju vai tulku;
- 2) lūgumrakstā dēļ apliecības izdošanas par tiesību vest svešas lietas apzināti nepatiesi apgalvojis, ka nav likumīgu šķēršļu tādas apliecības dabūšanai;
- 3) iesniedzis tiesai apzināti nepatiesas ziņas par savu mantas stāvokli atsvabināšanai no tiesas nodevu vai citu maksājumu samaksas civillietu iztiesāšanā vai apliecības dabūšanai par mazturības tiesību vai izlietojis šo tiesību, neraugoties uz to, ka apzināti grozījušies tie apstākļi, kuŗu dēļ vainīgais ticis atsvabināts no minēto nodevu un maksājumu samaksas, sodāms:

ar arestu. *Turp., 188. p.; 1934. g. 12. sept. (241) II.*

189. Kam nav atļaujas svešu lietu vešanai tiesu iestādēs un kas:

- 1) mantkārīgā nolūkā un acīmredzami nemākulīgi vai ļaunprātīgi devis padomus vai sastādījis rakstus tiesu lietās;
- 2) mantkārīgā nolūkā amata veidā nodarbojies ar svešu lietu vešanu tiesu iestādēs par prasījumiem, kuŗus pilnvarojuma līguma apslēpšanai ieguvis no to īpašnieka cesijas ceļā, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs šimti latiem.

Ja vainīgais šo nodarījumu atkārtojis (62. p.), tad viņš sodāms: ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. 1933. g. 24. apr. (134) 189. p.

190. Kas bez ievērojama iemesla nav paziņojis attiecīgai varai vai apdraudētam par viņam droši zināmu nodomātu vai uzsāktu smagu noziegumu, ja bijis iespējams spert soļus tā novēršanai vai izbeigšanai, un ja turklāt nodomātais smagais noziegums vai tā mēģinājums tiešām izdarīti, sodāms: ar cietumu.

Sevišķi svarīgos gadījumos vainīgais sodāms: ar pārmācības namu. *Turp., 190. p.*

191. Kas bez ievērojama iemesla nav paziņojis attiecīgai varai par viņam droši zināmu 69.—71., 87. vai 98. pantā paredzēta noziedzīga nodarījuma dalībnieku vai līdzdalībnieku, sodāms: ar cietumu. *Turp., 191. p.*

192. Kas tīši nav paklausījis likumīgam prasījumam, ar kuŗu pie viņa griežas attiecīga vara, lai tas nodotu viņa rīcībā esošu lietisku vai rakstisku krimināllietas pierādījumu, sodāms: ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ar to pašu sodu sodāms periodiska izdevuma redaktors, kas nav izpildījis tiesas varas prasījumu paziņot šajā izdevumā iespiesta raksta autora vārdu, uzvārdu un dzīves vietu. *Turp., 192. p.*

193. Kas:

- 1) bojājis, pārtaisījis, slēpis vai patvaļīgi paņēmis lietisku vai rakstisku pierādījumu, zinādams, ka attiecīga iestāde to uzglabā pievienošanai vai kā pievienotu pie tiesas lietas;
- 2) par kaiti tiesai bojājis, pārtaisījis, slēpis vai patvaļīgi paņēmis lietisku vai rakstisku smaga nozieguma vai nozieguma pierādījumu, kuŗš vēl netiek uzglabāts pievienošanai pie krimināllietas,

sodāms: ar pārmācības namu vai ar cietumu. *Turp., 193. p.*

194. Kas slēpis vai palīdzējis slēpt personu, kuŗa, vainīgam to zinot, notiesāta ar arestu vai atrodas zem izmeklēšanas vai tiesas apsūdzībā par pārkāpumu, ja tāda slēpšana izdarīta ar nolūku apslēpt šo personu no tiesas vai soda, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
1933. g. 24. apr. (134) 194. p.

195. Kas slēpis vai palīdzējis slēpt personu, kuŗa, vainīgam to zinot:

- 1) notiesāta ar cietumu vai ar bargāku sodu;
- 2) notiesāta ar ievietošanu audzināšanas-labošanas vai labošanas iestādē;
- 3) atrodas zem izmeklēšanas vai tiesas apsūdzībā par smagu noziegumu vai noziegumu vai kuŗu attiecīga vara meklē kā aizdomās turētu smaga nozieguma vai nozieguma izdarīšanā;
- 4) izdarījusi smagu noziegumu, bet kuŗu attiecīgā vara vēl nemeklē,

ja tāda slēpšana izdarīta ar nolūku apslēpt slēpjamo personu no tiesas vai soda, sodāms:

ar cietumu.

Ja:

- 1) slēpta persona, kuŗa, vainīgam to zinot, notiesāta ar spaidu darbiem;
- 2) slēpšana piekopta amata veidā,

tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp., 195. p.*

196. Kas:

- 1) pieteicies par vainīgo smagā noziegumā vai noziegumā, zinādams, ka to izdarījusi cita persona;
- 2) izmeklēšanā vai pie tiesas apzināti nepareizi uzdevies par citu personu, kuŗa saukta pie atbildības kā apsūdzētais smagā noziegumā vai noziegumā;

- 3) izcietis ieslodzījuma sodu apzināti citas personas vietā, kuŗai tāds piespriests, sodāms:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 196. p.

197. 191.—196. pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarītājs nav sodāms:

- 1) ja paziņošana būtu neziņotāja vai viņa ģimenes locekļa apsūdzība par smaga nozieguma vai nozieguma izdarīšanu;
- 2) ja slēpts noziedzīgs nodarījums, kuŗa izdarīšanā piedalījies pats slēpējs vai viņa ģimenes loceklis;
- 3) ja slēpts slēpēja ģimenes loceklis.

Par ģimenes locekļiem šā panta nozīmē uzskatāmi: radnieki taisnā līnijā, pirmās pakāpes svainieši, adoptētāji, audzvecāki, adoptētie un audz bērni, laulātie, brāļi un māsas un viņu laulātie. *Turp., 197. p.*

198. Kas ieradies izziņā vai pie izmeklēšanas vai tiesas kā liecinieks, pieaicināts liecinieks, lietpratējs vai tulks un bez ievērojamiem iemesliem atteicies izpildīt savu pienākumu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

Ar to pašu sodāms, kas, uzaicināts Valsts kontroles revīzijas reglamentā paredzētos gadījumos, bez ievērojamiem iemesliem nav ieradies vai ir atteicies dot paskaidrojumus. *Turp., 198. p.; 18. jūl. (192); 1934. g. 18. maij. (135).*

199. Kas atsvabinājis apcietināto no apcietinājuma vai no ieslodzījuma vietas vai palīdzējis tam izbēgt, sodāms: ar cietumu.

Ja atsvabināšana izdarīta ar vardarbību pret sargiem vai ar ieslodzījuma vietas bojājumu vai arī ja atsvabināšanu izdarījusi vai bēgšanai palīdzējusi dienestpersona, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 199. p.

200. Apcietinātais, kas bēdzis no apcietinājuma vai no ieslodzījuma vietas, lietodams vardarbību pret sargiem vai bojādams ieslodzījuma vietu, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar cietumu.

Ja tāda bēgšana izdarīta pēc vienošanās ar citiem apcietinātiem, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 200. p.

201. Kas:

- 1) patvaļīgi atstājis viņam ar attiecīgas varas likumīgu rīkojumu noteikto vai viņa izvēlēto dzīves vietu, vai nav ieradies tajā, vai arī nav paziņojis attiecīgai varai par savu atrašanās vietu, kad likums to prasa;
- 2) patvaļīgi uzturējies tādā vietā, kurā viņam ar attiecīgas varas likumīgu rīkojumu aizliegts uzturēties;
- 3) patvaļīgi lietojis tiesības, kuŗas viņam ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu atņemtas;
- 4) ar likumu noteiktā uzraudzības laikā nekrietni uzvedies, apdraudot sabiedrisko drošību,

sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja vainīgais šajā pantā paredzēto nodarījumu atkārtojis (62. p.), tad viņš sodāms:

ar cietumu.

Ar šo pēdējo sodu sodāms ārzemnieks, kas ar attiecīgas varas likumīgu rīkojumu izsūtīts uz ārzemēm un patvaļīgi atgriezies Latvijā. *Turp., 201. p.*

202. Parādnieks, kas pārkāpis tiesas rīkojumu vai likumā paredzētos gadījumos tiesai do to parakstu par dzīves vietas vai pagaidu uzturēšanās vietas neatstāšanu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp., 202. p.*

203. Kas nav izpildījis tiesas sprieduma aizliegumu vai priekšrakstu negodīgas konkurences apkaņošanas lietā vai rīkojies pret to, sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 203. p.

DIVPADSMITĀ NODAĻA.

Ķaraklausības noteikumu pārkāpšana.

204. Kas līdz ķaraklausības likumā noteiktam laikam nav pieteicies ķaraklausības izpildīšanai vietējā pašvaldības iestādē, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
1933. g. 24. apr. (134) 204. p.; 18. jūl. (192).

205. Kas sasniedzis iesaukšanas vecumu, bet paša vainas dēļ nav ievests iesaucamo sarakstā un nav par to paziņojis attiecīgai ķaraklausības komisijai līdz iesaukšanas gada pirmajai iesaukšanas dienai:

1) ja viņš aiz likumīgiem iemesliem nav atzīts par derīgu ieskaitīšanai aktīvā ķaķa dienestā vai dabūjis iesaukšanas atlikšanu — sodāms:

ar arestu;

2) ja viņš atzīts par derīgu ieskaitīšanai aktīvā ķaķa dienestā — sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem. 1933. g. 24. apr. (134) 205. p.; 18. jūl. (192).

206. Kam pienākas izpildīt ķaraklausību un kas bez likumīga iemesla izvairījies no ierašanās attiecīgā ķaraklausības komisijā uz medicīnisko apskati, ja viņš atzīts par derīgu ieskaitīšanai aktīvā ķaķa dienestā, sodāms:

kad noziedzīgais nodarījums izdarīts --

1) miera laikā — ar cietumu;

2) ķaķa laikā — ar pārmācības namu.

Ja vainīgais brīvprātīgi ieradies uz iesaukšanu miera laikā ne vēlāk par vienu mēnesi, bet ķaķa laikā -- ne vēlāk par vienu

nedēļu pēc viņam noliktās iesaukšanas dienas, tad viņš sodāms:

kad noziedzīgais nodarījums izdarīts —

- 1) miera laikā — ar arestu;
- 2) kara laikā — ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 206. p.

207. Kam pienākas izpildīt kažaklausību un kas bez likumīga iemesla izvairījies no ierašanās attiecīgā kažaklausības komisijā uz medicīnisko apskati, ja viņš nav atzīts par derīgu ieskaitīšanai aktīvā kara dienestā vai ir dabūjis iesaukšanas atlikšanu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem. *Turp., 207. p.*

208. Armijas rezervists vai zemessargs:

- 1) kas nav pieteicies attiecīgās iestādēs, ierodoties savā dzīves vietā pēc aktīvā kara dienesta izpildīšanas vai mainot savu dzīves vietu;
- 2) kas nav sniedzis ziņas, kuŗas pēc likuma iesniedzamas attiecīgām iestādēm rezervistu un zemessargu kontroles nolūkā,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simtiem latiem. *Turp., 208. p.*

209. Kam pienākas izpildīt kažaklausību un kas ar nolūku izvairīties no kažaklausības izpildīšanas izdarījis pats sev vai ar citas personas palīdzību veselības bojājumu, kuŗš viņu padara kaut arī uz laiku nederīgu kara dienestam, sodāms:

ja noziedzīgais nodarījums izdarīts —

- 1) miera laikā — ar pārmācības namu;
- 2) kara laikā — ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Ar tiem pašiem sodiem sodāms, kas ar viltu sasniedzis likumā nepiešķirtu priekšrocību, atsvabināšanu no kažaklausības vai iesaukšanas atlikšanu.

Mēģinājums sodāms. *Turp., 209. p.*

210. Kas amata veidā piedalījies:

- 1) veselības bojāšanā, ko kaņaklausības izpildīšanai iesaucamie, aktīvā kara dienestā esošie, armijas rezervisti vai zemessargi paši sev vai ar citas personas palīdzību izdarījuši, lai izvairītos no kaņaklausības izpildīšanas, un kas padara šīs personas kaut arī uz laiku kara dienestam nederīgas;
- 2) likumā nepiešķirtas kara dienesta priekšrocības iegūšanā vai kara dienesta atsvabinājuma vai iesaukšanas atlikšanas panākšanā ar viltu 1. punktā minētām personām,

sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 210. p.

211. Kas uzkūdijs izvairīties no pienākumu izpildīšanas, kuņus uzliek kaņaklausības likums, sodāms:

ar cietumu.

Ja šī uzkūdišana izdarīta kara laikā, tad vainīgais sodāms: ar pārmācības namu vai ar cietumu. Turp., 211. p.

212. Kas uzkūdijs aktīvā kara dienestā esošu personu dezertēt no dienesta vai pabalstījis tādu personu izdarīt šo noziedzīgo nodarījumu, sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu.

Ja šāda uzkūdišana izdarīta kara laikā, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem. Turp., 212. p.

213. Kas slēpis vai palīdzējis slēpt personu, zinot, ka tā ir dezertieris, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Ja slēpšana izdarīta kara laikā, tad vainīgais sodāms: ar pārmācības namu.

Ja slēpšana piekopta amata veidā, tad vainīgais sodāms:
ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par a s t o -
ņ i e m gadiem.

Bet ja slēpšanu izdarījuši dezertieŗa vecāki vai sieva, tad viņi sodāmi:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 213. p.

214. Personas, kuŗas kuŗaklausības komisija pieņēmusi kuŗa dienestā, un armijas rezervisti un zemessargi par neraŗanos noteiktā laikā kuŗa dienestā, kā arī par veselības bojāŗšanu un viltības izlietoŗanu ar nolūku izvairīties no kuŗa dienesta, sodāmi pēc noteikumiem, kādi paredzēti par attiecīgiem noziedzīgiem nodarījumiem Kuŗa sodu likumā. *Turp.*, 214. p.

215. Kas kuŗa laikā vai armiju iesaucot pilnā sastāvā bez ievērojama iemesla nav atvedis uz sapulcēŗšanās vietu kuŗaspēkam piegādājamos satiksmes līdzekļus, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par divkārŗu cenu, kāda pēc takses noteikta par katru noslēpto satiksmes līdzekli. *Turp.*, 215. p.

216. Valsts, autonoma valsts uzņēmuma, pašvaldības vai privātā dienestā esoŗais, kam no armijas mobilizācijas pavēles izsludināŗšanas dienas jāpaliek šajā dienestā un kas patvalīgi atstājis ņo dienestu vai bez ievērojama iemesla noteiktā laikā nav ieradies izpildīt dienesta pienākumus, sodāms:

ar cietumu.

Ar to paŗu sodu sodāms ņā panta pirmā daļā minētā dienestā esoŗais, kas atlaidis minētās personas pavisam no dienesta vai atvaļinājumā, kaitējot valsts aizsardzības interesēm. *Turp.*, 216. p. — *Sal.* 1935. g. 5. nov. (192).

TRĪSPADSMITĀ NODAĻA.

Tautas veselības aizsardzības noteikumu pārkāpšana.

217. Kas nav izpildījis likuma vai saistoŗa noteikuma nosacījumus par tautas veselības aizsardzību, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecಿಸimti latiem.

Ja izdoto noteikumu neizpildīšana pielaista tādā vietā, kur likumā noteiktā kārtībā izsludināti izņēmuma noteikumi, kas izdoti saslimšanas gadījumiem ar likumā pie sevišķi bīstamām pieskaitītām lipīgām slimībām vai šo slimību parādīšanās laikā, tad vainīgais par šo noteikumu pārkāpšanu, ja tajos nav noteikta par to neizpildīšanu citāda atbildība, sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu. 1933. g.
24. apr. (134) 217. p.

218. Kam nav tiesības nodarboties ar ārstniecību vai palīdzības sniegšanu dzemdētājām vai kam šīs tiesības atņemtas un kas ārstējis ar indīgām vai stipriespaيدا vielām vai līdzekļiem vai arī amatveidīgi nodarbojies ar slimnieku ārstēšanu vai palīdzības sniegšanu dzemdētājām, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ar to pašu sodu sodāmi:

- 1) ārsts, kas ārstējis slimnieku bez viņa vai, ja viņš ir nepieskaitīgs, bez viņa vecāku vai to atvietotāju personu piekrišanas, izņemot likumā vai saistošā noteikumā paredzētos piespiedu ārstēšanas gadījumus vai ja ārsta iejaukšanās notikusi aiz līdzietības pret slimnieku;
- 2) zobārsti, zobu techniķi un sanitārais palīgpersonāls, kas bez pietiekoša iemesla pārkāpj ar likumu vai ar saistošiem noteikumiem viņu darbībai nospraustās robežas. 1939. g. 13. jūl. (137) I, 218. p.

219. Ārsts vai vecmāte, kas nolaidīgi vai aiz sava aroda nezināšanas nemākulīgi ārstējuši, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāmi:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ar to pašu sodu sodāma vecmāte, kas bez ievērojama iemesla nav izpildījusi pienākumu likumā noteiktos gadījumos atsaukt pie dzemdētājas ārstu.

Bez tam tiesa var šā panta pirmā daļā paredzētos gadījumos atņemt vainīgai personai tiesību nodarboties savā nozarē, kamēr tā par jaunu neiztur attiecīgu pārbaudījumu. 1933. g. 24. apr. (134) 219. p.

220. Kas izgatavojis, glabājis pārdošanai vai pārdevis ārpus aptiekām vai citām ārstniecības līdzekļu izgatavošanai ierīkotām iestādēm ārstniecības zāles, kuņas izgatavot likumā vai saistošā noteikumā atļauts tikai aptiekās vai minētās iestādēs, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ar to pašu sodu sodāms, kas izgatavojis vai glabājis pārdošanai vai pārdevis ārpus aptiekām ārstniecības zāles, kuņas atļauts izdot no aptiekām tikai uz ārsta receptī. *Turp., 220. p.*

221. Ārstniecības vielu tirgotājs vai tirgotavas pārzinis, kas:

- 1) nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par ārstniecības līdzekļu pārdošanu;
- 2) izgatavojis vai glabājis pārdošanai vai pārdevis sagrieztas, sakapātas, pulverī saberztas vai sajauktas ārstniecības vielas, izņemot tās, kuņas šādā veidā saņem no ārstniecības līdzekļu izgatavošanai ierīkotām iestādēm vai kuņas tādā veidā laiž pārdošanā;
- 3) sagatavojis vai sastādījis ārstniecības zāles pēc ārsta receptes,

sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam ārstniecības vielu tirgotājam vai tirgotavas pārzinim tiesību tirgoties ar šīm vielām vai šādu tirgotavu pārzināt uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. *Turp., 221. p.*

222. Ārstniecības zāles, kuņas izgatavo, glabā vai pārdod pretēji 220. vai 221. panta noteikumiem, atņemamas. *Turp., 222. p.*

223. Aptiekas pārzinis vai aptiekas dienestā esošs farmaceits vai praktikants, kas:

- 1) izdevis no aptiekas bez ārsta receptes ārstniecības zāles, kuŗas atļauts izdot tikai uz ārsta recepti;
- 2) izdevis no aptiekas ārstniecības zāles, kuŗas izgatavotas neatbilstoši receptei;
- 3) izdevis no aptiekas ārstniecības zāles, kuŗas izgatavotas no nepienācīga labuma materiāla, vai netīros vai veselībai kaitīgos traukos, vai nepienācīgā aiztaisījumā;
- 4) sagatavojis vai izdevis slepenas ārstniecības zāles, kuŗas nav atzinusi attiecīga valsts iestāde;
- 5) kļūdoties nepareizi izdevis vienu ārstniecības zāļu vietā citas;
- 6) pārkāpis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par recepšu rēķiniem un recepšu glabāšanu vai recepšu grāmatu vešanu un glabāšanu,

sodāms:

ar naudas sodu: aptiekas pārzinis vai farmaceits — ne augstāku par trīs simtiem latiem, bet praktikants — ne augstāku par simts latiem.
1933. g. 24. apr. (134) 223. p.

224. Aptiekas vai ārstniecības līdzekļu izgatavošanai ierīkotas iestādes pārzinis, kā arī tajās kalpojošais farmaceits, ķīmiķis vai praktikants, kas nav izpildījis noteikumus par indīgu vai stipriespaida vielu glabāšanu, izdošanu vai lietošanu vai par tādu ārstniecības zāļu izgatavošanu vai izdošanu, kuŗas atrodas šīs vielas, sodāms:

ar naudas sodu: pārzinis, ķīmiķis vai farmaceits — ne augstāku par pieciem simtiem latiem, bet praktikants — ne augstāku par divi simtiem latiem. Turp., 224. p.

225. Ja vainīgais 223. vai 224. pantā paredzētu nodarījumu atkārtojis (62. p.) vai ja no tāda nodarījuma, kaut arī tas būtu izdarīts pirmo reizi, pēc tā izdarīšanas apstākļiem varējušas celties sevišķi kaitīgas sekas, tad vainīgais sodāms:
ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam tiesību nodarboties ar farmaceita praksi uz laiku no sešiem mēnešiem līdz diviem gadiem.

Ja vainīgais pārzinājis aptieku vai citu iestādi, kas ierīkota ārstniecības līdzekļu izgatavošanai, tad tiesa var atņemt viņam tiesību pārzināt šādas iestādes uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, bet ja viņš pats turējis tādu iestādi, tad arī tiesību turēt tādu uz tikpat ilgu laiku. 1933. g. 24. apr. (134) 225. p.

226. Aptiekas vai ārstniecības līdzekļu izgatavošanai ierīkotas iestādes pārzinis, kas pielaidis izpildīt farmaceita, ķīmiķa vai praktikanta pienākumus personai, kurai uz to nav tiesības, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem. Turp., 226. p.

227. Kas glabājis pārdošanai, vai pārdevis, vai devis tālāk indīgas vai stipriespaيدا vielas bez pienācīgas atļaujas, vai kaut arī ar atļauju, bet pārkāpjot likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem.

Ja minētos apstākļos glabātas pārdošanai, vai pārdotas, vai dotas tālāk narkotiskas vielas, kurās satur vairāk par 0,2% morfija vai 0,1% heroīna vai kokaīna, vai citas tām pielīdzināmas narkotiskas vielas, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam tiesību pārdot minētās vielas uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. Turp., 227. p.; 18. jūl. (192).

228. Persona, kuŗai pēc savas nodarbošanās atļauts turēt pie sevis vai lietot darbā indīgas vai stipriespaida vielas un kuŗa nav izpildījusi likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par šo vielu glabāšanu vai lietošanu, sodāma:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam tiesību turēt pie sevis vai lietot darbā minētās vielas uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 228. p.

229. Kam uz likuma vai saistoša noteikuma pamata jāpaziņo noteiktā laikā par cilvēka saslimšanu ar lipīgu slimību un kas šo pienākumu nav izpildījis, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 229. p.

230. Kas nelietodams vajadzīgos aizsardzības līdzekļus pielaidis citai personai venerisku slimību, sodāms:

ar cietumu.

Bet ja šāda slimība pielaista kopoļoties vai piekopjot netiklību, tad vainīgais, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem. Turp., 230. p.

231. Kas kopoļoties, nelietodams pienācīgus aizsardzības līdzekļus, ja viņam vajadzējis zināt, ka viņš slimo ar venerisku slimību tās lipīgā stadijā, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar arestu. Turp., 231. p.

232. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus, kuŗi izdoti netiklības kaitīgo seku novēršanai, sodāms:

ar cietumu. Turp., 232. p.

233. Sieviete, kas salīgusi par zīdītāju vai uzņēmusies pienākumu apkopt bērnu un kas slēpusi vai noklusējusi darba devējam, ka viņa slimo ar lipīgu slimību, kuŗu viņa dabūjusi pirms vai pēc salīgšanas, sodāma:

ar cietumu. Turp., 233. p.

234. Tirgotājs vai rūpnieks, kas izgatavojot vai glabājot pārdošanai vai pārdodot tādus priekšmetus, par kuŗu izgatavošanu, glabāšanu vai pārdošanu pastāv sevišķi likuma vai saistoša noteikuma nosacījumi tautas veselības aizsardzībai, pārkāpis šos nosacījumus, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 234. p.

235. Tirgotājs vai rūpnieks, kas izgatavojot vai glabājot pārdošanai vai pārdodot ēdamvielas vai dzērienus nav ievērojis pienācīgo tīrību, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 235. p.

236. Tirgotājs vai rūpnieks, kas izgatavojis vai glabājis pārdošanai vai pārdevis sabojājušās vai viltotas ēdamvielas vai dzērienus, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ar to pašu sodu sodāms tirgotājs vai rūpnieks, kas izgatavojis vai glabājis pārdošanai vai pārdevis:

- 1) ēdamvielas vai dzērienus, kuŗu apzīmējumi vai uzraksti neatbilst to saturam;
- 2) krāsas vai esences, kuŗas lieto patērējuma priekšmetu, ēdamvielu vai dzērienu krāsošanai, kā arī visādas vielas un materiālus, kuŗus lieto piejaukšanai ēdamvielām un dzērieniem vai to viltošanai, ja attiecīga valsts iestāde minētās krāsas, esences, vielas un materiālus nav atzinusi par nekaitīgiem. Turp., 236. p.

237. Tirgotājs vai rūpnieks, kas izgatavojis vai glabājis pārdošanai vai pārdevis:

- 1) veselībai kaitīgas ēdamvielas vai dzērienus;
- 2) no veselībai kaitīga materiāla izgatavotus ēdiena vai dzēriena traukus;

- 3) patērējuma vai mājturības priekšmetus, kuņi izgatavoti tirdznieciskai apgrozībai aizliegtā veidā vai no tirdznieciskai apgrozībai aizliegta materiāla,

sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem.

Ja minētais nodarījums izdarīts aiz neuzmanības, tad vainīgais sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 237. p.

238. Kas izgatavojis vai glabājis pārdošanai vai pārdevis reibinošus dzērienus ar indīgu, stipriespaيدا vai apskurbinošu vielu piemaisījumu, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem.

Ja šis noziedzīgais nodarījums izdarīts amata veidā un ja par nodarīto nedraud bargāks sods, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Bez šajā pantā norādītiem sodiem preces atņemamas un vainīgam jāsamaksā akcīzes nodoklis pēc Akcīzes nolikuma noteikumiem. *Turp., 238. p.*

239. Ja tirgotāju vai rūpnieku notiesā par 234.—238. pantā paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem, spriedums izsludināms, bet ja vainīgais tos pašus noziedzīgos nodarījumus atkārtojis (62. p.), tad tiesa, bez tam, var viņam atņemt tiesību nodarboties ar attiecīga veida tirdzniecību vai rūpniecību uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. *Turp., 239. p.*

240. Kas izgatavojis vai glabājis, kaut arī pašu vajadzībām, reibinošus dzērienus ar indīgu, vai stipriespaيدا vai apskurbinošu veselībai kaitīgu vielu piemaisījumu, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar cietumu. *Turp., 240. p.*

241. Kas bojājis dzeramo vai dzirdināmo ūdeni ar tādiem līdzekļiem, kuŗi padara ūdeni dzeršanai vai dzirdināšanai par nederīgu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

Ja tāda bojājuma dēļ ūdens kļuvis cilvēku veselībai kaitīgs, tad vainīgais sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 241. p.

242. Kas:

- 1) nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par miroņu apbedīšanu, sadedzināšanu, izrakšanu no kapa, atvešanu no ārzemēm vai pārvadāšanu;
- 2) noslēpis mironi bez apbedīšanas;
- 3) nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par pastāvošo kapsētu vai krematoriju ierīkošanu vai apsargāšanu vai par pamesto kapsētu apsargāšanu,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. Turp., 242. p.

ČETRPADSMITĀ NODAĻA.

Sabiedriskās drošības aizsardzības noteikumu pārkāpšana.

243. Kas piedalījies bandā, kuŗa sastādījusies:

- 1) lai taisītu pakaļ, pārtaisītu vai dotu tālāk pakaļtaisītu vai pārtaisītu naudu, zīmes vai papīrus, kas minēti 403. un 404. pantā, vai dokumentus;
- 2) lai bojātu svešu mantu 534. pantā (1.—3. punktā) norādītos gadījumos;

- 3) lai zagtu, laupītu, izspiestu vai krāptu;
- 4) lai iegūtu, pieņemtu glabāšanā, slēptu, iekļātu vai dotu tālāk svešu mantu, kas iegūta apzināti ar smagu noziegumu vai noziegumu;
- 5) lai ievestu kontrabandu;
- 6) lai izdarītu smagus noziegumus ar ieroču, spridzināmu vielu, spridzekļu vai citu vispār bīstamu līdzekļu palīdzību,

ja vainīgam par bandas izdarīto noziedzīgo nodarījumu nedraud bargāks sods, sodāms:

ar pārmācības namu.

Ar to pašu sodu sodāms, kas devis pajumti apzināti tādas bandas dalībniekam vai piegādājis līdzekļus noziedzīgu nodarījumu izdarīšanai. 1933. g. 24. apr. (134) 243. p.

244. Kas darbojoties valsts iestādē, uz dzelzceļa, vai publiskā ūdensvada, apgaismošanas vai enerģijas iedalīšanas uzņēmumā, pēc vienošanās ar citiem, atstājis vai aizturējis darbu ar nolūku pārtraukt tādas iestādes vai uzņēmuma darbību, ciklāl tie apkalpo valsts vai sabiedriskās dzīves svarīgas un nepieciešamas vajadzības, sodāms:

ar cietumu.

Ar to pašu sodu sodāms, kas darbojoties kādā iestādē vai uzņēmumā bojājis vai aizvācis šās iestādes vai uzņēmuma mantu ar nolūku pārtraukt viņu darbību, ja par nodarīto nedraud bargāks sods.

Ja vainīgais šā panta pirmā daļā paredzētā nodarījumā uz attiecīgas varas vai uzņēmuma pārziņa prasījumu uzsācis strādāt, tad viņš no soda par piedalīšanos šajā nodarījumā atsvabināms. *Turp., 244. p.*

245. Kas pamudinājis izdarīt kādu no iepriekšējā (244.) pantā paredzētiem nodarījumiem, sodāms:

ja šis nodarījums izdarīts — ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem,

bet ja nav izdarīts — ar cietumu. *Turp., 245. p.*

246. Kas:

- 1) pamudinājis izdarīt smagu noziegumu vai piedalīties tā izdarīšanā;
- 2) izteicis piekrišanu izdarīt smagu noziegumu vai piedalīties tā izdarīšanā;
- 3) piedāvājis savus pakalpojumus smaga nozieguma izdarīšanai;
- 4) pieņēmis piedāvājumu izdarīt smagu noziegumu,

ja nodarījums, uz kuŗu persona tikusi pamudināta vai kuŗa izdarīšanai tikuši piedāvāti pakalpojumi, nav novests līdz mēģinājumam un ja viņam par nodarīto nedraud sevišķs likumā paredzēts sods, sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 246. p.

247. Kas izgatavojis, ieguvis, glabājis vai devis tālāk šaujamo vai spridzināmu vielu vai spridzekli, vai kaujas ieroci tādos apstākļos, kuŗi pierāda, ka šī viela, spridzeklis vai kaujas ierocis nodomāti, vainīgam to zinot, smaga nozieguma izdarīšanai, sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp., 247. p.*

248. Kas:

- 1) izgatavojis, bez pienācīgas atļaujas, šaujamo vai spridzināmu vielu, spridzekli vai tā daļu;
- 2) izgatavojis ieroci, kādu privātpersonām aizliegts izgatavot,

sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem.

Izgatavotās vielas, spridzekļi, ieroči un to daļas, kā arī darba rīki un materiāli atņemami. *Turp., 248. p.*

249. Kas:

- 1) glabājis šaujamo vai spridzināmu vielu vai spridzekli bez pienācīgas atļaujas, vai ārpus to glabāšanai ierīkotas noliktavas, vai lielākā daudzumā nekā atļauts;
- 2) tirgojies ar šaujamām vai spridzināmām vielām vai spridzekļiem bez pienācīgas atļaujas;

- 3) ieguvis šaujamas vai spridzināmas vielas vai spridzekli bez pienācīgas atļaujas;
- 4) pārdevis vai kā citādi devis tālāk šaujamu vai spridzināmu vielu vai spridzekli personai, kuļai nav atļaujas to iegūšanai,
sodāms:
ar cietumu.

Bez tam, ja šos noziedzīgos nodarījumus izdarījis tirgotājs, tiesa var atņemt viņam tiesību tirgoties ar šaujamām vai spridzināmām vielām vai spridzekļiem vai turēt noliktavu uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem vai uz visiem laikiem.

Nelikumīgi glabātie vai iegūtie šaujamas vai spridzināmas vielas vai spridzekļi atņemami.

Ar to pašu sodāms šaujamo vai spridzināmo vielu vai spridzekļu noliktavas turētājs, ja noliktavā atrod šo priekšmetu iztrūkumu, salīdzinot ar auklotās grāmatās norādīto daudzumu. 1933. g. 24. apr. (134) 249. p.

250. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par fabriku vai iestāžu ierīkošanu šaujamu vai spridzināmu vielu vai spridzekļu vai to daļu izgatavošanai, vai par darbu izdarīšanas kārtību tajās, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja vainīgā pielaistā minēto nosacījumu neizpildīšana draudējusi ar sprādziena briesmām, tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Šajā pēdējā gadījumā tiesa var atņemt vainīgam tiesību turēt tādu iestādi uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. Turp., 250. p.

251. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par šaujamu, spridzināmu vai ātraizdegošos vielu vai spridzekļu vai apgaismošanas minerāleļļu noliktavu iekārtošanu vai uzturēšanu, vai par šaujamo, spridzināmo vai ātr-

aizdegošos vielu, vai spridzekļu, vai apgaismošanas minerāleļļu glabāšanu, pārvadāšanu, izdošanu, pārdošanu, iegūšanu vai lietošanu, vai par acetilēna lietošanu, vai arī par kalcija-karbīda glabāšanu un pārdošanu, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja vainīgā pielaistā minēto nosacījumu neizpildīšana draudējusi ar sprādziena briesmām, tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ar šā panta pirmā daļā norādīto sodu sodāms, kas, lai gan nav pārkāpis noteiktos nosacījumus, bet tik neuzmanīgi rīkojies ar šaujāmām, spridzināmām vai ātraizdegošām vielām, vai spridzekļiem, vai apgaismošanas minerāleļļām, ka no tam draudējušas sprādziena briesmas.

Ja šaujamo, spridzināmo vai ātraizdegošos vielu, vai spridzekļu, vai apgaismošanas minerāleļļu noliktavas turētājs atkārtojis (62. p.) šā panta otrā daļā paredzētos noziedzīgos nodarījumus, tad tiesa var vainīgam atņemt tiesību turēt minēto vielu, spridzekļu vai apgaismošanas minerāleļļu noliktavu uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem vai uz visiem laikiem. 1933. g. 24. apr. (134) 251. p.

252. Kas:

- 1) glabājis vai nēsājis bez pienācīgas atļaujas ieroci;
- 2) glabājis vai nēsājis ieroci tādā vietā, kur tādu ieroci glabāt vai nēsāt aizliegts ar likumu vai saistošu noteikumu;
- 3) šāvis ar šaujamo vai citu kādu bīstamu ieroci tādā vietā, kur šaušana aizliegta ar likumu vai saistošu noteikumu;
- 4) nav ievērojis pienācīgu uzmanību: rīkojoties ar pielādētu šaujamo vai citu kādu bīstamu ieroci; izstādot, izkaŗot, svieŗot, kŗaujot vai pārvadāŗot cietus priekŗmetus; izlejot ņķŗidrumus; pārvadāŗot ļaudis; turot apzināti bīstamu kustoni vai zvēru;

- 5) nav nostādījis brīdinājuma zīmi vai aizsargu ietaisi pie celtnes vai citiem darbiem vai vispār vietās, kur tāda zīme vai ietaise sabiedriskai drošībai nepieciešama,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 252. p.

253. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus:

- 1) par uzmanības ievērošanu rīkojoties ar uguni;
- 2) par palīdzību ugunsgrēku dzēšanā;
- 3) par smēķēšanu, ja no tās draudējušas ugunsgrēka vai sprādziena briesmas,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. *Turp.*, 253. p.

254. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par tvaika katlu lietošanu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp.*, 254. p.

255. Kas:

- 1) nolaidīgi vai ārpus pienācīgā kārtībā atļautas sacīkstes pārmērīgi ātri braucis;
- 2) uzdevis zirga vai paškustīgas mašīnas vadīšanu apzināti uz to nespējīgai vai piedzērušai personai,

sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. *Turp.*, 255. p.

256. Kas tiši rīdījis suni vai citu kustomi uz cilvēku, sodāms:

ar arestu. *Turp.*, 256. p.

257. Pārdevējs iestādē, kur tirgojas ar reibinošiem dzērieniem dzeršanai uz vietas, kas nav spēris soļus, lai pasargātu viņa iestādē esošo vai no tās izejošo piedzērušos, kuŗu bez acīmredzamām briesmām nevar pamest savā vaļā, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par divām nedēļām, vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 257. p.

PIECPADSMITĀ NODAĻA.

Sabiedriskās labklājības aizsardzības noteikumu pārkāpšana.

258. Tirgotājs vai rūpnieks, kā arī uzņēmuma vai iestādes pārzinis, kas pārmērīgi sacēlis nepieciešamas vajadzības priekšmetu cenas, ja viņš izmantojis vietējo iedzīvotāju galīgi spaidīgos apstākļus, kuŗi radušies aiz šo priekšmetu trūkuma, vai mākslīgi radījis tādu trūkumu noslēpjot, iznīcinot vai sabojājot tādus priekšmetus vai pārtraucot to pārdošanu bez ievērojama iemesla, vai vienojoties ar citiem tirgotājiem vai rūpniekiem, vai arī ar cita negodīga paņēmiena palīdzību, sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu un, bez tam, ar naudas sodu, ne augstāku par desmit tūkstošiem latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 258. p.

259. Kas nav izpildījis likumā vai saistošā noteikumā noteikto pienākumu paziņot laikā par mājkustoņu saslimšanas gadījumiem ar lipīgu slimību vai sērgu, par lauksaimniecības augu vai augļu vai koku stādu lipīgu slimību gadījumiem vai par kukaiņu vai kustoņu parādīšanos, kuŗi kaitīgi lauksaimniecības augiem vai augļu vai koku stādījumiem, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. Turp., 259. p.

260. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par drošības līdzekļu ievērošanu:

- 1) pret mājkustoņu, zivju, vēžu, lauksaimniecības augu, vai augļu vai koku stādījumu lipīgām slimībām;

- 2) pret kukaiņu vai kustoņu izplatīšanos, kuŗi kaitīgi lauksaimniecības augiem vai augļu vai koku stādījumiem,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par diviem mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par divi simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 260. p.

261. Tirgotājs vai rūpnieks, kas izgatavojot vai glabājot pārdošanai vai pārdodot tādus lopbarības līdzekļus, par kuŗu izgatavošanu, glabāšanu vai pārdošanu pastāv sevišķi likuma vai saistoša noteikuma nosacījumi, pārkāpis šos nosacījumus, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par diviem mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par divi simti latiem.

Ja izgatavoti vai glabāti pārdošanai vai pārdoti sabojājušies vai viltoti lopbarības līdzekļi, vainīgais sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Bet ja viltotā vai sabojājusies lopbarība ir indīga vai kaitīga dzīvnieku veselībai, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Bez tam spriedums izsludināms, bet ja vainīgais šajā pantā minētos noziedzīgos nodarījumus atkārtojis (62. p.), tiesa var viņam atņemt tiesību nodarboties ar attiecīga veida tirdzniecību vai rūpniecību uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. Turp., 261. p.

262. Kas zvejojis vai ķēris zivis, vēzus vai citus ūdens dzīvniekus aizliegtā laikā, aizliegtā vietā vai aizliegtā kārtā, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja vainīgais šā panta pirmā daļā minēto nodarījumu atkārtojis (62. p.), vai nodarbojies ar aizliegtu zveju vai aizliegtu zivju vai vēzu ķeršanu kā ar amatu, vai arī zivju vai

vēžu ķeršanai lietojis sazāļotas vai, bez attiecīgas atļaujas, spridzināmas vielas, tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Aizliegtie zvejas vai ķeņamie rīki un zvejas ieguvums atņemami. 1933. g. 24. apr. (134) 262. p.

263. Kas medišanas laikā nav uzrādījis medību apliecību uz tādas personas pieprasījumu, kuŗa uzrauga medību nosacījumu izpildīšanu, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par desmit latiem. *Turp., 263. p.*

264. Kas medījis bez noteiktas medību apliecības, sodāms: ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. *Turp., 264. p.*

265. Kas medījis vai ķēris zvērus vai putnus:

- 1) aizliegtā kārtā;
- 2) meža zvērus vai putnus viņu taupāmā laikā vai taupīšanas rajonos,

sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja vainīgais šā panta pirmā daļā norādīto nodarījumu atkārtojis (62. p.), tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Aizliegtie medību rīki un medījumi atņemami. *Turp., 265. p.*

266. Kas:

- 1) nogalinājis dziedātāju putnu;
- 2) izpostījis nekaitīgu putnu ligzdas vai izņēmis no tām olas vai putnēnus,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. *Turp., 266. p.*

267. Kas nogalinājis tādu meža zvēru vai putnu, kuŗa me-
dišana pavisam aizliegta, izņemot šā panta trešā un ceturtā
daļā minētos, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par
pieci simti latiem.

Ja vainīgais šā panta pirmā daļā minēto nodarījumu at-
kārtojis (62. p.), tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mē-
nešiem.

Bet kas nogalinājis tādu meža zvēru vai putnu, kuŗa suģu
valsts ievedusi audzināšanai un kuŗa medišana pavisam aiz-
liegta, sodāms:

ar cietumu.

Ar šā panta trešā daļā paredzēto sodu sodāms, kas no-
galinājis alni. 1933. g. 24. apr. (134) 267. p.

268. Kas pēc piecām dienām no taupāmā laika sā-
kuma iznēsājis, izvadājis, pārdevis vai pircis pārdošanai no-
galinātu medījumu bez pienācīgas plombes, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par
pieci simti latiem.

Ar to pašu sodu sodāms, kas tirgojies ar aizliegtiem medī-
jumiem vai rīkiem. *Turp., 268. p.*

269. Kas nav izpildījis attiecīgo likumu noteikumus par
zvejniecību vai zivju tirdzniecību vai par medībām vai me-
dījumu ķeršanu vai tirdzniecību ar tiem, ja par nodarīto ne-
draud bargāks sods, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi,
vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts la-
tiem. *Turp., 269. p.*

270. Sodu naudas, kas noteiktas 262.—269. pantā, kā arī
nauda, kas ieņemta pārdodot vainīgiem atņemtus medību vai
zvejas rīkus un medību vai zvejas ieguvumu, ieskaitāmas
Zemkopības ministrijas speciālos līdzekļos un izlietojamas
medību un zvejniecības saimniecību aizsardzībai un uzlabo-
šanai. *Turp., 270. p.*

271. Meža īpašnieks vai persona, kuŗai viņš piešķīris tiesību rīkoties ar mežu, kas cirtuši augošu mežu vai lauзуši celmus vai saknes tādos gadījumos, kad tāda ciršana vai laušana aizliegta ar likumu vai saistošu noteikumu, vai cirtuši augošu mežu vai lauзуši celmus vai saknes, pārkāpjot attiecīgus noteikumus, sodāmi:

ar naudas sodu, līdzīgu nocirsto koku vai izlauzto celmu vai sakņu vērtībai, kuŗa nosakāma pēc Zemkopības ministrijas vietējās meža taksēs.

Bez tam nocirstie koki vai izlauztie celmi vai saknes atņemami vai piedzenama to vērtība. 1933. g. 24. apr. (134) 271. p.

272. Meža īpašnieks vai persona, kuŗai viņš piešķīris tiesību rīkoties ar mežu, kas meža zemi pārvērtuši citāda veida zemē tajos gadījumos, kad tāda meža gabala pārvēršana citāda veida zemē aizliegta ar likumu vai saistošu noteikumu, sodāmi:

ar naudas sodu, ne augstāku par divdesmit pieciem latiem par katriem pilniem vai nepilniem simts kvadrātmetriem pretlikumīgi citāda veida zemē pārvērstas zemes.

Sods par šajā pantā paredzētu pārkāpumu uzliekams neatkarīgi no 271. pantā noteiktā soda par meža ciršanu. Turp., 272. p.

273. Meža īpašnieks vai persona, kuŗai viņš piešķīris tiesību rīkoties ar mežu, kas:

- 1) ganījuši mežā lopus, vākuši mežā pakaišus vai citādā veidā mežu izlietojuši blakus vajadzībām tajos gadījumos, kad tāda lopu ganīšana, pakaišu vākšana vai meža izlietošana blakus vajadzībām aizliegta ar likumu vai saistošu noteikumu;
- 2) patvaļīgi turpinājuši meža zemes lauksaimniecisku pagaidu lietošanu ilgāk par likumā vai saistošā noteikumā šādai lietošanai nosacīto laiku,

sodāmi:

par šā panta 1. punktā paredzētiem nodarījumiem — ar naudas sodu, ne augstāku par desmit latiem;

par šā panta 2. punktā paredzētu nodarījumu — ar naudas sodu, ne augstāku par pieciem latiem par katriem pilniem vai nepilniem simts kvadrātmetriem meža zemes, kuŗa lietota ilgāk par noteikto laiku. 1933. g. 24. apr. (134) 273. p.

274. Ar 271.—273. pantā noteiktiem sodiem un uz tajos pašos pantos norādītiem pamatiem sodāms, kas izdarījis šajos pantos paredzētu pārkāpumu bez meža īpašnieka vai tās personas piekrišanas, kuŗai viņš piešķīris tiesību rīkoties ar mežu, zinādams, ka aizliegts mežu cirst, celmus vai saknes lauzt, meža zemi tīrīt vai to pārvērst citāda veida zemē, vai mežu lietot, ja par nodarīto nedraud bargāks sods.

Nocirstie koki, kā arī izlauztie celmi vai saknes atdodami meža īpašniekam. *Turp., 274. p.*

275. 271.—274. pantā noteiktais soda naudas augstākais apmērs paaugstināms līdz trīskārtīgam apmēram gadījumos, kad augšminētos pantos norādītie noziedzīgie nodarījumi izdarīti mežos, kuŗus valsts atzinusi par vēsturiskiem pieminekļiem, vai valsts un sabiedriskos parkos vai alejās, ja par nodarīto nedraud bargāks sods.*) *Turp., 275. p.*

276. Kas:

- 1) uzsācis atļautu valsts meža ciršanu pirms noteiktās biļetes dabūšanas vai patvaļīgi turpinājis šādu ciršanu pēc biļetē noteiktā laika;
- 2) patvaļīgi izvedis vai aiznesis ciršanai atļautus valsts kokus, iekam dabūta atļauja,
sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. *Turp., 276. p.*

277. Kas, pretēji noteikumiem par grāvju un citu ūdensbūvju ierīkošanu uz svešas zemes nosusināšanas, apslacīšanas vai apūdeņošanas nolūkā, lietojis šos ierīkojumus, vai tiem nodalīto zemi, vai tajos esošo ūdeni, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. *Turp., 277. p.*

*) Skat. arī Lauksaimniecības nolikuma 1937. g. izd. 857. p.

278. Kas bez pienācīgas atļaujas atjaunojis vai citādi pārtaisījis, pārdevis, nodevis tālāk citai personai vai izvedis uz ārzemēm priekšmetu, kuŗš, vainīgam to zinot, ievests aizsargājamo pieminekļu sarakstā, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 278. p.

279. Kas apzināti bez pienācīgas atļaujas izdarījis arhαιoloģiskus izrakumus, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 279. p.

SEŠPADSMITĀ NODAĻA.

Sabiedriskā miera noteikumu pārkāpšana.

280. Kas trokšņojis, kāvies vai cēlis citas nekārtības publiskā vietā vai sapulcē, vai kaut arī ārpus tām, bet traucēdams sabiedrisko mieru, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Sevišķi svarīgos gadījumos vainīgais sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 280. p.

281. Kas aiz palaidnības izdarījis nelietību, par tādu huliganismu sodāms:

ar cietumu. Turp., 281. p.

282. Kas:

- 1) izplatījis nepatiesas ziņas vai baumas, kas var sacelt sabiedrībā uztraukumu;
- 2) sacēlis sabiedrībā uztraukumu bez jebkāda pamata, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja tādas nepatiesu ziņu vai baumu izplatīšanas vai uztraukuma sacelšanas dēļ radies tautas nemiers vai notikusi pretdarbība likumīgai varai vai kārtības traucēšana kaņaspēka daļās, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Ar šo pēdējo sodu sodāms arī tas, kas izdarījis šā panta pirmā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pa radio vai izplatīdams vai atklāti izlikdams sacerējumu vai notēlojumu. 1933. g. 24. apr. (134) 282. p.; 1935. g. 12. mart. (34) I, 282. p. 1. d. 1. pk.

283. Kas izplatījis biržā vai starp personām, kuņas nodarbojas ar biržas darījumiem, nepatiesas ziņas vai baumas, kuņas var iespaidot biržas darījumus, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja tāda nepatiesu ziņu vai baumu izplatīšana izdarīta ar nolūku iespaidot biržas darījumus, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu un, bez tam, ar naudas sodu, ne augstāku par vienu tūkstoši latu. 1933. g. 24. apr. (134) 283. p.

284. 282. panta 1. punktā un 283. panta pirmā daļā norādīto ziņu un baumu izplatīšana nav sodāma, ja apsūdzētais pierāda, ka viņam bijis pietiekošs pamats uzskatīt izpaužamo apstākli par patiesu. *Turp., 284. p.*

285. Kas ar nolūku pamudināt iedzīvotājus atstāt valsts robežas izplatījis starp viņiem nepatiesas ziņas vai baumas par labumiem, kuņi rodas pārceļojot uz ārzemēm, sodāms:

ar cietumu.

Ja tādu nepatiesu ziņu vai baumu izplatīšana izdarīta mantkārīgā nolūkā un tās sekas bijušas vienas vai vairāku izceļojušu ģimeņu saimniecības izpostīšana, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem. *Turp., 285. p.*

286. Kam pēc likuma vai uz saistoša noteikuma pamata jāpaziņo policijai par personām, kuŗas aiziet no mājas vai ienāk mājā uz dzīvi, un kas nav šo pienākumu izpildījis, sodāms:
ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem.

Viesnīcas vai citas līdzīgas iebraucēju iestādes pārzinim, kas sodīts ar augšminēto sodu vairāk kā sešas reizes viena gada laikā, tiesa var atņemt tiesību pārvaldīt tādas iestādes uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem vai uz vi-
siem laikiem. 1933. g. 24. apr. (134) 286. p.

287. Kas atvēris mēbelētas istabas bez pienācīgas at-
ļaujas, kur tāda atļauja noteikta ar likumu vai saistošu notei-
kumu, kā arī mēbelētu istabu turētājs, kas turējis tās bez
noteiktās izkārtnes, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit
latiem. Turp., 287. p.

288. Kas nav paziņojis vai ir nepareizi paziņojis mājas
īpašniekam vai pārzinim par savas dzīves vietas maiņu, kur
tāda paziņošana noteikta ar likumu vai saistošu noteikumu,
sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par desmit latiem.
Turp., 288. p.

289. Kas dzīvo bez noteiktā personības dokumenta vai
ar notecējušu personības dokumentu, tajos gadījumos, kad
pēc likuma tāds dokuments vajadzīgs, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit
latiem.*) Turp., 289. p.

290. Kas izbraucis uz ārzemēm bez noteiktā personības
dokumenta, neatkarīgi no nodevas piedzišanas par tādu,
sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.*)
Turp., 290. p.

*) 289. un 290. panta likumīgais spēks pagaidām apturēts
(Lik. kr. 1935. g. 34, V).

291. Kas, saņemot personības dokumentu, apzināti nepareizi paziņojis tā izdevējai iestādei, ka viņam šāda dokumenta nav, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem.
1933. g. 24. apr. (134) 291. p.

292. Kas:

- 1) patvaļīgi lietojis valsts ģerboni vai viņam nepiederīgu stāvokļa apzīmējumu vai gradu;
- 2) atklāti nēsājis viņam nepiederīgu ordeni, goda zīmi vai pienācīgas varas noteiktu formas tērpu;
- 3) patvaļīgi lietojis Sarkanā Krusta zīmes, vai nosaukumu «Latvijas Sarkanais Krusts» vai «Ženēvas Krusts», vai arī šādu zīmju vai nosaukumu atdarinājumu,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem. *Turp., 292. p.; 1935. g. 12. mart. (34) II, 292. p. 3. pk.*

293. Kas slēpis no attiecīgas varas savu personību, sodāms:
ar cietumu.

Šo sodu izcietušais, ja viņš joprojām slēpj savu personību un tā palikusi neatklāta, sodāms:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 293. p.

294. Kas uzrādījis attiecīgai varai apzināti svešu vai uzrādītājam nepiederīgi izdotu personības dokumentu, ar nolūku nepareizi apliecināt savu personību, sodāms:

ar cietumu.

Ar to pašu sodu sodāms, kas nodevis citai personai savu vai svešu personības dokumentu ar nolūku attiecīgai varai nepareizi apliecināt personību, ja tāds dokuments ticis uzrādīts. *Turp., 294. p.*

295. Kas pēc ierašanās Latvijā bez tam nolūkam noteiktiem dokumentiem noteiktā laikā nav ieradies pieteikties pie attiecīgas varas, sodāms:

ar cietumu.

Ja vainīgais šo nodarījumu izdarījis ar nolūku slēpt savu personību, tad viņš sodāms:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 295. p.

296. Kas dzīvo bez pienācīga personības dokumenta un kam turklāt nav ne noteiktas dzīves vietas, ne noteiktas nodarbošanās, par šādu blandonību sodāms:

ar cietumu.

Ja turklāt pie vainīgā atrasts pielāgots slēdzamais, atmūķis, uzlaušanai noderīgs rīks, vai ierocis, vai ja viņš nakts laikā atradies svešā apdzīvotā ēkā vai citā apdzīvotā telpā, vai apdzīvotas ēkas iežogotā sētā, vai apdzīvotās lauku mājās bez saimnieka vai viņa atvietotāja ziņas, tad viņš sodāms:

ar pārmācības namu.

Uz tiesas lēmumu pēc šā panta otrās daļas notiesāto tieši pēc soda izciešanas var ievietot darba namā uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. *Turp.*, 296. p.

297. Kas vainīgs blandonībā un atteicies apliecināt savu personību vai devis nepatiesas ziņas par to, par šādu va-
zaņķību sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Uz tiesas lēmumu notiesāto tieši pēc soda izciešanas var ievietot darba namā uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. *Turp.*, 297. p.

298. Kas ubagojis:

- 1) aiz pieraduma pie slinkuma vai amata veidā;
- 2) lietodams viltu vai nepatiesi atsaukdamiem uz ne-
laimes gadījumu vai slimību;

3) rupji vai bezkaunīgi,

sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem.

Ja ubagotājam bijis klāt pielāgots slēdzamais, atmūķis, uzlaušanai noderīgs rīks, vai ierocis, tad viņš sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 298. p.

299. Kas vācis ziedojumus bez pienācīgas atļaujas vai pārkāpdams nosacījumus par ziedojumu vākšanu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par divām nedēļām, vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem.

Ja atsaukšanās uz vākšanas mērķi izdomāta vai vākšana izdarīta aizliegtam mērķim, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Vainīgā savāktie ziedojumi atņemami valstij par labu, bet šā panta pirmā daļā paredzētā gadījumā tiesa pēc sava ieskata var arī ziedojumus izdot tai iestādei vai personai, kuņai par labu tie savākti. *Turp.*, 299. p.

SEPTIŅPADSMITĀ NODAĻA.

Noziedzīgi nodarījumi pret ticīgo reliģiskām jūtām un mirušo mieru.

300. Kas atklāti aizskāris Latvijā likumīgi pastāvošas reliģiskas sabiedrības locekļu reliģiskās jūtas ar dievzaimošanu vai ar šādas sabiedrības reliģiska kulta nonievāšanu, sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 300. p.

301. Kas ļaunprātīgi kavējis noturēt Latvijā likumīgi pastāvošas reliģiskas sabiedrības dievkalpojumu vai reliģisku ceremoniju, sodāms:

ar cietumu.

Mēģinājums sodāms. *Turp.*, 301. p.

302. Kas trokšņojis vai cēlis citas nekārtības, kuŗa traucē noturēt Latvijā likumīgi pastāvoŗas reliģiskas sabiedrības dievkalpojumu vai reliģisku ceremoniju, vai arī izdarījis citas nelietības dievkalpojumam vai reliģiskai ceremonijai paredzētā vietā, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēneŗiem. 1933. g. 24. apr. (134) 302. p.

303. Kas, patvaļīgi piesavinādamies Latvijā likumīgi pastāvoŗas reliģiskas sabiedrības garīdznieka vai sludinātāja amatu, izdarījis svētdarbību, kādu var izdarīt tikai šās sabiedrības garīgas kārtas personas, sodāms:

ar cietumu. Turp., 303. p.

304. Garīdznieks, sludinātājs vai cita persona, kas, nelietīgi izlietojot dievkalpojumu, baznīcā, dievnamā vai citā šim nolūkam noteiktā vietā, pretēji to reliģiskiem nolūkiem, vedis vēlēŗanu vai tautas nobalsoŗanas aģitāciju, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēneŗiem. Turp., 304. p.

305. Kas patvaļīgi paņēmis vai ar darbiem nogānījis apbedītu vai neapbedītu mironi vai tā pelnus, vai apbedīŗanas vietā paŗstrādājis nelietību, kuŗa nogāna miruŗo, sodāms:

ar cietumu.

Mēģinājumš sodāms. Turp., 305. p.

ASTOŅPADSMITĀ NODAĻA.

Sabiedriskās tikumības uzraudzības noteikumu pārkāpšana.

306. Kas atklāti pārkāpis pieklājību, izrunādams nekautīgus vārdus vai nekaunīgi izturēdamies, sodāms:

ar areŗtu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

Ja nekaunīgā izturēšanās pastāvējusi mieskārīgā vai citā kādā prettikumiskā un citiem piedauzīgā darbībā, tad vainīgais, ja viņam nedraud bargāks sods par netiklību, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. 1933. g. 24. apr. (134) 306. p.

307. Kas glabājis pārdošanai, pārdevis, atklāti izlicis vai citādi izplatījis apzināti nekaunīgus sacerējumus vai notēlojumus, kuņiem nav ne zinātniskas, ne mākslas vērtības, sodāms:

ar cietumu.

Bez tam, ja vainīgais ir tirgotājs vai periodiska izdevuma izdevējs vai redaktors, tiesa var viņam atņemt tiesību tirgoties vai tiesību būt par izdevēju vai redaktoru uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. *Turp., 307. p.*

308. Kas cietsirdīgi apgājies ar personu, kuŗa atrodas no viņa atkarīgā stāvoklī vai kuŗai trūkst pašaizsargāšanās spējas, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar cietumu. *Turp., 308. p.*

309. Kas pamudinājis par astoņpadsmit gadiem jaunāku personu ubagot vai nodarboties ar citu kādu netikumīgu darbību, sodāms:

ar cietumu. *Turp., 309. p.*

310. Kas parādījies atklātā vietā acīmredzami piedzērušā vai no narkotisku vielu lietošanas apskurbušā stāvoklī, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. *Turp., 310. p.*

311. Kas dzēris reibinošus dzērienus ar likumu vai saistošu noteikumu aizliegtā vietā vai laikā, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par divām nedēļām, vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. *Turp., 311. p.*

312. Kas likumā aizliegtā veidā reklamējis reibinošus dzērienus, fabrikas vai citas to izgatavošanas vietas, noliktavas, tirgotavas vai citas to pārdošanas vietas, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 312. p.

313. Kas izmaksājis algu vai slēdzis personiska darba līgumu reibinošu dzērienu pārdotavā ar kalpotājiem vai strādniekiem, kuŗi tajā nav nodarbināti, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. Turp., 313. p.

314. Kas veltīgi mocījis dzīvniekus, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 314. p.

315. Kas sarīkojis likumā vai saistošā noteikumā aizliegtu kāršu vai citu spēli, vai piedalījies tādā spēlē, vai atvēlējis apzināti tādai spēlei savas telpas, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. Turp., 315. p.

316. Kas atvēris likumā vai saistošā noteikumā aizliegtai spēlei spēļu namu, sodāms:

ar cietumu un, bez tam, ar naudas sodu, ne augstāku par trīs tūkstoši latiem. Turp., 316. p.

DEVIŅPADSMITĀ NODAĻA.

Spiestuvju un citu poligrafisku iestāžu, preses, bibliotēku, lasītavu, izrāžu un kinēmatografu uzraudzības noteikumu pārkāpšana.

317. Kas atvēris vai turējis poligrafisku iestādi vai poligrafisko iestāžu piederumu tirgotavu, vai arī burtu, zīmogu un spiedogu ražotavu, iekam dabūjis pienācīgu atļauju vai arī pēc tam, kad tāda atļauja zaudējusi spēku, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ar to pašu sodāms, kas šādu poligrafisku iestādi vai tās piederumus ieguvis bez atļaujas, vai pārdevis kādam, kam nav atļaujas pirkt.

Ja tāda poligrafiska iestāde vai poligrafisku iestāžu piederumu tirgotava turēta slēpjot to no noteiktās uzraudzības, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Šajā pēdējā gadījumā tiesa var nolemt šādas poligrafiskas iestādes vai tirgotavas iekārtu atņemt vai iznīcināt. 1939. g. 13. jūl. (137) I, 317. p.

318. Poligrafiskas iestādes īpašnieks vai atbildīgais vadītājs, kas:

- 1) nav paziņojis attiecīgai varai likumā vai saistošā noteikumā norādītā kārtībā par poligrafiskās iestādes darbības uzsākšanu vai pārtraukšanu;
- 2) izsniedzis pasūtītājam pretēji likumam vai saistošiem noteikumiem izpildītus pasūtījumus;
- 3) nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma prasības par auklotu grāmatu vešanu;
- 4) nav iesniedzis attiecīgām iestādēm likumā un saistošos noteikumos paredzētos ražojumu paraugus, novilkumus, nospiedumus vai noteikto izdevumu eksemplāru skaitu;
- 5) sācis iespiest periodisku izdevumu, iekam viņam uzrādīta attiecīga atļauja;
- 6) izlaidis apgrozībā periodisku vai citu izdevumu no poligrafiskas iestādes, neievērodams attiecīgus likuma nosacījumus,

sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. *Turp.*, 318. p.

319. Kas lūgumā attiecīgai varai sniedzis apzināti nepatiesas ziņas, lai dabūtu 317. panta pirmā daļā un 321. pantā minēto atļauju, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par trīs mēnešiem. *Turp.*, 319. p.

320. Kas no spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes izlaidis apgrozībā izdevumu:

- 1) ar apzināti nepatiesu iestādes apzīmējumu, kuŗā tas iespiests;
- 2) ar apzināti nepatiesu izdevēja vai atbildīgā redaktora vārda apzīmējumu periodiskā izdevumā,
sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 320. p.

321. Kas atvēris vai turējis poligrafisko iestāžu ražojumu veikalu, bibliotēku, lasītavu vai kinēmatografu, vai tirgojies ar poligrafisko iestāžu ražojumiem bez vajadzīgās atļaujas vai neievērodams likuma vai saistošo noteikumu nosacījumus,
sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1939. g. 13. jūl. (137) I, 321. p.

322. Poligrafisko ražojumu tirgotājs, vai kolportieris, vai bibliotēkas vai lasītavas turētājs, kas glabājis pārdošanai vai, ar nolūku dot lasīšanai citām personām, pārdevis vai citādi izplatījis apzināti aizliegtu izdevumu, vai izdevumu, par kuŗa aizliegumu izsludināts noteiktā kārtībā, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. Turp., 322. p.

323. Kas apzināti:

- 1) iespiedis izdevumu bez attiecīgas atļaujas, pretēji attiecīgai atļaujai, vai pēc tam, kad atļauja zaudējusi spēku;
- 2) nav ievietojis neperiodiska izdevuma eksemplārā valsts valodā tos datus un ziņas, kuŗas ievietot prasa Preses likums,
sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ar to pašu sodu sodāms, kas tīši iespiedis 413. pantā minēto priekšmetu attēlojumus tādos samēros, kas pārsniedz divas trešdaļas no oriģināla.

Ja šā panta pirmā daļā aprādītais nodarījums izdarīts aiz neuzmanības, tad vainīgais sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 323. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) I, 323. p. 1. d.

323.¹ Neperiodiska izdevuma izdevējs vai cita persona, kas vākusi sludinājumus ievietošanai neperiodiskā izdevumā vai ievietojusi tos neperiodiskā izdevumā, ja šādai sludinājumu ievietošanai nav bijusi likumā norādītā atļauja, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1939. g. 13. jūl. (137) III, 323.¹ p.

324. Kas izlaidis apgrozībā aizturētu izdevumu, apzinoties, ka attiecīga vara to aizturējusi, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes īpašnieks vai tādas iestādes darbinieks vai iespieduma ražojuma tirgotājs, kas slēpis aizturētu izdevumu, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 324. p.

325. Kas, pretēji likuma vai saistoša noteikuma nosacījumiem, atklāti uzvedis vai izpildījis literārisku, kinematografisku vai fonografisku sacerējumu vai mūzikas sacerējumu ar pievienotiem vārdiem, apzinoties, ka attiecīga vara to aizliegusi vai nav skatījusi cauri, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. Turp., 325. p.

326. Periodiska izdevuma izdevējs, kas:

- 1) izlaidis apgrozībā periodisku izdevumu, iekam dabūjis likumā norādīto atļauju vai arī pēc tam, kad minētā atļauja zaudējusi spēku;

- 2) nav ievietojis periodiskā izdevuma eksemplārā ļikumā paredzētā rakstļbā datus un ziņas, kuŗus ievietot prasa Preses ļikums,

sodāms:

ar arestu uz ļaidu, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti ļatiem. 1939. g. 13. jūļ. (137) 1, 326. p.

327. Pagaidām apturēta periodiska izdevuma izdevējs, kas personļģi vai ar citas personas starpniecļību pārkāpis aizļiegumu izdot šo izdevumu, vai arī apejot šo aizļiegumu izļaidis citu periodisku izdevumu, sodāms:

ar cietumu uz ļaidu, ne ilgāku par trim mēnešiem. 1933. g. 24. apr. (134) 327. p.

328. Kas:

- 1) pirms tiesas sēdes vai pirms ļietas izbeļģšanas izpauļdis presē ziņas, kuŗas atklātas izziņā vai iepriekšējā izmekļēšanā, vai arī apsūdzļbas raksta saturu;
- 2) nav izpildļģjis ļikuma noteikumus par tiesas spriedumu un tiesas ļietu apcerējumu publicēšanu;
- 3) izpauļdis presē ziņas, kuŗas pēc ļikuma var izpauļst tikai ar sevišķu atļauju, vai izpauļdis presē apzināti izpauļšanai aizļiegtas ziņas,

sodāms:

ar cietumu uz ļaidu, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ja šajā pantā minētie noziedzļģie nodarļģjumi izdarļti aiz neuzmanļbas, tad vainļģģais sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti ļatiem. *Turp.*, 328. p.

329. Kas iespiedis privātā izdevumā ļikumus, valdļbas vai pašvaldļbas organu noteikumus vai rļķojumus bez apzļmējuma: «neoficiāļs izdevums», sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit ļatiem. *Turp.*, 329. p.

330. Periodiska izdevuma izdevējs, kas nav ievietojis dienas izdevumā triju dienu laikā pēc saņemšanas, bet garāka perioda izdevumā — tuvākā numurā, kurš iznāk pēc triju dienu notecējuma no saņemšanas, vai ievietojis pārkāpjot likuma nosacījumus:

- 1) tiesas spriedumu vai lēmumu, vai šajā izdevumā iespiesta raksta valdības atspēkojumu vai pārlabojumu;
- 2) privātpersonas iesūtītu šajā izdevumā iespiesta raksta atspēkojumu vai pārlabojumu, ja tāda atspēkojuma vai pārlabojuma ievietošana pēc likuma ir saistoša,

sodāms:

ar naudas sodu — dienas izdevumiem — ne augstāku par simts latiem, bet garāka perioda izdevumiem — ne augstāku par divi simti latiem par katru numuru, kurš iznācis no saistošai iespiešanai noteiktā termiņa notecējuma dienas līdz tai dienai, kad izdevumā iespiests spriedums, lēmums, atspēkojums vai pārlabojums.

Ja spriedums, lēmums, atspēkojums vai pārlabojums nav iespiests triju mēnešu, bet attiecībā uz periodiskiem izdevumiem, kas iznāk retāki kā reizi mēnesī — gada laikā, tad, bez tam, tiesa var nolemt slēgt šādu periodisku izdevumu. 1933. g. 24. apr. (134) 330. p.

331. Sacerētājs, izdevējs, spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes atbildīgais vadītājs vai grāmatu pārdevējs, bet attiecībā uz periodiskiem izdevumiem — atbildīgais redaktors, kas aiz nolaidības pielaidis iznākt apgrozībā tādām iespieduma ražojumam, kuŗa saturā atrodas noziedzīga nodarījuma pazīmes — ja viņš nav jāsoda par līdzdalību noziedzīgā nodarījumā, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Šādā gadījumā ir atbildīgi: attiecībā uz periodiskiem izdevumiem — atbildīgais redaktors, bet attiecībā uz pārējiem izdevumiem — sacerētājs, izdevējs, spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes atbildīgais vadītājs vai grāmatu pārdevējs šādā pakāpenībā:

- 1) sacerētājs — ja viņš nepierāda, ka sacerējums publicēts pret viņa gribu;
- 2) izdevējs — ja sacerētājs vai viņa dzīves vieta nav zināmi, vai ja viņš atrodas ārzemēs;
- 3) spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes atbildīgais vadītājs — ja sacerētājs un izdevējs vai viņu dzīves vieta nav zināmi, vai ja viņi atrodas ārzemēs;
- 4) grāmatu pārdevējs — ja uz izdevuma nav norādīta iestāde, kuŗā tas izgatavots. 1933. g. 24. apr. (134) 331. p.

332. Lietās par noziedzīga satura iespieduma darbu izgatavošanu un izlaišanu apgrozībā, neatkarīgi no 35. panta piemērošanas, tiesa var nolemt:

- 1) apturēt periodisko izdevumu uz zināmu laiku vai slēgt pavisam;
- 2) aizliegt periodiska izdevuma atbildīgam redaktoram būt par tādu uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem;
- 3) ievietot tiesas spriedumu izdevuma tuvākā numurā. Turp., 332. p.

DIVDESMITĀ NODAĻA.

Rūpniecības un tirdzniecības uzraudzības noteikumu pārkāpšana.

333. Kas ierīkojis fabriku, aptieku vai citu rūpniecības, amatniecības vai tirdzniecības uzņēmumu vai stājies pie to ierīkošanas bez pienācīgas atļaujas, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

Ja fabrika, aptieka vai cits rūpniecības, amatniecības vai tirdzniecības uzņēmums ierīkots vai to ierīkošana iesākta kaut arī ar attiecīgas varas atļauju, bet:

- 1) to izdarījusi persona, kuŗai nav tiesības turēt šāda veida uzņēmumu;
- 2) tādā vietā, kur minētos uzņēmumus ar likumu vai saistošu noteikumu ierīkot aizliegts,

tad vainīgais sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simtilatiem. 1933. g. 24. apr. (134) 333. p.

334. Rūpniecības, amatniecības, tirdzniecības vai cita uzņēmuma īpašnieks vai pārzinis, kas nav ierīkojis tādā uzņēmumā likumā vai saistošā noteikumā norādītās ietaises gaisa, ūdens vai zemes aizsardzībai pret slimību dīgļiem vai personiskas drošības aizsardzībai, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 334. p.

335. Kas:

- 1) turējis traktieri vai citu reibinošu dzērienu pārdošanas vietu atvērtu šīm iestādēm neatļautā laikā;
- 2) pielaidis šajās vietās nekārtības vai neatļautas izpriecas;
- 3) turējis traktierī vai citā reibinošu dzērienu pārdošanas vietā par apkalpotāju tādu personu, kuŗa nav sasniegusi likumā vai saistošā noteikumā nosacīto vecumu, vai pielaidis šajās vietās dzert reibinošus dzērienus tādu personu, kuŗa jaunāka par astoņpadsmit gadiem vai kuŗa redzami piedzērusies, vai acīmredzami piedzērušu izraidījis uz ielas;
- 4) amata veidā atvēlējis savu dzīvokli vai citas kādas telpas citur pirktu reibinošu dzērienu dzeršanai;

5) pārdevis traktierī ēdienus vai dzērienus vai izīrējis istabas dārgāk par izsludinātām cenām,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 335. p.

336. Reibinošu dzērienu pārdošanas vietas turētājs vai tas, kurš tajā tirgojas, kas:

- 1) pārdevis reibinošus dzērienus pret ķīlu, uz nākamās ražas rēķinu vai vispār uz parādu;
- 2) mainījis reibinošus dzērienus pret mantu;
- 3) maksājis par saistībām vai par padarītu darbu naudas vietā ar reibinošiem dzērieniem,

sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam tiesību tirgoties ar reibinošiem dzērieniem uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem.

Par saņemtiem dzērieniem uzņemtās saistības atzīstamas par spēkā neesošām, bet ķīlā saņemtās vai apmainītās mantas atņemamas un bez atlīdzības atdodamas īpašniekam.

Šā panta pirmās daļas 1. punkta, kā arī šā panta trešās daļas noteikumi neattiecas uz parādsaistībām par fabriku un lieloliktavu pārdotiem reibinošiem dzērieniem. Turp., 336. p.

337. Kas neievērodams likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus atvēris:

- 1) akciju vai paju sabiedrību;
- 2) apdrošināšanas biedrību vai sabiedrību;
- 3) privātu vai sabiedrisku kredītiestādi, banku vai mainītavu;
- 4) kopdarbības sabiedrību;

5) komisijas vai uzziņu kantori;

6) krāj-aizdevu kasi,

sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 337. p.; 1937. g. 17. jūn. (116).

338. Krāj-aizdevu kases turētājs vai tās darbinieks, kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par krāj-aizdevu kasu turēšanu, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam tiesību turēt krāj-aizdevu kasi uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, bet ja viņš tādu nodarījumu atkārtojis (62. p.) — uz visiem laikiem. 1933. g. 24. apr. (134) 338. p.

339. Bankas vai mainītavas turētājs vai to pārzinis vai darbinieks, kas izdarījis likumā vai saistošā noteikumā aizliegtu darījumu, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par divi tūkstoši latiem.

Ja vainīgais šā panta pirmā daļā minēto nodarījumu atkārtojis (62. p.), tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem, un, bez tam, ar naudas sodu, ne augstāku par trīs tūkstoši latiem.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam tiesību turēt banku vai mainītavu vai pārzināt tās šā panta pirmā daļā paredzētā gadījumā — uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, bet šā panta otrā daļā paredzētā gadījumā — uz visiem laikiem. Turp., 339. p.

340. Kas atklājis parakstīšanos uz vērtspapīriem tādas akciju vai paju sabiedrības vārdā, kuŗu nav atļauts atvērt, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. Turp., 340. p.

341. Akciju vai paju sabiedrības dibinātājs, kas:

- 1) nav vedis likumā noteiktas auklotas grāmatas akciju vai paju un par tām ienākušu summu ierakstīšanai;
- 2) nav uzrādījis tādas grāmatas revīzijai uz attiecīgas iestādes prasījumu,

sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ar to pašu sodu sodāms, kas sabiedrības, biedrības, kopdarbības sabiedrības vai citas juridiskas personas lietās, pretēji saviem pienākumiem (51. p.), uz uzraugu iestādes pieprasījumu un neievērojot atgādinājumu noteiktā laikā nav devis vajadzīgos paskaidrojumus vai ziņas, vai noteiktā laikā nav novērsis savā darbībā pieļautās nelikumības vai atkāpšanos no statūtu, likumu, saistošu noteikumu vai vispārējai zināšanai Valdības Vēstnesī izsludinātu valdības rīkojumu nosacījumiem, ja par nodarīto nedraud bargāks sods. 1933. g. 24. apr. (134) 341. p.; 1937. g. 17. jūn. (116).

342. Kas bez pienācīgas atļaujas izlaidis apgrozībā bezvārda naudas zīmes, sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 342. p.

343. Kas pārkāpis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par vērtspapīru izgatavošanu vai izlaišanu, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja izlaisti vērtspapīri pašvaldības vai kredītiestādes, vai akciju vai paju sabiedrības, vai apdrošināšanas biedrības vai sabiedrības, vai kopdarbības sabiedrības vārdā bez pienācīgas atļaujas tādu papīru izlaišanai, vai citādā vērtībā nekā noteikts šajā atļaujā, vai lielākā skaitā nekā atļauts, vai par summu, kuŗa pārsniedz doto atļauju, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Bet ja izlaisti vērtspapīri, kuņi nav nodrošināti saskaņā ar statūtiem vai šim nolūkam izdotiem noteikumiem, vai noguldījumu zīmes bez attiecīgā noguldījuma saņemšanas, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 343. p.; 1937. g. 17. jūn. (116).

344. Kas kā kredītiestādes, akciju vai paju sabiedrības, apdrošināšanas biedrības vai sabiedrības, kopdarbības sabiedrības vai slimo kases pārstāvis, to uzdevumā vai dienestā (51. p.) izdarījis statūtos neatļautas mantiskas operācijas, sodāms:

ar cietumu.

Bet ja tāda nodarījuma dēļ minētās iestādes izsludinātas par maksātnespējīgām, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 344. p.; 1937. g. 17. jūn. (116).

345. Kas kā akciju vai paju sabiedrības dibinātājs vai kā kredītiestādes, akciju vai paju sabiedrības, apdrošināšanas biedrības vai sabiedrības, vai kopdarbības sabiedrības pārstāvis, to uzdevumā vai dienestā (51. p.):

- 1) izlūdzot atļauju minētās iestādes, sabiedrības vai biedrības atklāšanai, sniedzis valdībai apzināti nepatiesas ziņas par dibināmo uzņēmumu;
- 2) ievietojis apzināti nepatiesas ziņas par minētās iestādes, sabiedrības vai biedrības lietu stāvokli vai rēķiniem sludinājumā, pārskatā, bilancē vai tirdzniecības grāmatā;
- 3) sniedzis apzināti nepareizu aprēķinu par dividendes izrēķināšanu un izmaksu,

ja tas varējis nodarīt kaitējumu valstij, akcionāriem, biedriem vai citām personām, sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 345. p.; 1937. g. 17. jūn. (116).

346. Kas sarīkojis atklātu loteriju bez pienācīgas atļaujas vai pārkāpjot uz to attiecošos noteikumus, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 346. p.

347. Kas:

1) ievedis, pārdevis vai citādi izplatījis apgrozībai neatļautas ārzemju loteriju biļetes vai aizņēmumu biļetes ar vinnestiem;

2) pretēji likuma aizliegumam pārdevis promeses loterijām vai aizņēmumu biļetēm ar vinnestiem,

sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. Turp., 347. p.

348. Kam nav tiesības nodarboties ar noteikta veida tirdzniecību vai rūpniecību un kas nodarbojies ar tādu tirdzniecību vai rūpniecību, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Bet ja vainīgais, ar nolūku dabūt atļauju nodarboties ar tirdzniecību vai rūpniecību, devis nepatiesu parakstu par to, ka viņš nepieder pie tādām personām, kuŗām aizliegts nodarboties ar tirdzniecību vai rūpniecību, vai slēpis iemeslus, kuŗu dēļ viņam nevar izdot minēto atļauju, tad viņš sodāms:

ar arestu. Turp., 348. p.

349. Kas pārkāpis noteikumus par tirgošanos ar spēju kārtīm, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 349. p.

350. Kas pārdevis izrāžu, koncertu vai citu izrīkojumu biļetes apzināti pārkāpdams likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par izrīkojumu nodokli, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 350. p.

351. Kas izgatavojis zīmogu vai citu kādu rīku, kuŗš lietojams apliecinājuma zīmes uzlikšanai valsts, autonoma valsts

uzņēmuma, pašvaldības vai sabiedriskas iestādes vai dienestpersonas vārdā, uz tādas personas pasūtījumu, kuŗa nav uz to pilnvarota, sodāms:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 351. p. — Sal. 1935. g. 5. nov. (192).

352. Rūpnieks vai tirgotājs, kas glabājis pārdošanai vai pārdevis:

- 1) dārgmetalla izstrādājumu, kuŗš saistoši jāapzīmogo, bez noteiktā proves zīmoga uzspieduma, izņemot labošanai pieņemtās lietas;
- 2) dārgmetallus plānās lapiņās, iesaiņotus tādās grāmatiņās, uz kuŗām nav apzīmēts vai ir nepareizi apzīmēts grāmatiņā esošo dārgmetalla lapiņu skaits vai svars, kā arī šāda lapiņu dārgmetalla grāmatiņas bez proves valdes attiecīgo zīmogu uzspiedumiem;
- 3) dārgmetalla diegus, audumus, pinumus vai tiem līdzīgus izstrādājumus, uz kuŗu plombēm, bandrolēm vai etiķetēm nav paziņzīmes, vai nav norādījuma, cik procentu no šo izstrādājumu metalla kopējā svara aizņem tīrs dārgmetalls, vai arī šis procents norādīts nepareizi,

sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieckārtīgu metalla vērtību tajos izstrādājumos, kuŗiem nav proves zīmoga uzspieduma, attiecīgu etiķešu, plombju, paziņzīmju vai apzīmējumu, vai kuŗiem ir nepareizi apzīmējumi. 1933. g. 24. apr. (134) 352. p.

353. Rūpnieks vai tirgotājs, kas glabājis pārdošanai vai pārdevis saistoši apzīmogojamu vai no saistošas apzīmogošanas atsvabinātu dārgmetalla izstrādājumu, kuŗš savā kopmasā, sastāvdaļās vai papilddaļās ir zemākas proves par likumā noteikto, izņemot no saistošas proves atsvabinātus izstrādājumus, kā arī labošanai pieņemtās lietas, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ja tāds nodarījums izdarīts amata veidā, tad vainīgais sodāms: ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem, un, bez tam, ar naudas sodu, ne augstāku par trīs tūkstoši latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 353. p.

354. Rūpnieks, kas laidis pārdošanā dārgmetalla stieni bez savas paziņzīmes uzspieduma uz tā, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par neapzīmogatā metalla trīskārtīgu vērtību. *Turp., 354. p.*

355. Kas:

- 1) izgatavojis vai glabājis pārdošanai pakaltaisītu probes valdes probes zīmogu vai mēru un svaru valdes mēru, svaru vai atsvaru zīmogu;
- 2) uzspiedis tādu pakaltaisītu zīmogu dārgmetalla izstrādājumam vai stienim, mēram, svāriem vai atsvaram;
- 3) pārtaisījis attiecīgās iestādes zīmoga uzspiedumu;
- 4) uzspiedis zīmogu bez attiecīgās iestādes ziņas;
- 5) attiecīgās iestādes zīmoga uzspiedumu ielodējis citā izstrādājumā, stienī vai mērā, svaros vai atsvarā,

sodāms:

ar cietumu. *Turp., 355. p.*

356. Rūpnieks vai tirgotājs, kas glabājis pārdošanai vai pārdevis dārgmetalla izstrādājumu vai stieni, kuļiem uzspiests apzināti pakaltaisīts probes zīmogs, vai kuļos probes valdes zīmoga uzspiedums apzināti pārtaisīts par augstāku, vai arī kuļos probes valdes zīmoga uzspiedums apzināti ielodēts no cita izstrādājuma vai stieņa, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. *Turp., 356. p.*

357. 352.—356. pantā norādītos gadījumos dārgmetalla izstrādājumi un stieņi, kuļiem nav noteikto probes zīmoga uzspiedumu, plombju, paziņzīmju vai citu apzīmējumu, vai kuļu prove ir zemāka par likumā noteikto, atņemami un nododami Finanču ministrijai. *Turp., 357. p.*

358. Rūpnieks vai tirgotājs, kas:

- 1) uz pašizgatavotām vai pie viņa pārdošanā esošām precēm, vai uz iesaiņojuma vai trauka, kuņā preces glabā, vai uz tirdznieciska sludinājuma, cenu rādītāja vai blanketa patvaļīgi uzlicis preču nozīmi, kuņa pilnīgi attēlo tādu pašu cita rūpnieka vai tirgotāja preču nozīmi vai kuņa ir tai redzami līdzīga, zinādams, ka tā atrodas vienīgi pēdējā lietošanā;
- 2) glabājis pārdošanai vai pārdevis precī ar iepriekšējā punktā norādītu apzināti patvaļīgi uzliktu nozīmi vai tādu precī izlaidis apgrozībā tirdznieciskā nolūkā,
sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Nelikumīgi uzliktās preču nozīmes noņemamas un iznīcināmas. *1933. g. 24. apr. (134) 358. p.*

359. Rūpnieks vai tirgotājs, kas uz preces vai uz iesaiņojuma vai trauka, kuņā preces glabā, vai uz tirdznieciska sludinājuma, cenu rādītāja vai blanketa uzlicis preču nozīmi ar aizliegtu uzrakstu vai notēlojumu, vai glabājis pārdošanai vai pārdevis precī ar tādu nozīmi, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par divi simti latiem.

Nelikumīgi uzliktās preču nozīmes noņemamas un iznīcināmas. *Turp., 359. p.*

360. Kas uz izstrādājuma lietojis zīmējuma vai modeļa lietošanas tiesību aizsardzībai noteiktu nozīmi, iepriekš nepiešķidams zīmējumu vai modeli nosacītā kārtībā, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. *Turp., 360. p.*

361. Kas rūpniecībā vai tirdzniecībā bez pienācīgas atļaujas lietojis nozīmi, kuņa piešķirta noteiktā kārtībā nodibinātai biedrībai, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp., 361. p.*

362. Kas rūpniecībā vai tirdzniecībā bez pienācīgas atļaujas lietojis Latvijas vai ārvalsts ģerboņa notēlojumu vai šim ģerbonim redzami līdzīgu notēlojumu, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 362. p.

363. Kas glabājis pārdošanai, devis tālāk vai lietojis tirdznieciskā darījumā svarus, mērus vai atsvarus:

- 1) kuņi ir nepareizi;
- 2) kuņus aizliegts lietot tirdzniecībā vispār vai attiecīgā tirdzniecības nozarē;
- 3) bez noteikta zīmoga uzspieduma,

sodāms:
ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ar to pašu sodu sodāms fabrikas vai amatniecības iestādes turētājs, kas izgatavo pārdošanai ar akcīzi apliekamiem dzērieniem nolemtus mēra traukus, vai tādu trauku tirgotājs, kas izgatavojis vai glabājis pārdošanai vai pārdevis minētos traukus ar nepareizu tilpumu. *Turp., 363. p.*

364. Kas nav paziņojis attiecīgai varai par viņam piederoša, ar Latvijas tirdzniecības flagas patentu apgādāta Latvijas tirdzniecības kuģa pāriešanu tādas personas valdīšanā, kuņai pēc likuma nav tiesības lietot tādu flagu, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. *Turp., 364. p.*

365. Kas personai, kuņai nav tiesības lietot Latvijas tirdzniecības flagu, devis iespēju izlietot savu vārdu, lai viņa dabūtu kuģim patentu vai izlietotu dabūto kuģa patentu braukšanai zem Latvijas tirdzniecības flagas, sodāms:

ar cietumu.

Ar to pašu sodu sodāms ārzemnieks, kas stājies pretlikumīgā darījumā ar Latvijas pilsoni, lai iegūtu kuģa patentu braukšanai zem Latvijas tirdzniecības flagas, ja viņam nav

uz to tiesību, kā arī ārzemju kuģa kapteinis, kas pretlikumīgi braucis zem Latvijas tirdzniecības flagas. 1933. g. 24. apr. (134) 365. p.

366. Kas pārkāpis likuma noteikumus par tirdzniecības grāmatu vešanu, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. *Turp., 366. p.*

367. Kas piedabūjis citu personu nepiedalīties publiskā izsolē vai izjaukt šādu izsoli vai sekmēt svešas mantas pārdošanu izsolē par nesamērīgi zemu cenu, par šādu norunāšanos sodāms:

ar cietumu.

Ar to pašu sodu sodāms šā panta pirmā daļā paredzētās norunāšanās dalībnieks, kas piedabūts uz to ar dāvanām vai labumu solījumiem. *Turp., 367. p.*

DIVDESMIT PIRMĀ NODAĻA.

Algota darba spēka noteikumu pārkāpšana.

368. Darba devējs vai viņa vietnieks, kas:

- 1) pretēji likumam pazeminājis strādnieka darba algu;
- 2) piespiedis strādnieku saņemt algu ne naudā, bet precēs vai citos priekšmetos,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ja vainīgais šā panta pirmā daļā minēto nodarījumu atkārtojis (62. p.) , tad viņš sodāms:

ar arestu.

Bez tam tiesa šajā pēdējā gadījumā var vainīgam atņemt tiesību pārzināt fabriku vai rūpniecības vai amatniecības uzņēmumu uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 368. p.

369. Darba devējs vai viņa vietnieks, kas nav atsvabinājis nepilngadīgu strādnieku vai mācekli no darba tādā gadījumā vai tādā laikā, kad pēc likuma vai saistoša noteikuma strādniekam vai māceklim obligātoriski bijusi jāapmeklē skola, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
1933. g. 24. apr. (134) 369. p.

370. Darba devējs vai viņa vietnieks, kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus, kuŗi nodrošina mazgadīgo, pusaudžu vai sieviešu veselību vai drošību darbā, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

Ar to pašu sodu sodāms darba devējs vai viņa vietnieks, kas sievietei-mātei nav devis likumā vai saistošā noteikumā paredzēto laiku bērna zīdīšanai. *Turp., 370. p.*

371. Darbu uzņēmējs, kas bez ievērojama iemesla nav samaksājis tiesas piespriesto darba algu septiņu dienu laikā pēc tam, kad tā no viņa pieprasīta uz tiesas izdota izpildu raksta pamata, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja vainīgais šā panta pirmā daļā minēto nodarījumu atkārtojis (62. p.), tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. *Turp., 371. p.*

372. Jūras kuģa kapteinis, kas nav izpildījis likuma noteikumus par kuģa kalpotāju pieņemšanu darbā, par aprēķināšanos ar viņiem, vai par viņu atlaišanu no dienesta uz kuģa ārpus Latvijas robežām, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ar to pašu sodu sodāms jūras kuģa īpašnieks vai nomnieks, kas nav izpildījis likuma noteikumus par rakstiska līguma noslēgšanu ar kapteini. *Turp., 372. p.*

373. Jūras kuģa kapteinis, kas:

- 1) apgādājis to ar nepietiekošu pārtikas krājumu vai ar uzturam nederīgu pārtiku;
- 2) bez galīgas nepieciešamības samazinājis jūras kuģa kalpotājiem pienākošās porcijas;
- 3) izsniedzis pārtikas vielas uzturam nenoderīgā veidā, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja šajos gadījumos uz jūras kuģa esošie ļaudis pa braukšanas laiku pārtikas vielu trūkuma vai nederīguma dēļ slimst ar dzīvībai bīstamu slimību vai ja viņiem draud bada nāve, tad vainīgais kapteinis sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 373. p.

374. Jūras kuģa kalpotājs, kas:

- 1) nokavējis atgriezties no viņam atvēlētā atvaļinājuma uz jūras kuģi, kuŗš dodas vai atrodas ceļā, ja nokavējums ildzis vairāk par divdesmit četrām stundām;
- 2) bez svarīga iemesla ilgāk par divdesmit četrām stundām patvaļīgi atstājis jūras kuģi, kuŗš dodas vai atrodas ceļā;
- 3) bez svarīga iemesla vai tādēļ, ka iestājies cita kuģa dienestā, nav ieradies dienestā uz jūras kuģa noteiktā laikā, kad jādodas ceļā,

sodāms:

ar arestu.

Ja tādu noziedzīgu nodarījumu izdarījušas vairākas personas kopīgi, tad vainīgie sodāmi:

ar cietumu.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms, kas uzkūdījis vai pabalstījis jūras kuģa kalpotāju izdarīt šajā pantā paredzētu nodarījumu. Turp., 374. p.

375. Kuģa kalpotājs, kas pārkāpis dienesta pienākumus tādā laikā, kad kuģim draudējušas briesmas, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem. Turp., 375. p.

376. Darba devējs vai viņa vietnieks, kas:

- 1) nav piesūtījis noteiktā laikā attiecīgai iestādei vai dienestpersonai likumā vai saistošā noteikumā nosacītās ziņas par uzņēmuma darbiem, par tajā nodarbināto personu skaitu, viņu algas apmēru un izmaksas laiku, par viņu pielaišanu darbā vai par viņu atlaišanu;
- 2) nav vedis vai nav uzrādījis attiecīgai iestādei vai amatpersonai pārbaudīšanai attiecīgus dokumentus, rēķinus, grāmatas vai ierakstus;
- 3) nav sniedzis attiecīgai iestādei vai dienestpersonai ziņas, kuņas pēc likuma vai saistoša noteikuma jāpaziņo, par nelaimes gadījumiem ar uzņēmuma strādniekiem uzņēmuma darbos vai sakarā ar tiem,

sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
1933. g. 24. apr. (134) 376. p.

377. Darba devējs vai viņa vietnieks, kas iesniedzis apzināti nepareizas ziņas par iepriekšējā (376.) pantā minētiem apstākļiem, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp.*, 377. p.

378. Darba devējs vai viņa vietnieks, kas pārkāpis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par darba laiku, svētdienas un svētku atpūtu, virsstundu darbu vai atvaļinājumu, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp.*, 378. p.

378.¹ Kas nolīdzis lauku darbiem strādnieku, kuš ar līgumu saistīts ar citu darba devēju, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. 1937. g. 2. apr. (53) I, 378.¹ p.

378.² Laukstrādnieks, kas salīdzis ar vairākiem darba devējiem, apzinoties, ka darbu varēs pildīt tikai vienā saimniecībā, vai kas patvaļīgi aizgājis no iesākta lauksaimnieciska darba, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
1937. g. 2. apr. (53) I, 378.² p.

379. Soda nauda par 368.—371. un 376.—378.² pantā paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem ieskaitāma Sabiedrisko lietu ministrijas pārziņā esošā pabalstu fondā darba nespējīgiem algotiem darbiniekiem. 1933. g. 24. apr. (134) 379. p.; 1937. g. 2. apr. (53) II; 1938. g. 17. febr. (54) III.

DIVDESMIT OTRĀ NODAĻA.

Celtniecības darbu un satiksmes ceļu un līdzekļu lietošanas noteikumu pārkāpšana.

380. Kas cēlis vai pārbūvējis ēku vai celtni bez pienācīgas atļaujas, ja likums vai saistošs noteikums tādu atļauju prasa, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
1933. g. 24. apr. (134) 380. p.

381. Kas, izdarot celtniecības darbus vai ierīkojot satiksmes ceļus vai satiksmes līdzekļus, nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par celtniecības darbiem vai par satiksmes ceļu vai satiksmes līdzekļu ierīkošanu, vai ir lietojis nederīgu materiālu vai materiālu nepietiekošā daudzumā, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecīsimti latiem.

Bet ja šā panta pirmā daļā minētais nodarījums bijis par cēloni celtnes vai tās daļas sabrukšanai, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Bez tam, ja vainīgais ir arhitekts, inženieris vai kāda cita persona ar būvtiesībām, vai darba uzņēmējs, tiesa var:

- 1) aizliegt viņam nodarboties savā nozarē uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, bet ja viņš tādu nodarījumu atkārtojis (62. p.) — uz visiem laikiem, un
- 2) spriedumu izsludināt.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms celtnes pieņēmējs, kas atzinis to par derīgu, zinādams, ka tā celta vai pārtaisīta no nederīga vai nepietiekošā daudzumā lietota materiāla vai neievērojot tehnikas prasības. 1933. g. 24. apr. (134) 381. p.

382. Kas minerālūdeņu avotu vai dziedinošu minerāldubļu apsardzības rajona robežās, bez pienācīgas atļaujas vai bez iepriekšēja paziņojuma noteiktā laikā attiecīgai priekšniecībai, izdarījis tāds darbus, kuŗu izpildīšanai vajadzīga norādītā atļauja vai paziņojums, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp., 382. p.*

383. Kas ierīkojis cauruli netīrumu novadīšanai uz tādu vietu, kur tas ar likumu vai ar saistošu noteikumu aizliegts, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par divi simti latiem. *Turp., 383. p.*

384. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus:

- 1) par koku pludināšanu;
- 2) par tauvas joslas turēšanu kārtībā un par tās lietošanu;
- 3) par tiltu vai slūžu atvēršanu vai par ūdens nolaišanu, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

Ar to pašu sodu un uz tā paša pamata sodāms vainīgais, kuŗa rīcības dēļ apturēta kuģošana vai citādi traucēta kuģu vai plostu kustība. *Turp., 384. p.*

385. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par kuģa vai lidmašīnas būvi, apgādāšanu ar pieiderumiem, uzturēšanu, kustību, piekļaušanu un izkļaušanu, par piestātņu vai aerodromu uzturēšanu vai lietošanu, vai par ostas krānu, noliktavu un citu ierīkojumu un ietaišu vai ierādīto ostas teritorijas laukumu lietošanu, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja minēto nosacījumu pārkāpšanas dēļ notikusi kuģa vai lidmašīnas katastrofa, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Bez tam, ja vainīgais ir tehniķis vai darba uzņēmējs, tiesa var:

1) atņemt viņam tiesību nodarboties savā darbības nozarē uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, bet ja vainīgais šā panta pirmā vai otrā daļā minēto nodarījumu atkārtojis (62. p.) — uz visiem laikiem, un

2) spriedumu izsludināt. 1933. g. 24. apr. (134) 385. p.

386. Kas patvaļīgi grozījis kuģojamas upes virzienu vai apturējis tās tecēšanu ar dambi vai pavājinājis tās tecēšanu, ierīkojot kanāli vai kaut kādā citādā kārtā, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp., 386. p.*

387. Jūras kuģa kapteinis vai lidmašīnas komandieris, kas aizgājis no jūras kuģa vai lidmašīnas, neuzdodams tā vadību attiecīgam atvītotājam, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. *Turp., 387. p.*

388. Jūras kuģa kapteinis vai lidmašīnas komandieris, kas patvaļīgi atstājis pasažieri vai jūras kuģa vai lidmašīnas kalpotāju ne tajā vietā, kur nolīgts, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. *Turp., 388. p.*

389. Locis vai cits kāds ostas vai piekrastes pavadonis, kas nav izpildījis pienākumu pavadīt kuģi, kā arī persona, kurai nav loča tiesību un kuģa uzņēmusies šos pienākumus bez pienācīgas atļaujas vai bez redzamas nepieciešamības, sodāmi:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par divām nedēļām, vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem.

Ja aiz loča vai aiz loča pienākumus uzņēmušās personas vainas pavadāmais kuģis uzgājis uz sēkļa vai uz akmeņa, apturēta kuģa kustība vai cēlusies kuģa sadursme, tad vainīgais sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 389. p.

390. Kas, pretēji likuma vai saistoša noteikuma aizliegumam, piekrastes bākas rajonā rādījis bākas ugunīm līdzīgu gaismu vai uzstādījis citu kādu maldinošu ūdensceļa rādītāju, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ja no tam cēlusies kuģa katastrofa, vainīgais sodāms:

ar cietumu. Turp., 390. p.

391. Kuģa kapteinis, kas nav izpildījis noteikumus par kuģu sadursmju novēršanai paredzētiem signāliem, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. Turp., 391. p.

392. Kas izmetis balastu neatļautā vietā vai pārkāpdams likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 392. p.

393. Vispārējā lietošanā esošo satiksmes ceļu vai satiksmes līdzekļu dienestā stāvoša persona, kas rupji izturējusies pret šo ceļu vai līdzekļu lietotājiem, sodāma:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par divām nedēļām, vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. *1933. g. 24. apr. (134) 393. p.*

394. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus publikai uz vispārējā lietošanā esošiem satiksmes ceļiem vai satiksmes līdzekļiem, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. *Turp., 394. p.*

395. Kas:

- 1) neatļautā laikā vai aizliegtā vietā braucis, gājis vai kaut ko vilcis pār dzelzceļu vai dzinis vai ganījis tur lopus;
- 2) uz policijas vai dzelzceļa pārvaldes atgādinājumu nav iznīcinājis vai novācis dzelzceļa līnijas aizsprostojumu vai vispār to, kas ierīkots pārkāpjot likuma noteikumus par celtnēm un darbiem dzelzceļa līnijas tuvumā,

sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. *Turp., 395. p.*

396. Dzelzceļa dienestā stāvoša persona, kas nav izpildījusi likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par pasažieru vai kravu pārvadāšanu un par dzelzceļu policejisko uzraudzību, sodāma:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. *Turp., 396. p.*

397. Kas pieņēmis publiskas satiksmes ekspluatācijas dienestā apzināti tādu personu, kuŗai nav uz to tiesības, vai uzdevis izpildīt tādas ekspluatācijas pienākumus apzināti nespējīgai personai, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp., 397. p.*

398. Kas traucējis braukšanu vai iešanu pa vispārējā lietošanā esošiem satiksmes ceļiem, aizsprostodams tos, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
1933. g. 24. apr. (134) 398. p.

399. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par paš kustīgas mašīnas vai velosipeda lietošanu, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. *Turp., 399. p.*

400. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par ielu, laukumu, bruģa, trotuāru, grāvju, tiltu, vispārējā lietošanā esošo zemes ceļu vai to piederumu ierīkošanu, uzturēšanu, labošanu vai lietošanu, kā arī par ielu apgaismošanu, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
Turp., 400. p.

401. Kas, apejot pasta resoru, ierīkojis pastu vēstuļu, naudas vai lietu pārsūtīšanai, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. *Turp., 401. p.*

402. Kas nav izpildījis radiosatiksmes un radiofonijas likuma un radiofonijas vai radiosatiksmes noteikumu nosacījumus, vai bez atļaujas glabājis vai lietojis radioiekārtu, atsevišķus radioiekārtas vai radiostacijas rīkus vai piederumus, vai traucējis radiosatiksmi, vai akustiskās un vizuālās radiofonijas priekšnesumu raidīšanu vai uztveršanu, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Šā panta pirmā daļā minētie radioiekārtas vai radiostacijas rīki un piederumi atņemami. *Turp., 402. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) II.*

DIVDESMIT TREŠĀ NODAĻA.

Naudas, vērtspapīru un vērtszīmju pakaļtaisīšana.

403. Kas taisījis pakaļ Latvijas vai ārzemes naudu, kaut arī no tai noteiktās proves metalla, vai papīra naudas zīmi, sodāms:
ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku.

Ja pakaļtaisīšana izdarīta tādā kārtā, ka nav jābaidās par pakaļtaisījuma ievērojamu izplatīšanos, vai taisīta pakaļ ārzemes nepilnvērtīga nauda (billons), tad vainīgais sodāms:
ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par a s t o -
ņ i e m gadiem, vai ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 403. p.

404. Kas taisījis pakaļ Latvijas vai ārzemes kreditiestādes zīmi vai tādas sabiedrības vai biedrības akciju vai obligāciju, kuŗas noteiktā kārtībā pilnvarotas izlaist zīmes, akcijas vai obligācijas, vai valsts vai citus kādus apgrozībai atļautus procent- vai vērtspapīrus, vai to kuponus vai talonus, sodāms:
ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par a s t o -
ņ i e m gadiem.

Ja pakaļtaisījums izdarīts tādā kārtā, ka nav jābaidās par pakaļtaisījuma ievērojamu izplatīšanos, vainīgais sodāms:
ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. Turp., 404. p.

405. Kas pārtaisījis 403. vai 404. pantā minēto naudu, naudas vai kreditiestādes zīmi, papīru, kuponu vai talonu, piedodot tiem augstāku vērtību, vai iznīcinājis samaksas vai cita dzēsuma atzīmi uz tādas zīmes, papīra, kupona vai talona, sodāms kā par to pakaļtaisīšanu. Turp., 405. p.

406. Kas izlaidis apgrozībā, uzrādījis samaksai, devis tālāk, pieņēmis, glabājis vai ievēdis vai ielaidis no ārzemēm izlaišanai apgrozībā vai uzrādīšanai apzināti pakaļtaisītu vai pārtaisītu 403. vai 404. pantā minētu naudu, naudas vai kreditiestādes zīmi, papīru, kuponu vai talonu, sodāms kā par to pakaļtaisīšanu.

Ja tas, kas devis tālāk apzināti pakaļtaisītu vai pārtaisītu naudu, naudas vai kreditiestādes zīmi, papīru, kuponu vai talonu, saņēmis tos par īstiem vai saņēmis no personas, kuŗa tos saņēmusi par īstiem, tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. 1933. g. 24. apr. (134) 406. p.

407. Kas:

- 1) sagatavojies taisīt pakaļ 403. vai 404. pantā minēto naudu, naudas vai kreditiestādes zīmes, papīrus, kuponus vai talonus;
- 2) piedalījies apvienībā, kuŗa sastādījusies, lai taisītu pakaļ, pārtaisītu vai dotu tālāk pakaļtaisīto vai pārtaisīto 403. vai 404. pantā minēto naudu, naudas vai kreditiestādes zīmes, papīrus, kuponus vai talonus;
- 3) izgatavojis, iegādājis, glabājis vai devis tālāk bez pienācīgas atļaujas papīru, kuŗš paredzēts naudas vai citu vērtzīmju iespiešanai,

sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem. *Turp., 407. p.*

408. Kas pārgrozījis provi vai svaru Latvijas vai ārzemes naudai, noņemdams daļu no tās, ar nolūku izdot tādu naudu par pilnsvarīgu, ja šī izdošana notikusi vai ja vainīgais piekopis šādus nodarījumus amata veidā, sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp., 408. p.*

409. Kas taisījis pakaļ vai pārtaisījis, piedodot augstāku vērtību, Latvijas vai ārzemes zīmogpapīru, marku, bandroli vai citu vērtzīmi, kuŗa noder par apliecinājumu valsts vai pašvaldības nodokļu vai nodevu samaksai, sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms.

Ar to pašu sodāms, kas lietojis apzināti pakaļtaisītu vai pārtaisītu vērtzīmi par īstu vai devis to tālāk. *Turp., 409. p.*

410. Kas iznīcinājis dzēsuma atzīmi uz lietošanā bijuša zīmogpapīra, markas, bandroles vai citas vērtszīmes, kuŗa noder par apliecinājumu valsts vai pašvaldības nodokļu vai nodevu samaksai, ar nolūku izlietot vai dot to tālāk kā nelietotu, sodāms:

ar cietumu.

Ar to pašu sodu sodāms, kas lietojis vai devis tālāk par lietošanā nebijušiem šā panta pirmā daļā minētu zīmogpapīru, marku, bandroli vai citu vērtszīmi, uz kuŗas apzināti iznīcināta tās dzēsuma atzīme. 1933. g. 24. apr. (134) 410. p.

411. Kas noņēmis no valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības iestādes vai dienestpersonas lietās esošiem papīriem dzēstas markas, ar kuŗām par minētiem papīriem nomaksāts nodoklis vai nodeva, ar nolūku laist tādas markas apgrozībā kā nelietotas, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem.

Ja šā panta pirmā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums izdarīts amata veidā, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu. Turp., 411. p. — Sal. 1935. g. 5. nov. (192).

412. Kas bez attiecīgas atļaujas pārdošanas nolūkā izgatavojis spēļu kārtis vai tajā pašā nolūkā pārtaisījis, mazgājis vai tīrījis jau lietotas kārtis, vai glabājis nelikumīgi izgatavotas, pārtaisītas, mazgātas vai tīrītas kārtis, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Bez tam no vainīgā piedzenams par katru kāršu spēli pa pieciem latiem.

Ar šā panta pirmā daļā paredzēto sodu sodāms vainīgais, kas izgatavojis spēļu kāršu bandroles, vai lietojis tādas bandroles, vai apliecinājis kārtīm īstas, jau lietotas bandroles.

Ja kāršu vai bandroļu izgatavošanu vai to pārdošanu vai nīgais piekopsis amata veidā, tad viņš sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 412. p.

413. Kas ievēdis no ārzemēm ar nolūku izlaist apgrozībā, vai izgatavojis tādā pašā nolūkā, vai izlaidis apgrozībā priekšmetu, kas attēlo naudas zīmi vai tādu zīmi, kuŗa apliecina nodokļa vai nodevas samaksu, un ko varētu dot tālāk par tādu zīmi, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem. *Turp.*, 413. p.

414. Naudas, naudas vai kredītiestādes zīmju, papīru, kuponu, talonu vai citu vērtzīmju, kā arī spēļu kāršu un bandroļu pakalptaisīšanai vai pārtaisīšanai vai dzēsuma atzīmes iznīcināšanai lietotie rīki un materiāli atņemami.

Vainīgam, kas taisījis pakaļ, pārtaisījis vai devis tālāk pakalptaisītus vai pārtaisītus 403. vai 404. pantā minētos Latvijas naudu, naudas vai kredītiestādes zīmes, papīrus, kuponus vai talonus, bez šajos pantos paredzētā soda, uzliekams naudas sods apgrozībā izlaisto naudas, zīmju, papīru, kuponu vai talonu nominālvērtības apmērā. *Turp.*, 414. p.

DIVDESMIT CETURTĀ NODAĻA.

Viltošana.

415. Kas taisījis pakaļ vai pārtaisījis rakstu vai priekšmetu, kuŗi var noderēt par tiesības vai pienākuma nodibināšanas, pārgrozīšanas vai izbeigšanas apliecinājumu, ar nolūku lietot par īstiem, vai apzināti nodomātus šim nolūkam, par šo dokumentu viltošanu sodāms:

ar pārmācības namu.

Ja viltots dokuments, kuŗam mazsvarīga nozīme, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 415. p.

416. Kas taisījis pakaļ vai pārtaisījis rakstu, kuŗu izdod valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības iestāde vai dienestpersona un kuŗš apliecina viņu rīcību, lēmumu vai rīkojumu, ar nolūku lietot par īstu, vai apzināti nodomātu šim nolūkam, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Ja viltots raksts, kuŗam mazsvarīga nozīme, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 416. p. — *Sal.* 1935. g. 5. nov. (192).

417. Kas taisījis pakaļ vai pārtaisījis citu kādu, 415. un 416. pantā neminētu rakstu vai priekšmetu, kuŗiem ir tiesiska nozīme, ar nolūku lietot tos par īstiem, vai apzināti nodomātus šim nolūkam, sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 417. p.

418. Kas pārtaisījis iepriekšējos (415.—417.) pantos norādītos rakstus vai priekšmetus, ar nolūku lietot tos par īstiem, vai apzināti nodomātus šim nolūkam, ja pārtaisītais izrādījies par pareizu, par šo viltojumu sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem. *Turp.*, 418. p.

419. Ārsts vai veterinārārsts, kas neatrodas valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības dienestā un kas ievietojis apzināti nepatiesas ziņas viņa izdotā ārsta apliecībā, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. *Turp.*, 419. p. — *Sal.* 1935. g. 5. nov. (192).

420. Kas administratīvai valsts iestādei, autonomam valsts uzņēmumam, pašvaldības organam vai notāram ar parakstu apzināti nepatiesi apliecinājis savā vai cita labā apstākli, kuŗam ir tiesiska nozīme vai var būt tiesiskās sekas un kuŗam

par pierādījumu noder šis apliecinājums, ja par nodarīto likumā nav noteikts sevišķs sods, sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 420. p. — *Sal.*
1935. g. 5. nov. (192).

421. Kas:

- 1) attiecīgai varai apzināti nepatiesi apliecinājis vai slēpis apstākli, kuŗš jāieved personiskā stāvokļa aktā, zemes grāmatu vai notāriālā kārtībā taisītā vai apliecinātā aktā vai zemes grāmatā, ja uz šā apliecinājuma pamata tāds akts taisīts vai apliecināts vai ieraksts ievests grāmatā;
- 2) līdzparakstījis kā liecinieks dokumentu, kuŗam pēc likuma vajadzīgs tāds līdzparaksts, ja šajā dokumentā vai līdzparakstā apzināti nepatiesi izteikti ar parakstu apliecinātie apstākļi;
- 3) likumā noteiktās tirdzniecības grāmatās vai izrakstos no tām apzināti nepatiesi izteicis ar šīm grāmatām apliecināmo apstākli, ja šīs grāmatas vai izraksti uzrādīti attiecīgai iestādei, lai tādu apstākli apliecinātu,

sodāms:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 421. p.

422. Kas izpildījis blanketu ar svešu parakstu, ierakstīdams dokumenta tekstu, par kaiti parakstījušā mantai vai mantiskām interesēm un turklāt apzināti neatbilstoši parakstījušā īstai gribai, sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp., 422. p.*

423. Kas izpildījis blanketu ar svešu parakstu, ierakstīdams tāda raksta tekstu, kuŗa pakaltaisījums paredzēts 417. pantā, par kaiti parakstījušā mantai vai mantiskām interesēm un turklāt apzināti neatbilstoši parakstījušā īstai gribai, sodāms:

ja tāds raksts lietots par īstu vai dots tālāk — ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem;

ja ar šo rakstu apliecināmais apstāklis ir patiesss vai ja raksts nav lietots par īstu un nav dots tālāk — ar arestu;

ja vainīgais nodarbojies ar tādu teksta ierakstīšanu rakstos amata veidā — ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 423. p.

424. Kas lietojis par īstu apzināti pakaļtaisītu vai pārtaisītu dokumentu, vai dokumentu, kurā atrodas apzināti nepatiesss apliecinājums, vai devis tālāk tādu dokumentu, ja par šo nodarījumu likumā nav noteikts sevišķs sods, sodāms kā par tāda dokumenta pakaļtaisīšanu, pārtaisīšanu vai taisīšanu. *Turp.*, 424. p.

425. Kas patvaļīgi lietojis citas personas vārdu bez viņas piekrišanas, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. *Turp.*, 425. p.

426. Kas taisījis pakaļ zīmogu vai citu kādu rīku apzīmogošanai vai citas apliecinājuma zīmes uzlikšanai valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības iestādes vai dienestpersonas vārdā, ar nolūku lietot par īstu, vai apzināti nodomātu šim nolūkam, sodāms:

ar cietumu. *Turp.*, 426. p. — *Sal.* 1935. g. 5. nov. (192).

427. Kas taisījis pakaļ cita zīmogu vai citu kādu rīku zīmoga atvietotājas zīmes uzlikšanai, ja šis pakaļtaisījums izdarīts ar nolūku lietot zīmogu vai rīku par īstu vai apzināti nodomāts šim nolūkam, par kaiti privātas personas vai iestādes mantiskām interesēm, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem. 1933. g. 24. apr. (134) 427. p.

428. Kas lietojis apliecinājuma zīmes uzlikšanai:

- 1) apzināti pakaļtaisītu zīmogu vai citu kādu rīku apzīmogošanai vai citas apliecinājuma zīmes uzlikšanai valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības iestādes vai dienestpersonas vārdā;

- 2) apzināti pakalptaisītu cita zīmogu vai citu kādu rīku zīmoga atvietotājas zīmes uzlikšanai;
- 3) īstu zīmogu vai citu kādu rīku, kas minēti šā panta 1. vai 2. punktā, apzināti bez piešķirtas tiesības uz to vai pret tās personas gribu, kuŗas vārdā apliecinājuma zīmi uzliek,

sodāms:

ar cietumu.

Ja tādi zīmogi vai rīki lietoti dokumenta apliecināšanai, tad vainīgais sodāms kā par dokumenta pakalptaisīšanu. 1933. g. 24. apr. (134) 428. p. — *Sal.* 1935. g. 5. nov. (192).

DIVDESMIT PIEKTĀ NODAĻA.

Nonāvēšana.

429. Kas izdarījis slepkavību, sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne mazāku par astoņiem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 429. p.

430. Kas izdarījis slepkavību, kuŗa atzīstama par kvalificētu pēc noslepkavotā personas, izdarīšanas veida vai nolūka, sodāms:

ar spaidu darbiem uz visu mūžu vai uz laiku, ne mazāku par desmit gadiem. *Turp.*, 430. p.

431. Kas sagatavojies uz 429. vai 430. pantā paredzētu slepkavību vai piedalījies apvienībā, kuŗa sastādījusies slepkavības izdarīšanai, sodāms:

ar cietumu.

Ja slepkavības izdarīšanai sagatavoti ierocis, spridzināma viela, spridzeklis vai cits vispār bīstams līdzeklis, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem. *Turp.*, 431. p.

432. Kas izdarījis slepkavību, kuŗa nodomāta un izdarīta vienā jūtu uzliesmojumā zem stipra dvēseles uzbudinājuma iespaida, sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

Ja tādu dvēseles stāvokli radījusi pretlikumīga vardarbība pret personu vai smags aizskārums no cietušā puses, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 432. p.

433. Kas izdarījis slepkavību, pārkāpdams nepieciešamās aizstāvēšanās robežas, ja šī slepkavība nav izdarīta aizsardzībai pret dzīvības apdraudējumu vai pret izvarošanu, sodāms:

ar cietumu. *Turp., 433. p.*

434. Kas izdarījis slepkavību uz nogalinātā noteiktu prasījumu un aiz līdzcietības pret viņu, sodāms:

ar cietumu.

Mēģinājums sodāms. *Turp., 434. p.*

435. Māte, kas nogalinājusi savu ārpus laulības piedzi-voto bērnu viņam piedzimstot vai tieši pēc tam, sodāma:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. *Turp., 435. p.*

436. Kas pamudinājis izdarīt pašnāvību vai piepalīdzējis to izdarīt ar padomu, norādījumu, vai piegādādams līdzekli, vai novērsdams šķērsli, ja tamdēļ pašnāvība vai tās mēģinājums izdarīti, sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp., 436. p.*

437. Kas aiz neuzmanības nonāvējis, sodāms:

ar cietumu.

Ja nonāvēšana aiz neuzmanības bijusi sekas no tam, ka vainīgais pārkāpis pienākumu būt sevišķi uzmanīgam, ko prasījis viņa stāvoklis, amats vai darbība, tad viņš sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Bez tam tiesa var aizliegt vainīgam to darbību, kuŗu piekopjot viņš kādu nonāvējis, uz laiku no sešiem mēnešiem līdz trim gadiem un spriedumu izsludināt. *Turp., 437. p.*

438. Grūtniece, kas nomirdinājusi savu augli miesās vai nodzenot to, vai pielaidusi citu personu izdarīt tādu augļa nomirdināšanu, sodāma:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 438. p.

439. Kas nomirdinājis grūtnieces augli viņas miesās vai nodzenot to, sodāms:

ar cietumu.

Ja auglis nomirdināts bez pašas grūtnieces vēlēšanās, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Šā panta otrā daļā norādītā gadījumā mēģinājums sodāms.

Ja augļa nomirdināšanu izdarījis ārsts vai vecmāte, tad tiesa var aizliegt vainīgam praktizēt uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem un spriedumu izsludināt. *Turp., 439. p.*

440. Nav uzskatāma par noziedzīgu augļa nomirdināšana, kuŗa paredzēta Ārstniecības likumā minētos gadījumos un turpat noteiktā kārtībā. 1939. g. 13. jūl. (137) I, 440. p.

DIVDESMIT SESTĀ NODAĻA.

Miesas bojājumi un vardarbība pret personu.

441. Kas nodarījis vai sagādājis dzīvībai bīstamu veselības satricinājumu, pastāvīgu un vispārēju organisma novājinājumu, gara slimību, redzes, dzirdes, valodas, rokas, kājas vai pēcnācēju radīšanas spējas zaudējumu vai neizdzēšamu ģīmja izkēmojumu — par šādu ļoti smagu miesas bojājumu sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

Ja tāda miesas bojājuma sekas bijusi nāve, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par desmit gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 441. p.

442. Kas nodarījis veselības satricinājumu, kurš gan nav bīstams dzīvībai, bet ir pastāvīgs, vai kaut arī pārejošs, bet ir traucējis miesas organa darbību, par šādu smagu miesas bojājumu sodāms:

ar pārmācības namu.

Ja šāda nodarījuma sekas bijušas ļoti smags miesas bojājums vai nāve, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 442. p.

443. Kas nodarījis citu kādu, 441. un 442. pantā neminētu miesas bojājumu, par šādu vieglu miesas bojājumu sodāms:

ar cietumu.

Ja šāda nodarījuma sekas bijušas ļoti smags miesas bojājums vai nāve, vai ja tāds nodarīts grūtniecei, vainīgam to zinot, un no tam viņai cēlušās radības priekšlaikā un augļa nāve, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. Turp., 443. p.

444. Kas nodarījis miesas bojājumu, kurš nodomāts un izdarīts vienā jūtu uzliesmojumā zem stipra dvēseles uzbudinājuma iespaida, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem, ja bojājums ļoti smags vai ja bojājuma sekas bijusi nāve;

ar cietumu, ja bojājums smags;

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem, ja bojājums viegls.

Ja tādu dvēseles stāvokli radījusi pretlikumīga vardarbība pret personu vai smags aizskārums no cietušā puses, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu, ja bojājums ļoti smags vai ja bojājuma sekas bijusi nāve;

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem, ja bojājums smags;
ar arestu, ja bojājums viegls.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 444. p.

445. Kas nodarījis miesas bojājumu, kuņģis atzīstams par kvalificētu pēc cietušā personas vai nodarīšanas veida, sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par desmit gadiem, ja bojājums ļoti smags vai ja bojājuma sekas bijusi nāve;

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem, ja bojājums smags;

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem, ja bojājums viegls.

Ja tāds miesas bojājums nodomāts un izpildīts vienā jūtu uzliesmojumā zem stipra dvēseles uzbudinājuma iespaida, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem, vai ar pārmācības namu, ja bojājums ļoti smags vai ja bojājuma sekas bijusi nāve;

ar pārmācības namu, ja bojājums smags;

ar cietumu, ja bojājums viegls.

Mēģinājums sodāms. *Turp.*, 445. p.

446. Kas tīši nodarījis ļoti smagu vai smagu miesas bojājumu, pārkāpdams nepieciešamās aizstāvēšanās robežas, ja šis bojājums nav nodarīts aizsardzībai pret dzīvības apdraudējumu vai pret izvarošanu, sodāms:

ar arestu. *Turp.*, 446. p.

447. Kas aiz neuzmanības nodarījis miesas bojājumu, sodāms:

ar arestu, ja bojājums ļoti smags vai smags;

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu nedēļu, vai ar naudas sodu, ne augstāku par divdesmit pieciem latiem, ja bojājums viegls.

Ja tāds aiz neuzmanības nodarīts bojājums cēlies no tam, ka vainīgais pārkāpis pienākumu būt sevišķi uzmanīgam, ko prasījis viņa stāvoklis, amats vai darbība, tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem, ja bojājums ļoti smags vai smags;
ar arestu, ja bojājums viegls.

Bez tam tiesa var aizliegt vainīgam to darbību, kuŗu piekopjot viņš nodarījis miesas bojājumu, uz laiku no sešiem mēnešiem līdz diviem gadiem un spriedumu izsludināt. 1933. g. 24. apr. (134) 447. p.

448. Kas tīši kādam sitis vai nodarījis citu vardarbību pret miesas neaizskaŗamību, par šo vardarbību pret personu sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. *Turp., 448. p.*

449. Kas nodarījis 448. pantā paredzētu vardarbību, ja tā atzīstama par kvalificētu pēc cietušā personas, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem.

Bet ja tāda vardarbība pret personu nodomāta un izpildīta vienā jūtu uzliesmojumā zem stipra dvēseles uzbudinājuma iespaيدا, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Mēģinājums sodāms. *Turp., 449. p.*

450. Kas nodarījis 448. pantā paredzētu vardarbību pret personu, var tikt atsvabināts no soda:

- 1) ja uz vardarbību pret personu tieši un tūliņ izaicinājusi vardarbība pret personu vai aizskārumš no cietušā puses;
- 2) ja cietušais atriebies viņam tieši un tūliņ ar vardarbību pret personu vai ar aizskārumu.

Šie noteikumi nav piemērojami, ja vardarbība izdarīta pret jebkādu dienestpersonu, kad tā izpilda savus dienesta pienākumus vai sakarā ar šo pienākumu izpildīšanu. *Turp., 450. p.*

DIVDESMIT SEPTĪTĀ NODAĻA.

Divkauja.

451. Kas izdarījuši divkauju, sodāmi:
ar cietumu.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 451. p.

452. Kas divkaujā nodarījis pretiniekam ļoti smagu miesas bojājumu vai viņu nonāvējis, sodāms:
ar pārmācības namu. *Turp.*, 452. p.

453. Sekundants, kas pielaidis divkauju apzināti ar norunu kauties līdz nāvei, kā arī persona, kas apzināti veicinājusi noslēgt tādu norunu, ja tādā divkaujā nodarīts ļoti smags miesas bojājums vai sagādāta nāve, sodāmi:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem. *Turp.*, 453. p.

454. Kas izdarījuši divkauju bez sekundantiem, sodāmi:
ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Ja tādā divkaujā nodarīts ļoti smags miesas bojājums vai sagādāta nāve, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem. *Turp.*, 454. p.

455. Kas divkaujā apzināti atkāpies no divkaujas nosacījumiem par ļaunu pretiniekam un pie tam nodarījis pretiniekam miesas bojājumu vai to nonāvējis, sodāms vai nu par miesas bojājumu, vai par slepkavību.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms sekundants, kas apzināti pielaidis tādu atkāpšanos vai apzināti to veicinājis. *Turp.*, 455. p.

456. Nav sodāmi:

- 1) izaicinājuma nodevējs vai goda tiesas loceklis, ja viņi nopietni centušies divkauju novērst;
- 2) sekundants, izņemot 453. pantā un 455. panta otrā daļā paredzēto gadījumu;

3) ārsts, kas sniedzis medicīnisku palīdzību divkaujā.
1933. g. 24. apr. (134) 456. p.

457. Kas pamudinājis izaicināt vai pieņemt izaicinājumu uz divkauju, sodāms:

ar cietumu. *Turp., 457. p.*

DIVDESMIT ASTOTĀ NODAĻA.

Atstāšana briesmās.

458. Kam pienākas gādāt par personu, kuŗa nav spējīga aizsargāties, vai uzraudzīt to, un kas atstājis šo personu bez palīdzības tādos apstākļos, ka atstātā dzīvībai, vainīgam to zinot, draudējušas briesmas, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Kam pienākas gādāt par šā panta pirmā daļā minēto personu vai uzraudzīt to un kas tiši atstājis šo personu bez palīdzības tādos apstākļos, kuŗos bijis ticams, ka citi viņu atradīs, un kuŗos atstātā dzīvībai nav draudējušas briesmas, sodāms:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 458. p.

459. Kas nostādījis personu tādā bezpalīdzības stāvoklī, ka šās personas dzīvībai, vainīgam to zinot, draudējušas briesmas, sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp., 459. p.*

460. Kas bez saprātīgas baidīšanās par sevi vai citiem nav spēris soļus, lai sniegtu palīdzību personai, kuŗa atrodas dzīvībai draudošā stāvoklī, ja tas bijis par cēloni šās personas nāvei vai ļoti smagam vai smagam miesas bojājumam, sodāms:

ar cietumu. *Turp., 460. p.*

461. Kam pēc sava stāvokļa, amata vai nodarbošanās pienācies sniegt palīdzību apzināti briesmās esošai personai un kas šo pienākumu nav izpildījis, sodāms:

ar cietumu.

Ja no tam cēlusies nāve vai ļoti smags vai smags miesas bojājums tai personai, kuŗai bijusi vajadzīga palīdzība, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu.

Bez tam tiesa var aizliegt vainīgam piekopt to nodarbošanās veidu, kuŗu piekopjot viņš pielaidis šajā pantā minētā pienākuma pārkāpšanu, uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 461. p.

462. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumu par palīdzības sniegšanu kuģim katastrofas gadījumā, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem.

Ja šo nosacījumu pārkāpšana apdraudējusi personisko drošību, tad vainīgais sodāms:

ar arestu. *Turp.*, 462. p.

463. Kuģa, pārceltuves, dzelzceļa vilciena, lokomotīves vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas vadītājs, kas briesmu laikā nav spēris pienācīgus soļus, lai glābtu kuģi, pārceltuvi, vilcienu, lokomotīvi vai paškustīgu mašīnu, vai arī to pasažieri vai kalpotāju, vai pats atstājis kuģi, pārceltuvi, vilcienu, lokomotīvi vai paškustīgu mašīnu agrāk nekā citas tur bijušas personas, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam tiesību vadīt attiecīgu satiksmes līdzekli uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. *Turp.*, 463. p.

464. Kas nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus par palīdzības sniegšanu slimam vai nesamaņas stāvoklī esošam, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simtiem latiem.

Ja šo nodarījumu bez ievērojama iemesla izdarījis praktizējošs ārsts, feldšers, vecmāte vai slimnīcas apkalpotājs attiecībā uz grūti slimu personu vai dzemdētāju, tad vainīgais sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 464. p.; 18. jūl. (192).

DIVDESMIT DEVĪTĀ NODAĻA.

Noziedzīgi nodarījumi pret personas brīvību.

465. Kas atņēmis personas brīvību aizturot vai ieslogot, sodāms:

ar cietumu.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 465. p.

466. Kas izdarījis iepriekšējā (465.) pantā paredzēto brīvības atņemšanu, ja tā atzīstama par kvalificētu pēc cietušā personas, izdarīšanas veida, brīvības atņemšanas ilguma vai nolūka, sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. Turp., 466. p.

467. Kas:

1) nolaupījis vai slēpis svešu bērnu, kuņš nav sasniedzis četrpadsmit gadu vecumu;

2) pārmainījis bērnu, kuņš nav sasniedzis četrpadsmit gadu vecumu,

sodāms:

ar pārmācības namu.

Ja bērns nolaupīts, slēpts vai pārmainīts ubagošanai vai citai kādai netikumīgai nodarbībai, mantkārīgā nolūkā vai ar nolūku atņemt bērnam viņa personīgā stāvokļa tiesības, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms. Turp., 467. p.

468. Kas tīši nav atdevis patvaļīgi aizvesto vai aizturēto bērnu, kuŗš nav sasniedzis četrpadsmit gadu vecumu, neraugoties uz bērna tēva vai mātes vai vecāku atvietotāja likumīgu prasījumu, ja vien tāda neatdošana vai aizturēšana nav notikusi aiz līdzcietības pret bērnu, sodāms:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 468. p.

469. Kas nedēļas laikā nav paziņojis policijai, vecākiem vai viņu atvietotājam par izliktu vai nomaldījušos bērnu, kuŗu viņš atstājis pie sevis un kuŗš nav sasniedzis četrpadsmit gadu vecumu, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
Turp., 469. p.

470. Kas netiklības nolūkā nolaupījis četrpadsmit līdz astoņpadsmit gadus vecu nepilngadīgo bez viņa piekrišanas, vai kaut arī ar viņa piekrišanu, bet izmantojot viņa nesaprātību, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms. *Turp., 470. p.*

471. Kas ar vardarbību vai ar sodāmiem draudiem vai nelietīgi izlietojot vecāku, aizbildņa vai citu kādu varu, piespiedis izdarīt vai pielaist kaut ko tādu, ar ko traucēta piespiedā tiesība vai viņa pienākums, vai atteikties no tiesības izlietošanas vai pienākuma izpildīšanas, sodāms:

ar cietumu.

Mēģinājums sodāms.

Ja piespiedējam bijis pamats domāt, ka piespiežot viņš izlieto savu tiesību, tad viņš sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp., 471. p.*

472. Kas ar vardarbību vai ar sodāmiem draudiem vai nelietīgi izlietojot vecāku, aizbildņa vai citu kādu varu, mēģinājis piespiest izdarīt smagu noziegumu vai noziegumu, sodāms:

ja spiedis izdarīt smagu noziegumu — ar pārmācības namu;
ja spiedis izdarīt noziegumu — ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 472. p.

473. Kas ar vardarbību vai ar sodāmiem draudiem piespiedis darbinieku izdarīt 244. pantā paredzēto nodarījumu, sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. Turp., 473. p.

474. Kas tiši draudējis nonāvēt apdraudamo vai viņa ģimenes locekli, vai atņemt viņiem brīvību, vai izdarīt vardarbību pret viņu personām, vai aizdedzināt, uzspridzināt vai aplūdināt viņu mantu, ja šie draudi apdraudētā varējuši radīt bažas, ka tie tiks izpildīti, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja šie draudi atzīstami par kvalificētiem pēc apdraudētā personas, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. Turp., 474. p.

475. Kas tiši iebrucis svešās telpās vai apžogotā vietā pret saimnieka vai viņa atvietotāja gribu, vai nav atstājis telpas vai apžogoto vietu, neraugoties uz saimnieka vai viņa atvietotāja pieprasījumu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 475. p.

476. Kas tiši iebrucis svešās telpās vai apžogotā vietā, izlietodams vardarbību vai sodāmus draudus, vai sabojājams vai novākdams aizsprostojumus, kuņi kavē iekļūt tajās, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja tāds iebrukums izdarīts naktī, tad vainīgais sodāms:
ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mē-
nešiem.

Bet ja tādu iebrukumu izdarījušas naktī vairākas personas, nesastādīdamas tomēr noziedzīgu koppelci, vai arī viena persona, bet apbruņojusies, tad vainīgais sodāms:
ar cietumu.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 476. p.

TRISDESMITĀ NODAĻA.

Noziedzīgi nodarījumi pret ģimenes tiesībām.

477. Kas iestāties laulībā ar personu, kuŗa, vainīgam to zinot, uz šādu laulību piespiesta ar vardarbību vai sodāmiem draudiem, sodāms:

ar pārmācības namu.

Ar to pašu sodāms, kas ar šajā pantā norādītiem līdzekļiem piespiedis iestāties laulībā abus laulībā stājušos vai vienu no tiem. 1933. g. 24. apr. (134) 477. p.

478. Kas iestāties laulībā ar personu, kuŗa, vainīgam to zinot, atradies nepieskaitāmības stāvoklī, sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp.*, 478. p.

479. Kas iestāties laulībā agrākai laulībai pastāvot, sodāms:

laulībā esošais — ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem;

laulībā neesošais — ar cietumu. *Turp.*, 479. p.

480. Kas iestāties laulībā pievildams līgavaini vai līgavu ar to, ka slēpis apstākli, kuŗš padara laulību par spēkā neesošu, sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp.*, 480. p.

481. Kas iestāties laulībā apzināti tādā radniecības pakāpē, kuŗa kopošanās pēc šā Soduma likuma atzīta par asinsgrēku, sodāms kā par asinsgrēku. *Turp.*, 481. p.

482. Laulības pilngadību sasniegušais, kas iestāties laulībā apzināti ar tādu personu, kuŗa nav sasniegusi laulības pilngadību, sodāms:

ar arestu.

Iestāšanās laulībā šā panta pirmā daļā paredzētos apstākļos nav sodāma, ja ir saņemta tieslietu ministra atļauja iestāties laulībā. 1933. g. 24. apr. (134) 482. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) III, 482. p. 2. d.

483. Kas iestāties laulībā apzināti tādā radniecības vai svainības pakāpē, kuŗā laulība pēc likuma atzīstama par spēkā neesošu, ja vainīgais nav atbildīgs pēc 480. panta, sodāms:
ar arestu. 1933. p. 24. apr. (134) 483. p.

484. Dzimtsarakstu nodaļas pārzinis vai viņa vietnieks vai garīdznieks, kas piedalījies 477.—482. p. 1. daļā un 483. pantā paredzēto laulību noslēgšanā, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem, vai ar cietumu. Turp., 484. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) II.

485. Kas:

1) atteicies apgādāt un dot uzturu savai mātei, likumīgam tēvam vai bērnam, vai ārī laulības bērnam, kuŗam uzturs izsniedzams uz civiltiesas sprieduma pamata, zinādams, ka viņiem tas nepieciešami vajadzīgs, ja vainīgam šim nolūkam ir bijuši pietiekoši līdzekļi;

2) rupji apgājies ar māti vai likumīgu tēvu,
sodāms:
ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 485. p.

486. Tēvs, māte, aizbildnis, aizgādnis vai nepilngadīgā uzraudzītājs, kas:

1) cietsirdīgi apgājies ar astoņpadsmit gadu vecumu nesasniegušo, ja šā nodarījuma sekas nav ļoti smags vai smags miesas bojājums;

2) nelietīgi izlietojot vecāku vai aizbildņa varu, piespiedis divdesmit viena gada vecumu nesasniegušo iestāties laulībā, ja laulība notikusi,
sodāms:
ar cietumu.

Bez tam tiesa var vainīgam atņemt varu par nepilngadīgo. 1933. g. 24. apr. (134) 486. p.

487. Tēvs, māte, aizbildnis, aizgādnis vai nepilngadīgā uzraudzītājs, kas nodevis fabrikā vai amatniecības iestādē nepilngadīgo, kuŗš nav sasniedzis šim nolūkam noteikto vecumu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. *Turp., 487. p.*

488. Aizbildnis vai aizgādnis, kas nelietīgi izlietodams savu varu piespiedis divdesmit viena gada vecumu nesasniegušo iestāties ar viņu laulībā, ja laulība notikusi, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem. *Turp., 488. p.*

489. Kam pienākas turēt atbildīgā uzraudzībā nepilngadīgo vai citu kādu viņam noteiktā kārtībā nodotu personu un kas atstājis tādu personu bez pienācīgās uzraudzības, ja tādēļ uzraugāmais izdarījis smagu noziegumu vai noziegumu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem. *Turp., 489. p.*

490. Kam pēc likuma pienākas paziņot par dzimšanu vai miršanu reģistrācijas grāmatu vešanai vai dzimšanas un nāves gadījumu ierakstīšanai pilnvarotai personai un kas šo pienākumu nav izpildījis, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. *Turp., 490. p.*

491. Dzimtsarakstu nodaļas pārzinis, vai viņa vietnieks, vai garīdznieks, kam pienākas vest reģistrācijas grāmatas vai dzimšanas, nāves vai laulību sarakstus un kas nav ierakstījis tajos ziņas, kuŗām ir tiesiska nozīme, sodāms:

ar cietumu.

Bez tam tiesa var atcelt vainīgo no amata un aizliegt viņam ieņemt attiecīgu amatu uz laiku no sešiem mēnešiem līdz trim gadiem. *Turp., 491. p.*

492. Dzimtsarakstu nodaļas pārzinis, vai viņa vietnieks, vai arī garīdznieks, kam pienākas vest reģistrācijas grāmatas vai dzimšanas, nāves vai laulību sarakstus un kas:

- 1) aiz nolaidības nav ierakstījis tādās grāmatās vai sarakstos attiecīgās ziņas;
- 2) aiz nolaidības ierakstījis tādās grāmatās vai sarakstos nepareizas ziņas;
- 3) nav izpildījis likuma vai saistoša noteikuma nosacījumu par tādu grāmatu vai sarakstu vešanu vai glabāšanas kārtību, vai nav laikā tos iesniedzis attiecīgām iestādēm,

sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 492. p.

TRĪSDESMIT PIRMĀ NODAĻA.

Netiklība.

493. Kas izdarījis mieskārīgu darbību:

- 1) ar mazgadīgo, kuŗš nav sasniedzis četrpadsmit gadu vecumu;
- 2) ar četrpadsmit līdz sešpadsmit gadus vecu nepilngadīgo, bez viņa piekrišanas, vai kaut arī ar viņa piekrišanu, bet izmantojot viņa nesapratību,

sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem, vai ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 493. p.

494. Kas izdarījis mieskārīgu darbību ar sešpadsmit gadu vecumu sasniegušu personu bez viņas piekrišanas, sodāms:

ar cietumu. *Turp.*, 494. p.

495. Kas izdarījis 493. vai 494. pantā paredzētu noziedzīgu nodarījumu:

- 1) ar personu, kuŗa atrodas viņa varā vai atkarībā no viņa;

- 2) ar personu, kuŗa uz to piespiesta ar vardarbību vai sodāmiem draudiem;
- 3) ar sievieti, ja ar mieskāriġo darbību laupīta nevainība, bet bez kopošanās;
- 4) ar personu, kuŗu šajā nolūkā vai nu pats vainīġais vai kāds cits ar viņa līdzdalību iepriekš novedis bezsamaņas stāvoklī,

sodāms:

493. pantā norādītos gadījumos — ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem;
 494. pantā norādītā gadījumā — ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 495. p.

496. Kas izdarījis pederastiju, sodāms:

ar cietumu.

Ja pederastija izdarīta:

- 1) ar četrpadsmit līdz sešpadsmit gadus vecu nepilngadīgo, bez viņa piekrišanas, vai kaut arī ar viņa piekrišanu, bet izmantojot viņa nesapratību;
- 2) apzināti ar personu, kuŗa atradusies nepieskaitāmības stāvoklī;
- 3) ar personu, kuŗa nav bijusi spējīga vainīġam pretoties, bez viņas piekrišanas uz pederastiju,

tad vainīġais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem, vai ar cietumu.

Bet ja pederastija izdarīta:

- 1) ar mazgadīgo, kas nav sasniedzis četrpadsmit gadu vecumu;
- 2) ar personu, kas atrodas vainīġā varā vai atkarībā no viņa;
- 3) ar personu, kas uz to piespiesta ar vardarbību vai sodāmiem draudiem;

- 4) ar personu, kuŗu šajā nolūkā vai nu pats vainīgais vai kāds cits ar viņa līdzdalību novedis nesamaņas stāvoklī,

tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 496. p.

497. Kas izdarījis kopošanos ar viņa pavedinātu:

- 1) četrpadsmit līdz sešpadsmit gadus vecu nepilngadīgu personu;
- 2) sešpadsmit līdz divdesmit vienu gadu vecu nepilngadīgu personu, kuŗa atrodas viņa varā vai atkarībā no viņa,

sodāms:

ar cietumu. *Turp.*, 497. p.

498. Kas izdarījis asinsgrēku ar leļupēju vai augšupēju radnieku, sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. *Turp.*, 498. p.

499. Kas izdarījis asinsgrēku ar sāņu līnijas otrās pakāpes radnieku, sodāms:

ar cietumu.

Mēģinājums sodāms. *Turp.*, 499. p.

500. Kas izdarījis kopošanos:

- 1) ar četrpadsmit līdz sešpadsmit gadus vecu nepilngadīgu sievieti, bez viņas piekrišanas, vai kaut arī ar viņas piekrišanu, bet izmantojot viņas nesaprātību;
- 2) ar sievieti, kas, vainīgam to zinot, atradusies nepiešķaitāmības stāvoklī;
- 3) ar sievieti, kuŗa nav bijusi spējīga vainīgam pretoties, bez viņas piekrišanas uz kopošanos;
- 4) izlietodams viltu, kādēļ cietušā sieviete domājusi, ka kopošanās notiek laulībā,

sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. *Turp.*, 500. p.

501. Kas izdarījis kopošanos:

- 1) ar mazgadīgo, kuŗš nav sasniedzis četrpadsmit gadu vecumu;
- 2) ar sievieti, kuŗa uz to piespiesta ar vardarbību vai sodāmiem draudiem;
- 3) ar sievieti, kuŗu šajā nolūkā pats vainīgais vai kāds cits ar viņa līdzdalību novedis nesamaņas stāvoklī, sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par desmit gadiem. *1933. g. 24. apr. (134) 501. p.*

502. Kas izdarījis 500. vai 501. pantā paredzētu kopošanos:

- 1) ar lejupēju vai augšupēju radnieku;
- 2) ar personu, kuŗa atrodas viņa varā vai atkarībā no viņa,

sodāms:

500. pantā norādītos gadījumos — ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem;
501. pantā norādītos gadījumos — ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par divpadsmit gadiem. *Turp., 502. p.*

503. Kas savedis netiklībai personu, kuŗa nav sasniegusi divdesmit viena gada vecumu, sodāms:

ar cietumu.

Ja vainīgais nodarbojies ar savas sievas, sava bērna vai tādas personas savešanu, kuŗa atrodas viņa varā vai atkarībā no viņa, vai ar kuŗu kopošanās sodāma pēc 498. vai 499. panta, tad viņš sodāms:

ar pārmācības namu.

Ar to pašu sodu sodāms, kas nodarbojies ar šā panta pirmā daļā paredzētu savešanu amata veidā. *Turp., 503. p.*

504. Tēvs, māte, aizbildnis, aizgādnis vai persona, kuŗas uzraudzībā atrodas astoņpadsmit gadu vecumu nesasniedzis nepilngadīgais vai kuŗa pie šā nepilngadīgā kalpo, kas veicinājuši tāda nepilngadīgā nodošanos netiklībai, sodāmi:

ar cietumu. *Turp., 504. p.*

505. Kas piedabūjis sievieti nodarboties ar netiklību, izlietodams vardarbību vai sodāmus draudus, vai pievildams, vai ļaunprātīgi izlietodams savu varu par šo sievieti, vai izmantodams viņas bezpalīdzības stāvokli vai atkarību no vainīgā, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 505. p.

506. Kas piedabūjis divdesmit viena gada vecumu nesasniegušu sievieti atstāt Latvijas vai citas valsts robežas ar nolūku likt viņai nodarboties ar netiklību, sodāms:

ar pārmācības namu.

Ja tāda piedabūšana panākta ar iepriekšējā (505.) pantā norādītiem līdzekļiem, tad, neatkarīgi no cietušās vecuma, vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Bet ja vainīgais nodarbojies ar iepriekšējā (505.) un šajā pantā norādītiem noziedzīgiem nodarījumiem amata veidā, tad viņš sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku.

Mēģinājums sodāms.

Uz tiesas lēmumu pēc šā panta trešās daļas notiesāto tieši pēc soda izciešanas var ievietot drošības ieslodzījumā. *Turp., 506. p.*

507. Kas amata veidā guvis sev mantisku labumu no sievietes, kuŗa nodarbojas ar netiklību, izmantodams viņu, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem.

Ar to pašu sodu sodāms, kas, ar nolūku dabūt mantisku labumu, vervējis sievietes netiklības piekopsanai.

Ja šā panta otrā daļā minētais nodarījums piekopts amata veidā, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu. *Turp., 507. p.*

TRISDESMIT OTRĀ NODAĻA.

Goda aizskaršana.

508. Kas tiši personiski apvainojis ar darbību, izturēšanos, vārdiem, atsauksmi, notēlojumu vai rakstu, kuŗi dara negodu apvainotam vai viņa ģimenes loceklim, par šādu aizskārumu sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecīsimtilatiem. *Turp., 1933. g. 24. apr. (134) 508. p.*

509. Kas cēlis personai neslavu, izpauzdams, kaut arī viņai klāt neesot, apstākli, kuŗš dara viņai negodu, par šādu aizskārumu sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. *Turp., 509. p.*

510. Kas aizskāris mirušā godu, sodāms uz mirušā ģimenes locekļu sūdzību ar iepriekšējos (508. un 509.) pantos paredzētiem sodiem. *Turp., 510. p.*

511. Kas izdarījis 508. vai 509. pantā paredzētu goda aizskaršanu, ja tā atzīstama par kvalificētu pēc aizskartā personas, sodāms:

ar cietumu. *Turp., 511. p.*

512. Kas aizskāris kādu izplatītā vai atklāti izliktā saceļumā vai notēlojumā vai atklāti turētā runā, sodāms:

ar cietumu.

Ja aizskaršana izdarīta sistēmātiski ievietojot periodiskā izdevumā aizskaņošas ziņas par atsevišķu personu privāto vai ģimenes dzīvi, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem. *Turp., 512. p.*

513. Periodiska izdevuma redaktors vai izdevējs, kas ievietojis 512. pantā paredzētās aizskaņošās ziņas, sodāms, bez 512. pantā paredzētā soda, ar naudas sodu, pēc pārdošanā izlaisto raņojumu, rakstu vai notēlojumu eksemplāru skaita, no vienā santima līdz vienā m latam no katra eksemplāra.

Šis naudas sods pārvēršams arestā 57. panta pirmā un otrā daļā paredzētā kārtībā. *Turp., 513. p.*

514. Vainīgo par 508.—510. pantā paredzētu aizskārumu var atsvabināt no soda:

- 1) ja uz aizskārumu tieši un tūlīņ izaicinājusi vardarbība pret personu vai aizskārums no cietušā puses;
- 2) ja cietušais tieši un tūlīņ atriebies viņam ar vardarbību pret personu vai ar aizskārumu.

Šie noteikumi nav piemērojami, ja aizskarta jebkāda dienestpersona, kad tā izpilda savus dienesta pienākumus vai sakarā ar šo pienākumu izpildīšanu. 1933. g. 24. apr. (134) 514. p.

515. Tāda apstākļa izpaušana, kuŗš dara negodu kādai personai, nav uzskatāma par sodāmu, ja apsūdzētais pierāda:

- 1) ka izpaustais apstākļis ir paties, vai
- 2) ka viņam bijis pietiekošs pamats uzskatīt izpausto apstākli par patiesu un viņš tādu izpaudumu izdarījis valsts vai sabiedrības labā, vai sava pienākuma izpildīšanas interesēs, vai lai aizsargātu savu personīgo vai savas ģimenes godu. *Turp., 515. p.*

516. Par neslavas celšanu apsūdzēto nevar atsvabināt no atbildības uz 515. panta pamata, ja izpaustais apstākļis:

- 1) attiecas uz ārvalsts galvu vai ārvalsts diplomātisko pārstāvi Latvijā;
- 2) attiecas uz tās personas privāto vai ģimenes dzīvi, kuŗai neslava celta, un ja pie tam izpaudums izdarīts izplatītā vai atklāti izliktā sacerējumā vai notēlojumā vai atklāti turētā runā. *Turp., 516. p.*

517. Notiesājot par neslavas celšanu, tiesa var uz aizskartā lūgumu spriedumu izsludināt. *Turp., 517. p.*

518. Kas izpaudis apzināti nepatiesu apstākli, kuŗš saticina uzticību personas rūpnieciskai, tirdznieciskai vai vispār profesionālai darbībai, kā arī sabiedrības vai iestādes rūpnieciskai vai tirdznieciskai darbībai vai personas spējām izpildīt amata vai nodarbības pienākumus, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ja izpaušums izdarīts izplatītā vai atklāti izliktā sacerējumā vai notēlojumā vai atklāti turētā runā, vai ar nolūku sagādāt mantisku kaitējumu vai iegūt mantisku labumu, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Bet ja izpaušums izdarīts aiz neuzmanības, tad vainīgais sodāms: ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 518. p.

TRĪSDESMIT TREŠĀ NODAĻA.

Sveša noslēpuma aizskaršana.

519. Kam pēc likuma vai saistoša noteikuma vai pēc sava amata, nodarbošanās vai nodarbības veida jāglabā slepenībā viņam uzticētās vai viņam zināmas kļuvušas ziņas un kas bez ievērojama iemesla tīši tās izpaušis, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja tāds izpaušums izdarīts ar nolūku sagādāt mantisku kaitējumu, vai gūt mantisku labumu, vai celt neslavu personai, uz kušu izpauštās ziņas attiecas, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu.

Ar šā panta otrā daļā minēto sodu sodāms, kas izlietojis savā vai citas personas labā ļaunprātīgi izzinātu svešu rūpniecības vai tirdzniecības noslēpumu. 1933. g. 24. apr. (134) 519. p.

520. Kas patvaļīgi attaisījis vai paturējis apzināti cita vēstuli, telegrammu vai telefonogrammu vai citu kādu rakstu vai sūtījumu, vai patvaļīgi pieslēdzies tālegrafa vai telefona vadiem, vai kādā citā ceļā patvaļīgi iepazīties ar cita slēgta raksta saturu, vai patvaļīgi noklausījis vai uztvēris tālegrafa vai radio korespondenci vai svešas telefoniskas sarunas, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

Ja vainīgais izpaudis viņa attaisītā vai kādā citā ceļā izlasītā slēgtā rakstā vai sūtījumā esošās ziņas, vai patvaļīgi noklausītās vai uztvertās tēlegrafa vai tālruna ziņas vai sarunas, kuņas var sagādāt mantisku kaitējumu vai celt neslavu personai, uz kuņu tās attiecas, vai izpaudis tās ar nolūku gūt mantisku labumu, tad, ja par nodarīto nedraud bargāks sods, viņš sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 520. p.

TRĪSDESMIT CETURTĀ NODAĻA.

Mantas, satiksmes ceļu, brīdinājuma zīmju, robežzīmju un citu tamlīdzīgu zīmju vai priekšmetu bojāšana.

521. Kas tiši bojājis svešu mantu vai, ar nolūku nodarīt kustamas mantas valdītājam kaitējumu, izņēmis to no cita likumīgas valdīšanas, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Bet ja nodarītais kaitējums mazsvarīgs, tad vainīgais sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par divdesmit pieciem latiem.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms, kas bojājis uz svešas zemes augošu koku, to iekapājot, noplēšot tam mizu vai citādā kārtā. 1933. g. 24. apr. (134) 521. p.

522. Kas tiši pielūžņojis upi, kanāli, avotu vai aku, iemetot tajos vielas, no kuņām ūdens nevar bojāties, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par divdesmit pieciem latiem. Turp., 522. p.

523. Kas:

- 1) tiši bojājis vispārlietojamu sauszemes vai ūdens satiksmes ceļu, ierīkojumu vai priekšmetu;

- 2) tīši bojājis vai pārvietojis robežas vai mērniecības zīmi, pieteikuma vai izlūkojuma zīmi, vai zīmi, kas uzstādīta izdarot valdības pašas vai valdības atļautus izraudzījumus satiksmes ceļu ierīkošanai vai kas no- stādīta valsts izdarāmam apvidus izmērījumiem,
sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja šis bojājums mazsvarīgs, tad vainīgais sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par divdesmit pieciem latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 523. p.

524. Kas bojājis:

- 1) svešu priekšmetu ar vēsturisku, zinātnisku vai māksliniecisku nozīmi;
- 2) priekšmetu, kuŗš ievests aizsargājamo pieminekļu sa- rakstā;
- 3) kapu vai kapa pieminekli;
- 4) valsts aizsardzībai taisītu ierīkojumu;
- 5) valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības ierīkojumu vai noliktavu;
- 6) brīdinājuma zīmi vai aizsardzības ietaisi personiskas drošības vai dzinēju aparātu aizsardzībai;
- 7) svešu neapdzīvotu ēku vai kuģi;
- 8) svešus lopus;
- 9) zivis vai vēžus svešos ūdeņos, sevišķi iznīcinošā kārtā,

sodāms:

ar cietumu.

Mēģinājums sodāms.

Ar to pašu sodu sodāms, kas pārvietojis brīdinājuma zīmi vai aizsardzības ietaisi, ar ko citu personu dzīvībai vai ve- selībai draudējušas briesmas. Turp., 524. p. — Sal. 1935. g. 5. nov. (192).

525. Kas bojājis:

- 1) svešu dokumentu, kuŗš varējis noderēt par tiesības vai pienākuma nodibināšanas, pārgrozīšanas vai iz- beigšanas apliecinājumu;

- 2) svešu pasta vai tēlegrafa korespondenci, kuŗa atrodas pasta-tēlegrafa iestādes ziņā;
- 3) dokumentu, kuŗš pieder pie valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības iestāžu lietām,

sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu.

Mēģinājums sodāms.

Ja šā panta pirmā daļā minētie tīši izdarītie nodarījumi mazsvarīgi, tad vainīgais sodāms:

ar arestu. 1933. g. 24. apr. (134) 525. p. — *Sal.* 1935. g. 5. nov. (192).

526. Kas bojājis:

- 1) apdzīvotu ēku vai kuģi vai tādu neapdzīvotu ēku, kuģi vai citu kādu telpu, kuŗos tajā laikā, vainīgam to zinot, atradies cilvēks, kuŗa dzīvību tāds bojājums apdraudējis;
- 2) ugunsdzēšamo vai glābšanas ierīci, ar nolūku traucēt ugunsgrēka dzēšanu vai bojā ejoša cilvēka glābšanu;
- 3) ierīci vai ietaisi, kas apzināti noder fabrikas, celtniecības vai zemes darbos nodarbināto strādnieku personiskās drošības aizsardzībai,

sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 526. p.

527. Kas bojājis vispārējā vai valdības lietošanā esošu tēlegrafu, tēlefonu vai radioiekārtu, ja šis bojājums apturējis to darbību, sodāms:

ar cietumu.

Jā šāds tēlegrafa, tēleфона vai radioiekārtas bojājums izdarīts ar nolūku apturēt valdības ziņojuma nosūtīšanu, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. *Turp.*, 527. p.

528. Kas bojājis vispārējā lietošanā esošus ūdensceļu, slūžas, ūdens nolaistuvi, dambi, tiltu vai citu kādu ierīkojumu satiksmei, kuģošanai vai plūdu novēršanai, ja šāda bojājuma dēļ radušies plūdi vai apturēta satiksme, sodāms:
ar cietumu.

Ja ar tādu bojājumu apdraudēta cilvēka dzīvība, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu. 1933. g. 24. apr. (134) 528. p.

529. Kas izdarījis bojājumu, kuŗš apdraudējis satiksmes drošību:

- 1) dzelzceļa līnijai vai dzelzceļa ripojošam sastāvam;
- 2) kuģim vai vispārējā lietošanā esošai paš kustīgai mašīnai;
- 3) brīdinājuma zīmei, kuŗa nostādīta satiksmes drošībai, sodāms:
ar pārmācības namu vai ar cietumu.

Bez tam tiesa var:

- 1) atņemt vainīgam tiesību kalpot dzelzceļa, ūdensceļu vai gaisa satiksmes dienestā, uz kuģa vai uz vispārējā lietošanā esošas paš kustīgas mašīnas, kā arī būt par būvētāju vai darbu uzņēmēju dzelzceļa, kuģu vai paš kustīgu mašīnu būvdarbos, uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, bet ja vainīgais šā panta pirmā daļā minēto nodarījumu atkārtojis (62. p.) — uz visiem laikiem, un
- 2) spriedumu izsludināt.

Ja šāda bojājuma dēļ notikusi dzelzceļa vilciena, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paš kustīgas mašīnas katastrofa, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

Bet ja šāds bojājums izdarīts ar nolūku radīt dzelzceļa vilciena, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paš kustīgas mašīnas katastrofu, tad vainīgais sodāms:

šā panta pirmā daļā norādītos gadījumos — ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par desmit gadiem;

šā panta trešā daļā norādītā gadījumā — ar spaidu darbiem uz visu mūžu vai uz laiku, ne mazāku par desmit gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 529. p.

530. Ar 529. pantā noteiktiem sodiem un uz tajā norādītiem pamatiem sodāms:

- 1) kas apdraudējis satiksmes drošību, nepareizi dodams satiksmes drošībai lietojamu zīmi;
- 2) dzelzceļa, ūdensceļa, gaiskuģniecības, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas dienestā stāvošais, kas apdraudējis satiksmes drošību, neizpildīdams likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus, kuŗi izdoti satiksmes drošībai. Turp., 530. p.

531. Dzelzceļa, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas būvētājs, dzelzceļa vai tā ripojošā sastāva, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas būves, izlabošanas vai ekspluatācijas pārzinis vai rīkotājs vai tādu būvju, izlabošanas vai ekspluatācijas uzraudzītājs, kas lietojis vai pielaidis lietot apzināti nederīgu materiālu vai materiālu nepietiekošā daudzumā, vai apzināti nav izpildījis vai pielaidis neizpildīt tehniskos noteikumus, vai nav spēris soļus, kādi nepieciešami dzelzceļa vai tā ripojošā sastāva, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas uzturēšanai kustībai drošā stāvoklī, ja šis nodarījums apdraudējis satiksmes drošību, sodāms:

ar pārmācības namu vai ar cietumu.

Ja šāda nozieguma dēļ notikusi dzelzceļa vilciena, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas katastrofa, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem, vai ar pārmācības namu.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms dzelzceļa būves vai dzelzceļa ripojošā sastāva, kuģa vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgās mašīnas pieņēmējs, kas pieņēmis tos par derīgiem apzināti tādā neapmierinošā stāvoklī, kuŗš bijis bīstams satiksmes drošībai.

Bez tam tiesa var:

- 1) atņemt vainīgam tiesību kalpot dzelzceļa, ūdensceļu vai gaisa satiksmes dienestā, uz kuģa vai uz vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas, kā arī būt par būvētāju vai darba uzņēmēju dzelzceļa, kuģu vai paškustīgu mašīnu būvdarbos vai par pieņēmēju, uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, bet ja vainīgais šā panta 1.—3. daļā minēto nodarījumu atkārtojis (62. p.) — uz visiem laikiem, un
- 2) spriedumu izsludināt. 1933. g. 24. apr. (134) 531. p.

532. Kas bojājis svešu mantu aizdedzinot, spridzinot vai applūdinot, sodāms:
ar cietumu.

Ja šādā kārtā bojāti svešs mežs, dārzs, lauksaimniecības sējumi, kūdrājs, koku, malkas, preču, lauksaimniecības ražojumu, pārtikas krājumu, sprāgstosū vai viegli aizdegošos vielu vai spridzekļu noliktava, neapdzīvota ēka, kuģis vai vispārējā lietošanā esoša paškustīga mašīna, tad vainīgais sodāms:
ar pārmācības namu.

Bet ja no šāda bojājuma, pēc priekšmetu rakstura un stāvokļa vai pēc nodarījuma izdarīšanas apstākļiem, apzināti draudējušas briesmas, ka ugunsgrēks, sprādziens vai applūdinājums varētu izplatīties uz 533. pantā minētām ēkām, kuģiem vai vispārējā lietošanā esošām paškustīgām mašīnām, telpām vai vietām, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

Šā panta trešā daļā norādītā gadījumā vainīgais sodāms ar tajā noteikto sodu, kaut arī bojātie priekšmeti būtu viņa paša īpašums.

Mēģinājums sodāms. *Turp., 532. p.*

533. Kas bojājis aizdedzinot, spridzinot vai applūdinot:

- 1) valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības telpas, publiskas bibliotēkas vai publiska mūzeja telpas, vai citu valsts vai pašvaldības zinātnes vai mākslas priekšmetu glabātuvi;

- 2) baznīcu vai lūgšanas namu;
- 3) āpdzīvotu ēku vai kuģi, vai tādu neapdzīvotu ēku, kuģi, paš kustīgu mašīnu, telpu vai citu kādu vietu, kur tajā laikā, vainīgam to zinot, atradies cilvēks, kuŗa dzīvība tikusi apdraudēta,

sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku.

Ja šāds bojājums izdarīts pēc vairāku personu vienošanās un turklāt dažādās vietās vienā laikā, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz visu mūžu. 1933. g. 24. apr. (134) 533. p. — Sal. 1935. g. 5. nov. (192).

534. Kas sagatavojies izdarīt vai piedalīties apvienībā, kuŗa sastādījusies, lai izdarītu:

- 1) dzelzceļa, tā ripojošā sastāva vai dzelzceļa kustības drošībai noteiktas zīmes bojājumu, ar nolūku radīt dzelzceļa vilciena katastrofu;
- 2) kuģa vai paš kustīgas mašīnas vai to kustības drošībai noteiktas zīmes bojājumu, ar nolūku radīt šo satiksmes līdzekļu katastrofu;
- 3) 533. pantā paredzētu bojājumu,

sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 534. p.

535. Kas aiz neuzmanības bojājis:

- 1) vispārējā vai valdības lietošanā esošu tēlegrafu, tēlefonu vai radioiekārtu, ja šis bojājums apturējis to darbību;
- 2) 528. pantā minētu priekšmetu, ja šis bojājums radījis plūdus vai satiksmes pārtraukumu,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simtiem latiem. Turp., 535. p.

536. Kas aiz neuzmanības izdarījis bojājumu, kuŗš apdraudējis satiksmes drošību:

- 1) dzelzceļa līnijai vai dzelzceļa ripojošam sastāvam;

- 2) kuģim vai vispārējā lietošanā esošai paškustīgai mašīnai;
- 3) brīdinājuma zīmei, kuŗa nostādīta satiksmes drošībai,

sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja no šāda bojājuma notikusi dzelzceļa vilciena, kuŗa vai paškustīgas mašīnas katastrofa, tad vainīgais sodāms: ar cietumu.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam tiesību kalpot dzelzceļa, ūdensceļa vai gaiskuģniecības dienestā, vai uz kuŗa vai paškustīgas mašīnas uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 536. p.

537. Ar 536. pantā noteiktiem sodiem un uz tajā norādītiem pamatiem sodāms:

- 1) kas apdraudējis satiksmes drošību, aiz neuzmanības nepareizi dodams satiksmes drošībai lietojamu zīmi;
- 2) dzelzceļa, ūdensceļa, gaiskuģniecības, kuŗa vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas dienestā stāvošais, kas apdraudējis satiksmes drošību, aiz neuzmanības neizpildīdams likuma vai saistoša noteikuma nosacījumus, kuŗi izdoti satiksmes drošībai;
- 3) 531. pantā norādīta persona, kas aiz neuzmanības lietojusi vai pielaidusi lietot nederīgu materiālu vai materiālu nepietiekošā daudzumā, izdarot dzelzceļa vai tā ripojošā sastāva, kuŗa vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas būvi, izlabojumu vai ekspluatāciju, vai uzraugot tādu būvi, izlabojumu vai ekspluatāciju, vai nav izpildījusi vai pielaidusi neizpildīt tehniskos noteikumus, vai nav spērusi soļus, kādi nepieciešami dzelzceļa vai tā ripojošā sastāva, kuŗa vai vispārējā lietošanā esošas paškustīgas mašīnas uzturēšanai kustībai drošā stāvoklī, vai aiz neuzmanības pieņēmusi dzelzceļa būvi vai dzelzceļa ripojošo sastāvu, kuŗi vai vispārējā lietošanā esošu

paškustīgu mašīnu neapmierinošā stāvoklī, ja ar to apdraudēta satiksmes drošība. 1933. g. 24. apr. (134) 537. p.

538. Kas aiz neuzmanības bojājis 532. panta otrā daļā vai 533. pantā minētu priekšmetu aizdedzinot, spridzinot vai applūdinot, ja par noteikumu pārkāpšanu attiecībā uz uzmanības ievērošanu apejoties ar uguni vai spridzināmām vielām nedraud bargāks sods, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem. *Turp., 538. p.*

539. 535.—538. pantā paredzētie neuzmanības nodarījumi nav uzskatāmi par noziedzīgiem, ja vainīgais pats novērsis vai uz viņa norādījumu novērstas ar viņa nodarījumu sagādātās, šajos pantos norādītās briesmas, vai uguns, sprādziena vai applūdināšanas darbība izbeigta pašā sākumā. *Turp., 539. p.*

540. Kas nav paziņojis vai ir paziņojis nelaikā dzelzceļa sargam vai citam kādam sauszemes, vai ūdens, vai gaisa satiksmes ceļu drošības uzraudzītājam par vainīgā nejaūsi izdarītu satiksmes ceļa vai satiksmes līdzekļa bojājumu, kuŗš apdraud kustību, vai par brīdinājuma zīmes bojājumu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. *Turp., 540. p.*

TRĪSDESMIT PIEKTĀ NODAĻA.

Svešas mantas piesavināšanās un uzticības nelietīga lietošana.

541. Kas piesavinājies savā vai citas personas labā viņam uzticētu svešu kustamu mantu, sodāms:

ar cietumu.

Ja piesavinātās mantas vērtība pārsniedz tūkstoti latu un pie tam zaudējuma prāvuma dēļ cietušam cēlies svarīgs kaitējums, vai ja piesavināšanās izdarīta aiz paraduma piekopjot sodāmu mantkārtīgu nodarbību, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu.

Bet ja nodarītais zaudējums mazsvarīgs, vai ja vainīgais līdz kriminālvajāšanas uzsākšanai pret viņu apmierinājis cietušo, vai ja viņš izdarījis nodarījumu aiz galīga trūkuma, tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms, kas piesavinājies vai slēpis 525. pantā norādītos dokumentus vai korespondenci. 1933. g. 24. apr. (134) 541. p.

542. Kas piesavinājies savā vai citas personas labā vai slēpis viņa atrastu, pie viņa aizmirstu, nejauši pie viņa nokļuvušu vai viņam aiz kļūdas nodotu svešu mantu, kuņas saimnieks piesavināšanās vai slēpšanas laikā vainīgam bijis zināms, sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ja nodarītais zaudējums mazsvarīgs, vai ja vainīgais līdz kriminālvajāšanas uzsākšanai pret viņu apmierinājis cietušo, vai ja viņš izdarījis nodarījumu aiz galīga trūkuma, tad viņš sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem. Turp., 542. p.

543. Kas piesavinājies savā vai citas personas labā viņa atrastu, pie viņa aizmirstu, nejauši pie viņa nokļuvušu vai viņam aiz kļūdas nodotu svešu mantu, par kuņu nav zināms, kam tā pieder, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ja zaudējums mazsvarīgs, tad tiesa var vainīgo atsvabināt no soda. Turp., 543. p.

544. Kam pēc liguma vai uz likuma pamata vai kā bezuzdevuma lietvedim jāgādā par svešu mantu vai svešām mantiskām interesēm, un kas izlietojis savu pilnvarojumu vai stā-

vokli par kaiti viņam uzticētai vai viņa pārzināmai mantai vai mantiskām interesēm, ja no šādas nelietīgas izlietošanas cēlies kaitējums, sodāms:

ar cietumu.

Ja nodarītā kaitējuma apmērs pārsniedz tūkstoti latu un pie tam zaudējuma prāvuma dēļ cietušam cēlies svarīgs kaitējums, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu.

Ar šo pēdējo sodu sodāms arī aizbildnis vai aizgādnis, kas šā panta pirmā daļā norādītā kārtā nelietīgi izlietojis uzticību par kaiti savam aizbilstamam vai piesavinājiem savā vai citas personas labā viņa aizbildnības vai aizgādnības pārziņā stāvošu svešu kustamu mantu. 1933. g. 24. apr. (134) 544. p.; 1935. g. 12. mart. (34) III.

545. Dienestpersona vai kreditiestādes, akciju vai paju sabiedrības, apdrošināšanas biedrības vai sabiedrības, kopdarbības sabiedrības, slimo kases vai labdarības iestādes dienestā stāvošais, kas izlietojuši savu dienesta stāvokli par kaiti viņu gādībai pēc dienesta uzticētai mantai vai mantiskām interesēm, ja no šādas nelietīgas izlietošanas cēlies kaitējums, sodāmi: ar pārmācības namu.

Bet ja zaudējuma prāvuma dēļ cēlies:

- 1) valstij svarīgs kaitējums;
- 2) kreditiestādes lietu satricinājums vai panīkums;
- 3) daudzu personu izpostījums,

tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāmas šajā pantā minētās personas, kas piesavinājušās savā vai citas personas labā pie viņām pēc dienesta atrodošos mantu, kā arī kas zagušas viņu uzraudzībā pēc dienesta atrodošos mantu.

Šajā pēdējā gadījumā sodāms arī šādas zādzības mēģinājums. 1933. g. 24. apr. (134) 545. p.; 1935. g. 12. mart. (34) III; 1937. g. 17. jūn. (116).

TRISDESMIT SESTĀ NODAĻA.

Zagšana, laupīšana un izspiešana.

546. Kas slepeni vai atklāti paņēmis svešu kustamu mantu ar nolūku paturēt to nelikumīgi savā vai citas personas labā, par šo zādzību sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem.

Ja zādzība izdarīta ar sevišķu bezkaunību, vai laužot uzticību, vai novācot aizsprostojumus vai aizslēgumus, kuŗi kavē iekļūt sētā, ēkā vai citā kādā telpā vai glabātuvē, vai dzelzceļa vilcienam ejot vai stāvēt, vai nakts laikā, vai ja paņemtā manta apzināti bijusi nepieciešams līdzeklis cietušā uzturam vai darbam, vainīgais sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par sešiem mēnešiem.

Bet ja nodarītais zaudējums mazsvarīgs vai ja vainīgais līdz kriminālvajāšanas uzsākšanai pret viņu apmierinājis cietušo, tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Mēģinājums sodāms.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms, kas šajā pantā paredzētos apstākļos paņēmis 525. pantā norādītos dokumentus vai korespondenci.

Ja zādzība izdarīta aiz galīga trūkuma, tad vainīgais sodāms:

ar arestu.

Bet ja zādzība izdarīta aiz galīga trūkuma un nodarītais zaudējums mazsvarīgs, tad tiesa var vainīgo atsvabināt no soda. 1933. g. 24. apr. (134) 546. p.

547. Kas zadzis:

- 1) mantu, kuŗas vērtība pārsniedz tūkstoti latu, pie kam zaudējuma prāvuma dēļ cietušam cēlies svarīgs kaitējums;
- 2) izlietojot nelaimes gadījumu;

- 3) valsts aizsardzībai paredzētu priekšmetu no noliktavām vai kaņaspēka glabātuvēm vai telpām;
- 4) Latvijā likumīgi pastāvošas ticības reliģiski godājamu dievnamam piederīgu priekšmetu;
- 5) mantu no kapa, kuņš atrakts vai vispār bojāts, lai no tā paņemtu šo mantu,
sodāms:
ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms.

Ar to pašu sodu un uz tiem pašiem pamatiem sodāms, kas šajā pantā paredzētos apstākļos zādzis 525. pantā norādītos dokumentus vai korespondenci. 1933. g. 24. apr. (134) 547. p.

548. Kas izdarījis zādzību no apdzīvotas ēkas, apdzīvota kuģa vai citas kādas apdzīvotas telpas, vai no tādas neapdzīvotas telpas, kur tajā laikā apzināti atradies cilvēks, vai no apdzīvotas ēkas iežogota pagalma:

- 1) ja vainīgam apzināti bijis klāt ierocis vai rīks uzbrukšanai vai aizsardzībai;
- 2) nakts laikā, ja pie tam vainīgais iekļuvis šajā telpā vai pagalmā bojājot aizsprostojumus vai aizslēgumus, kuņš kavē ietikt tajos,
sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms.

Uz tiesas lēmumu notiesāto tieši pēc soda izciešanas var ievietot drošības ieslodzījumā. *Turp., 548. p.*

549. Kas zādzis:

- 1) amata veidā, vai aiz paraduma piekopjot sodāmu mankārīgu nodarbību;
- 2) bandā,

sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms.

Uz tiesas lēmumu notiesāto tieši pēc soda izciešanas var ievietot drošības ieslodzījumā. *Turp., 549. p.*

550. Kas:

- 1) nodarot miesas bojājumu vai vardarbību pret personu, lietojot sodāmus draudus vai novedot nesamaņas stāvoklī, paņēmis svešu kustamu mantu ar nolūku nelikumīgi paturēt to savā vai citas personas labā;
- 2) nodarot miesas bojājumu vai vardarbību pret personu vai lietojot sodāmus draudus, ar nolūku gūt sev vai citai personai mantisku labumu, tieši piespiedis atdot mantu vai mantiskas tiesības, vai atteikties no tādām tiesībām, vai iestāties citā neizdevīgā mantiskā darījumā,

par šo laupīšanu sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms.

Ja šādu laupīšanu:

- 1) vainīgais izdarījis nodarot ļoti smagu vai smagu miesas bojājumu;
- 2) izdarījusi persona, kurai apzināti bijis klāt ierocis vai rīks uzbrukšanai vai aizsardzībai;
- 3) izdarījušas vairākas personas kopīgi;
- 4) vainīgais izdarījis atklātā jūrā;
- 5) vainīgais izdarījis amata veidā, vai aiz paraduma piekopjot sodāmu mantkārīgu nodarbību,

taid vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku.

Bet ja minētā laupīšana izdarīta bandā, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne mazāku par astoņiem gadiem.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms, kas šajā pantā paredzētos apstākļos paņēmis 525. pantā norādītos dokumentus vai korespondenci.

Uz tiesas lēmumu notiesāto tieši pēc soda izciešanas var ievietot drošības ieslodzījumā. 1933. g. 24. apr. (134) 550. p.

551. Kas, ar nolūku gūt sev vai citai personai mantisku labumu, ar netiešu vardarbību vai ar netiešiem sodāmiem draudiem piespiedis atdot mantu vai 525. pantā norādītos dokumentus vai korespondenci vai mantiskas tiesības, vai atteikties no tādām tiesībām, vai iestāties kādā citā neizdevīgā mantiskā darījumā, par šo izspiešanu sodāms:
ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms.

Ja izspiešana izdarīta amata veidā, vai aiz paraduma piekopjot sodāmu mantkārīgu nodarbību, tad vainīgais sodāms:
ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

Bet ja izspiešana izdarīta bandā, tad vainīgais sodāms:
ar spaidu darbiem uz noteiktu laiku.

Uz tiesas lēmumu notiesāto tieši pēc soda izciešanas var ievietot drošības ieslodzījumā. 1933. g. 24. apr. (134) 551. p.

552. Kas, ar nolūku gūt sev vai citai personai mantisku labumu, piespiedis nodot mantu vai 525. pantā norādītos dokumentus vai korespondenci, vai atdot mantiskas tiesības, vai atteikties no tādām tiesībām, vai iestāties citā kādā neizdevīgā mantiskā darījumā, piedraudēdams izpaust izdomātas vai patiesas ziņas:

- 1) par apstākli, kuŗš dara negodu cietušam vai viņa ģimenes loceklim, kaut arī mirušam;
- 2) par to, ka cietušais vai viņa ģimenes loceklis, kaut arī mirušais, izdarījis nodarījumu, kuŗš sodāms kā smags noziegums vai noziegums;
- 3) par apstākli, kuŗš satricina cietušā tirdzniecisko kreditu,

sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem.

Ja tādu noziedzīgu nodarījumu:

- 1) izdarījis periodiska izdevuma redaktors, izdevējs vai līdzstrādnieks, kuŗi draudējuši izpaust tādas ziņas presē;

- 2) vainīgais izdarījis amata veidā, vai aiz paraduma piekopjot sodāmu mantkārīgu nodarbību;
- 3) vainīgais izdarījis bandā,

tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu.

Mēģinājums sodāms. 1933. g. 24. apr. (134) 552. p.; 1935. g. 12. mart. (34) III, IV.

TRISDESMIT SEPTĪTĀ NODAĻA.

Krāpšana.

553. Kas, ar nolūku gūt sev vai citai personai mantisku labumu, pamudinājis kādu personu, apzināti maldinādams to ar faktu viltīgu sagrozījumu, izdarīt savām vai citas personas mantiskām interesēm kaitīgu darbību vai bezdarbību, ja tāda darbība vai bezdarbība izdarīta, par šo krāpšanu sodāms:
ar cietumu.

Ja izkrāptās mantas vērtība pārsniedz tūkstoti latu un pie tam zaudējuma prāvuma dēļ cietušam cēlies svarīgs kaitējums, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu.

Bet ja nodarītais zaudējums mazsvarīgs vai ja vainīgais līdz kriminālvajāšanas uzsākšanai pret viņu apmierinājis cietušo, tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Mēģinājums sodāms.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms, kas izkrāpis 525. pantā norādītos dokumentus vai korespondenci. 1933. g. 24. apr. (134) 553. p.

554. Kas izdarījis krāpšanu:

- 1) amata veidā, vai aiz paraduma piekopjot sodāmu mantkārīgu nodarbību;

2) bandā,

sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms.

Uz tiesas lēmumu notiesāto tieši pēc soda izciešanas var ievietot drošības ieslodzījumā. 1933. g. 24. apr. (134) 554. p.

555. Kas aizdedzinājis, uzspridzinājis, applūdinājis, iznīcinājis vai noslēpis apdrošinātu mantu, lai dabūtu apdrošinājuma summu, ja par izdarīto bojājumu viņam nedraud bargāks sods, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem.

Mēģinājums sodāms. Turp., 555. p.

556. Kas:

1) pamudinājis personu, kuŗa apzināti nav spējīga saprast izdarītā darījuma vai rīcības raksturu un nozīmi vai vadīt savu darbību vai kuŗa nav sasniegusi pilsonisku pilngadību, iestāties neizdevīgā mantiskā darījumā vai uz citu viņai neizdevīgu mantisku rīcību, izmantodams viņas nesapratību vai piedzīvojumu trūkumu, ja darījums vai rīcība notikuši;

2) uzrādījis piedzīšanai dokumentu tā pilnas summas vai kādas daļas apmērā, ja piedzenamais parāds apzināti dzēsts,

ja šie nodarījumi izdarīti ar nolūku gūt sev vai citai personai mantisku labumu, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem, vai ar cietumu.

Mēģinājums izdarīt šā panta 1. punktā paredzēto noziegumu sodāms. Turp., 556. p.

557. Kas pamudinājis aklu parakstīt apzināti parakstītāja gribai neatbilstošu dokumentu, it kā viņa gribai atbilstošu, par kaiti parakstītāja vai citas personas mantai vai mantiskām interesēm, ja dokuments parakstīts, sodāms:

ar pārmācības namu.

Ar to pašu sodu un uz tā paša pamata sodāms, kas izlie-tojis apzināti tādu dokumentu. 1933. g. 24. apr. (134) 557. p.

TRĪSDESMIT ASTOTĀ NODAĻA.

Bankrots, augļošana un citāda sodāma ļaunprātība attiecībā uz mantu.

558. Kas ar tiesas lēmumu izsludināts par maksātnespējīgu parādnieku un ar nolūku izvairīties no parādu maksāšanas vai citu saistību pildīšanas:

- 1) slēpies;
- 2) ar noklusējumu vai nepatiesu ziņojumu par savu mantu slēpis šo mantu, vai nav vedis vai ir pārtraucis vest grāmatas, vai iznīcinājis vai noslēpis tās, vai ievēdis tajās nepareizus ierakstus;
- 3) uzņēmies pilnīgi vai daļai izdomāta parāda saistību, kuŗa pamazina konkursa masu, vai arī bez maksas nodevis citam, vai pārvedis uz cita vārdu, vai citādi kā slēpis vai nobēdzinājis savu mantu;
- 4) kaut arī pirms maksātnespējas izsludinājuma, bet paredzot tāda izsludinājuma neizbēgamību drīzā laikā, izdarījis šā panta iepriekšējos punktos vai 563. panta pirmā daļā paredzētu nodarījumu,

par šo ļaunprātīgo bankrotu sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 558. p.

559. Kas tirdzniecības procesa kārtībā ar tiesas lēmumu izsludināts par maksātnespējīgu parādnieku un ir izdarījis 558. pantā paredzētu noziedzīgu nodarījumu, sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Ja zaudējuma prāvuma dēļ valstij cēlies svarīgs kaitējums, vai kredītiestādes lietu satricinājums vai panīkšana, vai daudzu personu izpostījums, tad vainīgais sodāms:

ar spaidu darbiem uz laiku, ne ilgāku par astoņiem gadiem.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam tiesību tirgoties vai rīkoties kredītiestādē, akciju vai paju sabiedrībā, apdrošināšanas biedrībā vai sabiedrībā vai kopdarbības sabiedrībā, vai tās pārzināt, uz laiku no viena gada līdz desmit gadiem vai uz visiem laikiem. 1933. g. 24. apr. (134) 559. p.; 1937. g. 17. jūn. (116).

560. Kā līdzdalībnieks 558. un 559. pantā paredzētos noziedzīgos nodarījumos sodāms arī:

- 1) kas prasījis vai saņēmis samaksu pēc saistības, kuŗa apzināti izdota minētos pantos norādītos apstākļos;
- 2) kas it kā par maksu, bet patiesībā bez maksas ieguvis mantu, kuŗa apzināti nodota minētos pantos norādītos apstākļos;
- 3) kas slēpis mantu vai piedalījies tās slēpšanā minētos pantos norādītos apstākļos. 1933. g. 24. apr. (134) 560. p.

561. Kas nolaidīgi vedis tirdzniecības darīšanas vai bijis izšķērdīgs, no kam radusies viņa maksātnespēja un viņa atzīšana tirdzniecības procesa kārtībā par neuzmanīgu maksātnespējīgo, par šo vienkāršo bankrotu sodāms:

ar cietumu.

Bez tam tiesa var atņemt vainīgam tiesību tirgoties vai rīkoties kredītiestādē, akciju vai paju sabiedrībā, apdrošināšanas biedrībā vai sabiedrībā vai kopdarbības sabiedrībā, vai tās pārzināt, uz laiku no viena gada līdz desmit gadiem. Turp., 561. p.; 1937. g. 17. jūn. (116).

562. Kas kredītiestādes, akciju vai paju sabiedrības, apdrošināšanas biedrības vai sabiedrības vai kopdarbības sabiedrības lietās, pretēji saviem pienākumiem (51. p.), nav spē-

ris statūtos vai likumā prasītos soļus uzņēmuma lietu likvidēšanai tādos apstākļos, kuŗos statūti vai likums prasa šādu likvidēšanu, sodāms:

ar arestu.

Ja minēto iestāžu lietu stāvoklis apzināti bijis tāds, kuŗā statūti vai likums prasa paziņot par šo iestāžu maksātnespēju, tad vainīgais par šā pienākuma neizpildīšanu sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 562. p.; 1937. g. 17. jūn. (116).

563. Kam apzināti bijuši kādi līdzekļi sava kreditora apmierināšanai un kas:

- 1) likumā noteiktos gadījumos un kārtībā nav paziņojis par tiem tiesai vai attiecīgai varai;
- 2) paziņojot par tiem tiesai vai attiecīgai varai, devis nepatiesas ziņas par kaiti kreditoram,

sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ar to pašu sodu sodāms:

- 1) kas tiesai devis nepatiesas ziņas, ka viņš pazaudējis nesamaksātu vekseli, un
- 2) kas, dodot likumā noteiktos gadījumos parakstu pie mantojuma apzīmogošanas un aprakstīšanas vai pie uzaicinājuma procesa atklāšanas, sniedzis nepatiesas ziņas vai apliecinājumu. 1933. g. 24. apr. (134) 563. p.

564. Kas:

- 1) pieteicis peļņas uzņēmumu administrācijas lietā fiktīvu prasījumu, lai gūtu ar to sev vai citam mantisku labumu;
- 2) solījis savam kreditoram mantisku labumu, lai tas nodotu savu balsi vai atsauksmi šās administrācijas lietā par ļaunu citiem kreditoriem,

sodāms:

ar cietumu.

Ar to pašu sodu sodāms kreditors, kas prasījis vai pieņēmis mantisku labumu šā panta 2. punktā minētā nolūkā. 1933. g. 24. apr. (134) 564. p.

565. Kas, ar nolūku izvairīties no parādu maksāšanas vai citu saistību pildīšanas, visumā vai pa daļai padarījis savu mantu nevērtīgu, to atsavinājis, apgrūtinājis, ieķīlājis, noslēpis vai citādi nobēdzinājis, ja tas izdarīts par kaiti kreditoram, vai personai, kuŗas tiesības ar šo mantu nodrošinātas vai par kuŗas tiesību nodrošināšanu apzināti dots pienācīgas varas rīkojums, sodāms:

ar cietumu.

Ar to pašu sodu sodāms, kas apzināti šā panta pirmā daļā minētos apstākļos noslēdzis ar parādnieku darījumu par viņa mantas atsavināšanu, apgrūtināšanu vai ieķīlāšanu, vai arī palīdzējis viņam padarīt visumā vai pa daļai nevērtīgu, noslēpt vai citādi nobēdzināt viņa mantu, vai pats šo mantu padarījis visumā vai pa daļai nevērtīgu, noslēpis vai citādi nobēdzinājis. Turp., 565. p.; 1936. g. 1. sept. (137) 11.

566. Kas:

- 1) kaitēdams kreditoru interesēm, slēpis, ieķīlājis, pārdevis vai citādi atsavinājis, pirms pilnas pirkšanas summas samaksas, uz nomaksu pirktu kustamu mantu, kas nolemta ne patērēšanai vai atsavināšanai, bet paša lietošanai;
- 2) kaitēdams kreditoru interesēm, pirms aizdevuma atmaksas slēpis vai bez kreditora atļaujas ieķīlājis, pārdevis vai citādi atsavinājis kustamu mantu, kuŗa iegādāta ar valsts, autonoma valsts uzņēmuma vai pašvaldības iestādes vai kopdarbības sabiedrības aizdotiem līdzekļiem un nolemta ne patērēšanai vai atsavināšanai, bet paša lietošanai;
- 3) noteiktam mērķim saņemtus aizdevumus, pabalstus vai atvieglojumus izlietojis citiem mērķiem,

sodāms:

ar cietumu. 1933. g. 24. apr. (134) 566. p.; 1937. g. 17. jūn. (116). — Sal. 1935. g. 5. nov. (192).

567. Kas:

- 1) atsavinādams tirdzniecības vai rūpniecības uzņēmumu, pretēji noteikumiem par tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu pāriešanu, nav ievēdis notāram iesniegtā sarakstā kādu atsavinātā uzņēmuma kreditoru;
- 2) ievēdis minētā sarakstā kādam kreditoram pienākošos parāda summu mazāku par īsto;
- 3) nepareizi uzdevis šajā sarakstā kāda kreditora dzīves vietu,

ja kreditoram no tam cēlies kaitējums, sodāms:

ar cietumu.

Mēģinājums sodāms.

Ar to pašu sodu sodāms tirdzniecības vai rūpniecības uzņēmuma ieguvējs, ja šā panta pirmā daļā minētie atsavinātāja nodarījumi izdarīti pēc vienošanās ar viņu.

Bet ja šajā pantā minētais nodarījums izdarīts aiz neuzmanības, tad vainīgais sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par piecīsimti latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 567. p.

568. Kas, ar nolūku gūt mantisku labumu, izlietodams kādas personas apzināti grūto materiālo stāvokli, aizdevis šai personai mantiskas vērtības uz nosacījumiem, kuŗi pārmērīgi apgrūtina viņu, par šo augļošānu sodāms:

ar cietumu.

Bez tam tiesa var uzlikt vainīgam naudas sodu, ne augstāku par vienu tūkstoši latu.

Ja šādu augļošānu vainīgais piekopsis amata veidā, tad viņš sodāms:

ar pārmācības namu.

Ar tiem pašiem sodiem un uz tiem pašiem pamatiem sodāms, kas ieguvis un uzrādījis piedzīšanai apzināti augļošānas saistību vai saņēmis pēc tās apzināti augļošānas maksājumu.

Ja augļošānu izdarījis aizdevu kases turētājs vai viņa darbinieks, tad tiesa var atņemt vainīgam uz visiem laikiem tiesību turēt aizdevu kasi vai būt tajā par kalpotāju.

Augļošanas saistība atzīstama par spēkā neesošu, bet aizdevējs nezaudē tiesību saņemt atpakaļ patiesi aizdoto, atskaitot jau saņemtus maksājumus.

Kapitāla aizdošana uz augļiem, kuŗi nepārsniedz likumā paredzēto augstāko procenta normu, nav sodāma. 1933. g. 24. apr. (134) 568. p.

569. Kas, ar nolūku gūt kādas priekšrocības preču, darba vai citu pakalpojumu piegādāšanā, veikaliskā apgrozībā piedāvājis, apsollījis vai devis sveša uzņēmuma dienestā stāvošai vai sveša uzņēmuma pilnvarotai personai mantisku labumu, sodāms:
ar cietumu.

Ar to pašu sodu un uz tā paša pamata sodāma uzņēmuma dienestā stāvoša vai uzņēmuma pilnvarota persona, kas veikaliskā apgrozībā, netaisnā kārtā, dodot nepelnītu priekšrocību kādai personai vai uzņēmumam, pieprasījusi vai pieņēmusi mantisku labumu.

Dotais mantiskais labums vai tā pretvērtība atņemami. Turp., 569. p.

570. Kas iegūvis, pieņēmis lietošanai, vai glabāšanai, vai slēpšanai, vai ķīlā, vai tālākdošanai, vai devis tālāk apzināti ar smagu noziegumu vai noziegumu iegūtu svešu mantu, sodāms:

ja manta iegūta ar smagu noziegumu — ar pārmācības namu uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem;

ja manta iegūta ar noziegumu — ar cietumu.

Mazsvarīgos gadījumos, kā arī ja manta iegūta ar pārkāpumu, vainīgais sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja šā panta pirmā daļā minētais nodarījums izdarīts amata veidā, vai aiz paraduma piekopjot sodāmu mantkārīgu nodarbību, tad vainīgais sodāms:

ar pārmācības namu uz laiku, ne mazāku par diviem gadiem.

Bez tam, ja vainīgais ir tirgotājs vai rūpnieks, tiesa var atņemt viņam tiesību nodarboties savā arodā uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem.

Uz tiesas lēmumu pēc šā panta trešās daļas notiesāto tieši pēc soda izciešanas var ievietot darba namā uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 570. p.; 18. jūl. (192).

571. Tirgotājs, kas aiz neuzmanības ieguvis, pieņēmis lietošanai, vai glabāšanai, vai ķīlā, vai tālākdošanai, vai devis tālāk svešu mantu, kuŗa iegūta noziedzīgā ceļā, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Ja vainīgais bijis privātas reibinošu dzērienu pārdošanas tirgotājs, tad, bez soda, viņam vēl atņemama atļauja pārdot šos dzērienus. 1933. g. 24. apr. (134) 571. p.

572. Kas patvaļīgi aizvedis vai aizdzinis noganījumā aizturētus lopus vai putnus, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. *Turp., 572. p.*

TRISDESMIT DEVĪTĀ NODAĻA.

Noziedzīgi nodarījumi pret autora tiesībām un izgudrojumu privilēģijām.

573. Kas tiši pārkāpis svešas autora tiesības, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par tūkstoš latiem.

Ja šo tiesību pārkāpšana izdarīta patvaļīgi izdodot vai pavairojot ražojumu ar nolūku to izdot, tad vainīgais sodāms: ar cietumu.

Bet ja vainīgais patvaļīgi izdevis cita ražojumu savā vārdā, tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne mazāku par trim mēnešiem. 1933. g. 24. apr. (134) 573. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) II.

574. Kas bez atļaujas, ja tāda vajadzīga, publicējis preses izdevumā pa radiofonu raidīto informāciju, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par tūkstošiem latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 574. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) II.

575. Kas patvaļīgi lietojis noteiktā kārtībā izdotu svešu izgudrojuma privilēģiju vai svešu tiesību reproducēt noteiktā kārtībā pieteiktu fabrikas vai amatniecības modeli vai zīmējumu, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par tūkstošiem latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 575. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) II.

576. Tirgotājs, kas glabājis pārdošanai vai ievēdis no ārzemēm pārdošanai vai pārdevis priekšmetu, kurš izgatavots apzināti pārkāpjot autora tiesības vai izgudrojuma privilēģiju, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par tūkstošiem latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 576. p.; 1939. g. 13. jūl. (137) II.

ČETRDESMITĀ NODAĻA.

Svešas mantas patvaļīga lietošana.

577. Kas jebkādā kārtā izdzinis zvērus vai putnus no svešas zemes vai ar šauteni vai jebkādiem medījuma ķeramiem rīkiem atradies svešā zemes vai meža īpašumā ārpus ceļa, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simtiem latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 577. p.

578. Kas uz svešas zemes, svešā mežā vai svešos ūdeņos patvaļīgi medījis, ķēris zivis vai citu ko medību vai zvejas nolūkā, sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par pieciem simtiem latiem.

Ja vainīgais šā panta pirmā daļā minēto nodarījumu atkārtojis (62. p.), vai nodarbojies ar patvaļīgu zveju vai medībām amata veidā, tad viņš sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ja patvaļīgi medīts apžogotā zvēru vai putnu audzētavā, zvērnīcā vai parkā vai patvaļīgi ķertās zivis mākslīgā zivju audzējamā dīķī vai nožogotā ūdenī, tad vainīgais sodāms:

ar cietumu uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem. 1933. g. 24. apr. (134) 578. p.

579. Kas patvaļīgi cirtis svešā mežā koku, sodāms:
ar cietumu.

Patvaļīgi nocirstie koki atņemami un atdodami meža īpašniekam vai arī piedzenama par labu meža īpašniekam šo koku divkārtšā vērtība, kuŗu aprēķina pēc noteiktas taksas, pie kam, ja daļa koku atdota meža īpašniekam, to divkārtšā vērtība pēc taksas cenām ieskaitāma kopējā atlīdzības summā.

Šajā (579.) pantā paredzētā patvaļīga sveša meža ciršana mazsvarīgos gadījumos nav sodāma, ja tā izdarīta, lai apmierinātu tikai ceļā radušos vajadzību pēc meža materiāliem. Turp., 579. p.

580. Kas patvaļīgi:

- 1) sagatavojis koka izstrādājumus svešā mežā;
- 2) nocirtis vai sagatavojis koka izstrādājumus lielākā daudzumā nekā atļauts, ja šis cirtuma vai sagatavojuma pārsniegums ir lielāks par desmito daļu no atļautā daudzuma;
- 3) cirtis citādas sugas vai citāda labuma kokus nekā bijis atļauts;
- 4) cirtis kokus vai sagatavojis koka izstrādājumus ne tajā gabalā, kuŗš tam nolūkam ierādīts,

sodāms:

ar arestu. Turp., 580. p.

581. Kas ieguvis, pieņēmis lietošanai, vai glabāšanai, vai slēpšanai, vai ķīlā, vai tālākdošanai, vai devis tālāk kokus vai koku materiālus, kuŗi iegūti apzināti ar 579. vai 580. pantā paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem, sodāms:
ar arestu.

Ja vainīgais šo noziedzīgo nodarījumu izdarījis amata veidā, tad viņš sodāms:
ar cietumu.

Ja mežrūpnieks šā panta pirmā daļā minēto nodarījumu izdarījis aiz neuzmanības, tad viņš sodāms:
ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Bez tam mežrūpniekam, kas atzīts par vainīgu šajā pantā paredzētos noziedzīgos nodarījumos, tiesa var atņemt tiesību nodarboties ar mežrūpniecību uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem. 1933. g. 24. apr. (134) 581. p.

582. Kas bez ievērojama iemesla atradies svešā mežā ārpus braucama ceļa ar koku cērtamiem rīkiem vai ar pajūgu koku pārvešanai, sodāms:
ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.
Turp., 582. p.

583. Kas patvaļīgi:

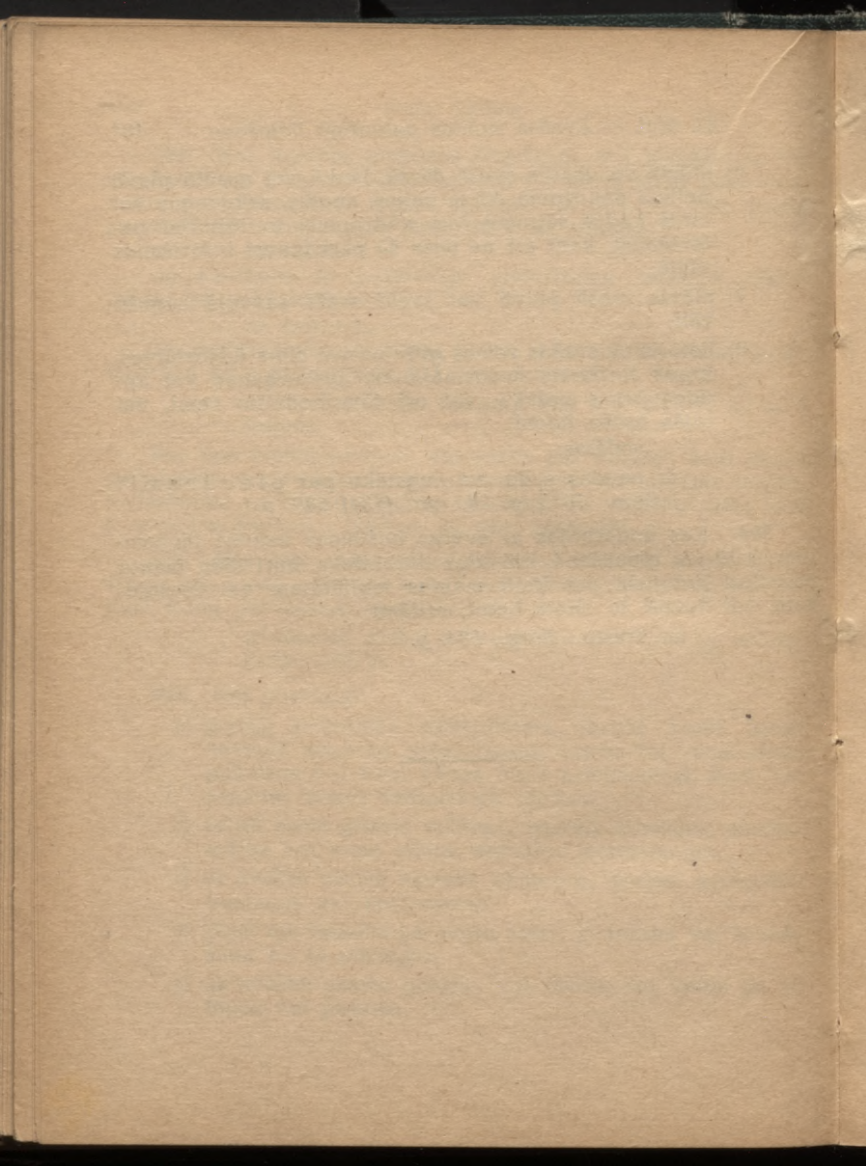
- 1) pretēji saimnieka aizliegumam, lasījis svešā zemē savvaļā augošas ogas, augļus, sēnes vai vācis meža pakaišus vai kaut kādus citus priekšmetus, kuŗi var sagādāt zemes īpašniekam labumu;
- 2) svešā zemē griezis velēnas, ieguvis akmeņus, smiltis, mālus vai citus kādus minerālu priekšmetus;
- 3) uz svešas zemes uzvedis akmeņus, gruzus, sprāgušus kustoņus vai netīrumus;
- 4) gājis vai braucis pa svešu zemi, ja iešana vai braukšana pa to aizliegta;
- 5) uz svešas zemes ganījis, vai dzinis vai laidis pa to lopus vai putnus;

- 6) plūcis vai lasījis svešā dārzā, laukā vai apsētā pļavā nelielā daudzumā dārza puķes, augļus, sakņaugus vai citus kādus sējumus vai stādījumus to tūlītējai patērēšanai, kaut arī ne paša šā pārkāpuma izdarīšanas vietā;
- 7) plāvis svešā pļavā vai svešā mežā savvaļā augošu zāli;
- 8) lietojis uz svešas zemes grāvjus vai citas ūdensbūves, kuņas ierīkotas nosusināšanas, apslacīšanas vai apūdeņošanas nolūkā, vai arī tām nodalīto zemi, vai tajās esošo ūdeni,
sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem. 1933. g. 24. apr. (134) 583. p.

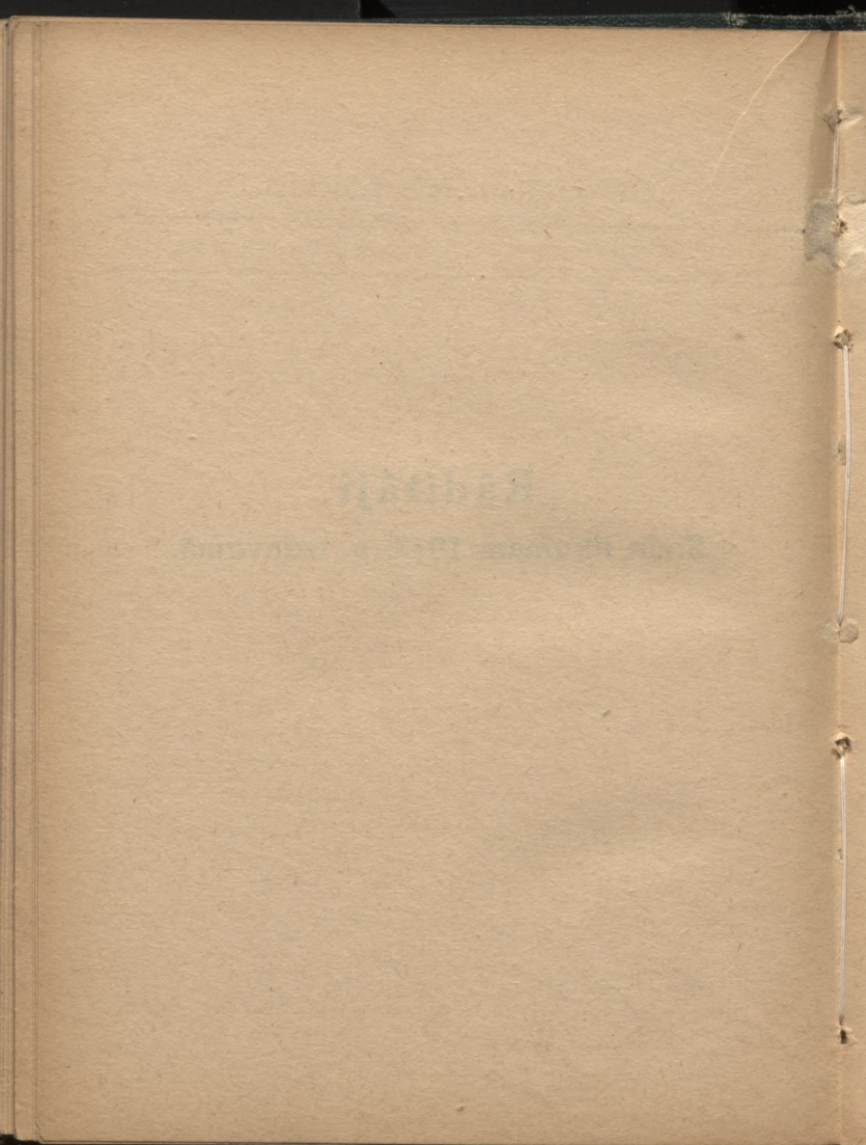
584. Kas nodarbojas ar svešas kustamas mantas pieņemšanu ķīlā vai glabāšanā, vai viņa darbinieks, kuŗi tādu mantu patvaļīgi lietojuši, par kaiti mantas ieķīlātājam vai īpašniekam, vai devuši to citam lietot, sodāmi:

ar arestu. Turp., 584. p.

Rādītāji

Sodu likumam 1942. g. izdevumā.

Chronolģiskais rādītājs.

Likumu un noteikumu gads, mēnesis, diena un skaitlis	Sodu likuma 1942. g. izd. panti
1933. g. 24. apr. (134)	
1.— 27. p.	1.— 27.
28.— 31. p.	28.— 31.
32.— 53. p.	32.— 53.
55.— 67. p.	55.— 67.
69.— 74. p.	69.— 74.
77.— 91. p.	77.— 91.
92.—179. p.	92.—179.
180.—217. p.	180.—217.
219.—316. p.	219.—316.
320. p.	320.
323. p.	323.
324., 325. p.	324., 325.
327.—378. p.	327.—378.
379.—439. p.	379.—439.
441.—584. p.	441.—584.
— 18. jūl. (192)	198., 204., 205., 227., 464., 570.
1934. g. 18. maij. (135)	43., 69., 80., 198.
— 12. sept. (241) II	188.
1935. g. 12. mart. (34)	
I, 111. p. 1. d. 1. pk.	111.
112. p. 1. d. 1. pk.	112.
282. p. 1. d. 1. pk.	282.
II, 27. p. 8. pk.	27.
27 ¹ . p.	27 ¹ , 56.
31 ¹ . p.	31 ¹ .
179 ¹ . p.	179 ¹ .
179 ² . p.	179 ² .
292. p. 3. pk.	292.
III	104., 110., 544., 545., 552.

Likumu un noteikumu gads, mēnesis, diena un skaitlis	Sodu likuma 1942. g. izd. pantī
1935. g. 12. mart. (34) IV	27., 176., 552.
— 5. nov. (192)	{ 7., 27., 43., 106., 179., 216., 351., 411., 416., 419., 420., 426., 428., 524., 525., 533., 566.
1936. g. 16. jūn. (103)	} 13., 20.
300. p. 6. pk.	} 31.
— 1. sept. (137)	} 68.
I, 31. p. 3. d.	} 139., 565.
68. p.	} 56.
II	} 378 ¹ .
III	} 378 ² .
1937. g. 2. apr. (53)	} 379.
I, 378 ¹ . p.	{ 337., 341., 343.—345., 545., 559., 561., 562., 566.
378 ² . p.	} 379.
II	} 54.
— 17. jūn. (116)	} 218.
1938. g. 17. febr. (54) III	} 317.—319.
1939. g. 13. jūl. (137)	} 321., 322.
I, 54. p.	} 323.
218. p.	} 326.
317.—319. p.	} 440.
321., 322. p.	{ 91., 92., 183., 402., 484., 573.—576.
323. p. 1. d.	} 61.
326. p.	} 129.
440. p.	} 323 ¹ .
II	} 482.
III, 61. p. 2., 3. d.	} 9., 120.
129. p. 3. d.	} 91 ¹ .
323 ¹ . p.	
482. p. 2. d.	
— 29. sept. (162) I	
II	

Alfabētisks rādītājs.

Sastādījis J. Lauva.

(Skaitļi rādītāja tekstā apzīmē pantus.)

Acetilēns 251.

A.

Administrācija, peļņas uzņēmumu 564.

Advokātūra, neatļauta 188, 189.

Aerodroms 385.

Aģitācija, garīdznieka izdarīta 304.

Aicinājums — sk. uzaicinājums.

Aizbildnis: netiklības veicināšana pie aizbilstamiem 504, varas nelietīga lietošana 471, 472, 486—489, 544; sk. cietsirdīga izturēšanās, piesavināšanās — aizbilstamo mantas.

Aizdevu kase: patvaļīga atklāšana 337; noteikumu pārkāpšana 338; augļošana no turētāja puses 568.

Aizdevumi: nelikumīgi 568; to nepareiza izlietošana 566; procentu norma 568.

Aizdomu celšana 184.

Aizgādnis — sk. aizbildnis.

Aizņēmuma biļetes, neatļautas 347.

Aizsardzība: ārzemnieku, ārvalstu 4—11.

Aizsardzības līdzekļi: izlaupīšana 106; nederīgu sagādāšana 94; to zagšana 547.

Aizsardzības vieta: iekļūšana tajā, lidošana pār to 93; sk. plāni

Aizsargu ietaises, zīmes 252.

Aizsargu organizācija: necienības izrādīšana tai 179².

Aizskaršana (goda): 432, 444, 450, 508—518; Valsts Prezidenta 74; ārvalsts diplomātiska pārstāvja 516; ārvalsts galvas 516; aizsargu organizācijas 179²; dienestpersonas 514; iespaiduma darbos 512, 513, 516; kvalificēta 510; mirušo 510; reliģisko jūtu 300; savstarpēja 514; svētuma — sk. dievzaimošana; valsts iestādes vai tās locekļa 179, 180; sk. apvainošana, miesas bojāšana — afektā, necienība, neslavas celšana.

Aizstāvēšanās, nepieciešamā: 44, 45; tās robežu pārkāpšana 44; miesas bojāšana, pārkāpjot aizst. robežas 446; nogalināšana, pārkāpjot aizst. robežas 439.

Aizturēšana — sk. brīvības atņemšana.

Aka: pielūžņošana 522.

Akcijas — sk. vērtspapīri.

Akciju vai paju sabiedrība: atvēršana 337; nelikumība tajā 340—345, 559—562; sk. arī kredītiestāde.

Aklums: tā nelietīga izlietošana 557.

Akmeņi: patvaļīga uzvešana vai iegūšana uz cita zemes 583.

Akti: to apliecināšana, sastādīšana, taisīšana 144, 421; sk. dokumenti.

Aktu nepatiesība 139, 140, 184, 188, 348, 419—424.

Alejas 276.

Alkoholiski dzērieni — sk. reibinoši dz.

Aļņa nogalināšana 267.

Amatniecības uzņēmums — sk. rūpniecības uzņēmums.

Amatpersona — sk. dienestpersonas.

Amatveidība: noziedzības piekropšanā 31, 54, 58; advokātūrā, neatļautā 189; ārstēšanā, neatļautā 218; augļošanā 568; karaklausības viltībās 210, 213; izspiešanā 551; krāpšanā 554; laupīšanā 550; marku noņemšanā 411; medīšanā, neatļautā 578; meža materiālu nelikumībās 581; noziedzīgi dabūtas mantas iegūšanā 570; piespiešanā un vervēšanā netiklībai 506, 507; proves noteikumu pārkāpšanā 353; reibinošu dzērienu neatļautā izgatavošanā un pārdošanā 238; savešanā 503; slēpšanā (notiesātā) 195; spēļu kāršu un bandroļu izgatavošanā 412; ubagošanā 298; viltošanā 408, 423; šantāžā 552; zagšanā 549; zvejā, neatļautā 262, 578.

Amnestija ārvalstī 8.

Apbedīšana 242.

Apcietinātais: atsvabināšana 106, 199; bēgšana 200.

Apraudējums: atdalīt daļu no Latvijas 69; valsts iekārtas 69—71.

Apdrošināšanas biedrība (sabiedrība): atvēršana 337; nelikumības tajā 343—345, 545, 559—562; sk. arī kredītiestāde.

Apdrošināšanas summa: tās dabūšana ar viltu 555.

- Apdzīvojums*, ēkas, kuģa: blandonībā 296; tos bojājot 526, 533; tur zogot 548.
- Apgāde*, nacionālā 156.
- Apgādes piegādāšana* kaņaspēkam 95.
- Apgaismošana*, ielu: 400; sk. minerāleļļa.
- Apgrūtināšana*, mantas, ļaunprātīga 565.
- Apliecība*: nepatiesas izdošana 419, 421; nepatiesas ziņas apliecībai 188; viltošana 415—418; medību apl. 263, 264; sk. liecība — nepatiesa, aktu nepatiesība.
- Aplūkošana*, nelikumīga — sievietes 126; sk. kratīšana.
- Apmelošana* — sk. neslavas celšana.
- Apmierināšana* — sk. cietušā apmierināšana.
- Applūdināšana*: 528, 532, 533; aiz neuzmanības 535, 538, 539; ar nolūku dabūt apdrošinājuma summu 555; sk. bojāšana.
- Applūdums* — sk. plūdi.
- Aprunāšana* — sk. neslavas celšana, aizskaršana.
- Apsardze* — sk. sargs.
- Apskurbinošas vielas* 238—240.
- Apskurbums* 310.
- Apslēpšana* — sk. slēpšana.
- Apsūdzība*, nepatiesa 182.
- Aptieka* 220—226, 333.
- Apūdeņošana* 277, 283.
- Apvainošana* 508, 509; sk. aizskaršana.
- Apvienība*, noziedzīga 50, 108, 109; dumpja sarīkošana 71; mantas bojāšanai 534; naudas zīmju un papīru viltošanai 407; nodevības izdarīšanai 98—100; slepkavības izdarīšanai 431.
- Archaioloģiski izrakumi*, neatļauti 279.
- Arhitekts* 381.
- Arests* 17, 21, 22.
- Ārlaulības bērns*: atteikšanās to apgādāt un uzturēt 485; tā nogalināšana 435.
- Ārstēšana*: neatļauta 218; nolaidīga 219.
- Ārstniecības iestāde*: ievietošana tajā 38.
- Ārstniecības līdzekļi* — sk. zāles.

Ārsti: augļa nomirdināšana 439; nepatiesas apliecības izdošana 419; liegšanās palīdzēt slimam 464; pie divkaujas 456; sk. ārstēšana.

Ārvalstniecība 5, 6.

Ārvalsts 4—11, 87, 88, 91, 91¹, 96, 97; noziegumi pret ā. 100, 117—120; tās galva, diplomātiskais pārstāvis 516; ā. tiesas spriedums 8; Sodū lik. piemērošana ārpus Latvijas izdarītiem noz. nodarījumiem 6—11; sk. aizsardzība, miesas bojājums, nodevība, slepkavība, vardarbība.

Ārzemnieki: aizsardzība un atbildība 4, 5, 7—11; atgriešanās patvaļīgi uz Latviju 201; izdošana 11; izraidīšana 34; kuģošana zem Latvijas tirdzniecības flagas 365; nodevības izdarīšana 102.

Asinsgrēks 481, 498, 499.

Atbildība juridisku personu lietās 51.

Atceļšana no amata 27, 60, 77, 157.

Atkārtojums 22, 24, 25, 62.

Atmūķis, slēdzamais: blandonim 296; ubagojot 298.

Atņemšana: priekšmetu 35, 37; mantas 27¹; sk. brīvības atņemšana, tiesību zaudēšana.

Atplēšana — sk. attaisīšana.

Atradums: tā piesavināšanās 542, 543.

Ātraizdegošās vielas: 251—253; to noliktavas bojāšana 532, 538.

Atrašanās: svešā mežā 577, 582; uz svešas zemes 577.

Atsavināšana, mantas, par kaiti kreditoram 565—567.

Atspēkojuma neievieošana period. izdevumā 330.

Atstāšana: dienesta 216; bez uzraudzības 489; dzīves vietas 201, 202, 208; briesmās 458—464; kuģa — briesmās 462; nespējīgā sev palīdzēties — bez palīdzības 458—461; pasažiera — nenoligtā vietā no kuģa kapteiņa vai lidmašīnas komandiera puses 388; briesmās no satiksmes līdzekļa vadītāja puses 463; slimnieka — bez palīdzības 464; sk. bēgšana, dezertēšana.

Atsvabināšana: apcietināto 106, 199; nosacīta 20; līdzdalībnieka no soda 49; sk. soda nosacīta atlaišana.

- Attaisīšana*: tēlegrammas, vēstules 520; dienestpersonas attaisīta korespondence, tēlegramma 129.
- Atteikšanās*: palīdzēt 460—462, 464; liecinieka, lietpratēja pienākumus izpildīt 198; vecākus vai bērnus uzturēt 445; zvērināta piesēdētāja pienākumus izpildīt 152.
- Atvaļinājumi* 374, 378.
- Atvēršana*: kinematografa, lasītavas 321; mācības iestādes 158; kredītiestādes, rūpniecības-tirdzniecības sabiedrības 337, 345; mēbelētu istabu 287; poligrafiskas iestādes vai tās ražoj. tirgotavas 317, 321; rūpniecības-tirdzniecības uzņēmuma 333; spēļu nama 316; spiestuves 317; sk. fabrika.
- Atvieglojumu* izlietošana nepareizam mērķim 566.
- Audzināšana* ģimenēs 54, 61.
- Audzināšanas-labošanas* iestāde 21, 22, 39, 54, 61.
- Auglis*: viņa nomirdināšana 438—440, 443; sk. dzemdēšana.
- Augļošana* 568; sk. tirgošanās ar reibinošiem dzērieniem.
- Augu* patvaļīga lasīšana 583.
- Augu* aizsardzība 259, 260.
- Auklotas* grāmatas 249, 318, 341.
- Automobilis* — sk. paš kustīga mašīna.
- Autora* tiesības: to pārkāpšana 573, 576.
- Autors*: raksta, periodiskā izdevumā 192, 331.
- Avots*: minerālūdeņu 382; pielūzpošana 522.

B.

- Bāka* 390.
- Balasts* 392.
- Banda* 50, 243; izspiešanā 551; krāpšanā 554; laupīšanā 550; šantāžai 552; zagšanā 549; sk. koppelce.
- Bandroles* 352; sk. vērtšzīmes.
- Bankas* iestāde: atvēršana, patvaļīga 337; neatļautu operāciju izdarišana 339; sk. kredītiestāde.
- Bankrots* 344, 558—564; ļaunprātīgs 558, 559; vienkāršs 561; līdzdalībnieks 560; sk. nobēdzināšana.
- Bars* — sk. koppelce, pūlis.
- Baumas*: to izplatīšana 282—285.
- Baznīca*: bojāšana 533, 534.

Bēgšana: apcietināto 199, 200; no kuģa 374; no apcietinājuma vai ieslodzījuma vietas 199, 200; sk. dezertēšana.

Bērna slepkavība 435.

Bērns: izlikts, atstāts, nomaldījies 469; neatdošana, aizturēšana 468; atteikšanās to apgādāt un uzturēt 485; no-laupīšana, noslēpšana, samainīšana — ubagošanai u. t. l. 467.

Bezdarbība, varas: jēdziens 122; v. bezdarbības veidi 123.

Bezkaunība: zogot 546.

Bezuzdevuma lietvedis 544.

Bibliotēka: neatļauta turēšana 321; aizliegti izdevumi 322; bojāšana 532, 533.

Biedrība, nelikumīga 107.

Bilance, nepareiza 345.

Biļetes: b. pārdošana bez nodokļa 350; sk. tālākdošana, vērtspapīri, viltošana.

Billons 403, 406.

Birža 283, 284.

Blakus sods 57.

Blandonība 296, 297; sk. slinkums, liekēdība.

Blankets 358, 359, 557; izpildīšana 422, 423.

Bojāšana: aizsardzības ierīkojuma 524; bandā 243; baznīcas 533; bīstamiem līdzekļiem 532, 533; brīdinājuma zīmes 524, 529; cenu sacelšanas nolūkā 258; darba drošības ietaises 526; dokumenta u. c. 97, 180, 525; dzelzceļa 529, 536, 537, 540; ēkas 524, 526, 532; gatavošanās uz to 534; ģerboņa, karoga, likumīgas varas zīmes 180; glābšanas ierīces 526; ieslodzījuma vietas 199, 200; kapa 524; koka 521; korespondences 129, 525; kuģa 524, 526, 529, 530, 532; lietiska pierādījuma 193; lopu 524; lūgšanas nama 533; mantas 521, 532, 533, 538; mantas — kreditoram par kaiti 565; mantas — pa nemieru laiku 105; mantas — pa streika laiku 244; nejauša — dzelzceļa 540; aiz neuzmanības 535—539; aiz neuzmanības — nesodāma 539; noliktavas 524; paš kustīgas mašīnas 529, 532; pieminekļa 524; robežu, izlūkojuma zīmes 97, 523; satiksmes ceļu 523, 528—530, 536, 537, 540; apvienība bojāšanai 534; sējuma,

dārza 532; tēlegrafa, tālruna, radio 527, 535, 539; ūdens 241; ūdensceļu un to ierīkojumu 528, 534, 537, 540; ugunsdzēsāmās ierīces 526; zīmoga 170; zinātnes, mākslas priekšmeta 524, 533; zivju, vēžu 524; sk. miesas bojājums.

Braukšana: patvaļīga, pa cita zemi 583; nolaidīga, ātra 255; tās traucēšana 398.

Brīvības apdraudējums 474.

Brīvības atņemšana 465, 466; no dienestpersonas puses 124; Valsts Prezidentam 73.

Bruģis 400.

Bruņots spēks — sk. karaspēks.

Burtu ražotava 317.

Būvdarbi — sk. celtnieciņa.

Būvēšana: patvaļīga 380; no nederīga materiāla, neievērojot tehniskos noteikumus 381, 531, 537.

Būvniecība — sk. celtniecība.

C.

Caurule netīrumu novadīšanai 383.

Ceļi — sk. satiksmes ceļi.

Celtnieciņa 252, 380, 395.

Celtniecība: noteik. pārkāpšana 250, 380—382, 395; sk. būvēšana.

Cena: tās pārmērīga sacelšana 258; augstāka par izsludināto 335.

Centrālās vēlēšanu komisijas rīkojumu un instrukciju neizpildīšana 146.

Cenu rādītājs 358, 359.

Ceremonijas, reliģiskas 301, 302.

Cesija 189.

Cietsirdīga izturēšanās: pret atkarībā stāvošiem 308; pret bērniem 486, 487; pret nevarīgiem 308.

Cietuma sargi — sk. sargi.

Cietums 15, 20—22, 28, 31.

Cietušā apmierināšana 541, 542, 546, 553.

Cietušā piekrišana 434, 439, 500.

Cildināšana, noziegumu 115.

Ciršana, meža: aizliegta 271, 274—276; patvaļīga 579, 580; nesodāma 579; valsts meža 276; sk. lietošana — patvaļīga — meža.

Civiltāvoklis: nepareizas ziņas akta sastādīšanai 421.

D.

Dalības ņemšana — sk. piedalība.

Dalībnieks 49; sk. arī līdzdalība, piedalība.

Dambis: ietaisīšana 386; bojāšana 528, 535.

Darba līgums 368; kuģa darbinieku 372; laukstrādnieku 378¹, 378²; noteikumu pārkāpšana 368—372, 376—379.

Darba nams, ievietošana tajā 31, 296, 297, 570.

Darba noteikumu pārkāpšana 376—379.

Darba spēka aizsardzība 368—379.

Darbi ieslodzījuma vietās 18.

Darbinieki — sk. dienestpersonas, dienestā stāvošais.

Darbu pārtraukšana 244, 245.

Darbu uzņēmējs: piespriestas algas nesamaksa 371; atbildība par būvi 381; noteik. neizpildīšana 385.

Dārgmetalli un to izstrādājumi 352—357.

Dārzs: bojāšana 532; patvaļīga puķu vai augļu vākšana 583.

Daudzlaulība 479, 484.

Dauzonība 280.

Dāvana — sk. kukuļņemšana.

Dāvanu lūgšana — sk. ubagošana.

Dedzināšana 38, 532, 533; aiz neuzmanības 538, 539; ar nolūku dabūt apdrošinājuma summu 555; sk. bojāšana.

Degošas (ātri aizdegošās) vielas 251, 253; to noliktavas bojāšana 532, 538.

Demonstrācija 104.

Dezertēšana 211—213.

Dienesta darbība — sk. dienestpersonas: dienesta noziedzīgi nodarījumi.

Dienesta noziedzīgs nodarījums 121—155.

Dienestā stāvošais: dzelzceļa noteik. neizpildīšana 396; kuģa —pienākumu neizpildīšana 372—375; nespējīga pieņemšana 397; rupja apiešanās no viņa puses 393; satiksmes

drošības apdraudēšana 529—531, 536, 537, 539; tehnisko noteikumu neizpildīšana celtniecībā un satiksmes līdzekļu darbos 381, 531, 537, 539; viņa uzpirkšana, uzticības nelietīga izlietošana kredit- un sabiedriskās iestādēs 545; zagšana 545; sk. dienestpersona.

Dienestpersonas: jēdziens 43; aktu, aizliegtu, sastādīšana 144; aizskaršana 514; apcietinātā atsvabināšana 199; apzīmogošana, nepareiza 142, 143; atbildība 60, 121—123; atcelšana no amata 27, 60, 77, 157; brīvības atņemšana no viņu puses 124; darījumos stāšanās, aizliegtos mantiskos 154, 155, 344; dienesta noziedzīgi nodarījumi 121—155; dienesta patvaļīga atstāšana 216; dzelzceļa u. c. satiksmē — pastāvošo noteikumu neizpildīšana 529—531, 536, 537, 539; formu neizpildīšana 145; grāmatu vešanas noteikumu neizpildīšana 138, 139; izsoļu, atklātu, nepareiza izdarīšana 153; kratīšana, apskatīšana, lietu izņemšana — nelikumīga 125; liecinājumu iespaidošana 148; ņēmumi, nelikumīgi 132—135, 137; nepaklausība viņām 160; nodarbošanās, aizliegta 154, 155; nodevība 94—96; viņu noziedzīgas darbības veidi 121, 122; piespiešana (no viņu puses) izpildīt nesaistošu darbu 133; sievietes nelikumīga aplūkošana 126; slepenu plānu, dokumentu nolaupīšanas vai pazaudēšanas pielaidums 128; slepenu ziņu, dokumentu, korespondences izpaušana, piesavināšanās 127—129; uzticības nelietīga lietošana kredit- un sabiedriskās iestādēs 545; vardarbība pret dienestpersonu 169, 450; zagšana 545; ziņu, nepareizu, sniegšana 140, 141; sk. dienestā stāvošais, bezdarbība — varas, pārkāpšana — varas, kukuļošana, kukuļu ņemšana, pretdarbība, pretošanās, piespiešana, uzpirkšana.

Dienests: d. atstāšana 216; nepiemērīgas personas pieņemšana tajā 397; sk. atcelšana.

Dievkalpojums 303; kavēšana 301; traucēšana 302; aģitācija tajā 304.

Dievzaimojums 300.

Diplomātiskais pārstāvis 96, 516.

Disciplinārpārkāpumi 130, 131, 182, 184.

Dividendes aprēķins, nepareizs 345.

Divkauja 451—457; atkāpšanās no nosacījumiem 455.

Dokuments: akla paraksts 557; bojāšana, slēpšana 97, 128, 180, 525; izziņošana 89—92, 127, 128; izkrāpšana 553; neiesniegšana 376; nelietīgā blanketa izpildījumā 422, 423; nepatiess 139, 421; laupīšana 550; paņemšana 97, 546; otrreizēja piedzišana pēc tā 556; piesavināšanās 541; izspiešana 552; viltota d. lietošana 424; zagšana 547; sk. aktu nepatiesība, tālākdošana, viltošana, personības dokuments.

Draudi 471—474; piedabūšanai balsot par vai pret ko 176; šantāžā 552; sk. vardarbība, apdraudējums, mieskārīga darbība, miesas bojājums, piespiešana.

Drošības aizsardzības noteikumu pārkāšana 243—257, 548—551.

Drošības ieslodzījums 31, 506, 548—551, 554.

Drukas darbi — sk. iespieduma darbi, iespiešana.

Duelis — sk. divkauja.

Dumpis 69—71; līdzjutības izteikšana tam 104; sk. mūsināšana, neziņošana, propaganda.

Dusmas — sk. dvēseles uzbudinājums.

Dvēseles slimība — sk. gara slimība.

Dvēseles uzbudinājums: miesas bojājumu izdarot 444, 445; slepkavību izdarot 432; vardarbību izdarot 449.

Dzelzeļa kustība: atstāšana briesmās no vadītāju puses 463; nepaklausība dienestpersonai 160; piespiešana 174; pretošanās dienestpersonai 169; sk. katastrofa.

Dzelzceļš: bojāšana 529, 534, 536; nepareiza zīmes došana 530, 537; neziņošana par nejaušu bojājumu 540; noteikumu neizpildīšana no būvētāja vai vadītāja puses (technisko) 531, 537; noteikumu neizpildīšana no dienestā stāvošā puses 396, 397, 530, 531; noteikumu neizpildīšana no publikas puses 394, 395; zagšana vilcienā 546; sk. satiksmes drošība, satiksmes līdzekļi.

Dzemdēšana: palīdzība 218, 219, 464; priekšlaikā 443.

Dzērieni: veselībai kaitīgu dzērienu izgatavošana un pārdošana 235—240; sk. reibinoši dzērieni.

Dzērienu pārdošana: tās reklamēšana 312; algas izmaksa vai darbinieku līgšana tajā 313, 336; noteikumu pārskatīšana 335, 336; tās turētājs, nelikumīgi mantu iegūstot vai izdodot 571.

Dzērums — sk. piedzērums, piedzērušais.

Dzimsarakstu nodāja: neatļautu laulību noslēgšana 484; neziņošana tai 490; pienākumu neizpildīšana no pārzina puses 491, 492.

Dzīves vieta: 34, 201, 202, 208, 288, 296; sk. pārvietošanās, atstāšana.

Dzīvnieki: mocīšana 314; sk. kustoņi, lopi.

E.

Edamvielas: to apzīmogošana 143; nepienācīga labuma 235—239; kuģa apgādāšana ar nepienācīga daudzuma un labuma ē. v. 373; pārdošana, glabāšana 234—237, 239, 335; viltošana 236, 239.

Ēka: atrašanās, iebrukums svešā ēkā, tās neatstāšana 105, 296, 475, 476; tās būvēšana 380, 381; bojāšana 524, 526, 532, 533; ielaušanās tajā 546, 548.

Eļļa, minerāl- 251.

Epidēmijas — sk. lipīgas slimības.

Epizootija — sk. lipīgas slimības.

F.

Fabrika: atvēršana, ierīkošana 250, 333, 334; trauku izgatavošana — nelikumīga mēra 363; sk. darba līgums, rūpniecības ...

Farmaceits 223—226; sk. aptieka.

Feldšers 464; sk. sanitārais palīgpersonāls.

Fiktīvs prasījums 564.

Fiska, sabiedriskas vai privātas intereses, kaitējums tām 121—123, 127, 138, 140, 141, 164.

Flaga: nelikumīga kuģošana zem Latvijas tirdzniecības flagas 364, 365; sk. karogs.

Fonografs 325.

Formalitāte neizpildīšana no dienestpersonas puses 145.

Formas tērps: patvaļīga lietošana 292.

G.

Gadi — sk. vecums.

Gaisa bojāšana 334.

Gaisa satiksme 529—531, 537, 539, 540.

Ganīšana — lopu 273—275, 395, 583.

Gānīšana — sk. nogānīšana, ģerbonis, flaga.

Gara slimība 38, 441; sk. nesapratība.

Gara uzbudinājums — sk. dvēseles uzbudinājums.

Garīdznieks: amata piesavināšanās 303; viņa izdarīta aģitācija 304; neatļautu laulību noslēgšana 484; reģistrācijas grāmatu vešana 490, 491.

Gāšana: ārvalsts valdības 117; pastāvošās kārtības — sk. graušana.

Ģerbonis: bojāšana, noplēšana 180; tā nogānīšana 116, 119; patvaļīga lietošana 292, 362.

Ģimenes tiesības 477—487.

Glābšanas ierīces bojāšana 526.

Goda aizskaršana — sk. aizskaršana, apvainošana.

Goda tiesas loceklis 456.

Goda zīme — sk. zīme — goda.

Grads, stāvoklis: nepiederīgs 292.

Grāmatas: auklotas 249, 318, 341; darba devēja 376; naudas (kases) 138, 139; receptšu 223; tirdzniecības 345, 366, 421, 558—560.

Grāmatu pārdošana — sk. iespieduma darbi, poligrafiska iestāde...

Graušana: pastāvošās kārtības 69—71; sk. koppelce, musināšana, propaganda.

Grāvis 277, 400, 583.

Grūtniece 438—440, 443; sk. dzemdēšana.

Gružu uzvešana uz svešas zemes 583.

H.

Heroīns u. c. 227.

Himna, valsts 116.

Huliganisms 18, 22, 31, 281; sk. ļaunprātība.

I.

- Iebrukums* svešās telpās 475, 476; koppelcē izdarīts 105; sk. ielaušanās.
- Iedzīvotāju* pieteikšana un izrakstīšana policijā 286; ziņošana saimniekam par dzīves vietas maiņu 288.
- Iegūšana*: mantas — ar noziegumu dabūtas 570, 571; koku — pretlikumīgi dabūtu 581.
- Iekūlāšana*, mantas, nelikumīga 565, 566.
- Ielas*: ierīkošana, apgaismošana 400.
- Ielaušanās*: laupot 550; zogot 546, 548; sk. iebrukums.
- Ienaid* — sk. naid.
- Iepriekšējs* apcietinājums: tā ieskaitīšana sodā 53.
- Ierašanās* Latvijā bez attiecīgiem dokumentiem 295.
- Ierobežojumi* dzīves vietas izvēles tiesībās 34, 201, 202.
- Ierocis*: bandā 243; blandonim 296; laupot 550; izgatavošana 248; lietošana, pretojoties likumīgai varai 105, 106, 169; piespiežot 171; nēsāšana, glabāšana 252, 296; noliktavas 106; ubagojot 298; zogot 548; smagam noziegumam 247; slepkavībā 431.
- Iesaucamo* saraksts 204, 205.
- Ieslodzījuma* vietas: 14—17; sk. cietums, iepriekšējs apcietinājums, pārmācības nams.
- Ieslodzīto* nosacīta atsvabināšana pirms termiņa 20.
- Iespaidošana* — sk. izspiešana.
- Iespieduma* darbi: aizskaršana tajos 513; neatļauta izdevuma izlaišana 318, 320, 324; neatļauta tirgošanās 321, 322, 324; noziedzīga satura 331, 332; patvaļīga iespiešana 323; uzraudzības noteikumu pārkāpšana 317—332; sk. iespiešana, periodisks izdevums, sacerējums.
- Iespiešana*: neatļauta 318, 320, 323; likumu un noteikumu 329; sk. spiestuve.
- Iešana* pa cita zemi 583.
- Ietērps* — sk. formas tērps.
- Ievainošana* — sk. miesas bojājums.
- Indīgas* vielas 218, 224, 225, 227, 228, 238—240; sk. sazāļošana.
- Inženieris* 381.

Istabu izīrēšana 335.

Izbraukšana, izceļošana uz ārzemēm 285, 290.

Izdarītāji noziedz. nodarījumā 49.

Izdevējs — sk. redaktors.

Izdevums — sk. periodisks.

Izdošana — sk. tālākdošana.

Izgudrojuma privilēģija 575, 576.

Izlabošana, nepareizi ierīkotā 36, 37.

Izloze 346, 347.

Izmantošana netiklībai 505—507.

Iznīcināšana 555; sk. bojāšana.

Izpauduma patiesīgums 515, 516.

Izpausana: apspriedes noslēpumu 149; ārējās drošības noslēpuma 89—91; korespondences, telegrammas 129, 520; neatļautu ziņu — presē 328; nepatiesa, uzticību satricinoša apstākļa 518; neslavu ceļoša apstākļa 509, 515, 516, 518; nodarbības vai amata noslēpumu 519; valsts noslēpumu 127—129; sk. izplatīšana, šantāža.

Izpildīšana: likuma, dienesta pavēles 42.

Izplatīšana: kaitīgu kukaiņu, kustoņu 259, 260; nepatiesu baumu 282—285; sk. notēlojums, sacerējums.

Izpostīšana: daudzu personu 545, 559; noliktavu u. c. 106; izceļotāju saimniecību 285.

Izrādes: biļetes 350; neatļauti uzvedumi 325.

Izraidīšana uz ārzemēm 34.

Izrīkojumu biļetes 350.

Izsole, atklāta: 153, 155; norunāšanās pret to 367.

Izspiešana 551; bandā 243; kukuļu i. 131—133, 137; nelikumīgu ņēmumu 132; liecinājumu 148.

Izšķērdība 561.

Izvairīšanās — sk. kaņaklausība.

Izvarošana 38, 433, 446, 500—502; sk. mieskārīga darbība, kopošanās.

Izvešana: aizsargājamo pieminekļu 277; koku — pirms atļaujas 276; sieviešu — uz ārzemēm netiklībai 506.

Jūrā, laupīšana 550.

J.

Juridisku personu lietās, atbildība 51, 341, 344, 345.

Jūrnieki — sk. kapteinis, kuģis.

Kalcijs-karbīds 251.

K.

Kanālis: ierīkošana 386; pielūžņošana 522.

Kaps: zagšana no tā 547; tā bojāšana 524.

Kapsēta 242.

Kapteinis, kuģa: aiziešana no kuģa 387; kalpotāju līguma noteikumu neizpildīšana no viņa puses 372; flagas nelikumīga lietošana 365; kuģa atstāšana briesmās 463; nepaklausība viņam 160; pasažiera vai kalpotāja atstāšana nenoligtā vietā 388; pārtikas vielu apgādāšana nepietiekošā vai kaitīgā sastāvā 373; signālu noteikumu neizpildīšana 391; sk. satiksmes drošība.

Kažaklausība: tās noteikumu pārkāpšana 204—216; atrauššanās no tās 204—208; atrauššanās ar viltu 209, 210; sk. atstāšana — dzīves vietas, komisija, kūdīšana, locekļu bojāšana, neierašanās.

Karantēna: noteikumu pārkāpšana 217.

Kaža sardze — sk. sargs.

Kaža sodu likumi — 214.

Kažaspēks: tā izsaukšana 103, 104; kārtības traucēšana tajā 282; pretošanās tam 106; sk. nodevība, propaganda.

Kažavīrs: kažaklausības noteikumu pārkāpšana 208, 209, 214; tiesību zaudēšana 27.

Kaža ziņu ievākšana, sniegšana 89—92.

Karogs 116, 119, 180; sk. flaga.

Kašs: 100, 101; musināšana uz to 88; ienaidnieka pabalstīšana 87; gūsteknis 102.

Kārtības traucēšana: sapulcē 165, 166; kažaspēkā 282.

Kārtis — sk. spēļu kārtis.

Katastrofa — dzelzceļa vilciena, kuģa, paškust. mašīnas: 174, 390, 462, 463, 529—531; lidmašīnas 385; aiz neuzmanības 596.

Kaušanās 280.

Ķīla: tās patvaļīga lietošana 584; ar noziegumu iegūtas mantas pieņemšana ķīlā 570, 571, 581; dienestpersonas 155; par reib. dzērieniem 336.

Ķīmiķis 224—226.

Ķīmiska fabrika — sk. aptieka.

Kinematografs: atvēršana 321; neatļauts uzvedums 325.

Klaušas: to neizpildīšana 161; nelikumīgas 133.

Kokaīns u. c. 227.

Koki: to noliktavas bojāšana 532; augoša koka bojāšana 521; sk. mežs, ciršana, iegūšana, izvešana, tālākdošana, pludināšana.

Kolportieris 322.

Komisija, karaklausības 205—207.

Komisijas vai uzziņu kantoņa patvaļīga atvēršana 337.

Konfiskācija — sk. lietu atņemšana.

Konkurence, negodīga 203.

Kontrabanda 243.

Kontrafakcija — sk. autora tiesības.

Konvencija 7—9, 11, 118; sk. arī līgums.

Kooperātīvs — sk. kopdarbības sabiedrība.

Kopdarbības sabiedrība: atvēršana 337; nelikumība tajā 341, 343—345, 545, 559—562.

Kopība 58, 60, 64, 177.

Kopieslodzījums 16, 17.

Kopošanās: ar nepieskaitīgu, neaizsargātu sievieti 500—502; ar mazgadīgu sievieti 497, 500—502; patvaļīga 500—502; pavedinot 497; pielaižot slimību 230, 231; sk. mieskārīga darbība.

Koppulce 103—106; sk. pūlis.

Korespondence: izkrāpšana 553; izspiešana 552; laupīšana 550; patvaļīga attaisīšana, paturēšana 520; piesavināšanās 541; zagšana 546, 547; sk. bojāšana, izpaušana, dokuments, dienestpersona.

Krāj-aizdevu kase: atvēršana 337; noteikumu pārkāpšana 338; sk. kredītiestāde.

Krāpšana: 553—557; bandā 243; kr. iezīmes (apstākļi) 553; apdrošinājuma lietā 555; uguns pielikšana apdrošinātai mantai 555.

Krāsas: kaitīgas 236.

Kratīšana, nelikumīga 125, 126.

Kreditiestāde: atvēršana — patvaļīga 337, 580; izlaupīšana 106; neatļautu operāciju izdarīšana 338, 339, 342—344; norēķini un iesniedzamās ziņas 345; nepatiesu ziņu iesniegšana no pārstāvja puses 345; statūtu pārkāpšana 164, 343, 344; uzticības nelietīga lietošana no dienestpersonas puses 545; vieglprātīga lietvedība, maksātnespēja 559—562.

Kreditoru saraksts, nepareizs, atsavinot uzņēmumu 567.

Krematorija 242.

Kūdīšana: dezertēt 212; uz divkauju 457; divkaujas noteikumus neizpildīt 455; neierasties kara dienestā 211; neierasties uz kuģi 374; uz nemieriem 103—106; pārceļot uz ārzemēm 285; uz pašnāvību 436; uz smagu noziegumu 246; uz streiku 245, 473; sk. musināšana, runa, uzkūdītājs, pamudināšana.

Kūdrājs: tā bojāšana 532.

Kuģis: 93, 160, 174, 385, 387—392; bojāšana 524, 526, 529, 532—534, 536; briesmās 375; kalpotāju līgums 372; kalpotāju neierašanās uz k. 374; pienākumu nepildīšana 375; zagšana no tā 548; tehnisko noteikumu neizpildīšana no būvētāja vai pārziņa puses 531, 537; tirdzniecības 364, 365; sk. dienestā stāvošais, kapteinis, katastrofa, satiksmes līdzekļi.

Kuģojama upe 386.

Kuģošana: k. noteikumu pārkāpšana 385; tās traucēšana 384; sk. zīme: brīdinājuma, z. došana.

Kukaiņi, kaitīgi 259, 260.

Kukuļošana 175, 176, 569; sk. kukuļu ņemšana, uzpirkšana.

Kukuļu ņemšana 130—137; dāvanas piesavināšanās 136, 137; izspiešana 131—133, 137; piepalīdzība 136, 137; zvērīnāta piesēdētāja izdarīta 135; sk. ņemumi — nelikumīgi.

Kustoņi: bīstama k. turēšana 252; mocīšana 314; sk. lopbarība, lopi, lipīgas slimības, zvēri.

L.

Labdarības iestāde: nelikumības tajā 545.

Laborātorija — sk. aptieka.

Labošanas iestāde 21, 22, 54, 61.

Laiks — sk. sods.

Lasītava 321, 322.

Lauksaimniecības augi: cīņa pret to slimībām 259, 260.

Laukstrādnieki: to atvilkšana no cita darba devēja 378¹; sa-
līgšana ar vairākiem darba devējiem 378¹, 378²; patvaļīga
aiziešana no darba 378².

Laukumi: ierīkoš. noteik. neizpild. 400.

Laulība 477—484; ar laulībai nepilngadīgu personu 482; ar
neatļautas radniecības vai svainības personu 481, 483; ar
nepieskaitīgu personu 478; piespiesta l. 477, 486, 488; ar
viltu 480; l. reģistrācija 492; sk. daudzlaulība.

Ļaunprātība, nepamatota 18, 31, 59; sk. huliganisms, nelietīga
lietošana.

Laupīšana 550; bandā 243.

Lidmašīna 160, 385, 387, 388.

Lidošana virs aizliegtas vietas 93.

Līdzietība: bērnu neatdodot 468; nogalinot 434.

Līdzdalība 49, 51; bankrotā 560; izvairoties no parādu maksā-
šanas 565; izvairoties no kaņaklausības 210.

Līdzparaksts 421.

Liecība — nepatiesa 183, 185, 188; tās iespaidošana 148; sk.
aktu nepatiesība; atteikšanās no l. 198.

Liecinājums — sk. liecība, aktu nepatiesība.

Liekēdība 31; sk. slinkums, blandonība.

Lietošana, patvaļīga: cita mantas 577—584; citas personas
vārda 425; formas tērpa, ģerboņa, ordeņa u. c. 292; iekī-
lātas mantas 584; izgudrojuma privilēģijas 575, 576; lite-
rāra, mākslinieciska īpašuma 573, 576; meža 271—276, 581;
viltota dokumenta 423, 424; viltotu vērtszīmju 409, 410;
viltota zīmoga 428; zemes ražojumu 583; grāvju u. c.
ūdensbūvju 583.

Lietpratējs 148, 183, 198.

Lietu atņemšana 35, 37.

Lietu izņemšana 125.

Līgums: starptautisks 7—9, 11, 118; Latvijai kaitīga līguma noslēgšana 96; ar valdību slēgta līguma neizpildīšana vai nokavēšana 94, 95; sk. darba līgums.

Likums: neizpildīšana 157; izsludināšana, spēkā ievēšana 123, 169; iespēšana privātā izdevumā 329.

Lipīgas slimības: 217, 229; kustoņu un stādu 259, 260; slēpšana no zidītājas puses 233.

Locis: pienākuma neizpildīšana 389.

Lopbarības līdzekļi: kaitīgi 261.

Lopi: aizvešana vai aizdzīšana, patvaļīga 572; aplaišana ar sērgu 259, 260, 524; bojāšana 524; caurdzīšana, ganīšana 395, 583.

Loterija 346, 347.

Luga — sk. uzvedums, izrādes.

Lūgšanas nams: bojāšana 533, 534; zagšana no tā 547; sk. nelietības.

M.

Mācības iestāde — neatļauta atvēršana 158.

Mainītava: patvaļīga atvēršana 337; neatļautu operāciju izdarīšana 339.

Mājkustoņi — sk. kustoņi, lopi.

Maksātnespēja — sk. bankrots.

Mākslas priekšmeti: bojāšana 524, 532—534.

Malka: noliktavas bojāšana 532; sk. pludināšana.

Mālu iegūšana cita zemē 583.

Manta — sk. bojāšana, nolaupīšana, piesavināšanās.

Mantas atņemšana notiesātam 27¹.

Mantas darījumi ar nolūku kaitēt kreditoram 565—567.

Mantas darījums: neatļauts — dienestpersonas stāšanās tādā 154, 155; neizdevīgs — piedabūšana tajā 556.

Mantas izņemšana no cita valdījuma 521.

Mānticība 47.

Mantisks kaitējums 345, 422, 423, 427, 519, 544, 545, 553, 559, 566, 584; sk. bankrots, bojāšana, fiska..., krāpšana.

Mantojuma aprakstīšana 563.

Markas — sk. vērtszīmes.

Mazgadīgie: viņu atbildība 39; darba nosacījumi 370, 487; pielaišana dzert alkoholiskus dzērienus vai par apkalpotāju dzertuvē 335; skolu apmeklēšana 369; sūtīšana ubagot 309; sk. bērns, nepilngadīgie, izvarošana, kopošanās, mieskāriģa darbība, pederastija, savešana, vecums.

Mazsvarība: bojājumos 521, 523, 525; meža pārkāpumos 579; zaudējumā 541—543, 546, 553, 570.

Mazturības tiesība 188.

Mēbelētas istabas: to atklāšanas un turēšanas noteikumu pārkāpšana 287.

Medicīniskā apskate 207.

Medījuma, neatļauta, pārdošana un iznēsāšana 268—270.

Medīšana: noteikumu pārkāpšana 263—270; patvaļīga 577, 578

Mēģinājums: jēdziens 47; ar nederīgiem līdzekļiem 47.

Mēri: nepareizi, neatļauti 142, 355, 363.

Mērniecības darbi 178.

Metriskās grāmatas — sk. reģistrācija.

Mežrūpnieks 581.

Mežs: noteikumu pārkāpšana 271—276; bojāšana 532; nelikumīga ciršana vai lietošana 271, 274—276, 579—581; atrašanās svešā mežā 582; sk. medīšana.

Miera traucēšana, sabiedriskā 280—282.

Miesas bojājums: 38, 441—447, 460, 480; afektā 444; Valsts Prezidentam 73; divkaujā 452—455; izvairoties no kara-klausības 209, 210, 214; kvalificēts 445; laupot 550; liedzoties palīdzēt 460; aiz neuzmanības nodarīts 447; pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas 446; piespiežot dienestpersonu 171, pretojoties tai 169; sk. locekļu bojāšana.

Miesas neaizskaņamība: tās aizskaršana 74, 448—450.

Mieskāriģa darbība: 306; ar mazgadīgu, nepilngadīgu 493, 494; ar sievieti 495; saistīta ar vardarbību, nevainības laupīšanu, draudiem 495; sk. kopošanās.

Minerāldubļi 382.

Minerāleļļa 251.

Minerālūdeņi 382.

- Ministru kabinets*: vardarbība pret to 69—71; tā locekļa nonievāšana 104, 110; tā locekļa pielīdzinājums dienestpersonai 43.
- Ministru Prezidents*: nonievāšana 104, 110; pielīdzināšana dienestpersonai 43.
- Mironis*: 242; apgānīšana, nolaupīšana 305.
- Mirušais*: tā goda aizskaršana 510; sk. mironis.
- Mobilizācija*: 216; klausas 161; satiksmes līdzekļu 215; patvaļīga dienesta atstāšana 216.
- Mocišana*, dzīvnieku 314.
- Modelis*: svešu m. patvaļīga lietošana 360, 575.
- Morfījs* u. c. 227.
- Mudināšana* — sk. pamudināšana.
- Mūķējamais* — sk. atmūķis.
- Muļķība*: mēģinājumā ar nederīgiem līdzekļiem 47.
- Musināšana* 108—112; sk. kūdīšana, naidis, propaganda, runa.
- Mūzejs*: tā bojāšana 532, 533.
- Mūzikas sacerējums*, neatļauts 325.

N.

- Nacionālā* apgāde, noteik. neizpild. 156.
- Naidis* starp iedzīvotāju daļām 108, 109, 111, 112.
- Narkotiskas vielas* 227, 310.
- Nauda* (metalla) 403, 405—407, 414; svara grozīšana 408; sk. tālākdošana, pārtaisīšana, viltošana.
- Naudas* nenosūtīšana laikā no dienestpersonas puses 138.
- Naudas* sods 21, 22, 26, 57—60, 63; meža pārkāpumos 579.
- Naudas* zīmes 403, 405—407, 414; bezvārda izlaišana 342; naudas zīmēm līdzīgi priekšmeti 413, tādu iespīšana 323; sk. viltošana, pārtaisīšana, tālākdošana.
- Nāves* sagādāšana: aiz neuzmanības 437; divkaujā 452—455; nesniedzot palīdzību 460.
- Nāvīgas vielas* — sk. indīgas vielas.
- Neatdošana* — bērna 468.
- Neattīstība* — garīga 38.
- Necienība*: pret valsts vai sabiedrisku varu 179, 179¹, 179², 180; sk. nonievāšana.

Negodīga konkurence 203.

Neierašanās: ārsta, vecmātes u. c. sniegt palīdzību slimniekam 464; uz apskati kaņaklausībai 206, 207, 211; kaņa dienestā 211, 214; dienestā mobilizācijas laikā 216; zvērināta piesēdētāja — tiesā 150.

Neitrālītaes noteikumu pārkāpšana 120.

Neizdevīgs darījums — ievilkšana tajā 552, 553, 556, 568.

Neizpildīšana: rīkojuma, attiecīgas varas prasījuma 146, 160, 165, 192; noteikumu 156; sevišķa likuma 157; sprieduma, negodīgas konkurences lietā 203; sk. nepaklausība.

Nejaušība 40; satiksmes līdzekļa bojāšanā 570.

Nekaunīgi: vārdi, izturēšanās 306; sacerējumi 307.

Nekustama manta: atsavināšana par kaiti kreditoram 565; patiesības slēpšana par to zemes grāmatu nod. 421; ieķīlāšana — sk. krāpšana.

Nelaimes gadījums: zagšana 547; sk. katastrofa.

Nelietības: atklātā vietā 281; dievkalpojuma vietā 302; pret mironi 305; sk. huliganisms.

Nelietīga lietošana: aizgādības 544; blanketa 422, 423; dievkalpošanas stāvokļa sabiedriskā iestādē 545; dievkalpojuma 304; nesapratības 500, 502; pienākuma 60; pilnvarojuma 60, 544; uzticības* 544; vecāku, aizbildņu, aizgādņu varas 486—489, 471, 472; sk. dienestpersona.

Nemieri — sk. valsts miera apdraudējums.

Ņēmumi un klausas, nelikumīgi: 132—134, 137; sk. kukulņemšana.

Nepaklausība: likumam 108, 109, 111, 112, 157; likumīgai varai 156—166, 192; sk. neizpildīšana.

Nepatiesa apsūdzība 182; n. liecība 183, 185, 188.

Nepatiesas apliecības izdošana 419.

Nepatiesas ziņas, baumas — sk. aktu nepatiesība, izplatīšana, ziņu — nepareizu sniegšana.

Nepatiess apliecinājums un grāmatvešana 183, 188, 420, 421.

Nepatiess ziņojums 181, 182, 291, 420; sk. ziņu — nepareizu sniegšana.

Nepatiess zvērests 183, 185, 188.

Nepaziņošana — sk. nezīņošana.

Nepieciešamība 45.

Nepieskaitāmība: laulībā 478; — sk. pieskaitāmība.

Nepilngadīgie: atbildība 39, 54—56, 61; kā apkalpotāji traktierī 335; ievilkšana neizdevīgā darījumā 556; sk. mazgadīgie, izvarošana, kopošanās, mieskārīga darbība, pederastija, nolaupīšana.

Nesamaņas stāvoklis 38, 173, 174, 464, 495, 496, 501, 502, 550.

Nesapratība 470, 500, 556; sk. muļķība.

Neslavas celšana 509, 516, 517; izpaužot noslēpumus 519, 520; nesodāmības apstākļi 514—516.

Netaisna tiesa 147, 148.

Netiklība 493—495; nolaupīšana netiklībai 470; uz netiklību attiecīgu noteikumu neizpildīšana 232; piespiešana, pavecināšana uz n. 505, 506, 507; pielaižot slimību 230, 232; savešana netiklībai 503; n. veicināšana 504; sk. izmanošana, izvešana, sieviete.

Netikumīga darbība 309.

Netīrumi: novadišana aizliegtā vietā 383; patvaļīga uzvešana 583.

Neuzmanība 41, 46; apejoties ar spridzināmām vielām 251; atsavinot uzņēmumu 567; iespiešanā 323; tirdzn. un rūpn. priekšmetu izgatavošanā, glabāšanā un pārdošanā 237; nepatiesības izpaušanā 518; bojājot mantu 535—538; nodarot miesas bojājumu 447; nodevībā 90; nonāvējot 437; nesodāma 539; noziedzīgi iegūtas mantas pieņemšanā 570, 581; sk. uzmanības neievērošana.

Nevainības laupīšana 495.

Nezināšana 41.

Neziņošana: par dzīves vietas maiņu 288; par ienākušiem un izgājušiem iedzīvotājiem 286; par lipīgu slimību 229, 259; par līdzekļiem 563; par maksātnespēju 562; par smagu noziegumu 190, 191; no dienestpersonas puses — par noziegumu 123; par atstātu bērnu pie sevis 469; par nejaušu dzelzceļa bojājumu 540; reģistrācijai 490; par poligrafisku iestādi 318.

Nobēdzināšana, mantas 558—560, 565; sk. slēpšana.

- Nodarbības* (aroda, tirdzn., rūpn.) aizliegums 32, 348; dienestpersonai 154, 155.
- Nodevība* 9, 87—102, 104; sk. apcietinātā atsvabināšana, bēgšana, musināšana, neziņošana, propaganda.
- Nodokļi* un nodevas: uzraudzības kavēšana 167; izrīkojuma 350; nepareizas ziņas 188; to samaksas zīme 323, 409—411, 413.
- Nodoms* 46.
- Nogalināšana* — sk. slepkavība.
- Nogānījums* 572.
- Nogānīšana*: ārvalsts 118, tās ģerboņa, karoga 119; valsts karoga, himnas, ģerboņa 180; miroņa 305; sk. dievzaimojums, mironis, nonievāšana.
- Noguldījumu* zīmes 343.
- Noilgums* 65—68; noilguma termiņa aprēķināšana 12, 68.
- Nolaidība*: jēdziens 46; bankrotā 561; braucot 255; dienestpersonas 121—124, 140; reģistrācijas (metriski) grāmatu vešanā 491, 492.
- Nolaupīšana*, patvaļīga paņemšana: bērna 467; dokumenta 546; koku 579; mantas — sk. zagšana, laupīšana, krāpšana; mantas — nemieru laikā 105; miroņa 305; nepilngadīgā netiklībai 470; sk. paņemšana.
- Noliktava*: ostas 385; bojāšana 524, 532; n. izlaupīšana 106; spridzekļu 249, 251; zagšana no n. 574.
- Nomirdināšana*, augļa 438—440.
- Nonāvēšana* — sk. nāves sagādāšana, slepkavība.
- Nonievāšana*: reliģiska kulta 300; valsts iekārtas un Valsts Prezidenta, Ministru Prezidenta vai Ministru kabineta locekļa 104, 110; sk. nogānīšana.
- Noplēšana*: dokumenta, ģerboņa, karoga, varas zīmes 180.
- Norēķini* — sk. kreditiestāde, pārskati.
- Noruna*: ar kaŗa materiālu pieņēmjū 94; tirdzniecībā-rūpniecībā 258; pret izsoli 367; sk. streiks.
- Nosacīta* atsvabināšana, ieslodzīto 20.
- Nosacīta* soda atlaišana 21—25.
- Noslēpums*: aroda 541; svešs 541, 542; sk. izpaušana.
- Nosusināšana* 277, 583.

Notāriāls akts 421; sk. akti.

Notārs: aizliegtu aktu sastādīšana 144; viņam iesniegts nepareizs saraksts 567.

Noteikums, saistošs: neizpildīšana 156; izsludināšana, spēkā ieviešana 123, 169.

Notēlojums: izgatavošana, glabāšana 114; izlikšana, izplatīšana 110, 111, 114, 115, 118, 179, 282; nekaunīgs 307; aizskaņošs 179, 179¹, 179², 508, 512, 513, 516, 518.

Noziedzīga savienība — sk. savienība.

Noziedzīgs nodarījums 1; tā veidi 3; ārpus Latvijas izdarīts 7—11.

Noziedznieka apcietināšanai soļu nesēršana 123.

Noziedznieku izdošana 11.

Noziegums 3; tā cildināšana 115; sk. noziedzīgs nodarījums, uzaicinājums.

Nozīme, aizliegta: 359—362; sk. preču nozīme.

Obligācijas: viltošana 404. **O.**

Oficiālu noteikumu iespīšana privātā izdevumā 329.

Ogu lasīšana svešā zemē 583.

Ordenis: tā atņemšana 27; nepiederīga o. nēsāšana 292.

Ostu ierīces: noteik. neizpildīšana 385; sk. satiksmes drošība.

P.

Pabalstītāji 49, 246; mantas nobēdzināšanā 565; pašnāvībā 436.

Pabalstu izlietošana nepareizam mērķim 566.

Paju sabiedrība — sk. akciju vai paju sabiedrība, kredītiestāde.

Pakaišu vākšana, patvaļīga 583.

Pakaļtaisīšana — sk. viltošana.

Palaidnība 281; sk. huliganisms.

Paļaušana, noziedzīga nodarījuma — no dienestpersonas puses 123; sk. veicināšana.

Palīdzība — sk. atstāšana — briesmās, atteikšanās — palīdzēt.

Pamudināšana: akla — parakstīties 557; izceļot 285; nodot nepatiesu liecību 183; stāties neizdevīgā darījumā 556; ubagot 308; sk. kūdīšana.

Paņemšana, patvalīga 97, 128, 193, 305, 550, 579; sk. nolaupīšana.
Papildu sodi 19, 31—34, 58.

Paradums: noziedzīgā nodarījumā 31, 54, 58, 541, 552, 554, 549—551, 570; sk. amatveidība.

Pārceltve 463.

Pārdošana: indīgu vielu 227; kontrafakcijas priekšmeta 576; nekustamas mantas — sk. krāpšana; sk. atsavināšana, tālākdošana, žūpība, izsole, indīgas vielas.

Pārgalvība 46.

Pārkāpšana — varas 121, 124, 125.

Pārkāpums 3; ārzemēs izdarīts 7; sodāmība 24, 46, 47, 62, 65; dalībnieku 49.

Parks 275, 578.

Pārmācības nams 16, 20.

Pārskati un bilances: nepareizi 345.

Pārtaisīšana: naudas zīmju un vērtspapīru 405—407, 414; vērtzīmju 409; dokumentu 415—418; bandā 243; sk. viltošana.

Pārtika: kuģa kalpotājiem 373; tās noliktavas bojāšana 524, 532; sk. ēdamvielas.

Pārvadāšana: pa neatlauti ierīkotu pastu 401; neuzmanīga 252; sk. dzelzceļš, satiksmes līdzekļi.

Pārvaldības kārtība — kaitējums tai: 121—123, 127, 138, 140, 141, 164.

Pārvietošanās citur dzīvot 285, 286, 288.

Pase (personības dokum.): dzīvošana bez p. 289, 291, 296; dzīvošana ar cita p. 293; izbraukšana uz ārzemēm bez p. 290; savas p. nodošana citam 293.

Pasta baloži: nodevībā 92.

Pasta-tēlegrafa dienestpersona: korespondences neaizskaņamības pārkāpšana 129.

Pasts, nelikumīgs 401.

Paš kustīga mašīna: tās apturēšana 160; bojāšana 529, 532, 533, 536, 539; lietošanas noteik. neizpild. 399; tās katastrofa 174, 463; tehnisko noteikumu neizpildīšana tās būvē 531, 537; tās vadīšana 255; sk. satiksmes drošība.

Pašnāvība 436.

Pašvaldība: iestādes locekļa piekukuļošana 176; tās ierīkojumu bojāšana 524; tās vērtspapīri 343.

Patvaļīga lietošana — sk. lietošana.

Patvarība 471, 472.

Pavedināšana: pakļautas personas 497.

Paviršība — sk. neuzmanība.

Paziņojums par poligraf. iestādes darbības uzsākšanu 318, 319.

Paziņzīme 352, 354, 357.

Pederastija 496.

Periodisks izdevums: aizskaņošas ziņas 512, 513; noteikumu neizpildīšana 192, 318, 320, 326, 327, 330—332; nekaunīgi sacerejumi 307; šantāža no redaktora, izdevēja, līdzstrauņieka puses 552.

Personības dokuments 289—291, 294—296; ierašanās Latvijā bez tā 295; sk. pase.

Personības slēpšana 293—295, 297.

Personiskais stāvoklis: nepareizas ziņas akta sastādīšanai 421.

Piedalība 50; dienestpersonas — neatļautā uzņemumā 155; sk. līdzdalība.

Piedzērumis 310.

Piedzērušais: ļaušana dzert alkoholiskus dzērienus 335; tā nepasargāšana 257.

Piedzīšana: pēc samaksāta dokumenta 556; augļošanas saistības 568.

Piegādāšana kaņaspēkam: apgādes priekšmetu 95; satiksmes līdzekļu 215.

Pieklājības pārkāpšana 306.

Piekraste — sk. tauvas josla.

Piekrišana, cietušā 434, 439, 500.

Pielūzpošana: kanāļa, akas, upes 522.

Pieminekļi: to bojāšana 524; aizsargājamie 278.

Pierādījums — lietisks, rakstisks: bojāšana, piesavināšanās, slēpšana 193; tā neizdošana 192; sk. viltosana.

Pierunāšana — sk. kūdišana, runa.

- Piesavināšanās*: 541—543, 546; aizgādnībā esošas mantas no aizgādņa puses 544; aizmirstas mantas 542, 543; atraduma 542, 543; dāvanas, kukuļa 136, 137; dienestpersonas neliukumīgi prasīta naudas ienākuma 134; dokumenta 541; ģerboņa, grada, tērpa 292; garīdznieka amata 303; korespondences 129, 541; stāvokļa nosaukuma 292; sabiedriskās iestādēs no dienestpersonas puses 545; uzticētas mantas 541, 544; varas 177; sk. paņemšana.
- Pieskaitāmība* 38—45; p. nosacījumi 38, 39; iemesli, kas novērs p. 40—45.
- Piespiešana* 40, 471, 472, 550; uz darījumu 551; dienestpersonas 171—174; izpildīt nesaistošus darbus 133; uz laulību 477, 486, 488; novedot nesamaņas stāvoklī 173, 174; kopoties 501; sievietes — uz netiklību 495, 505; uz pederastiju 496; uz streiku 473; šantāžā 552; sk. izspiešana, vardarbība.
- Pieturēšana* — sk. telpu došana.
- Pievilšana*: apdrošinājuma lietā 555; izvairoties no kaņaklausības 209, 210, 214; kopojojoties 500; krāpjot 553; laulībā 480; sk. krāpšana, pavināšana.
- Pirkšana* — sk. iegūšana.
- Plāni*: izsniegšana, izgatavošana 89—92.
- Plānprātība* 38.
- Pļaušana*, patvaļīga 583.
- Pļavas*: to apsardz. noteik. pārkāpšana 583.
- Plombes* 352, 357.
- Plūdi* 528, 532, 535, 539; sk. arī applūdināšana.
- Pludināšana* — koku 384.
- Polīcijas uzraudzība* 31¹, 396; sk. uzraudzība.
- Poligrafiska iestāde* un tās ražojumu tirgotava 317—322; sk. arī spiestuve.
- Poligrafiski ražojumi* — sk. iespaiduma darbi.
- Polītisks noziegums* 9, 107.
- Preču nozīme* 358, 359, 361.
- Prese*: noteikumu pārkāpšana 317—332; neatļautu ziņu izpaušana 328; sk. iespaiduma darbi.

- Pretdarbība*: likumīgai varai 166, 167, 170, 282; likumam 108, 109; musināšana uz to 111, 112; tiesai 181—203; sk. pretošanās.
- Pretošanās*: apbruņotam spēkam 103, 104, 106; koppelces izdarīta 103—106; likumam 157; likumīgai varai 166—169; sk. pretdarbība.
- Priekšlaikus* atsvabināšana — sk. atsvabināšana.
- Priekšmeti*: naudas u. c. zīmei līdzīgi 323, 413; dievnamam piederīgu — zagšana 547; tirdzniecības — veselībai kaitīgi 234—239; zinātnes un mākslas 524; sk. bojāšana, piesavināšanās, zagšana.
- Priekšmetu* atņemšana 35, 37.
- Privātas* intereses — sk. fiska...
- Privilēģija*, izgudrojumu: tās pārkāpšana 575, 576.
- Procentpapīri* — sk. vērtspapīri.
- Promese* 347.
- Propaganda*: kaŗaspēka starpā 111—113; politiska un sociāla 111—114; sk. musināšana.
- Prove*: nepareiza, nelikumīga 147, 355—357; pārtaisšana naudai 408; sk. zīmogojums.
- Proves* likumu un noteikumu pārkāpšana 352—357.
- Puķu* plūksana, patvaļīga 583.
- Pūlis*: ģerboņa u. c. gānīšana 116, 119; sk. koppelce.
- Pulveris* — sk. šaujāmā viela.
- Pusaudžu* darbs 370.
- Putni*: patvaļīga aizturēšana 572; neatļauta dzīšana 577; medīšana 578; patvaļīga gānīšana 583; ligzdu postīšana 266; neatļauta nogalināšana 266, 267.

R.

- Radiofona* informācijas neatļauta publicēšana 574.
- Radio* iekārta: nodevībā 92; uztraukuma celšanā 282; radiofonijas noteik. pārkāpšana 402.
- Radniecība*: asinsgrēkā 498, 499; laulībā iestājoties 481, 483; savešanā 503; slēpšanā 197.
- Radnieki*: draudi 474; izvarošana 502.

Redaktors: tiesas prasījuma neizpild. 192; nekaunīga sacerēja juma izplatīšana 307; nepareiza redaktora vārda uzdošana 320; tā neuzdošana 326; noziedzīga sacerējuma klajā laišana 331, 332; aizskapošu ziņu ievietošana 513; šantāža 552.

Reģistrācija par dzimšanu u. c. 489—492.

Reibinoši dzērieni: ar indīgu u. c. vielu piemaisījumu 238—240; algas izmaksa vai darbinieku līgšana to pārdošanā 313; dzeršana aizliegtā vietā un laikā 311; to reklamēšana 312; neatļauta tirgošanās ar tiem 335, 336.

Rekvizīcija: noteik. neizpildīšana 156.

Reliģijas aizsardzība 300—304.

Reliģiski godājams priekšmets: tā zagšana 547.

Rezervists 208, 214.

Rīdīšana uz cilvēku 256.

Rikojums 160; sk. neizpildīšana, pretošanās.

Rīks: laužamais 296, 298; viltojamais 414; laupot 550, zogot 548.

Robežzīme 97, 523.

Runa 110, 111, 115, 118, 179, 179¹, 179², 512, 516, 518; sk. mušsināšana, kūdīšana.

Rupja izturēšanās: bērnu pret vecākiem 485; dienestā stāvošā pret braucējiem 393; ubagojot 298.

Rūpniecība un tirdzniecība, neatļauta 32, 348.

Rūpniecības, amatniecības, tirdzniecības uzņēmums: atsavināšana, kaitējot kreditoriem 567; atvēršana, ierīkošana 333, 334; nelikumīga rīcība 352—363; nodošana tajā 487; noslēpumu izpaušana 519; uzticības satricināšana 518; sk. fabrika.

Rūpniecības un tirdzniecības sabiedrība — sk. akciju vai paju sabiedrība.

Rūpnieks: veselībai kaitīgu vielu izgatavošana 234—239.

S.

Sabiedriskās iestādes — sk. valsts ...

Sabiedriskās intereses — sk. fiska ...

Sacerējums: nolasišana, izplatīšana 110, 111, 114, 115, 118, 179, 282; nekaunīgu — izplatīšana 307; uzvešana 325; aizskaršana tajā 179, 179¹, 179², 512, 513, 516, 518; sk. iespieduma darbi, musināšana, propaganda.

Sagatavošanās 48; uz dumpi 70; uz naudas zīmju viltošanu 407; uz slepkavību 431; uz mantas bojājumu 534.

Saistības par dzērieniem 336.

Saistoši noteikumi — sk. noteikumi.

Sakņaugu patvaļīga vākšana 583.

Sanitārais palīgpersonāls: noteikumu pārkāpšana 218; palīdzības nesniegšana slimam 464.

Sanitārie noteikumi: to pārkāpšana 217, 229; sk. veselība.

Sapulces: pašvaldības, sabiedriskas 165, 166.

Sargs: nepaklausīšana tam 160; uzbrukums tam 106; vardarbība pret to 106, 199, 200.

Sarkanā Krusta zīmes vai nosaukuma patvaļīga lietošana 292.

Satiksmes ceji: aizsprostošana 398; bojāšana 523, 528—530; ierīkošana, neievērojot pastāvošos noteikumus 381; taisīšana, lietošana un uzturešana (zemes c.) 400; sagrābšana savā varā 106.

Satiksmes drošība 160, 169, 174, 397, 529—531, 534, 536, 537, 540.

Satiksmes līdzekļi: ierīkošana 381; lietošanas noteik. pārkāpšana 394; sagrābšana, postīšana 106; nepiegādāšana kaļķu spekam 215; rupja izturešanās pret braucejiem 393; vadītāja atbildība briesmu laikā 403.

Savešana netiklībai 503.

Savienība, nelikumīga 107.

Savstarpība vardarbībā, aizskaršanā 450, 514.

Sazājošana: ūdens, lopbarības 524; zvejā 262; sk. indīgas vielas.

Sazvērestība 69—71.

Sējumi: to bojāšana 532; to plūksana 583.

Sekundants 453—456.

Sēņu lasīšana svešā zemē 583.

Sērgas — sk. lipīgas slimības.

Siena pļaušana 583.

Sieviete: aplūkošana 126; darba nosacījumi 370; izvešana netiklības nolūkiem 506; sk. izmantošana, kopošanās, mieskārīga darbība, netiklība.

Signālu noteik. neizpildīšana 391.

Sitiens 448—450; sk. vardarbība.

Skaitīšana: tautas 162.

Skola: nesūtīšana tajā 159; tās apmeklēšana no mazgadīgu strādnieku un mācekļu puses 369.

Slēgšana: nelikumīgu ierīkojumu 36, 37.

Slepkavība: 38, 429—434; Valsts Prezidenta 72; bērna 435; kvalificēta 430, 431; uz nogalinātā prasījumu 434.

Slēpšana: aizturēta izdevuma 324; apdrošināšanas summas dabūšanai 555; atraduma 542; bērna 467; dezertieja 213; dokumenta 97, 541; korespondences 129, 541; lietiska pierādījuma 193; lipīgas slimības no zīdītājas puses 233; mantas, lai izvairītos no parādu samaksas 558—560, 563—567; meža materiālu 581; miroņa 242; notiesātā vai tiesājamā 194—197; noziedzīgi iegūtas mantas 570; noziedznieka, no dienestpersonas puses 123; nozieguma 49, 123, 193; patiesības par nekust. mantu 421; personības 293, 295, 297; spiestuves 317.

Slimība — sk. gara slim., lipīga slim., veneriska sl., zīdītāja.

Slimnieks: palīdzības nesniegšana tam 464.

Slimnieku kopējas — sk. sanitārais palīgpersonāls.

Slimo kase 344.

Slinkums 31, 298; sk. liekēdība, blandonība.

Sludinājums: nepareizs 345; neperiod. izdevumā 323¹; tirdzniecisks 358, 359.

Sludinātājs — sk. garīdznieks.

Slūžas 384, 528, 535.

Smēķēšana bīstamā vietā 253.

Siltis: to iegūšana svešā zemē 583.

Soda nauda — sk. naudas sods.

Soda naudu ieskaitīšana: valstij 26; Sabiedrisko lietu m-jai 379; Zemkopības m-jai 270.

Sods: veidi 2; ieskaitīšana sodā 53, 64; izciešana ārpus Latvijas robežām 8, 10; izciešana cita vietā 196; s. laiks 13—17; s. laika aprēķināšana 19, 20; s. laika samazināšana 20; s. mīkstināšana 8, 12, 49, 52; nepareiza s. noteikšana — sk. netaisna tiesa; s. nosacīta atlikšana 21—25; s. palielināšana 58—62, 67; s. pārvēršana 52, 54—57; s. apvienošana 24, 58, 63, 64; s. saskaitīšana 61; s. savienošana 24, 61, 63, 64; sk. atsvabināšana, papildu sodi.

Sodu likums: izņēmumi, kuņiem tas nav spēkā 5; tā piemērošana ārpus Latvijas izdarītiem nodarījumiem 6—11; piemērošanas teritoriālais plašums 4—11.

Spaidi — sk. piespiešana, izspiešana.

Spaidu darbi 13, 16, 20, 27, 31.

Spēle, aizliegta 315.

Spēles nama atvēršana 316.

Spēju kārtis: izgatavošana, pārdošana 349, 412, 414; aizliegta spēlēšana 315.

Spiedogs: proves — sk. zīmogojums.

Spiedogu ražotava 317.

Spiegošana 87, 89—93.

Spiestuve: nepatiesas ziņas 320; sk. iespieduma darbi, periodisks izdevums, poligrafiska iestāde.

Spridzināmās vielas 106, 247—251, 431; noliktavas bojāšana 243, 262, 532.

Sprāgoņa uzvešana uz svešas zemes 583.

Spridzekļi: fabrika 250, noliktava 251, 532; izdarot slepkavību 431; sk. spridzināmās vielas.

Spridzināšana 106, 532, 533, 538, 539; ar nolūku dabūt apdrošinājuma summu 555; sk. bojāšana.

Spriedums: tā izsludināšana 33, 239, 261, 332, 439, 517, 529, 531; tā neievieošana period. izdevumā 330; tā neizpildīšana negodīgas konkurences lietā 203; ārzemes tiesas 8—10; netaisns 147; par algas samaksu 371.

Stādījumi: aizsardzība pret slimībām 259, 260; patvaļīga plūķšana 583.

Statistiskas ziņas 163.

Statūtu pārkāpšana 164, 341, 343, 344, 562.

Stāvokļa apzīmējums: tā atņemšana 27, 28; patvaļīga lietošana 292.

Stipriespaids vielas 218, 224, 225, 227, 228, 238—240; sk. narkotiskas vielas.

Strādnieki: viņu drošības ietaises bojāšana 526; algas izmaksa — ļaunprātīga 368; likumi par strādniekiem 368—371; ziņu iesūtīšana par tiem 376, 377; mazgadīgie 369, 370; sievietes 370; sk. laukstrādnieki, streiks, naidis.

Streiks: 244, 245; piespiešana uz to 473; sk. noruna.

Sudrabs — sk. dārgmetalli.

Šūtnis — sk. diplomātiskais pārstāvis.

Svainība: laulībā iestājoties 481, 483.

Svari — nepareizi, neatļauti 142, 355, 363.

Svētdarbība, patvaļīga 303.

Svētdienas atpūta 378.

Š.

Šantāža 552.

Šaujama viela 247—251.

Šaujamais ierocis 252, 577; sk. ierocis.

Šķīrējtiesnesis 147.

Šķīru naidis — sk. naidis.

Šķīstības laupīšana 495.

T.

Taisna tiesa — sk. pretdarbība tiesai.

Tālākdošana (izdošana): indīgu vai stipriespaids vielu 227; nelikumīgi iegūtu koku 581; noziedzīgi iegūtas mantas 570, 571; samazinātas metalla naudas 408; spridzināmo vielu 249, 251; viltotu dokumentu 423, 424; viltotu naudas zīmju, vērtspapīru un vērtszīmju 243, 406, 407, 409, 410.

Taloni — sk. vērtszīmes, viltošana.

Taupamais laiks 268.

Tautas nobalsošanās brīvības traucēšana 77—86.

Tautas skaitīšana 162.

Tauvas josla 384.

Techniķis: noteik. neizpildīšana 381, 385, 531, 537.

Tēlēfons: nodevībā 92; bojāšana 527, 535; sarunu noklausīšanās 520.

- Tēlegrafs*: tā bojāšana 527, 535; nodevības nolūkā 92; patvaļīga pieslēgšanās 520; sk. radio.
- Telpu atvēršana*: bandas dalībniekiem 243; dzeršanai 335; pretlikumīgai apvienībai 109; aizliegtai spēlei 315.
- Tēls* — sk. notēlojums.
- Territorija* 6—11; tās atraušana no Latvijas 69; sk. ārvalstniecība.
- Ticība* — sk. reliģijas aizsardzība, zaimošana.
- Tiesas* spriedumu un apcerējumu neatļauta izpaušana presē 328; sk. spriedums.
- Tiesību atjaunošana* 29, 30.
- Tiesību atņemšana*: 10, 27—30, 32, 56, 66, 86; tās atlikšana 23, 24; atņemtu t. lietošana 201.
- Tiesnesis*: netaisna sprieduma taisīšana 147; sk. netaisna tiesa.
- Tikumība*, sabiedriskā 306—316.
- Tilti* 384, 400; to bojāšana 528, 535.
- Tipogrāfija* — sk. spiestuve.
- Tirdzniecība* — sk. rūpniecība.
- Tirdzniecības iestāde*: tās noslēpumu izpaušana 519; sk. rūpniecības...
- Tirdzniecības kuģis* — sk. kuģis.
- Tirdzniecības...* sk. rūpniecības...
- Tirgošanās*: ar ārstniecības līdzekļiem 221; neatļauta 348; ar poligrafisko iestāžu ražojumiem 321, 322; ar lopbarības līdzekļiem 261; ar reibinoš. dzērieniem 257, 335, 336; ar neveselīgiem ēdieniem vai dzērieniem 234—239; t. tiesības atņemšana 32; sk. iespaiduma darbi, labība, spēju kārtis, spridzekļi.
- Tirgotāji*: noziedzīgi iegūtas mantas pieņemšana 570, 571; cenu sacelšana 258.
- Tišums* 46.
- Titulis* — sk. stāvokļa apzīmējums.
- Traktāti* 96; sk. līgums.
- Traktieris* 335; sk. dzērienu pārdotava.
- Trauki*: nelikumīga mēra 363; veselībai kaitīgi 237.
- Trokšņošana* 280.
- Trotuāri* 400.

Trūkums, galīgs: piesavinoties 541, 542; zogot 546; cenu sacelšana trūkuma laikā 258.

Tulks 183, 198.

Tvaika katli 254.

Tvaikonis — sk. kuģis.

U.

Ubagošana 298; bērnu nolaupīšana tam nolūkam 467; mazgādo pamudināšana uz to 309.

Udens: bojāšana 241, 334, 524; lietošanas noteikumu pārkāpšana 277; nolaišana 384.

Udensbūve 277, 583.

Udensceļi: bojāšana 528; noteik. neizpildīšana 537, 539, 540.

Uguns bākas rajonā 390.

Ugunsdzēsamā ierīce: bojāšana 526.

Ugunsgrēks: aizsardzības līdzekļu neievērošana 251, 253; dzēšana 253; pretdarbība dzēšanai 526.

Upe: pielūzpošana 522; virziena grozīšana 386.

Ūtrupe — sk. izsole.

Uzaicinājums: kaļavīru uz nepaklausību 111; uz smagu noziegumu, uz dumpi 111; sk. cildināšana.

Uzdošanās par citu personu 186, 187, 196, 197; par vainīgo 196, 197.

Uzkūditājs 49; sk. kūdīšana.

Uzmanības neievērošana 251—257; sk. neuzmanība.

Uzmusināšana — sk. musināšana.

Uzpirkšana: liecinieku u. c. 183; administrācijas locekļa 564; veikaliskā apgrozībā 569; sk. kukuļošana.

Uzraudzība: atbildīga 38, 39, 54, 489; sevišķa 23, 24; policijas 31¹, 396; u. laikā nekrietna uzvešanās 201.

Uztraukums 282; sk. dvēseles uzbudinājums.

Uztura līdzekļi: to zagšana 546.

Uzturēšana: bērnu, vecāku 485.

Uzturēšanās — sk. pase.

Uzvedums, neatļauts (literārs, mūzikas u. c.) 325.

Uzziņu kantoris: atvēršana bez atļaujas 337,

V.

Vainīguma veidi 46—51.

Vājprātība — sk. gara slimība.

Valsts augstākā vara un iekārta: dumpis pret to 69—71, 104; tās nonievāšana 110; sk. musināšana.

Valsts kontroles revīzijas reglaments 198.

Valsts miera apdraudējums 103—116.

Valsts noziegums — sk. dumpis, nodevība.

Valsts Prezidents: aizskārums 74; brīvības atņemšana 73; pielīdzinājums dienestpersonai 43; vardarbība pret to 69—71; nonievāšana 104, 110; miesas bojājums 73; noslepka-vošana 72.

Valsts vai pašvaldības iestādes: necienība pret tām 179, 180; tās ierīkojumu bojāšana 524; tās karoga, dokumenta, ģerboņa u. c. noplēšana vai bojāšana 180; tās dokumenta viltošana 416; tās zīmoga lietošana 428; tās zinātnes vai mākslas glabātuves bojāšana 532, 534; tās pārstāvja piedalīšanās nelikumīgu aktu noslēgšanā vai apliecināšanā 144.

Varas: bezdarbība 122, 123; pārkāpšana 121, 124, 125; sk. necienība, nepaklausība v-ai, piesavināšanās, pretošanās v-ai.

Vārda, citas personas, patvaļīga lietošana 425.

Vārda uzspiedums — sk. paziņzīme, zīmogošana.

Vardarbība 69—71, 432, 444, 448—450, 471—473, 550; afektā 449; pret dienestpersonu 169, 171, 172, 174, 179, 450; iebrūkot 476; koplulces izdarīta 104—106; pret sargu 199, 200; kvalificēta 449; netieša 551; sk. kopošanās, miesas bojājums, mieskārtīga darbība, piespiešana, slepkavība, nelietīga lietošana.

Vazaņķība 297; sk. blandonība.

Vazās turēšana 13, 19, 58, 61.

Vecāki: bērna neatdošana vecākiem 468; bērnu nesūtīšana skolā 159; vecāku varas nelietīga lietošana 486, 487; rupjība pret tiem, liegšanās tos uzturēt 485; netiklības veicināšana bērniem 504.

Vecmāte 219, 439; atteikšanās palīdzēt slimniecei 464.

Vecums (gadi) 39, 54—56; sk. mazgadīgie, nepilngadīgie.

Veicināšana: netiklības 504; smaga nozieguma 246.

Vekselis: nepareizs ziņojums par pazaudēšanu 563.

Velēnu griešana cita zemē 583.

Vēlēšanu brīvība: balsu uzpirkšana 176; tās traucēšana pašvaldības vēlēšanās 77—86.

Vēlēšanu komisijas rīkojumu neizpildīšana 146.

Velkamā josla — sk. tauvas josla.

Velosipeds, lietošanas noteik. neizpild. 399.

Veneriskas slimības pielaišana 230, 231.

Vērtspapīri: nepareiza izlaišana 340—343; sk. tālākdošana, viltošana.

Vērtszīmes 407, 409—412; to noņemšana 411; sk. vērtspapīri, tālākdošana, pārtaisīšana, viltošana.

Vervēšana, sieviešu, netiklībai 507.

Veselība: tās aizsardzības noteikumu pārkāpšana 217—242, 334, 370; tās bojāšana, lai izvairītos no kaņaklausības 209, 210, 214; kaitējums tai — sk. miesas bojājums, sanitārie noteikumi, ēdamvielas, aptieka, zāles.

Vēstnieks — sk. diplomātiskais pārstāvis.

Vēstule — sk. attaisīšana, korespondence.

Vēsturiski pieminekļi: mežos 275.

Vēži 260, 262, 524.

Vienieslodzījums 17.

Vienošanās: dedzināt, spridzināt, applūdināt 533; sk. noruna.

Viesnīca 286.

Vilciens — sk. dzelzceļa kustība, katastrofa, satiksmes drošība.

Viltošana: dokumentu 97, 415—418; intelektuāla 419—421; naudas zīmju un vērtspapīru 403—407; naudai un nodevu seguma zīmei līdzīgi priekšmeti 413; pārtikas līdzekļu 236, 237, 239; lopbarības līdzekļu 261; pierādījuma 184, 193; pierādījuma par personisko stāvokli 421; proves zīmoga 355—357; vērtszīmju 411—414; zīmoga 426—428; sk. aktu nepatiesība, pārtaisīšana.

Viltus — sk. pievilšana.

Z.

Zaģšana 546—549; jēdziens 546; apbruņotu personu izdarīta 548; atkārtota 549; bandā 243, 549; uz dzelzceļa 546; aiz galīga trūkuma 546; nelaiimes gadījumā 547; ar ielaušanos 546, 548; no kapa 547; naktī 546, 548; nepieciešamu uztura līdzekļu 546; sabiedriskas iestādes amatpersonas izdarīta 545; reliģiski godājama priekšmeta 547; aizsardzības līdzekļu 547; sk. nolaupīšana.

Zaimošana, ticības 300, 302.

Zāles: izgatavošana, pārdošana, izsniegšana 220—225.

Zaudēšana — sk. tiesību atņemšana.

Zelts — sk. dārgmetalli.

Zemes ceļi 400; sk. arī satiksmes ceļi.

Zemes grāmatu akts 421.

Zemessargs 208, 214.

Zidīšanas laiks darbiniecei 370.

Zidītāja 233.

Ziedojumu vākšana 299.

Zīme: apliecinājuma 351; brīdinājuma 252, 524, 529, 534, 536, 540; goda z. — tās atņemšana 27; nepiederīgas z. nēsāšana 292; mērniecības, izlūkojuma 523; nepareiza zīmes došana 530, 537; noguldījuma 343; paziņzīme 352, 354, 357; robežzīme 97, 523; varas z. — noplēšana, bojāšana 170, 180; sk. bojāšana, nogānīšana, naudas z., nozīme, pārtaiššana, preču nozīme, vērtzīme, viltošana, zīmogs, zīmogojums, zīmogošana.

Zīmējumi, slepeni 89—92; to aizsardzība 360.

Zīmogmarkas: noņemšana, viltošana, izdošana 409—411.

Zimognodeva — sk. nodokļi.

Zimogojums: proves 352—357; fabrikas, preču 358, 359; sk. zīme — preču, viltošana.

Zimogošana: dārglietu 352—357; nepareizu mēru un svaru 142; pārtikas vielu, preču 143; sk. prove.

Zimogpapīrs — sk. vērtzīmes.

Zimogs: 170; izgatavošana 351; lietošana 428; proves 352—357; viltošana 426—428.

Zīmogu ražotava 317.

Zinātnes priekšmeti: bojāšana 524, 532, 533.

Ziņu ievākšana, sniegšana: slepeni 89—92; no jurid. personām 341; statistisku z. 163.

Ziņu neatļauta izpaušana 519; presē 328.

Ziņu neievietošana: neperiod. izdevumā 323; periodiskā izdevumā 326.

Ziņu, nepareizu, sniegšana 96, 181, 188, 288, 291, 297, 420; V. statistiskai pārvaldei 163; poligraf. iestādes atvēršanai 319; tautas skaitīšanā 162; no dienestpersonas puses 139—141; no kredītiestāžu, akciju sabiedrību puses 345; no darba devēju puses 377; tiesai 151, 185, 188, 563; sk. aktu nepatiesība, izplatīšana.

Ziņu un paskaidrojumu neiesniegšana: juridisku personu lietās 341; par darba apstākļiem, nelaimes gadījumiem un darbiniekiem 376; reģistrācijai par dzimšanu vai miršanu 490.

Zirgi: to vadīšana 255; sk. satiksmes līdzekļi.

Zivis: aizsardzība 260; iznīcināšana 524; neatļauta zveja 262, 270, 578.

Zobārsti 218.

Zobu tehniķi 218.

Zveja — sk. zivis.

Zvērests 183, 185, 188.

Zvēri: bīstamu z. turēšana 252; z. neatļauta nogalināšana 267, 270; dzīšana 577; medīšana 578.

Zvērināts piesēdētājs: apsardzes noslēpumu izpaušana 149; atteikšanās no savu pienākumu izpildīšanas 152; ierašanās citas personas vietā 187; kukuļa došana un saņemšana 135, 137, 175; neierašanās tiesā 150; netaisna spriešana 147; nepatiesu ziņu došana 151.

Zvērnīca: medīšana tajā 578.

Ž.

Žēlsirdīgās māsas — sk. sanitārais palīgpersonāls.

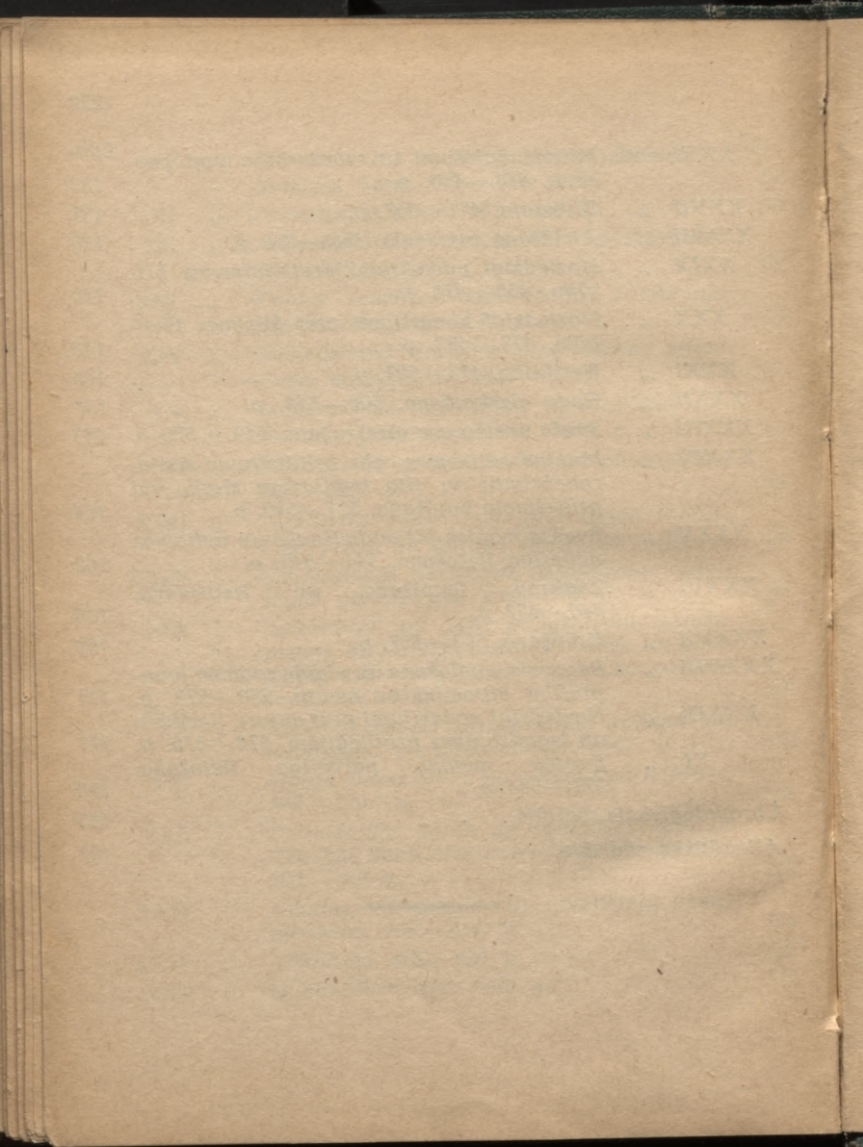
Žūpība: pierasta 31; tās apkaņošana 310—313, 335, 336; sk. reibinoši dzērieni.

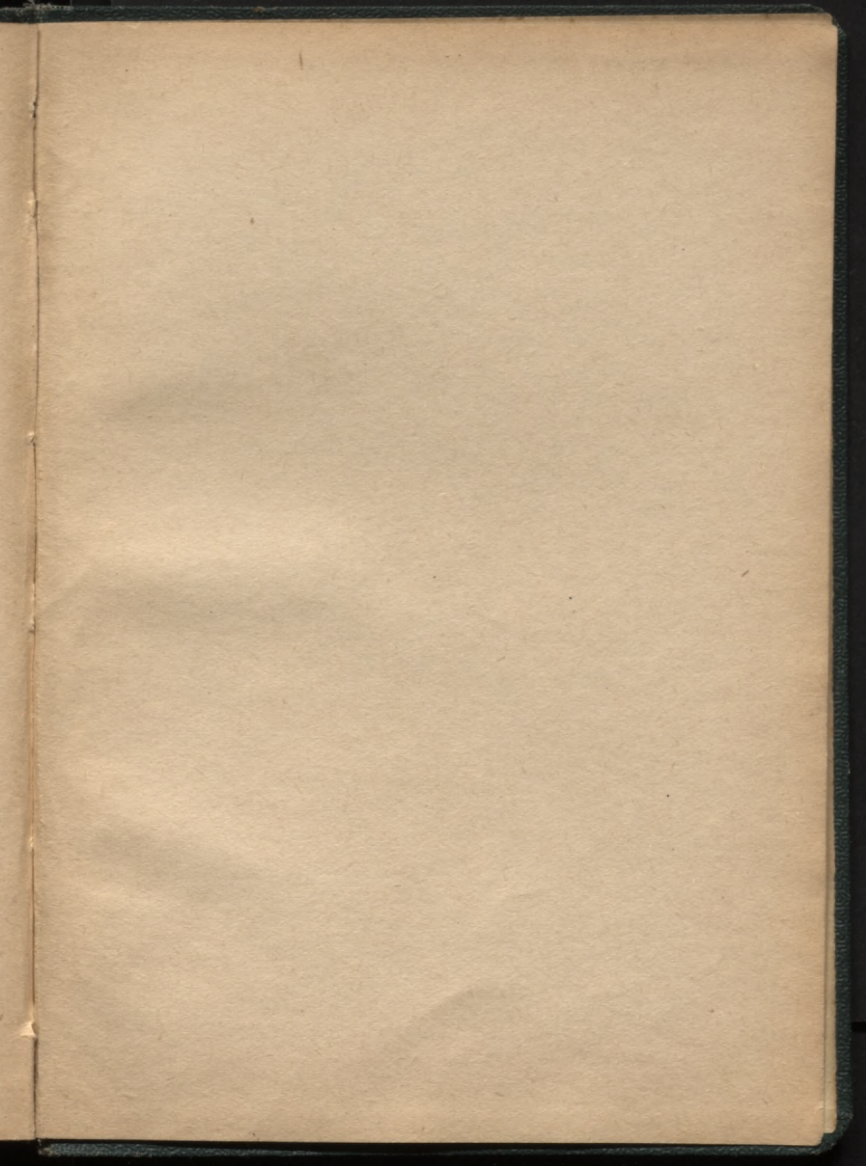
Satura rādītājs.

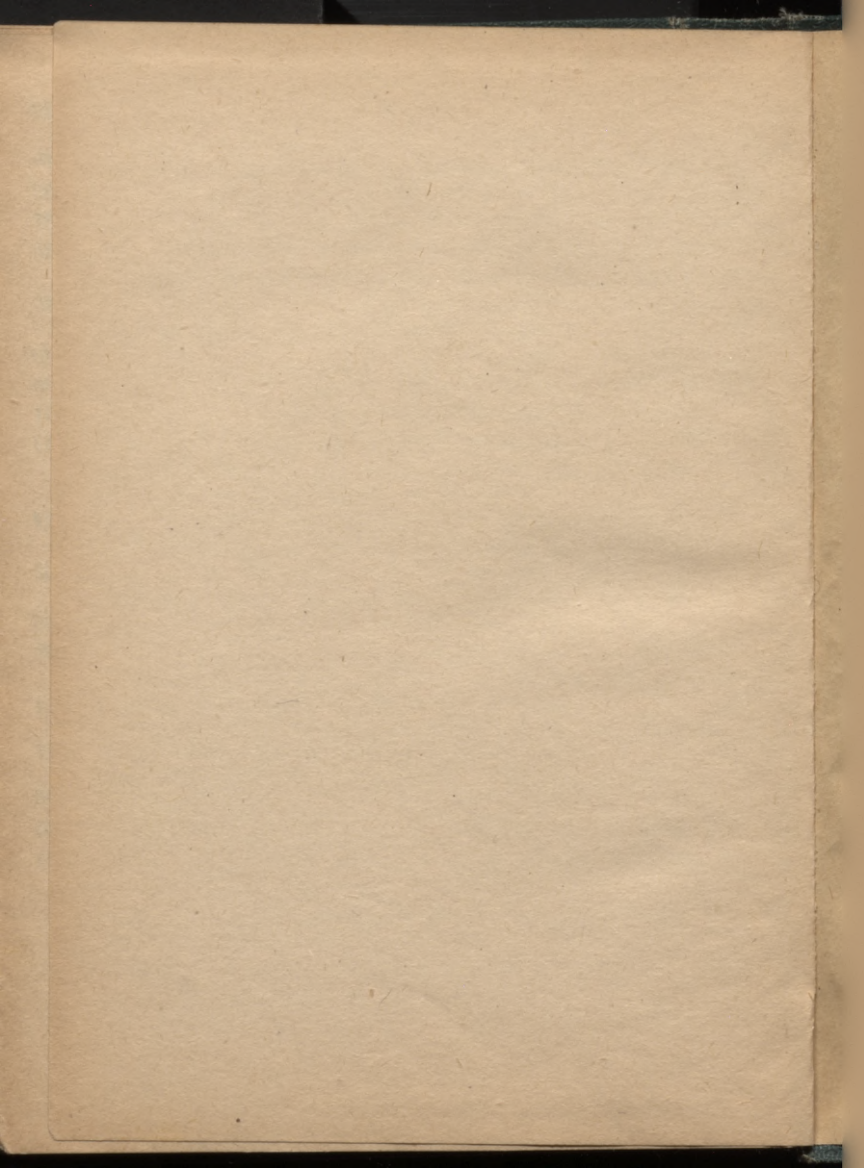
	Lpp.
I nod. Noziedzīgi nodarījumi un sodi vispār,	
1.—68. p.	3
1. nodal. Vispārēji noteikumi, 1.—3. p.	3
2. " Sodu likuma piemērošanas robežas, 4.—12. p.	3
3. " Sodi, 13.—37. p.	6
4. " Nodarījumu pieskaitāmība un to noziedzīgums, 38.—45. p.	13
5. " Vainīguma veidi, 46.—51. p.	15
6. " Sodu mīkstināšana un sodu pārvešana, 52.—57. p.	18
7. " Apstākļi, kas palielina atbildību, 58.—64. p.	21
8. " Apstākļi, kas nepielaiž sodāmību, 65.—68. p.	24
II " Dumpis, 69.—71. p.	25
III " Noziedzīgi nodarījumi pret Valsts Prezidentu, 72.—74. p.	26
IV " (atcelta).	
V " Pašvaldības iestāžu vēlēšanu un tautas nobalsošanas brīvības un pareizības traucēšana, 77.—86. p.	26
VI " Valsts nodevība, 87.—102. p.	29
VII " Noziedzīgi nodarījumi pret valsts mieru, 103.—116. p.	33
VIII " Noziedzīgi nodarījumi pret ārvalstīm, 117.—120. p.	38
IX " Noziedzīgi nodarījumi valsts, autonomo valsts uzņēmumu un pašvaldības dienestā, 121.—155. p.	39

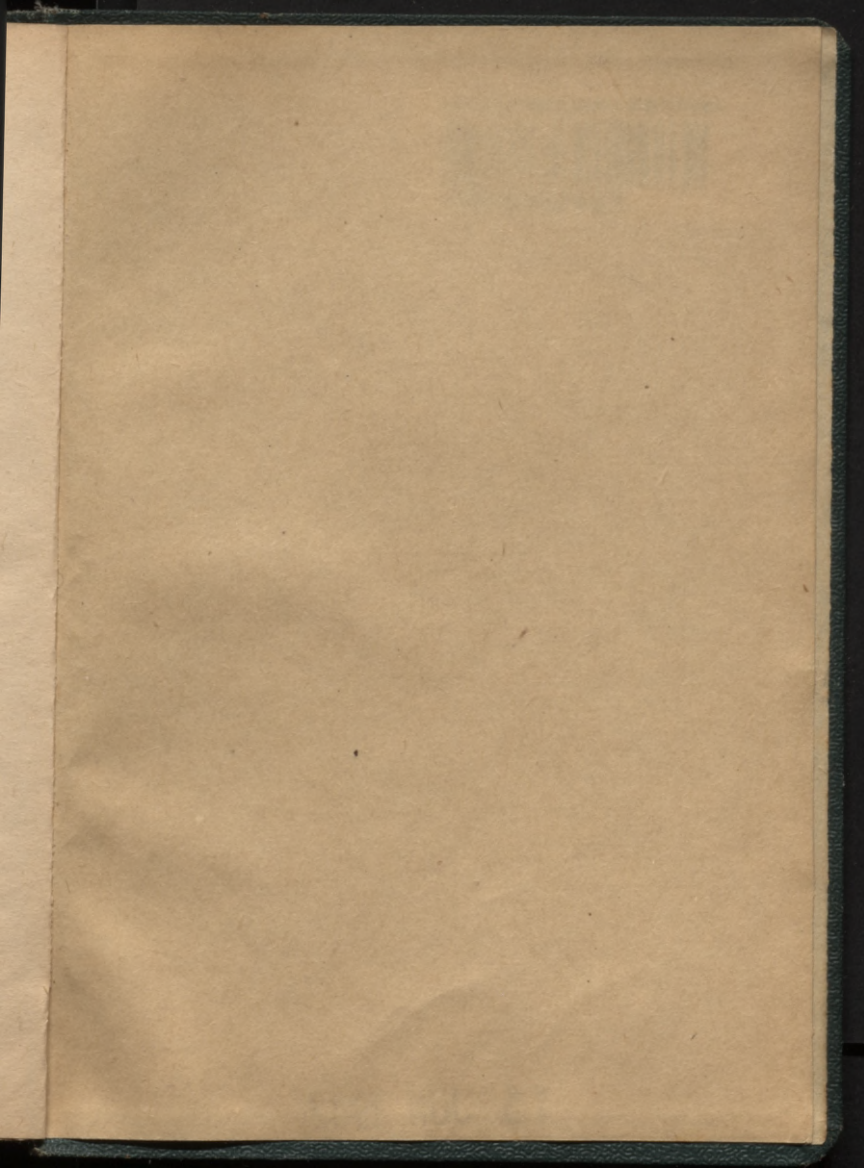
	<i>Lpp.</i>
X nod. Nepaklausība un necienības izrādīšana likumīgai varai, 156.—180. p.	50
XI „ Pretdarbība tiesai, 181.—203. p.	59
XII „ Kaķaklausības noteikumu pārkāpšana, 204.—216. p.	66
XIII „ Tautas veselības aizsardzības noteikumu pārkāpšana, 217.—242. p.	69
XIV „ Sabiedriskās drošības aizsardzības noteikumu pārkāpšana, 243.—257. p.	77
XV „ Sabiedriskās labklājības aizsardzības noteikumu pārkāpšana, 258.—279. p.	83
XVI „ Sabiedriskā miera noteikumu pārkāpšana, 280.—299. p.	89
XVII „ Noziedzīgi nodarījumi pret ticīgo reliģiskām jūtām un mirušo mieru, 300.—305. p.	94
XVIII „ Sabiedriskās tikumības uzraudzības noteikumu pārkāpšana, 306.—316. p.	95
XIX „ Spiestuvju un citu poligrafisku iestāžu, preses, bibliotēku, lasītavu, izrāžu un kinematografu uzraudzības noteikumu pārkāpšana, 317.—332. p.	97
XX „ Rūpniecības un tirdzniecības uzraudzības noteikumu pārkāpšana, 333.—367. p.	103
XXI „ Algota darba spēka noteikumu pārkāpšana, 368.—379. p.	114
XXII „ Celtniecības darbu un satiksmes ceļu un līdzekļu lietošanas noteikumu pārkāpšana, 380.—402. p.	118
XXIII „ Naudas, vērtspapīru un vērtszīmju pakaltaisīšana, 403.—414. p.	124
XXIV „ Viltošana, 415.—428. p.	127
XXV „ Nonāvēšana, 429.—440. p.	131

	<i>Lpp.</i>
XXVI nod. Miesas bojājumi un vardarbība pret personu, 441.—450. p.	133
XXVII „ Divkauja, 451.—457. p.	137
XXVIII „ Atstāšana briesmās, 458.—464. p.	138
XXIX „ Noziedzīgi nodarījumi pret personas brīvību, 465.—476. p.	140
XXX „ Noziedzīgi nodarījumi pret ģimenes tiesībām, 477.—492. p.	143
XXXI „ Netiklība, 493.—507. p.	146
XXXII „ Goda aizskaršana, 508.—518. p.	151
XXXIII „ Sveša noslēpuma aizskaršana, 519. u. 520. p.	153
XXXIV „ Mantas, satiksmes ceļu, brīdinājuma zīmju, robežzīmju un citu tamlīdzīgu zīmju vai priekšmetu bojāšana, 521.—540. p.	154
XXXV „ Svešas mantas piesavināšanās un uzticības nelietīga lietošana, 541.—545. p.	162
XXXVI „ Zagšana, laupīšana un izspiešana, 546.—552. p.	165
XXXVII „ Krāpšana, 553.—557. p.	169
XXXVIII „ Bankrots, augļošana un citāda sodāma jaunprātība attiecībā uz mantu, 558.—572. p.	171
XXXIX „ Noziedzīgi nodarījumi pret autora tiesībām un izgudrojumu privilēģijām, 573.—576. p.	177
XL „ Svešas mantas patvaļīga lietošana, 577.—584. p.	178
Chronoloģiskais rādītājs	185
Alfabētisks rādītājs	187

15. JUN. 1942

(-30)

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0306062453

